

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ
ΚΡΑΤΩΝ – ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ:
ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ
ΠΛΑΙΣΙΟΥ**

Μπόμπολη Ευαγγελία

ΜΘ 09029

Επιβλέπων Καθηγητής

Κος Νικόλαος Φαραντούρης

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
2. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	7
2.1. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΤΗΣ 20.4.1959 ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΗΣ.....	7
2.2. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	14
2.3. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ SCHENGEN	22
2.4. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ 29.5.2000 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΠΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ 16.10.2001	30
2.5. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ.....	39
2.6. ΆΛΛΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ.....	42
Α. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	42
Β. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΕΝΤΑΛΜΑ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	44
Γ. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΠΑ ΠΕΡΙ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	47
2.7. ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	55
Α. ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΚΟΕ.....	55
Β. ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ 29.5.2000	56
Γ. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ 2002/465/ΔΕΥ	61
Δ. Η EUROPOL ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	63
Ε. Η EUROJUST ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	67
2.8. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΣ (2010-2014).....	72
2.9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	76
3. ΟΙ ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ.....	79
3.1. Η ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ 96/277/ΔΕΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ	79
3.2. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΕΔΔ).....	80
3.3. Η EUROJUST	83
Α. Η ΣΥΝΘΕΣΗ.....	86
Β. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	87

Γ. Ο ΤΡΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	88
Δ. Ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΠΟΛΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ.....	89
(ΕΡΟΣ).....	89
Ε. ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ EUROJUST	90
ΣΤ. Η ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ EUROJUST.....	90
4. ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	92
5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	101
6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	108
Α. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	108
Β. ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ « ΠΕΡΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΕΠΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ» ΤΗΣ 20.4.1959.....	114
Γ. ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ ΤΗΣ 14ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1985.....	122
Δ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΠΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ 29.5.2000.....	125
Ε. ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2002 ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΈΝΤΑΛΜΑ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ (2002/584/ΔΕΥ).....	139
ΣΤ. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ (ΕΕ L 181 19.7.2003)	152
Ζ. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ.....	160
Η. ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2002 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (2002/465/ΔΕΥ).....	169
Θ. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 28ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2002 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ EUROJUST ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΕΙ Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΟΒΑΡΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ (2002/187/ΔΕΥ)..	172
Ι.ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ 22ΑΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1996 ΠΟΥ ΘΕΣΠΙΣΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ Κ.3 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΝΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ-ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ (96/277/ΔΕΥ).....	189
ΙΑ.ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ 29ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1998 ΠΟΥ ΘΕΣΠΙΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ Κ.3 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ, ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ (98/428/ΔΕΥ).....	190
ΙΒ. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ.....	194

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από αρχαιότατων χρόνων, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, το δίκαιο διέπει και αποτελεί το δραστικότερο και το βασικότερο τρόπο ρύθμισης της κοινωνική συμβίωσης, ενώ μέσω των νόμων καθορίζεται, τι είναι δίκαιο και τι είναι άδικο¹. Τα στοιχεία που το χαρακτηρίζουν είναι, η υποχρεωτικότητα και ο εξαναγκασμός, ο οποίος εκδηλώνεται μέσω ενός κρατικά οργανωμένου μηχανισμού εποπτείας για την τήρηση και την εφαρμογή των κανόνων δικαίου. Ο νομικός αυτός εξαναγκασμός δεν έγκειται στη χρήση βίας αλλά αποτελεί ένα δημόσια, νομικά και ηθικά δικαιολογημένο τρόπο, με τον οποίο επιβάλλονται κυρώσεις, σε όσους παραβαίνουν τους κανόνες που ρυθμίζουν μια κοινωνία. Η οργάνωση λοιπόν των κοινωνιών βασίστηκε σε ένα σύστημα σύμφωνα με το οποίο, όποιος παραβαίνει του κανόνες που επιβάλλει η πολιτεία και εκδηλώνει αντισυμβατικές συμπεριφορές, θα πρέπει να υφίσταται και τις ανάλογες κυρώσεις, ως αντιστάθμισμα στην προσβολή της ειρήνευσης του εκάστοτε εννόμου αγαθού των πολιτών². Το δίκαιο όμως, όπως είναι λογικό, εξελίσσεται με το πέρασμα των ετών, ακολουθώντας την εξέλιξη των κοινωνιών, καθώς θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των προβλημάτων που δημιουργούνται.

Σήμερα οι αντιλήψεις περί μονοκρατίας του εθνικού δικαίου έχουν παραχωρήσει τη θέση στην παραδοχή, ότι το δίκαιο δεν εξαντλείται πλέον στο κρατικό δίκαιο αλλά αντίθετα αποτελεί ένα δίκτυο δικαιοταξιών με κύριο χαρακτηριστικό, όχι μόνο την συνύπαρξη των ανεξάρτητων δικαιοτικών τάξεων αλλά και την αλληλεπίδραση³. Η ολοένα αυξανόμενη ανάπτυξη της τεχνολογίας, των ευκολότερων και οικονομικότερων μέσων μεταφοράς και τηλεπικοινωνιών χάραξε την πορεία για την εξέλιξη του δικαίου. Η στενότερη επικοινωνία των ατόμων σε διεθνές επίπεδο, η παγκοσμιοποίηση σε όλα τα επίπεδα, αλλά και η ολοένα αυξανόμενη και διαφοροποιημένη ποιοτικά εγκληματικότητα με τις νέες της μορφές να εκδηλώνονται σε περισσότερα του ενός κράτους, κατέστησε αναγκαία, τη διεθνή συνεργασία. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, τη χαλάρωση της εθνικής κυριαρχίας και τη σταδιακή ενίσχυση και επικράτηση της αντίληψης, ότι η ουσιαστική αντιμετώπιση της σύγχρονης εγκληματικότητας δεν μπορεί να περιορίζεται εντός των στενών ορίων ενός κράτους, αλλά απαιτεί την ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας, η οποία και εκδηλώθηκε με τη συνήθη μορφή της σύναψης διμερών αλλά και διεθνών συμφωνιών, με στόχο την πρόληψη και

¹ Π. Κ. Σούρλας «Justi atque injusti scientia» Μια εισαγωγή στην επιστήμη του δικαίου, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα. 1995.

² Ι. Μανωλεδάκης, Ποινικό Δίκαιο, εκδ. Σάκκουλα 2005.

³ Δ.Δ. Μουζάκης « Το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης» Νομική Βιβλιοθήκη 2009.

καταστολή της ποινικά επιλήψιμης αντικοινωνικής εκτροπής. Επιπλέον ενισχύθηκε η ανάγκη για υιοθέτηση κοινών αξιών και αντιλήψεων, όσον αφορά την τιμωρία του εγκλήματος, ενώ ταυτόχρονα ενισχύθηκε και η άποψη, ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα υπάρχουν, πριν και πέρα από τα κράτη, και πρέπει να προστατεύονται με σαφείς και αποτελεσματικές κυρώσεις. Τις κυρώσεις αυτές βέβαια, όπως είναι λογικό, επιθυμούσαν να αποφύγουν οι δράστες της οργανωμένης, ή μη εγκληματικής δραστηριότητας και το φαινόμενο της μετεγκατάστασης των δραστών, σε διαφορετικούς τόπους από εκείνους που έδρασαν, όλο και εξελισσόταν. Για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου τα κράτη έχουν οδηγηθεί σε μια αυξανόμενη διεθνοποίηση του δικαίου και δη του ποινικού, όχι μόνο με τη μορφή της σύγκλισης των εθνικών νομοθεσιών αλλά και με τη διεύρυνση του ποινικού δικαίου και την καθιέρωση νέων νομοτυπικών μορφών διεθνών εγκλημάτων.

Το οργανωμένο διασυνοριακό έγκλημα τις τελευταίες δεκαετίες έχει λάβει τεράστιες εκτάσεις στη διεθνή κοινότητα. Σε αυτό, φυσικά, συμβάλλουν και οι νέες τεχνολογίες, οι οποίες γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης. Οι εγκληματικές ομάδες χαρακτηριζόμενες για την ευκολία προσαρμογής στα νέα επιτεύγματα της τεχνολογίας, καθώς και για το υψηλό επίπεδο οργάνωσης, δυσχεραίνουν σημαντικά την αντιμετώπιση τους από τις αρμόδιες αρχές και τα ήδη θεσμοθετημένα εθνικά όργανα, που εργάζονται για την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας και των οποίων οι εξουσίες συμπίπτουν με τα όρια της εθνικής τους κυριαρχίας⁴. Οι συνέπειες δράσης των εγκληματιών, που συνεπάγονται μεταξύ άλλων τη δημιουργία απειλών για την κοινωνική ειρήνη, καθώς και τα προβλήματα που προέκυπταν στα πλαίσια των ποινικών ερευνών⁵ αποδείχτηκαν καιρίας σημασίας για την ασφάλεια των κρατών, γεγονός που τα οδήγησε στην ανάπτυξη δεσμών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τους.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία σε συνδυασμό με τη θεμελιώδη αρχή του Διεθνούς Δικαίου, ότι οποιαδήποτε ενέργεια των αρχών ενός κράτους στο έδαφος ενός άλλου, χωρίς το τελευταίο να την έχει επιτρέψει, θεωρείται προσβολή της κυριαρχίας του, κατέστησαν σαφές στα κράτη, πως έπρεπε να συνεργαστούν και να προσπαθήσουν να εναρμονίσουν, ειδικά σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις εθνικές τους νομοθεσίες, εφόσον με το διασυνοριακό έγκλημα παραβιάζονταν ποινικοί νόμοι διαφόρων κρατών. Έτσι τα κράτη οδηγήθηκαν στη σύναψη πολυμερών ή διμερών διεθνών συμβάσεων, για την καθιέρωση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών αρχών και κατ' επέκταση για τη διευκόλυνση και

⁴ Γ.Κ. Σχοινοχωρίτης « Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης – Έννοια και Περιεχόμενο – Πορεία προς το Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο», 2012.

⁵ Ενδεικτικά αναφέρουμε τα προβλήματα πρόσβασης των εθνικών αρχών σε σημαντικά στοιχεία με ιδιαίτερη αποδεικτική ισχύ και τα οποία μπορεί να βρίσκονταν στην επικράτεια ενός άλλου κράτους αλλά και τις περιπτώσεις που υποδείκνυαν είτε την προσαγωγή ενός υπόπτου για την άσκηση ποινικής δίωξης, είτε την κλήτευσή του για να βοηθήσει την ποινική διαδικασία ως μάρτυρας.

επιτάχυνση των διαδικασιών της⁶, γεγονός που σταδιακά πρόσθεσε στις αρμοδιότητες των αρμόδιων εθνικών αρχών τη δυνατότητα να ενεργούν και εκτός των ορίων της επικράτειάς τους.

Η μεταξύ των κρατών λειτουργία της δικαστικής αρωγής ή συνδρομής, αρχικά είχε ως κύριο στόχο, την παράδοση των εκζητούμενων δραστών από το κράτος στο οποίο είχαν καταφύγει, στο κράτος του οποίου διαταράχθηκε η έννομη τάξη από την αντισυμβατική και αξιόποινη συμπεριφορά. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αναπτυχθεί ο θεσμός της εκδόσεως⁷. Εκτός, από τις διμερείς συμβάσεις που είχαν συναφθεί, με τις οποίες ρυθμιζόνταν τα ζητήματα δικαστικής συνεργασίας, οι βασικές νομικές πράξεις στις οποίες βασίστηκε ο θεσμός αυτός και αποτελούν αντικείμενο μελέτης και εφαρμογής στον χώρο της Ευρώπης, είναι η Σύμβαση για την Έκδοση του Συμβουλίου της Ευρώπης, που υπογράφηκε το 1957⁸, και η Απόφαση – Πλαίσιο του Συμβουλίου, για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης της 13^{ης} Ιουνίου 2002⁹. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Έκδοση του 1957 αποτέλεσε τη βάση για την υιοθέτηση από το Συμβούλιο της σύμβασης σχετικά με την έκδοση μεταξύ των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 27^{ης} Σεπτεμβρίου 1996¹⁰. Οι παραπάνω συμβάσεις αντικαταστάθηκαν από την Απόφαση – Πλαίσιο για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης του 2002. Ωστόσο παρόλο που αντικαταστάθηκαν από την 1 Ιανουαρίου 2004, όπου τέθηκε σε ισχύ η Απόφαση – Πλαίσιο, μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε ορισμένες περιπτώσεις, που δεν καλύπτονταν από την Απόφαση – Πλαίσιο του 2002. Στόχος του θεσμού της Εκδόσεως αποτελούσε, η διευκόλυνση έκδοσης ατόμων μεταξύ των κρατών, σε περιπτώσεις που υποδεικνύονταν από τις Συμβάσεις, στις οποίες και παρουσιάζονταν οι περιπτώσεις που τα κράτη κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μπορούσαν να αποκλίνουν.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επιδείξει ιδιαίτερο νομοθετικό ενδιαφέρον για τα ζητήματα αντιμετώπισης του φαινομένου του οργανωμένου εγκλήματος¹¹ από πολύ νωρίς, καθώς έγινε κατανοητό, πως για την προώθηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης ήταν απαραίτητη η ενισχυμένη συνεργασία σε αυτόν τον -κρίσιμης σημασίας για την εθνική κυριαρχία- τομέα. Εκτός από τις πολυμερείς και διμερείς συμβάσεις, που αφορούσαν επιμέρους πτυχές της δικαστικής συνδρομής, υπήρχε η ανάγκη για, ενιαίας μορφής

⁶ Mackarel and Nash “Extadiction and the European Union” 1997.

⁷ Σπινέλλη « Παρελθόν και μέλλον της έκδοσης στην Ευρώπη (από την περίπτωση του Ρήγα στις περιπτώσεις Οτσαλάν και Πινοσέτ) Ποιν Χρ 2001.

⁸ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/024.htm>. Στην Ελλάδα κυρώθηκε με το Ν.4165/1961.

⁹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002F0584:EL:HTML> . Στην Ελλάδα κυρώθηκε με το Ν. 3251/2004.

¹⁰ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:41996A1023%2802%29:EN:HTML> OJ C 313 of 23.6.1996.

¹¹ Βλ. γενικότερα για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικά θέματα στην Ε.Ε.: Jimeno – Bulnes, European Judicial Cooperation Matters, European Law Journal 2003.

πρωτοβουλίες, που θα διαμόρφωναν ομοιόμορφα τη δικαιοσύνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι λοιπόν, η αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, αποτέλεσε κυρίως κατά τη διάρκεια του '90 και μέχρι και σήμερα, τη δικαιολογητική βάση για την υιοθέτηση μιας σειράς πρωτοβουλιών στο χώρο του ποινικού δικαίου¹². Ταυτόχρονα, οι στενές σχέσεις που αναπτύσσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μεταξύ των κρατών – μελών της αλλά και με τρίτες χώρες συνετέλεσαν στη ακόμα περισσότερη διευκόλυνση, επέκταση και ισχυροποίηση του οργανωμένου εγκλήματος, με αποτέλεσμα η δικαστική συνδρομή να αποτελεί ακόμα περισσότερο ουσιώδες στοιχείο στον αποτελεσματικό αγώνα εναντίον του εγκλήματος, με την ανανεώσιμη διατύπωση νέων στόχων και πρωτοβουλιών, που θα καθορίζονται κάθε φορά από την εξέλιξη της κοινωνίας.

Στη παρούσα εργασία θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε αφενός μεν τις σημαντικότερες Συμβάσεις, Αποφάσεις του Συμβουλίου, Αποφάσεις – Πλαίσιο κλπ, που αποτελούν το νομικό υπόβαθρο της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικά ζητήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφετέρου δε τους θεσμικούς μηχανισμούς που δημιούργησε η Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να λειτουργεί αποτελεσματικά η δικαστική συνεργασία και συγκεκριμένα το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο και την Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), που είναι και οι μόνοι θεσμοί, καθαρά δικαστικής συνεργασίας, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹³.

2. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

2.1. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΤΗΣ 20.4.1959 ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΗΣ

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει επεξεργαστεί και προωθήσει μια σειρά από Συμβάσεις, που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα, με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Η Σύμβαση περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων του

---

¹² Ριζάβα Φωτεινή, Οργανωμένο Έγκλημα, θεωρητική προσέγγιση, κατ άρθρον ερμηνεία και νομολογιακή αντιμετώπιση, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2012

¹³ Η Europol και η OLAF ασχολούνται με την αστυνομική συνεργασία η πρώτη και με έρευνες διοικητικού κυρίως χαρακτήρα που σχετίζονται με την υπεράσπιση των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. η δεύτερη

Συμβουλίου της Ευρώπης, αποτελεί μια σημαντική κίνηση προς την κατεύθυνση αυτή, η οποία καταρτίστηκε και υπεγράφη στο Στρασβούργο στις 20.4.1959¹⁴, ενώ τέθηκε σε ισχύ στις 12.6.1962. Μέχρι σήμερα έχουν προσχωρήσει στη Σύμβαση αυτή 47 κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τρία κράτη, εκτός Συμβουλίου της Ευρώπης¹⁵. Στα κράτη, τα οποία υιοθέτησαν της Σύμβαση αυτή, δόθηκε η δυνατότητα να επιφυλαχθούν, ως προς την ισχύ μερικών διατάξεων, εφαρμόζοντας έτσι στη θέση αυτών διατάξεις των εθνικών τους νομοθεσιών. Στην Ελλάδα, η Σύμβαση κυρώθηκε με το ν.δ. 4218/1961 και στα πλαίσια τις δυνατότητας διαφοροποίησης, τέθηκαν δύο επιφυλάξεις που αφορούν τα άρθρα 4 και 11 της Συνθήκης, τα οποία αντικαθιστώνται και εφαρμόζονται στην εσωτερική έννομη τάξη οι διατάξεις των άρθρων 97 και 459 του Κ.Π.Δ. αντίστοιχα¹⁶.

Η Σύμβαση¹⁷ αυτή αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στο ξεκίνημα για την συνεργασία των κρατών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα πρόληψης και καταστολής του εγκλήματος γενικά. Ο σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως ρητά αναφέρεται στο προοίμιο της Σύμβασης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των μελών που το απαρτίζουν, επιδιώκοντας την υιοθέτηση κοινών κανόνων στο πεδίο της δικαστικής συνδρομής για τις ποινικές υποθέσεις. Στο σημείο αυτό, πρέπει να επισημάνουμε για ακόμα μια φορά ότι η δικαστική συνδρομή και ο θεσμός της έκδοσης αποτελούν έννοιες συναφείς, εντούτοις, ούτε ταυτίζονται, ούτε καλύπτονται, καθώς ο θεσμός της έκδοσης ρυθμίζεται από άλλη σύμβαση, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση περί Εκδόσεως της 13.12.1957¹⁸.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.1 της Σύμβασης του 1959, τα συμβαλλόμενα κράτη υποχρεώνονται, να παρέχουν την μεγαλύτερη δυνατή δικαστική συνδρομή σε κάθε υπόθεση, που αφορά παραβάσεις, των οποίων η καταστολή είναι αναγκαία -κατά τη στιγμή που ζητείται η αρωγή- και η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των δικαστικών αρχών του αιτούντος κράτους. Στο άρθρο 1 παρ. 2 της Σύμβασης ωστόσο, εισάγονται οι περιπτώσεις στις οποίες οι ρυθμίσεις της Σύμβασης δεν εφαρμόζονται. Έτσι λοιπόν, δεν εφαρμόζεται σε εκτελέσεις ενταλμάτων σύλληψης, σε εκτελέσεις καταδικαστικών αποφάσεων και σε γνήσια στρατιωτικά εγκλήματα, τα οποία δεν αποτελούν παραβάσεις του κοινού ποινικού δικαίου. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.1 της Συνθήκης, η δικαστική συνδρομή μπορεί να μην

¹⁴ CETS No 030.

¹⁵ Από τα κράτη-μέλη εκτός Συμβουλίου της Ευρώπης, το Ισραήλ, η Κορέα και η Νότια Αφρική προσχώρησαν στη Σύμβαση αυτή. Βλ. αναλυτικότερα στο δικτυακό τόπο του Συμβουλίου της Ευρώπης :

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=024&CM=8&DF=24/08/2012&CL=ENG> .

¹⁶ <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ListeDeclarations.asp?NT=030&CM=8&DF=03/09/2012&CL=ENG&VL=1> .

¹⁷ Μεταξύ « Συμβάσεις εκδόσεως και δικαστικής συνδρομής» εκδ. Σάκκουλα 1987.

¹⁸ CETS No 024. Η Σύμβαση αυτή τέθηκε σε ισχύ στις 18.4.1960. <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/024.htm> .

εφαρμοστεί, αν η αίτηση αφορά παραβάσεις τις οποίες το κράτος, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, θεωρεί ως πολιτικά εγκλήματα ή συναφή με αυτά, είτε ως φορολογικές παραβάσεις. Επί προσθέτως, στο ίδιο άρθρο στην παρ.2 αναφέρονται και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η εκτέλεση της αίτησης θίγει την κυριαρχία, την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή άλλα ουσιώδη συμφέροντα του κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

Στο άρθρο 3, αναφέρεται πως το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση οφείλει να φροντίσει για την εκτέλεση των δικαστικών παραγγελιών¹⁹, οι οποίες αφορούν την εκτέλεση ανακριτικών πράξεων, της διαβίβαση πειστηρίων δικογράφων ή εγγράφων. Εφόσον όμως, το αιτούν μέρος επιθυμεί την ένορκη κατάθεση μαρτύρων ή πραγματογνωμόνων, οφείλει να το διατυπώσει ρητά με την προϋπόθεση ότι δεν αντίκειται προς τους νόμους του κράτους προς το οποίο απευθύνεται. Οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής (ΑΔΣ) εκτελούνται σύμφωνα με τους νόμους του κράτους, στο οποίο πρόκειται να εκτελεστούν, ενώ δεν προβλέπεται υποχρέωση διαβίβασης των πρωτότυπων εγγράφων προς το αιτούν κράτος, εκτός εάν το αιτούν κράτος το ζητήσει αυτό ρητά στην αίτηση του.

Σύμφωνα με το άρθρο 4, αν δεν υπάρχει σχετικό αίτημα από την πλευρά του αιτούντος κράτους, θα πρέπει το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, να του προσδιορίσει τον τόπο και το χρόνο εκτέλεσης ΑΔΣ. Ταυτόχρονα, δίνεται η δυνατότητα παράστασης των αιτουσών αρμόδιων αρχών και των ενδιαφερομένων κατά την εκτέλεση του ΑΔΣ, εφόσον όμως συναινέσει το κράτος εκτέλεσης. Στην Ελλάδα, με το άρθρο 2 παρ.1 του ν.δ.4218/1961 με το οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση αυτή, όπως προαναφέρθηκε, διατυπώνεται η επιφύλαξη : «Αντί του άρθρου 4 της Συμβάσεως έχει ισχύ η διάταξις του άρθρου 97 του Κ.Π.Δ.». Έτσι λοιπόν, οι ενδιαφερόμενες δικαστικές αρχές και οι διάδικοι, που αναφέρονται στο άρθρο 4 της Σύμβασης δεν έχουν το δικαίωμα να παρίστανται κατά την εξέταση μαρτύρων και κατηγορούμενων στην Ελλάδα. Εντούτοις, με το Δεύτερο Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση αυτή της 8.11.2001 προστέθηκε και δεύτερη παράγραφος στο άρθρο 4, σύμφωνα με την οποία δεν θα πρέπει να απορρίπτονται αιτήματα για την παράσταση των αξιωματούχων του αιτούντος κράτους, ή των ενδιαφερομένων προσώπων από το κράτος αυτό, όπου με την παρουσία τους αυτή, είναι πιθανό η εκτέλεση της αίτησης να ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες του αιτούντος κράτους²⁰.

¹⁹ Letters of Request or Rogatory Letters, όπως έχει επικρατήσει να λέγονται οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής στη διεθνή ορολογία.

²⁰ Σύμφωνα με το αγγλικό κείμενο του Δεύτερου Συμπληρωματικού Πρωτοκόλλου της 8.11.2001 : « 2 Requests of the presence of such officials or interested persons should not be refused where that presence is likely to render the execution of the request for assistance more responsive to the needs of the requesting Party and, therefore, likely to avoid the need for supplementary requests for assistance. ».

Εν συνεχεία το άρθρο 5 ορίζει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να επιφυλαχθεί, να εξαρτήσει την εκτέλεση των ΑΔΣ, που αποσκοπούν στη διενέργεια έρευνας ή την κατάσχεση αντικειμένων, από μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το αδίκημα, περί του οποίου πρόκειται, να είναι αξιόποιο κατά τη νομοθεσία και του αιτούντος κράτους και του κράτους, που δέχεται την αίτηση,

β) το αδίκημα να συγκαταλέγεται σε αυτά, που δικαιολογούν την έκδοση στη χώρα την οποία απευθύνεται η αίτηση και

γ) η εκτέλεση του ΑΔΣ να συμβιβάζεται με τη νομοθεσία του κράτους προς το οποίο απευθύνεται.

Στο άρθρο 6 παρ.1, προβλέπεται η δυνατότητα του κράτους προς το οποίο απευθύνεται το ΑΔΣ, να αναβάλλει την παράδοση των αντικειμένων, δικογραφιών ή εγγράφων, τα οποία ζητήθηκαν να διαβιβασθούν, εάν αυτά είναι απαραίτητα για εκκρεμύσα στο κράτος αυτό ποινική διαδικασία, ενώ στην παρ.2 του ίδιου άρθρου ορίζεται, ότι τα αντικείμενα και τα πρωτότυπα των δικογραφιών που διαβιβάστηκαν στο αιτηθέν τη δικαστική συνδρομή κράτος, θα πρέπει να επιστραφούν το γρηγορότερο δυνατόν προς το κράτος που τα διαβίβασε, εκτός εάν αυτό παραιτηθεί, από το δικαίωμα της επιστροφής τους.

Στο άρθρο 7, ρυθμίζονται τα ζητήματα που σχετίζονται με την επίδοση των δικογράφων και των δικαστικών αποφάσεων. Έτσι λοιπόν, η επίδοση αυτών μπορεί, είτε να πραγματοποιηθεί με απλή αποστολή των εγγράφων αυτών στον παραλήπτη, είτε, εάν το εκζητούν κράτος ζητήσει, να γίνει με κάποιο από τους τρόπους, που προβλέπονται στη νομοθεσία του. Η επίδοση θα πρέπει να αποδεικνύεται με απόδειξη παραλαβής, όπου θα αναγράφεται η ακριβής ημερομηνία και θα υπογράφεται από τον παραλήπτη με δήλωσή του προς το αιτούν κράτος, η οποία θα βεβαιώνει το γεγονός, τον τύπο και την ημερομηνία της επίδοσης και θα πρέπει να διαβιβασθεί αμέσως στο αιτούν κράτος. Στο άρθρο 8 προβλέπεται πως, αν ένας μάρτυρας ή πραγματογνώμονας-παρότι κλήθηκε-δεν προσήλθε, τότε δεν μπορεί να υποβληθεί σε οποιαδήποτε κύρωση ή αναγκαστικό μέτρο, εκτός εάν μεταβεί ακολούθως, εκούσια στο έδαφος του αιτούντος κράτους και κλητευθεί εκεί εκ νέου νόμιμα, ενώ στο άρθρο 9 προβλέπονται, πως οι αποζημιώσεις και τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής των μαρτύρων και των πραγματογνώμων που θα καταβληθούν σε αυτούς από το αιτούν μέρος, θα χορηγούνται σε αυτούς σύμφωνα με τις προβλεπόμενες τιμές στη χώρα εξέτασής τους.

Εν συνεχεία, το άρθρο 10 αναφέρει, πως αν το αιτούν κράτος επιθυμεί την εμφάνιση του μάρτυρα ή του πραγματογνώμονα ενώπιον των δικαστικών αρχών του, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, πρέπει να το ζητήσει με συμπληρωματικό αίτημα περιλαμβάνοντας το αίτημα

αυτό ειδικά στο αίτημα επίδοσης της κλήσεως, ενώ το κράτος που θα εκτελέσει το ΑΔΣ οφείλει να καλέσει τον μάρτυρα ή τον πραγματογνώμονα να εμφανισθεί στις δικαστικές αρχές του αιτούντος κράτους, ενημερώνοντας το αιτούν κράτος για την απάντηση του μάρτυρα ή του πραγματογνώμονα. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση ή η κλήση θα πρέπει να αναφέρει κατά προσέγγιση το ποσό της αποζημίωσης, που θα καταβληθεί στο μάρτυρα ή πραγματογνώμονα, καθώς και τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής.

Σύμφωνα με το άρθρο 11, κάθε κρατούμενος, του οποίου η προσωπική εμφάνιση, ως μάρτυρα, κρίνεται απαραίτητη και ζητείται από το αιτούν κράτος, πρέπει να μεταχθεί στο έδαφος, που πρόκειται να λάβει χώρα η εξέταση υπό τον όρο της επαναμεταγωγής του εντός της οριζόμενης από το κράτος-αποδέκτη της αίτησης, προθεσμίας. Το μεταγόμενο πρόσωπο θα πρέπει να παραμείνει σε κράτηση στο έδαφος του αιτούντος κράτους και ενδεχομένως και στο έδαφος του κράτους από το οποίο τυχόν διέλθει (οδικώς), οπότε στην περίπτωση αυτή θα χρειασθεί και ειδική άδεια από το τελευταίο²¹. Τη μεταγωγή μπορεί το κράτος- αποδέκτης της αίτησης να αρνηθεί:

- α) εάν ο κρατούμενος δεν συναινεί σε αυτήν,
- β) εάν η παρουσία του είναι αναγκαία σε ποινική διαδικασία, που εκκρεμεί στο έδαφος του κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση,
- γ) εάν η μεταγωγή του μπορεί να παρατείνει την κράτησή του και
- δ) εάν άλλοι επιτακτικοί λόγοι αντίκειται στη μεταγωγή τους στο έδαφος του αιτούντος μέρους.

Όπως στην περίπτωση του άρθρου 4 έτσι και στο άρθρο 11, η Ελλάδα διατύπωσε την επιφύλαξη : «αντί του άρθρου 11 της συμβάσεως έχει ισχύ η διάταξις του άρθρου 459 του Κ.Π.Δ.». Έτσι τα σχετικά με τη μεταγωγή κρατουμένων για εξέτασή του από ξένη δικαστική αρχή , ρυθμίζονται από το άρθρο 459 Κ.Π.Δ., που προβλέπει, ότι κατόπιν σχετικής αιτήσεως ξένης δικαστικής αρχής, η οποία διαβιβάζεται δια της διπλωματικής οδού, μπορεί ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Εισαγγελέα Εφετών να διατάξει τη μεταγωγή προσώπου, που κρατείται στις φυλακές για να εξετασθεί ως μάρτυρας με τον όρο της άμεσης επιστροφής του. Τα έξοδα βαρύνουν το κράτος που ζητά τη μεταγωγή, ενώ η μεταγωγή μπορεί να διαταχθεί μόνο σε κράτος που με νόμο ή με σύμβαση παρέχει την ίδια δικαστική συνδρομή στο ελληνικό κράτος.

---

²¹ Η συνήθης βέβαια πρακτική είναι οι μεταγωγές κρατουμένων να γίνονται αεροπορικώς, οπότε δεν απαιτείται στην περίπτωση αυτή κάποια ειδική άδεια από τα κράτη από τα οποία διέρχεται ο κρατούμενος.

Το άρθρο 12 απαγορεύει στο αιτούν κράτος να διώξει το μάρτυρα ή τον πραγματογνώμονα, που εμφανίζεται κατόπιν κλήσεως ενώπιον των δικαστικών αρχών του ή να τον υποβάλλει σε οποιοδήποτε περιορισμό της προσωπικής του ελευθερίας για πράξεις ή καταδίκες προγενέστερες της αναχωρήσεώς του από το έδαφος του κράτους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Επιπλέον, ακόμη και αν έχει κλητευθεί ενώπιον των αλλοδαπών δικαστικών αρχών προκειμένου να λογοδοτήσει για πράξεις για τις οποίες διώκεται, δεν μπορεί να διωχθεί, ή να υποβληθεί σε οποιονδήποτε περιορισμό της ελευθερίας του για πράξεις ή για καταδίκες προγενέστερες της αναχωρήσεως του από το κράτος, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και οι οποίες δεν αναφέρονται στην κλήση. Ο μάρτυρας ή ο πραγματογνώμονας ή το διωκόμενο πρόσωπο πρέπει να εγκαταλείψει το έδαφος του αιτούντος κράτους εντός 15 ημερών, από την ημέρα την οποία δεν είναι απαραίτητη πλέον η παρουσία του από τις δικαστικές αρχές του αιτούντος κράτους και να μην επανέλθει σε αυτό, αλλιώς παύει η προαναφερθείσα χορηγηθείσα ασυλία του.

Στο άρθρο 14 της Σύμβασης προβλέπεται ότι, οι ΑΔΣ που υποβάλλονται θα πρέπει να περιέχουν απαραίτητως ορισμένα βασικά στοιχεία, όπως την αιτούσα αρχή, το αντικείμενο και το λόγο της αιτήσεως, την ταυτότητα και την εθνικότητα του προσώπου, στο οποίο αναφέρεται η αίτηση και ενδεχομένως το όνομα και τη διεύθυνση του παραλήπτη. Ακόμα, για τις δικαστικές παραγγελίες που έχουν ως αίτημα την εκτέλεση ανακριτικών πράξεων ή τη διαβίβαση πειστηρίων, δικογράφων ή εγγράφων, την ένορκη κατάθεση μαρτύρων ή πραγματογνωμόνων, την ενημέρωση του αιτούντος μέρους για τον τόπο και το χρόνο εκτελέσεως της δικαστικής παραγγελίας και τη διενέργεια έρευνας ή την κατάσχεση αντικειμένων, προβλέπεται ότι θα πρέπει να αναφέρεται η κατηγορία καθώς και μια συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών.

Μάλιστα, όπως αναφέρει το άρθρο 15 οι ανωτέρω δικαστικές παραγγελίες, καθώς και αυτές που έχουν ως αίτημα τη μεταγωγή μάρτυρα, θα υποβάλλονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης του αιτούντος κράτους προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης του κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και θα επιστρέφονται με τον ίδιο τρόπο στο αιτούν κράτος. Οι ΑΔΣ που αναφέρονται στο άρθρο 13, όπως ορίζει το άρθρο 15 παρ. 4, και αφορούν τις ανταλλαγές πληροφοριών για το ποινικό μητρώο, θα μπορούν να διαβιβάζονται απευθείας μεταξύ των διωκτικών αρχών. Ωστόσο, εάν υπάρξει επείγουσα ανάγκη, είναι δυνατή η υποβολή των δικαστικών παραγγελιών από τις δικαστικές αρχές του αιτούντος κράτους απευθείας προς τις δικαστικές αρχές του κράτους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα. Όμως στο άρθρο 15 παρ.1 υπογραμμίζεται, πως δεν είναι δυνατή η απευθείας υποβολή των δικαστικών παραγγελιών από δικαστική αρχή σε δικαστική αρχή για περιπτώσεις, που ρητά προβλέπεται στη Σύμβαση ότι θα πρέπει να απευθύνονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης του αιτούντος κράτους προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης του κράτους αποδέκτη της αίτησης,

οπότε και θα επιστρέφονται πάλι δια της ίδιας οδού όπως αυτές προβλέπονται στα άρθρα 3, 4, 5, 11, 13 παρ.2 της Σύμβασης. Τέλος το άρθρο 15 παρ.5 επιτρέπει τη διαβίβαση και μέσω της INTERPOL. Βέβαια η διαδικασία αυτή δεν είναι δεσμευτική για τα κράτη μέρη της Σύμβασης, καθώς κάθε κράτος μπορεί με δήλωσή του προς το Συμβούλιο της Ευρώπης να προσδιορίσει τον τρόπο με τον οποίο επιθυμεί να γίνεται η διαβίβαση των δικαστικών παραγγελιών προς τις αρχές του και ποιες θα είναι αυτές οι αρχές, που θα τις δέχονται.

Σύμφωνα με το άρθρο 16, δεν είναι υποχρεωτική η μετάφραση των ΑΔΣ και των συνημμένων εγγράφων, δύνανται όμως τα συμβαλλόμενα κράτη να αιτήσουν οι ΑΔΣ και τα συνημμένα τους να συνοδεύονται από τη μετάφραση στη γλώσσα τους, ή από τη μετάφραση σε μια από τις επίσημες γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης²².

Τέλος, το άρθρο 21, δίνει τη δυνατότητα στο συμβαλλόμενο κράτος να ζητήσει από άλλο κράτος, να ασκήσει ποινική δίωξη εναντίον ενός ατόμου που έχει διαπράξει μια αξιόποινη πράξη και έχει καταφύγει στο κράτος αυτό, το οποίο όμως αρνείται να το εκδώσει. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης θα πρέπει το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η ΑΔΣ να έχει την αρμοδιότητα δίωξης και εκδίκασης των εγκλημάτων που έχουν τελεσθεί και εκτός του εδάφους της επικράτειάς του.

Η Συνθήκη του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το πέρασμα των ετών και με τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο χρειάστηκε προσθήκες και για το λόγο αυτό στις 17.3.1978 στο Στρασβούργο υπογράφηκε το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαστικής Συνδρομής, σε ποινικές υποθέσεις, το οποίο και επικυρώθηκε στη χώρα μας με το ν. 1129/1981. Με το Πρωτόκολλο αυτό επιδιώχθηκε η συμπλήρωση της Σύμβασης της 20.4.1959, ιδιαίτερα όσον αφορά τα ζητήματα δικαστικής συνδρομής επί φορολογικών υποθέσεων²³. Μερικά χρόνια αργότερα στις 8.11.2001 υπογράφηκε στο Στρασβούργο το Δεύτερο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαστικής Συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις²⁴. Με το Πρωτόκολλο αυτό αντικαταστάθηκαν πολλές από τις διατάξεις της Σύμβασης της 20.4.1959, ενώ προστέθηκαν και πολλές νέες ρυθμίσεις. Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 4, η αποστολή πλέον των ΑΔΣ, γίνεται απευθείας μεταξύ των δικαστικών αρχών, χωρίς την παρεμβολή των Υπουργείων Δικαιοσύνης, ενώ οι αποστολές τους καθώς και κάθε άλλη μορφή επικοινωνίας που είναι απαραίτητη, γίνονται με κάθε ηλεκτρονικό ή άλλο τηλεπικοινωνιακό μέσο. Σημαντική καινοτομία, που συναντάμε και στην

²² Η Ελλάδα δέχεται τις ΑΔΣ και στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα. Ο συνήθης όμως κανόνας στην πράξη είναι οι αλλοδαπές δικαστικές αρχές που ζητούν δικαστική συνδρομή να απευθύνεται στις ομόλογές τους στο κράτος από το οποίο ζητούν δικαστική συνδρομή στη γλώσσα του τελευταίου, έτσι ώστε να αποφεύγονται περιττές καθυστερήσεις που συνεπάγεται η μετάφραση του ΑΔΣ, ενώ το κράτος το οποίο παρέχει τη συνδρομή απαντά πάντα στη γλώσσα του.

²³ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/099.htm> .

²⁴ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/182.htm> .

τελευταία αντίστοιχη Σύμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29.5.2000, στην οποία θα αναφερθούμε παρακάτω, εισάγει το άρθρο 9 σύμφωνα με το οποίο, η εξέταση των μαρτύρων μπορεί να γίνει με τη διαδικασία της μαγνητοσκόπησης, όπου το εθνικό δίκαιο του κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση το επιτρέπει και φυσικά όπου υπάρχουν τα απαραίτητα τεχνολογικά μέσα, τα οποία δύναται -αν χρειασθεί- να τα παράσχει και το αιτούν κράτος. Επιπλέον, προβλέπεται και η εξέταση των μαρτύρων με τη διαδικασία της εικονοτηλεδιάσκεψης, εφόσον το δεχθεί το εξεταζόμενο πρόσωπο, και εφόσον δεν αντίκειται σε αρχές του κράτους, από το οποίο ζητείται η συνδρομή. Τέλος, το Πρωτόκολλο αυτό περιλαμβάνει και άλλες αξιοσημείωτες ρυθμίσεις, όπως οι διασυνοριακές παρακολουθήσεις αλλά και οι Κοινές Ομάδες Έρευνας, οι οποίες θα αναπτυχθούν σε ξεχωριστό κεφάλαιο παρακάτω.

2.2.Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, από το ξεκίνημα της πορείας της, έδειξε ενδιαφέρον για τα ζητήματα δικαιοσύνης και ιδιαίτερα για το ζήτημα της συνεργασίας των κρατών μελών της στον τομέα αυτό, τόσο για τις αστικές όσο και για τις ποινικές υποθέσεις. Στόχος²⁵ της ήταν η ανάπτυξη και η διατήρηση μιας Ένωσης, ως χώρο ελευθερίας, ασφαλείας και δικαιοσύνης, μέσα στον οποίο θα εξασφαλιζόταν η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων σε συνδυασμό με κατάλληλα μέτρα όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο, τη μετανάστευση και την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας. Η συνεργασία των κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων (ΣΔΕΥ) αποτέλεσε μια νεωτεριστική και πλέον ενδιαφέρουσα εξέλιξη που εισήχθη στην διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπογράφηκε στις 7.2.1992 στο Μάαστριχτ της Ολλανδίας²⁶, ύστερα από την διεξαγωγή, κατά το έτος 1991, δυο διακυβερνητικών διασκέψεων των κρατών μελών με αντικείμενο συζητήσεων την προώθηση της δημιουργίας της πολιτικής και οικονομικής-νομισματικής ένωσης. Τα συμπεράσματα, στα οποία κατέληξαν, επικυρώθηκαν από τους αρχηγούς των κρατών μελών στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μάαστριχτ στις 9-11.12.1991 και έτσι η Συνθήκη για τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως καθιερώθηκε, τέθηκε σε ισχύ στις 1.11.1993, αφού προηγήθηκε η κύρωση της από τα Κοινοβούλια των κρατών – μελών. Με την υιοθέτησή της, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μετονομάστηκε σε Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι τίποτα άλλο

²⁵ Άρθρο 2 παρ.4 ΣυνθΕΕ.

²⁶ Στάγκου, Σακπεκίδου, « Δίκαιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης» 2000.

από την εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αφού οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στηρίχθηκαν στις πολιτικές και στο θεσμικό πλαίσιο που είχε θέσει Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Το αξιοσημείωτο με τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έγκειται στο γεγονός ότι, για πρώτη φορά θεσπίζεται ένα πλαίσιο διακυβερνητικής συνεργασίας σε πεδία ιδιαίτερης ευαισθησίας για το κράτος και τον πολίτη, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, την ασφάλεια των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αστυνομική και την δικαστική συνεργασία.

Πιο συγκεκριμένα τα νέα πεδία αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εισήχθησαν, άπτονταν σε σημαντικούς τομείς της καθημερινότητας των πολιτών της, όπως τους τομείς της προστασίας του καταναλωτή, της υγείας, της βιομηχανικής πολιτική, της εκπαίδευσης, των διευρωπαϊκών δικτύων (μεταφορές, τηλεπικοινωνίες, μεταφορά ενέργειας) της προστασίας του περιβάλλοντος, της έρευνας και της ανάπτυξης, της κοινωνικής πολιτικής και της συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Όσον αφορά, ιδιαίτερα στον τελευταίο αυτό τομέα συνεργασίας, υπήρξε η προσθήκη στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ένα νέο κεφάλαιο με τον τίτλο « Διατάξεις σχετικά με τη συνεργασία στους τομείς δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων» (Τίτλος VI).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ κατέληξε να στηρίζεται σε ένα σχέδιο τριών πυλώνων²⁷, με σκοπό τη διευκόλυνση λειτουργίας της:

Α. Ο πρώτος πυλώνας, ο «κοινοτικός» όπως καθιερώθηκε από την «κοινοτική μέθοδο» που ίσχυε σ αυτόν, αποτελούταν από τις Συνθήκες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων²⁸ και αφορούσε τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στις παραπάνω Συνθήκες για τη φυσιολογία της Ένωσης, τις πολιτικές της Κοινότητας, την Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η κοινοτική μέθοδος αναφέρεται στον θεσμικό τρόπο λειτουργίας του πρώτου πυλώνα και βασίζεται στη λογική της ολοκλήρωσης και χαρακτηρίζεται ιδίως από :

α)Το δικαίωμα πρωτοβουλίας μόνο από την Επιτροπή.

β)Τη γενικευμένη εφαρμογή της λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο.

γ)Τον ενεργό ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που συχνά νομοθετεί μαζί με το Συμβούλιο και

δ)Την εξασφάλιση από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της ενιαίας ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου.

²⁷ Κανελλόπουλος « Το Δίκαιο της ΕΕ – Η Συνθήκη της Λισαβόνας» εκδ. Σάκκουλα 2010.

²⁸ Συνθήκη Ε.Κ. Ρώμη 1957, Συνθήκη Euratom Ρώμη 1957, Συνθήκη ΕΚΑΧ Παρίσι 1951.

Β. Ο δεύτερος πυλώνας περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις για τα ζητήματα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ). Πρόκειται για τις ρυθμίσεις χαμηλού βαθμού ολοκλήρωσης, ενώ στον πυλώνα αυτόν ίσχυε η αρχή της «διακυβερνητικής μεθόδου».

Γ. Ο τρίτος πυλώνας αφορούσε στην συνεργασία των κρατών-μελών στα θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων (αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικά θέματα) και σε αυτόν ίσχυαν οι ρυθμίσεις της στενής διακρατικής συνεργασίας (διακυβερνητική μέθοδος). Για τη λήψη των αποφάσεων στον τρίτο πυλώνα ισχύει κατά κανόνα η αρχή της ομοφωνίας με εξαίρεση τα ζητήματα διαδικασίας ή την έγκριση μέτρων εφαρμογής για τα οποία απαιτείτο ειδική πλειοψηφία²⁹. Έτσι λοιπόν με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, όσον αφορά την αστυνομική και δικαστική συνεργασία εγκαταλείπεται σταδιακά η αρχή της εθνικής κυριαρχίας των κρατών-μελών στο έδαφός τους, η οποία αποτέλεσε συνέπεια των δεσμεύσεων για τη κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα στο πλαίσιο της συμφωνίας Schengen.

Ο Τίτλος VI, καθιέρωσε ένα χώρο δράσης μέσα στον οποίο θα αναπτύσσονταν οι κοινές θέσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης³⁰. Το κεφάλαιο αυτό περιελάμβανε εννέα επιμέρους εκφάνσεις της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, οι οποίες κατηγοριοποιήθηκαν σε τρία σύνολα όμοιου ενδιαφέροντος όπως καθορίζονται στο άρθρο 29. Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται³¹: η πολιτική του ασύλου, οι κανόνες διέλευσης των προσώπων από τα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον έλεγχο τους, η πολιτική σε σχέση με τη μετανάστευση και τους υπηκόους τρίτων χωρών συμπεριλαμβανομένης της εισόδου, διαμονής, κυκλοφορίας και εργασίας των υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών-μελών, η καταπολέμηση της τοξικομανίας και της απάτης διεθνούς κλίμακας, η τελωνειακή συνεργασία, η συνεργασία στο πεδίο της δικαιοσύνης, τόσο στις αστικές όσο και στις ποινικές υποθέσεις, καθώς επίσης η αστυνομική συνεργασία για την πρόληψη και καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του λαθρεμπορίου ναρκωτικών και άλλων μορφών του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης της Europol. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η Συνθήκη στο άρθρο 6 προέβλεπε ότι η ενασχόληση με τα ζητήματα κυρίως στα πεδία συνεργασίας του άρθρου 29 θα έπρεπε να πραγματοποιείται πάντα σε συμφωνία με τις

²⁹ Η ποινική αρμοδιότητα της Κοινότητας είναι περιορισμένη εξαιτίας λόγων συνταγματικής φύσης, οι οποίοι ανάγονται στις αρχές της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της νομιμότητας.

³⁰ Βλ. Περράκη, «Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην Ε.Ε.», σε Κ. Στεφάνου, Α. Φατούρου, Θ. Χριστοδουλίδη (επιμ), «Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές», τ. Α', εκδ. Ι. Σιδέρης 2006 σελ. 383-442.

³¹ Γκουλούση, Κρέμλη, Μαργέλλου, Παπαγιαννίδη, Παππά, Τριδύμα, Φραγκάκη, Χριστογιαννόπουλου, «Ερμηνεία κατ' άρθρο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα 2003.

διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4.11.1950.

Η Ένωση με τον τρίτο πυλώνα στόχευε, όπως αποτυπώνεται και στο άρθρο 29³², στην παροχή υψηλού επιπέδου προστασίας στους πολίτες εντός ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με την ανάπτυξη από κοινού δράσης μεταξύ των κρατών-μελών στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και με την πρόληψη και την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με την πρόληψη και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, οργανωμένης ή μη, ιδίως της τρομοκρατίας, της εμπορίας ανθρώπων και των εγκλημάτων κατά παιδιών, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και όπλων, της δωροδοκίας και της απάτης με τη στενότερη συνεργασία μεταξύ αστυνομικών δυνάμεων, τελωνειακών και άλλων αρμοδίων αρχών στα κράτη- μέλη, τόσο απ' ευθείας όσο και μέσω της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Europol), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 και 32, με τη στενότερη συνεργασία μέσω της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32, και με την προσέγγιση, όπου είναι αναγκαίο, των κανόνων σε ποινικές υποθέσεις στα κράτη-μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 στοιχείο ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 31³³ η από κοινού δράση για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων τη διευκόλυνση και επιτάχυνση της συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων υπουργείων και των δικαστικών αρχών ή αντίστοιχων αρχών των κρατών-μελών, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας, όταν ενδείκνυται, μέσω της Eurojust, σε σχέση με τη διεξαγωγή δικών και την εκτέλεση αποφάσεων, τη διευκόλυνση της έκδοσης μεταξύ των κρατών-μελών, την εξασφάλιση της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη-μέλη, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, για τη βελτίωση της εν λόγω συνεργασίας, την πρόληψη των συγκρούσεων δικαιοδοσίας μεταξύ κρατών-μελών και τέλος την προοδευτική θέσπιση μέτρων για τον καθορισμό ελάχιστων κανόνων ως προς τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των αξιόποινων πράξεων και τις ποινές στους τομείς της οργανωμένης εγκληματικότητας, της τρομοκρατίας και της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών.

Αρμόδιο για να καθορίζει τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς υπό τους οποίους οι αρμόδιες αρχές, που αναφέρονται στα άρθρα 30 και 31 μπορούν να αναλάβουν δράση στο έδαφος άλλου κράτους-μέλους σε σύνδεση και σε συμφωνία με τις αρχές του τελευταίου, αναδεικνύεται στο άρθρο 32³⁴ το Συμβούλιο. Πιο Συγκεκριμένα, και σύμφωνα με το άρθρο

---

³² Πρώην άρθρο Κ.1.

³³ Πρώην άρθρο Κ.3.

³⁴ Πρώην άρθρο Κ.4.

34³⁵, για τους τομείς που αναφέρονται στον Τίτλο VI, τα κράτη-μέλη δύνανται να αλληλοενημερώνονται και διαβουλεύονται μεταξύ τους στα πλαίσια του Συμβουλίου προκειμένου να συντονίζουν τη δράση τους. Προς το σκοπό αυτό, πρέπει και να καθιερώνουν συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων υπηρεσιών των διοικήσεών τους. Επιπλέον, το Συμβούλιο οφείλει να λαμβάνει μέτρα και να προωθεί, με τις κατάλληλες μορφές και διαδικασίες, τη συνεργασία η οποία συμβάλλει στην επιδίωξη των στόχων της Ένωσης. Προς το σκοπό αυτό, αποφασίζοντας ομόφωνα και κατόπιν πρωτοβουλίας οποιουδήποτε κράτους-μέλους ή της Επιτροπής, το Συμβούλιο μπορεί:

α) να υιοθετεί κοινές θέσεις προσδιορίζοντας την προσέγγιση της Ένωσης ως προς συγκεκριμένο θέμα,

β) να υιοθετεί αποφάσεις -πλαίσιο³⁶ με σκοπό την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών-μελών. Οι αποφάσεις πλαίσιο δεσμεύουν τα κράτη-μέλη ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνουν στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών την επιλογή του τύπου και των μεθόδων. Δεν παράγουν άμεσο αποτέλεσμα,

γ) να υιοθετεί αποφάσεις για οποιοδήποτε άλλο σκοπό συνεπή με τους στόχους του παρόντος τίτλου, αποκλειόμενης οποιασδήποτε προσέγγισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών-μελών. Οι αποφάσεις αυτές είναι δεσμευτικές και δεν παράγουν άμεσο αποτέλεσμα. Το Συμβούλιο αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή αυτών των αποφάσεων στο επίπεδο της Ένωσης.

δ) να καταρτίζει συμβάσεις, τις οποίες συνιστά στα κράτη-μέλη προς αποδοχή σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες. Τα κράτη-μέλη κινούν τις εφαρμοστέες διαδικασίες εντός προθεσμίας που ορίζεται από το Συμβούλιο. Εκτός αν άλλως ορίζουν, οι συμβάσεις αυτές, αφού υιοθετηθούν τουλάχιστον από τα μισά κράτη-μέλη, αρχίζουν να ισχύουν στα εν λόγω κράτη-μέλη. Τα μέτρα εφαρμογής των συμβάσεων αυτών θεσπίζονται από το Συμβούλιο με πλειοψηφία δύο τρίτων των συμβαλλομένων μερών³⁷.

Στα αξιοσημείωτα του κερτημένου του τρίτου πυλώνα της Ευρωπαϊκή Ένωση καταγράφονται τρία στοιχεία. Πρώτον ο ρητός αποκλεισμός από το δικαστικό έλεγχο του ΔΕΚ των δραστηριοτήτων της ΣΔΕΥ, με αρνητικές επιπτώσεις συνολικά, αφού ορισμένες από αυτές θίγουν ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων του πολίτη, ενώ άλλες συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με δραστηριότητες που εμπίπτουν ή αφορούν στον κοινοτικό πυλώνα. Δεύτερον, η θεσμική αναγνώριση της επιλεκτικής και ευέλικτης «στενότερης συνεργασίας»

³⁵ Πρώην άρθρο Κ.6.

³⁶ Στις αποφάσεις-πλαίσιο θα αναφερθούμε παρακάτω διεξοδικά.

³⁷ ΕΕ C 325, της 24.12.2002.

ανάμεσα σε ορισμένους εταίρους (άρθρο 35). Η ρύθμιση αυτή προετοίμασε το έδαφος για την ενσωμάτωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση του συστήματος Schengen, που μέχρι τότε είχε μια εξωθεσμική λειτουργία και δεν αποτελούσε ενωσιακή δραστηριότητα. Και τρίτον η προβλεπόμενη δυνατότητα μελλοντικής μεταφοράς σε κοινοτικό επίπεδο ορισμένων θεμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 29³⁸.

Οι καινοτομίες που παρουσιάστηκαν στη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ήταν φυσικό, έδωσαν νέα ώθηση στη συνεργασία των κρατών-μελών στα ζητήματα δικαιοσύνης και εσωτερικής ασφάλειας. Ωστόσο, οι αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων εφαρμογής τους μέχρι το 1995, δεν ήταν τόσο ενθαρρυντικές, όπως αναμενόταν, γεγονός που οδήγησε στην ανάγκη για τροποποιήσεις και θεμελιώσεις αλλαγές. Είναι γεγονός πως η Συνθήκη δημιούργησε γενικές προϋποθέσεις για τη διαχείριση των σχετικών ζητημάτων. Όμως το διακυβερνητικό σύστημα του τρίτου πυλώνα, ανέδειξε σημαντικές θεσμικές και διαδικαστικές ελλείψεις, με έμφαση την απουσία τόσο του πολιτικού ελέγχου από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όσο και δικαστικού ελέγχου από το ΔΕΚ. Επίσης, η διαχείριση των ζητημάτων, που άνηκαν στο χώρο του ΣΔΕΥ, άλλοτε σε κοινοτικό επίπεδο και άλλοτε σε διακυβερνητικό αποτέλεσε σημαντική πηγή αρνητικών κριτικών. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα των παράλληλων ρυθμίσεων για τις θεωρήσεις³⁹, για την καταπολέμηση της απάτης⁴⁰ και για τα ναρκωτικά⁴¹. Τέλος στον απολογισμό της λειτουργίας του τρίτου πυλώνα της Συνθήκης με αρνητικό περιεχόμενο, θα μπορούσαμε να προσθέσουμε τη λήψη των αποφάσεων με ομοφωνία, την αφηρημένη και γενικόλογη αναφορά των ρυθμίσεων του Τίτλου VI, τις νομικές αδυναμίες των μέσων δράσεις που αποφασίστηκαν αλλά και το γενικευμένο ζήτημα της διαφάνειας και του δημοκρατικού ελλείμματος.

Οι ανωτέρω αδυναμίες, που με το πέρασ των ετών εκφράζονταν όλο και εντονότερα, αποτυπώθηκαν και στις εκθέσεις Ομάδων Προβληματισμού που συζητήθηκαν ιδιαιτέρως στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης το 1995, αλλά και στις διατυπώσεις τόσο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και της Επιτροπής. Οι επισημάνσεις επικεντρώνονταν κυρίως στην ανάγκη για μεταφορά ορισμένων θεμάτων του τρίτου πυλώνα σε κοινοτικό επίπεδο, όπως για παράδειγμα το άσυλο και τη μετανάστευση, γεγονός που στόχευε στην ενίσχυση του συγκεκριμένου τομέα συνεργασίας. Το ενδιαφέρον που εκφράστηκε από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, στηριζόταν στη βούληση για αποτελεσματικότερη και εντονότερη προστασία του ευρωπαίου πολίτη από την απειλή του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος,

³⁸ Βλ. Περάκη, «Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην Ε.Ε.», σε Κ. Στεφάνου, Α. Φατούρου, Θ. Χριστοδουλίδη (επιμ), «Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές», τ. Α', εκδ. Ι. Σιδέρης 2006 σελ. 383-442.

³⁹ Άρθρα Κ1 παρ. 2 ΣυνθΕΕ και 100 Γ ΣυνθΕΚ.

⁴⁰ Άρθρα Κ1 παρ. 5 ΣυνθΕΕ και 209 Α ΣυνθΕΚ.

⁴¹ Άρθρα Κ1 παρ. 4 ΣυνθΕΕ και 129 ΣυνθΕΚ.

στην προώθηση καταλληλότερων μέσων για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης του Μάαστριχτ, στην επιθυμία ανάπτυξης συγκροτημένων πολιτικών για τη διακίνηση προσώπων αλλά και διαμόρφωσης ενός πλαισίου δικαιοδοτικού και κοινοβουλευτικού ελέγχου των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, αποτέλεσε τη βάση για τις συζητήσεις που ακολούθησαν στα πλαίσια της Διακυβερνητικής Διάσκεψης που ξεκίνησε την άνοιξη του 1996 και ολοκληρώθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, που τέθηκε σε ισχύ από 1.5.1999⁴² διακηρύχθηκε και πάλι ως στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης η δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης για την επίτευξη του οποίου απαιτήθηκε η λήψη μέτρων όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο, τη μετανάστευση και την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας. Ο τρίτος πυλώνας συρρικνώθηκε, αφού ζητήματα που αφορούσαν το άσυλο, τη μετανάστευση και άλλες πολιτικές για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων μεταφέρθηκαν στον πρώτο πυλώνα και κοινοτικοποιήθηκαν, ενώ η ρύθμιση των θεμάτων του τρίτου πυλώνα συνέχισε να τελεί υπό τη σαφή επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας⁴³. Επιπλέον, με ειδικό πρωτόκολλο ενσωματώθηκε στη Συνθήκη το κεκτημένο των συμφωνιών Schengen⁴⁴.

Η πρόοδος που πραγματοποιήθηκε με τις Συνθήκες του Μάαστριχτ και του Άμστερνταμ όπως τροποποιήθηκε με τη Συνθήκη της Νίκαιας⁴⁵, συνοψίζονται στο ότι

⁴² Δαγτόγλου, «Βασικά Στοιχεία της Συνθήκης του Άμστερνταμ - Μια κριτική ανάλυση» Αθήνα 1999.

⁴³ Βλ. Πρεβεδούρου, σε Σκουρή, Ερμηνεία Συνθηκών, Χριστογιαννόπουλο, Γκουλούση, Κρεμλή, Μαργέλλου, Παπαγιαννίση, Παππά, Τριδής, Φραγκάκη, Χριστογιαννόπουλου, «Ερμηνεία κατ' άρθρο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», τ. Ι, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2003, σ. 131.

⁴⁴ Για τη Συνθήκη Schengen έγινε λόγος παραπάνω. Αξίζει όμως εδώ να αναφερθεί ότι με Πρωτόκολλο που ενσωματώθηκε στη Συνθήκη του Άμστερνταμ τα κράτη-μέλη συμφώνησαν να ενσωματώσουν στις Συνθήκες το κεκτημένο Schengen, αναγνωρίζοντας ότι οι σχετικές συμφωνίες συμβάλλουν στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ενοποίησης και το μεν τμήμα που αφορά στη βίζα, στο άσυλο, στη μετανάστευση και τις λοιπές πολιτικές που σχετίζονται με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων ενσωματώθηκε στον πρώτο πυλώνα, ενώ το τμήμα που αφορά στην αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, ενσωματώθηκε στον τρίτο πυλώνα.

⁴⁵ Η Συνθήκη της Νίκαιας υπεγράφη στις 26.2.2001, αφού προηγουμένως είχαν ολοκληρωθεί οι εργασίες της Διακυβερνητικής Διάσκεψης στις 11.12.2000 στη Νίκαια και τέθηκε σε ισχύ στις 1.2.2003. Κύριος στόχος ήταν η μεταρρύθμιση των θεσμικών οργάνων, έτσι ώστε η Ε.Ε. να μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά μετά τη διεύρυνσή της σε 25 κράτη-μέλη το 2004 και σε 27 κράτη-μέλη το 2007. Όσον αφορά την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικά θέματα καταργήθηκε το δικαίωμα της αρνησικυρίας (βέτο) κατά το πρότυπο των ρυθμίσεων για τις ενισχυμένες συνεργασίες στον πρώτο πυλώνα. Στη Συνθήκη αυτή δεν προστέθηκε, όπως είχε προτείνει η Επιτροπή, μια διάταξη που θα επέτρεπε το διορισμό του ευρωπαϊού εισαγγελέα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Προκρίθηκε απλώς η ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας με τη συμπλήρωση του άρθρου 31 της Συνθήκης με την αναφορά και περιγραφή των καθηκόντων της Eurojust για την οποία θα γίνει λόγος πιο κάτω. Βλ. και Ν. 3001/2002 «Κύρωση της Συνθήκης της Νίκαιας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ε.Ε., τις Συνθήκες περί ίδρύσεως των Ε.Κ. και ορισμένες συναφείς πράξεις, καθώς και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη».

εισήχθησαν νέες έννοιες, όπως ο «ευρωπαϊκός χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης» και η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, αναγνωρίστηκε ο οργανωμένος και διεθνικός χαρακτήρας του εγκλήματος, δημιουργώντας την ανάγκη για την ίδρυση νέων μορφών συνεργασίας και διαχείρισης μιας αντιεγκληματικής πολιτικής (Europol, Eurojust) και σχετικών δικτύων (Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο, Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία), ενώ δεν παραλήφθηκαν να προβλεφτούν καινοτόμες μορφές συνεργασίας (Κοινές Ομάδες Έρευνας) και βάσεις δεδομένων (SIS, βάσεις δεδομένων των τελωνειακών αρχών) και να υιοθετηθεί πλήθος νέων νομικών μέσων.

Το ενδιαφέρον του Συμβουλίου για την δημιουργία μηχανισμών διακρατικής δικαστικής συνεργασίας κατά το χρονικό διάστημα 1993-1999, έλαβε ωστόσο μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης του Άμστερνταμ⁴⁶ και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε⁴⁷, νέες κατευθύνσεις, για να συμπορευθεί με την εξέλιξη της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης οριστικών και μη δικαστικών αποφάσεων, την σταδιακή εναρμόνιση του ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου των κρατών-μελών, την ίδρυση νέων θεσμών αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας και την ανάπτυξη σχέσεων της Ευρωπαϊκή Ένωση με τρίτα κράτη και διεθνείς οργανισμούς στα πλαίσια της συνεργασίας σε ζητήματα δικαιοσύνης και ασφάλειας.

⁴⁶ Βλ. και Ν. 2691/1999 «Κύρωση της Συνθήκης του Άμστερνταμ που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ε.Ε., τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς πράξεις, καθώς και των σχετικών Πρωτοκόλλων και των δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη.»

⁴⁷ Το Συμβούλιο αυτό (15-16.10.1999) σημείωσε την ανάγκη : α) άσκησης της ελευθερίας σε συνθήκες ασφαλείας και δικαιοσύνης, β) διευκόλυνσης της πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη σε όλα τα κράτη-μέλη, γ) αποφυγής του φαινομένου του «forum shopping» από τους εγκληματίες, ως συνέπεια της ανομοιομορφίας των επιμέρους νομικών συστημάτων των κρατών-μελών, δ) ενιαίας εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη, ε) ενίσχυσης της διαφάνειας και του δημοκρατικού ελέγχου, στ) θέσπισης στοιχειωδών προτύπων για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και την αποζημίωση των θυμάτων από το έγκλημα, ζ) αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων, ανεξαρτήτως του είδους τους, τονίζοντας ότι σε συνδυασμό με την προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών στο βαθμό που αυτή είναι αναγκαία, θα συμβάλλει στη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών, καθώς και στη δικαστική προστασία των ατομικών δικαιωμάτων (η Επιτροπή και το Συμβούλιο κλήθηκαν να καταρτίσουν σχετικά Πρόγραμμα Μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης, η οποία θα έπρεπε να καλύπτει εκτός των άλλων τις προδικαστικές διατάξεις, που αφορούν τη δέσμευση των περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων, την αναγνώριση από τα δικαστήρια ενός κράτους-μέλους των αποδεικτικών στοιχείων που συγκεντρώνονται σε άλλο κράτος-μέλος και τη θέσπιση ελάχιστων κοινών προδιαγραφών σχετικά με ορισμένους δικονομικούς κανόνες στην Ε.Ε.), άμεσης επικύρωσης των συμβάσεων έκδοσης της Ε.Ε. του 1995 και 1996, με προοπτική κατάργησης της τυπικής διαδικασίας έκδοσης μεταξύ των κρατών-μελών και αντικατάστασής της από απλή μεταγωγή των προσώπων ή από ένα νέο σύστημα ταχείας έκδοσής τους, με παράλληλη διασφάλιση της αρχής της ευθυδικίας, θ) ενίσχυσης καταπολέμησης του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και της ανάπτυξης μέτρων πρόληψής του, ι) δημιουργίας της Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας Eurojust, με έργο τη διευκόλυνση του συντονισμού των εθνικών αρχών και των ποινικών ερευνών σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος και την απλούστευση της δικαστικής συνδρομής και ια) ανάληψης δράσης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

2.3. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ SCHENGEN⁴⁸

Τη δεκαετία του 1980, οι ευρωπαϊκοί εταίροι έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στην οριοθέτηση της έννοιας της «ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων» εντός του ευρωπαϊκού χώρου. Οι απόψεις των κρατών – μελών υπήρξαν διαφοροποιημένες, ως προς τη διαμόρφωση και την εφαρμογή του χώρου στην πράξη. Οι επικρατέστερες απόψεις που εκφράστηκαν, κινούνταν σε δύο βασικούς θεματικούς άξονες. Ο πρώτος εστίαζε στην εφαρμογή της ελεύθερης κυκλοφορίας μόνο των ευρωπαϊών πολιτών, ενώ ο δεύτερος υποστήριζε την εφαρμογή για όλους τους πολίτες ανεξαρτήτως προέλευσης. Η πρώτη άποψη, θα συνεπαγόταν έτσι την διατήρηση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας και τον διαχωρισμό των ευρωπαϊών πολιτών από τους πολίτες των τρίτων χωρών, ενώ στην περίπτωση της δεύτερης άποψης θα καταργούνταν οι έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα γενικά.

Η Συμφωνία Schengen υιοθετήθηκε το 1985 στο Λουξεμβούργο, και αρχικά αποτέλεσε μια μορφή ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ πέντε κρατών – Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο και Κάτω Χώρες- τα οποία κατέληξαν στην αρχική συμφωνία. Τα έτη που ακολούθησαν, η πολυμελής αυτή συνεργασία εξελίχθηκε με αποτέλεσμα την προσχώρηση άλλων επτά κρατών – μελών⁴⁹. Η πρώτη αυτή συμφωνία του 1985 αποτέλεσε τη βάση για την Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας Schengen, η οποία και υπογράφηκε το 1990⁵⁰. Αυτή άρχισε να ισχύει το 1995 ενώ αποτέλεσε ένα ολοκληρωμένο σύστημα διακυβερνητικής συνεργασίας πέραν της θεσμικής λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με ένα σύνολο πολιτικών που αντιμετώπιζαν ζητήματα όπως η διέλευση των εξωτερικών συνόρων, η αστυνομική και η δικαστική συνεργασία και άλλα. Η πλήρης εφαρμογή της κατά το έτος 1995 συνοδεύτηκε με την άρση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα του χώρου Schengen, αλλάζοντας τα δεδομένα στην Ευρώπη και διευκολύνοντας την διέλευση των πολιτών με την κατάργηση του διαβατηριακού ελέγχου εντός του συγκεκριμένου χώρου⁵¹.

Επιπλέον καθιερώθηκαν κοινοί κανόνες, όσον αφορά την έκδοση θεώρησης, το δικαίωμα ασύλου και τον έλεγχο στα εξωτερικά σύνορα, έτσι ώστε να επιτραπεί η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στο εσωτερικό των χωρών, που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση, χωρίς να διαταράσσεται η δημόσια τάξη. Ιδιαίτερο ρόλο στην ανάπτυξη των πολιτικών

⁴⁸ www.europa.eu.

⁴⁹ Ιταλία 1990, Ισπανία και Πορτογαλία 1991, Ελλάδα 1992, Αυστρία 1995, Δανία, Φινλανδία και Σουηδία 1996.

⁵⁰ ΕΕ L 239 της 22.9.2000.

⁵¹ Βλ. Περράκη, «Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην Ε.Ε.», σε Κ. Στεφάνου, Α. Φατούρου, Θ. Χριστοδουλίδη (επιμ), «Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές», τ. Α', εκδ. Ι. Σιδέρης 2006.

Schengen, διαδραμάτισε και η δημιουργία του συστήματος πληροφοριών Schengen (SIS)⁵². Το SIS, είναι μια πολύπλοκη βάση δεδομένων που, μέσω μιας αυτοματοποιημένης διαδικασίας, δίνει τη δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών τη δυνατότητα αναζήτησης και ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με ορισμένες κατηγορίες προσώπων και αγαθών κατά τη πραγματοποίηση συνοριακών ελέγχων, καθώς και άλλων αστυνομικών και τελωνειακών ερευνών. Ο χώρος Schengen κέρδισε αμέσως το ενδιαφέρον των κοινοτικών εταίρων αλλά και τρίτων χωρών, με αποτέλεσμα τη σταδιακή επέκταση του⁵³. Για την υλοποίηση των στόχων που τέθηκαν έπρεπε να αναπτυχθεί ιδιαίτερα η αστυνομική και

⁵² Βλ. Σακκελαρίου, « Το σύστημα πληροφοριών Schengen», εκδ. Αντ. Σάκκουλα, 1995.

⁵³ Η Ιταλία υπέγραψε τις συμφωνίες στις 27.11.1990, η Ισπανία και η Πορτογαλία στις 25.6.1991, η Ελλάδα στις 6.11.1992 (και τις ενσωμάτωσε στο εσωτερικό δίκαιο με το Ν. 2514/1997), η Αυστρία στις 28.4.1995 και η Δανία, η Φινλανδία και η Σουηδία στις 19.12.1996. Το Ηνωμένο Βασίλειο ζήτησε το Μάρτιο του 1999, να συμμετάσχει σε ορισμένες πτυχές συνεργασίας που στηρίζονται στο Schengen και συγκεκριμένα στην αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, την καταπολέμηση των ναρκωτικών και το σύστημα πληροφόρησης του Schengen (SIS). Απόφαση του Συμβουλίου που ενέκρινε την αίτηση του Ηνωμένου Βασιλείου εκδόθηκε στις 29.5.2000 (EE L 131 1.6.2000). Η Ιρλανδία επίσης ζήτησε τον Ιούνιο του 2000 να συμμετάσχει σε ορισμένες διατάξεις του κεκτημένου Schengen, που καλύπτουν με μια μόνο εξαίρεση τις ίδιες διατάξεις της αίτησης του Ηνωμένου Βασιλείου. Το Συμβούλιο ενέκρινε την αίτηση αυτή, με την απόφαση της 28.2.2002 (EE L 64 7.3..2002). Η Επιτροπή είχε γνωμοδοτήσει σχετικά με τις δύο αυτές αιτήσεις επισημαίνοντας ότι η μερική συμμετοχή των δύο αυτών κρατών στο κεκτημένο Schengen δεν πρέπει να εμποδίζει τη συνοχή του συνόλου των διατάξεων που αποτελούν το ίδιο το κεκτημένο. Ύστερα από την αξιολόγηση των προκαταρκτικών όρων σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας στις 22.12.2004, το Συμβούλιο αποφάσισε να τεθούν σε εφαρμογή από το Ηνωμένο Βασίλειο τα τμήματα αυτά του κεκτημένου Schengen (EE L 395 31.12.2004). Όσον αφορά τα κράτη που έγιναν μέλη της Ε.Ε. μετά την 1.5.2004, αυτά δεσμεύονται από το σύνολο του κεκτημένου Schengen, ορισμένες όμως διατάξεις του θα εφαρμοστούν μόνο κατά την κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα. Η κατάργηση αυτή που αποφασίστηκε από το Συμβούλιο, θα πραγματοποιηθεί όταν εισέλθει σε επιχειρησιακή φάση το SIS στις χώρες τους και όταν τα εν λόγω κράτη θα έχουν υποβληθεί σε αξιολόγηση που θα αποδεικνύει ότι τηρούν τους αναγκαίους όρους για την εφαρμογή των «αντισταθμιστικών μέτρων» που θα επιτρέπουν την άρση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Η Δανία, παρότι έχει υπογράψει τη Σύμβαση Schengen μπορεί να επιλέξει, στο πλαίσιο της Ε.Ε., να εφαρμόσει ή να μην εφαρμόσει κάθε νέο μέτρο που στηρίζεται στον τίτλο IV της Συνθήκης, ακόμα και αν αυτό το μέτρο αποτελεί ανάπτυξη του κεκτημένου Schengen. Η Δανία ωστόσο δεσμεύεται από ορισμένα μέτρα όσον αφορά την κοινή πολιτική χορήγησης θεωρήσεων εισόδου. Η Ισλανδία και η Νορβηγία ανήκουν μαζί με την Φινλανδία, τη Σουηδία και τη Δανία στη Σκανδιναβική Ένωση Διαβατηρίων, η οποία κατέργησε τους ελέγχους στα κοινά τους σύνορα. Επειδή η Σουηδία, η Φινλανδία και η Δανία υπέγραψαν τις Συμφωνίες Schengen χάρη στην ιδιότητά τους ως κρατών-μελών της Ε.Ε., η Ισλανδία και η Νορβηγία συνδέθηκαν με το χώρο Schengen από τις 19.12.1996. Χωρίς να διαθέτουν δικαιώματα ψήφου στο πλαίσιο της εκτελεστικής επιτροπής Schengen, οι χώρες αυτές είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν γνώμες και διατυπώσουν προτάσεις. Προκειμένου να συνεχισθεί η σύνδεση αυτή, υπογράφηκε σχετική συμφωνία στις 18.5.1999, μεταξύ της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Ε.Ε. (EE L 176 10.7.1999) Στους τομείς του κεκτημένου Schengen που εφαρμόζεται στην Ισλανδία και τη Νορβηγία, οι σχέσεις μεταξύ των δύο αυτών χωρών, αφενός, και της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, αφετέρου, ρυθμίζονται από συμφωνία που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της 28.6.1999 (EE L 15 20.1.2000). Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 1.12.2000 ότι, από τις 25.3.2001, το κεκτημένο Schengen πρέπει να εφαρμόζεται στα πέντε κράτη της Σκανδιναβικής Ένωσης Διαβατηρίων (EE L 309 9.12.2000) και από την 1.1.2000 τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις σχετικά με το SIS. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία πρόκειται να γίνουν μέλη της Ζώνης σταδιακά από το Σεπτέμβριο του 2012. Η Κύπρος, λόγω της ιδιαίτερης εσωτερικής κατάστασης που επικρατεί εξαιτίας του κατεχόμενου βόρειου τμήματός της από την Τουρκία, δε συμμετέχει ακόμα στη Ζώνη Σένγκεν. Η Κροατία αναμένεται να καταστεί μέλος της ΕΕ την 1η Ιουλίου 2013 και είναι άγνωστο ακόμη πότε θα αρχίσει να ισχύει για εκείνη το κεκτημένο του Σένγκεν.

δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών – μελών, ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια και η εύρυθμη λειτουργία του συστήματος.

Για το λόγο αυτό, τα κράτη φρόντισαν στα άρθρα 48 έως 53 της Συνθήκης να καθορίσουν το πλαίσιο της δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις μεταξύ των κρατών – μελών που συμμετείχαν στο χώρο Schengen. Οι διατάξεις του Δεύτερου Κεφαλαίου του Τρίτου Τίτλου της Συνθήκης λοιπόν αποβλέπουν, σύμφωνα με το άρθρο 48 παρ.1, στη συμπλήρωση και διευκόλυνση της εφαρμογής :

α) Της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαστικής Συνδρομής σε Ποινικές Υποθέσεις της 20.4.1959 και

β) Του Β' Κεφαλαίου της Συνθήκης Benelux, για την έκδοση και τη δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων της 27.6.1962, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο της 11.5.1974, για τα συμβαλλόμενα μέρη το οποία είναι μέλη της Οικονομικής Ένωσης Benelux . Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής, δεν επηρεάζουν την εφαρμογή ευρύτερων ρυθμίσεων, οι οποίες υφίστανται βάσει διμερών συμφωνιών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών (άρθρο 48 παρ.2).

Επιπλέον, ρητά στο άρθρο 49⁵⁴ απαριθμούνται οι περιπτώσεις σύμφωνα με τις οποίες μπορεί να ζητηθεί η δικαστική αρωγή μεταξύ των κρατών – μελών. Έτσι, η δικαστική συνεργασία επιτρέπεται :

α) Σε διαδικασίες για πράξεις, οι οποίες σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ενός ή και των δύο μερών τιμωρούνται , ως παραβάσεις τάξεως από διοικητικά όργανα, κατά της αποφάσεως των οποίων δύναται να ασκηθεί ένδικο μέσο ενώπιον ιδίως ποινικού δικαστηρίου,

β) Σε διαδικασίες αποζημιώσεως για μέτρα διώξεως ή αδικαιολόγητης καταδίκες,

γ) Σε διαδικασίες για την απονομή χάριτος,

δ) Σε αστικές υποθέσεις, οι οποίες σχετίζονται με ποινική δίωξη, εφόσον το δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποφασίσει οριστικά επί της ποινικής διώξεως,

ε) Για την επίδοση των εγγράφων της διαδικασίας σχετικά με την εκτέλεση μιας ποινής ή ενός μέτρου ασφαλείας, της εισπράξεως προστίμου ή της καταβολής των δικαστικών εξόδων και

⁵⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:42000A0922%2802%29:EL:HTML>

στ) Στα μέτρα τα οποία σχετίζονται με την αναστολή της επιβολής ή της εκτελέσεως ποινής ή μέτρου ασφαλείας, την υπό όρο απόλυση, την προσωρινή αναστολή της ενάρξεως εκτίσεως ή την διακοπή της εκτίσεως ποινής ή μέτρου ασφαλείας

Προς συμπλήρωση της παραπάνω διάταξης, στο άρθρο 50 παρ.1, αναφέρονται και οι περιπτώσεις, όπου τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να αναλάβουν την παροχή δικαστικής συνδρομής σύμφωνα με τις διατάξεις των συμβάσεων, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 48. Οι περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνουν παραβάσεις που αφορούν :

α) Το φόρο κατανάλωσης. Συγκεκριμένα, οι αιτήσεις δικαστικής συνδρομής δεν επιτρέπεται να απορριφθούν κατά το άρθρο 50 παρ. 2 της Συμφωνίας, με την αιτιολογία ότι το κράτος προς το οποίο υποβάλλεται η αίτηση δεν επιβάλλει φόρο κατανάλωσης επί των εμπορευμάτων.

β) Το φόρο προστιθέμενης αξίας.

γ) Τους τελωνειακούς δασμούς⁵⁵.

Σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, επιπλέον δεν επιτρέπεται το εκζητούν συμβαλλόμενο μέρος να διαβιβάσει ή να χρησιμοποιήσει κατά περίπτωση τις πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία έλαβε από το συμβαλλόμενο εκζητούμενο μέρος, για ανακριτικές, διωκτικές ή διαδικαστικές ενέργειες, άλλες από εκείνες, οι οποίες αναφέρονται στην αίτηση δικαστικής συνδρομής, χωρίς τη συγκατάθεση του συμβαλλόμενου μέρους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Η αίτηση δικαστικής συνδρομής, η οποία προβλέπει από τη διάταξη του άρθρου 50 είναι δυνατόν να απορριφθεί όταν το ποσό που ζητήθηκε, δεν κατεβλήθη εξ ολοκλήρου ή παντελώς δεν υπερβαίνει το ποσό των 25.000 ECU ή η αξία των ειδών, τα οποία εισήχθησαν ή εξήχθησαν, άνευ αδείας, δεν υπερβαίνει τα 100.000 ECU, εκτός αν η πράξη λόγω του είδους της ή της προσωπικότητας του δράστη χαρακτηριστεί ως πολύ σοβαρή από το συμβαλλόμενο μέρος, το οποίο υποβάλλει την αίτηση. Σημαντική επισήμανση περιέχει η παρ.5 της Συμφωνίας, σύμφωνα με την οποία οι ρυθμίσεις του άρθρου 50 εφαρμόζονται και όταν η αίτηση δικαστικής συνδρομής εκτείνεται επί πράξεων που επισύρουν την ποινή του προστίμου και υποβάλλεται από μια δικαστική αρχή.

Το άρθρο 51 από την άλλη πλευρά ορίζει τις περιπτώσεις με βάση τις οποίες τα συμβαλλόμενα μέρη δε δύνανται να εξαρτήσουν το παραδεκτό της αίτησης δικαστικής συνδρομής με σκοπό την έρευνα ή την κατάσχεση από άλλους όρους, πλην των ακολούθων :

⁵⁵ Ως διατάξεις που αφορούν τους δασμούς αυτούς για περιπτώσεις δίωξης για απάτη περί το φόρο κατανάλωσης δεν νοούνται οι αναφερόμενες στο άρθρο 2 της Συμβάσεως μεταξύ Βελγίου, Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Λουξεμβούργου και Ολλανδίας περί αμοιβαίας τελωνειακής υποστηρίξεως της 7.9.1967, όπως και αυτές οι οποίες αναφέρονται στον Κανονισμό του Συμβουλίου της ΕΕ 1468/81/Ε.Ο.Κ./19.5.1981.

α) Η πράξη η οποία αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως δικαστικής συνδρομής πρέπει να τιμωρείται συμφώνως προς το δίκαιο και των δύο συμβαλλομένων μερών, με στερητική της ελευθερίας ποινή ή μέτρο ασφαλείας περιοριστικό της ελευθερίας διάρκειας κατ' ανώτατο όριο 6 τουλάχιστον μηνών, ή να τιμωρείται συμφώνως προς το δίκαιο ενός των συμβαλλομένων μερών με ισοδύναμη κύρωση και κατά το δίκαιο του άλλου μέρους να διώκεται, ως παράβαση τάξεως από τις διοικητικές αρχές, η απόφαση των οποίων να υπόκειται ως ένδικο μέσο ενώπιον του αρμόδιου ποινικού ιδίως δικαστηρίου (άρθρο 51 εδ. α').

β) Η εκτέλεση της αιτήσεως δικαστικής συνδρομής να μην είναι αντίθετη κατά τα λοιπά με το δίκαιο του συμβαλλομένου μέρους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση (άρθρο 51 εδ. β').

Περαιτέρω το άρθρο 52 παρ.1 υπογραμμίζει πως κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να αποστείλει έγγραφα της διαδικασίας, απευθείας μέσω του ταχυδρομείου, σε πρόσωπα τα οποία βρίσκονται στο έδαφος ενός άλλου συμβαλλόμενου μέρους. Τα συμβαλλόμενα μέρη οφείλουν να γνωστοποιούν στην Εκτελεστική Επιτροπή κατάλογο εγγράφων, τα οποία μπορούν να διαβιβασθούν δια της οδού αυτής. Εάν υφίστανται ενδείξεις για το ότι ο παραλήπτης δε γνωρίζει τη γλώσσα στην οποία έχει συσταθεί το έγγραφο, η παρ.2 επιτάσσει τη μετάφραση αυτού στο σύνολό του ή τουλάχιστον κατά τα βασικά του σημεία, στη γλώσσα ή σε μια από τις γλώσσες του συμβαλλόμενου κράτους, στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται ο παραλήπτης. Στη παρ.3 αναφέρεται, επιπλέον, πως ο πραγματογνώμονας ή ο μάρτυρας ο οποίος δεν συμμορφώνεται στη σχετική κλήση, η οποία του έχει αποσταλεί μέσω του ταχυδρομείου, έστω και αν η κλήση περιέχει απειλή λήψεως καταναγκαστικών μέτρων εναντίον του, δεν επιτρέπεται να του επιβληθεί κύρωση ή να του υποβληθεί άλλο μέτρο καταναγκασμού, παρά μόνο εάν αυτός μεταβεί, εν συνεχεία, με δική του βούληση, στο έδαφος του συμβαλλόμενου μέρους και το οποίο υποβάλλει τη σχετική αίτηση και κλητευθεί εκεί, εκ νέου, κατά νόμιμο τρόπο. Η αρχή, όμως η οποία είναι αρμόδια να αποστείλει τις κλήσεις, πρέπει να φροντίζει, ώστε οι κλήσεις, οι οποίες αποστέλλονται μέσω του ταχυδρομείου να μη περιέχουν απειλές για λήψη καταναγκαστικών μέτρων. Επιφυλασσομένης της διατάξεως της παρ. 1 του άρθρου 52 της Συμφωνίας η αποστολή των εγγράφων της διαδικασίας δύναται να διεξαχθεί μέσω των δικαστικών αρχών του συμβαλλόμενου μέρους προς το οποίο απευθύνεται η σχετική αίτηση, όταν η διεύθυνση του παραλήπτη είναι άγνωστη ή όταν η διεύθυνση του παραλήπτη είναι άγνωστη ή όταν το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο υποβάλλει τη σχετική αίτηση απαιτεί τυπική κοινοποίηση – προσωπική επίδοση.

Οι αιτήσεις δικαστικής συνδρομής, όπως και οι αντίστοιχες απαντήσεις κατά το άρθρο 53 είναι δυνατόν να διαβιβάζονται απευθείας μεταξύ των δικαστικών αρχών. Η ρύθμιση όμως αυτή δεν επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής της αιτήσεως δικαστικής συνδρομής από τα Υπουργεία Δικαιοσύνης ή τα Κεντρικά Γραφεία της INTERPOL. Οι αιτήσεις περί προσωρινής μεταφοράς ή μεταγωγής προσώπων, τα οποία τελούν σε κατάσταση προσωρινής σύλληψης ή κράτησης ή έχει επιβληθεί σε αυτά μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας τους, όπως και τακτική ή ευκαιριακή ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με το ποινικό μητρώο, είναι δυνατόν να γίνεται μέσω των Υπουργείων Δικαιοσύνης⁵⁶. Τέλος, για μηνύσεις οι οποίες γίνονται με σκοπό την ποινική δίωξη ορισμένου προσώπου⁵⁷ και για παραβάσεις των διατάξεων των σχετικών με το χρόνο οδήγησης και αναπαύσεως των οδηγών και συνοδηγών, οι αιτήσεις είναι δυνατόν να διαβιβάζονται απευθείας από τις δικαστικές αρχές του συμβαλλόμενου μέρους, το οποίο υποβάλλει την αίτηση, προς τις δικαστικές αρχές του συμβαλλόμενου μέρους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση όπως αναφέρει η παρ. 5.

Ειδική μνεία θα πρέπει στο σημείο αυτό να γίνει στα άρθρα 54 έως και 58 Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας του Schengen, που αφορούν στην εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem*⁵⁸ και συνδέονται στενά με τις διατάξεις των άρθρων για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 54 της Σύμβασης λοιπόν, ένα πρόσωπο το οποίο έχει δικασθεί αμετακλήτως από ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν είναι δυνατόν να διωχθεί από ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, με την προϋπόθεση, ότι σε περίπτωση καταδίκης του προσώπου η επιβληθείσα ποινή έχει ήδη εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν είναι δυνατόν να εκτιθεί πλέον σύμφωνα προς τη νομοθεσία του συμβαλλόμενου μέρους, το οποίο επέβαλε την ποινή. Κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 55 της Σύμβασης αυτής, ένα συμβαλλόμενο μέρος είναι δυνατό κατά το χρόνο της κυρώσεως της αποδοχής ή εγκρίσεως της Συμβάσεως αυτής να δηλώσει ότι δε

⁵⁶ Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 20.4.1959, ως Υπουργείο Δικαιοσύνης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας νοείται ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Δικαιοσύνης και οι Υπουργοί ή Γερουσιαστές Δικαιοσύνης των Ομόσπονδων Κρατών.

⁵⁷ Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 21 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης της 20.4.1959 ή τη διάταξη του άρθρου 42 της Συνθήκης Benelux περί Εκδόσεως και Δικαστικής Συνδρομής επί Ποινικών Υποθέσεων της 27.6.1962, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο της 11.5.1974.

⁵⁸ Η αρχή «*ne bis in idem*» ή η απαγόρευση της διπλής διακινδύνευσης, σύμφωνα με την οποία δεν πρέπει να διώκεται ή να δικάζεται κανείς δύο φορές για τις ίδιες πράξεις, πραγματικά περιστατικά ή συμπεριφορά, κατοχυρώνεται ως ατομικό δικαίωμα στα διεθνή νομικά μέσα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (άρθρο 14, παράγραφος 7) της 19^{ης} Δεκεμβρίου 1966, στο έβδομο πρωτόκολλο (άρθρο 4) της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 50), αναγνωρίζεται δε από όλα τα νομικά συστήματα που διαπνέονται από την ιδέα σεβασμού και προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Αποτελεί ουσιαστική θωράκιση έναντι της καταχρηστικής άσκησης των κρατικών εξουσιών επί των πολιτών.

δεσμεύεται από τη διάταξη του άρθρου 54 της εν λόγω Σύμβασης σε μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Όταν τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία έλαβε υπόψη της η αλλοδαπή δικαστική απόφαση, έλαβαν χώρα είτε εν όλω είτε εν μέρει στο έδαφός του. Στην τελευταία όμως, αυτή περίπτωση η εξαίρεση αυτή δεν εφαρμόζεται εάν ένα αυτά τα πραγματικά περιστατικά έλαβαν χώρα εν μέρει στο έδαφος του συμβαλλόμενου μέρους όπου εκδόθηκε η δικαστική απόφαση.

β) Όταν τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία είχε λάβει υπόψη η αλλοδαπή δικαστική απόφαση συνιστούν αξιόποινη πράξη κατά της ασφάλειας του κράτους ή εναντίον άλλων εξίσου ουσιαστικών συμφερόντων αυτού του συμβαλλόμενου μέρους.

γ) Όταν τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία είχε λάβει υπόψη η αλλοδαπή δικαστική απόφαση διεπράχθησαν από δημόσιο υπάλληλο του συμβαλλόμενου μέρους κατά παράβαση των υπηρεσιακών του καθηκόντων.

Το συμβαλλόμενο μέρος, το οποίο προβαίνει στη δήλωση εξαιρέσεως, οφείλει να προσδιορίζει τις κατηγορίες αξιόποινων πράξεων, στις οποίες είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί η εν λόγω εξαίρεση. Η σχετική δήλωση, η οποία είναι δυνατόν να αφορά μία ή περισσότερες από τις εξαιρέσεις οι οποίες μνημονεύονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 55, μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, ενώ οι εξαιρέσεις οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο δηλώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 1, δεν εφαρμόζονται όταν το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος έχει ζητήσει από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος την ποινική δίωξη του προσώπου ή έχει συναινέσει στην έκδοση του εν λόγω προσώπου για τα ίδια πραγματικά περιστατικά..

Το άρθρο 56 ρυθμίζει ότι στην περίπτωση άσκησης νέας ποινικής δίωξης από ένα συμβαλλόμενο μέρος κατά προσώπου, το οποίο έχει δικασθεί αμετακλήτως για τα ίδια πραγματικά περιστατικά από ένα συμβαλλόμενο μέρος, ολόκληρος ο χρόνος στέρησης της ελευθερίας του προσώπου, ο οποίος διανύθηκε στο έδαφός του τελευταίου αυτού συμβαλλόμενου μέρους, πρέπει να αφαιρείται από την ποινή, η οποία ενδεχομένως θα επιβληθεί σε αυτό. Εξάλλου, στην περίπτωση κατά την οποία ένα πρόσωπο κατηγορείται για την τέλεση μιας αξιόποινης πράξης, όπως αναφέρει το άρθρο 57, από ένα συμβαλλόμενο μέρος και οι αρμόδιες αρχές έχουν λόγους να πιστεύουν ότι η κατηγορία αφορά τα ίδια πραγματικά περιστατικά για τα οποία αυτό δικάστηκε ήδη αμετάκλητα από ένα συμβαλλόμενο μέρος, τότε οι αρχές αυτές είναι δυνατόν να ζητήσουν, εάν το θεωρούν αναγκαίο, τις κατάλληλες πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές του συμβαλλόμενου μέρους στο έδαφος του οποίου έχει ήδη εκδοθεί μια σχετική απόφαση. Οι πληροφορίες, οι οποίες ζητούνται θα πρέπει να χορηγούνται το ταχύτερο δυνατόν και θα πρέπει να λαμβάνονται

υπόψη κατά την εκκρεμή διαδικασία, ενώ κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα πρέπει να ορίζει κατά το χρόνο της κυρώσεως, αποδοχής ή εγκρίσεως της Σύμβασης τις αρχές οι οποίες είναι αρμόδιες να ζητούν και να δέχονται τις πληροφορίες. Τέλος η διάταξη του άρθρου 58 προβλέπει ότι οι προαναφερθείσες διατάξεις (δηλ. οι διατάξεις των άρθρων 54 έως 57) δεν εμποδίζουν την εφαρμογή ευρύτερων ρυθμίσεων της εθνικής νομοθεσίας, οι οποίες αφορούν την ισχύ της αρχής *ne bis in idem* που συνδέεται με τις δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή.

Η ενσωμάτωση του κεκτημένου Schengen στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πραγματοποιήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ⁵⁹. Η υλοποίηση πραγματοποιήθηκε με το Πρωτόκολλο για την ενσωμάτωση του κεκτημένου Schengen στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσαρτημένο στην Συνθήκη. Η ενσωμάτωση αυτή αποτέλεσε μια σημαντική εξέλιξη αφού ένα ολοκληρωμένο σύστημα εισήχθη στις δραστηριότητες της Ένωσης με τα θετικά του αποτελέσματα σε καίριους τομείς.

Συμπερασματικά, το κεκτημένο του Schengen περιλαμβάνει μέτρα και ρυθμίσεις με τα οποία καταργείται ο έλεγχος στα εσωτερικά σύνορα των χωρών και ενισχύεται η ασφάλεια των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα ασφαλές περιβάλλον για τους πολίτες της. Το σημαντικότερο από τα μέτρα αυτά είναι η απαίτηση τα κράτη μέλη που έχουν εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να είναι υπεύθυνα για να εξασφαλίζουν την πραγματοποίηση σωστών ελέγχων και την αποτελεσματική επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, οι επιθεωρήσεις και οι έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει είναι αρκετά αυστηροί για την παρεμπόδιση της λαθρομετανάστευσης, του λαθρεμπορίου ναρκωτικών και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων. Σε περίπτωση σοβαρού κινδύνου για τη δημόσια πολιτική ή τη δημόσια ασφάλεια εξουσιοδοτείται κάθε κράτος μέλος να αποκαταστήσει προσωρινά τους ελέγχους στα σύνορά του εντός της Ζώνης Schengen. Σήμερα, το σύστημα Schengen θεωρείται ως ένα μέρος του σκληρού ενοποιητικού πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁶⁰.

⁵⁹ Λαμπροπούλου, « Οι συμφωνίες Schengen και η εσωτερική ασφάλεια », Ποιν Δικ 2001.

⁶⁰ Βλ. Περράκη, «Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην Ε.Ε.», σε Κ. Στεφάνου, Α. Φατούρου, Θ. Χριστοδουλίδη (επιμ), «Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές», τ. Α', εκδ. Ι. Σιδέρης 2006

2.4 Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ 29.5.2000 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΠΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ 16.10.2001

Στις 29.5.2000 υπεγράφη η Σύμβαση για τη Δικαστική Συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο στις 30.11.2000⁶¹. Ο βασικός σκοπός υιοθέτησης της Σύμβασης⁶² αυτής ήταν η προώθηση της δικαστικής συνεργασίας με την βελτίωση, εξέλιξη και αναπροσαρμογή στα νέα δεδομένα, των διατάξεων που ίσχυαν από παλαιότερες συνθήκες σε θέματα δικαστικής αρωγής⁶³, επεκτείνοντας όμως τις περιπτώσεις, στις οποίες θα μπορούσε να ζητηθεί η δικαστική συνδρομή και εισάγοντας νεωτεριστικά μέτρα που θα διευκόλυναν την αμοιβαία δικαστική συνδρομή, ακολουθώντας τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις αλλά και την τεχνολογική πρόοδο. Η Σύμβαση αυτή είναι επικουρική της Ευρωπαϊκής Σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων της 20.4.1959 και δεν θα μπορούσε από μόνη της να αποτελέσει τη βάση για την αίτηση παροχής αμοιβαίας συνδρομής, εκτός των περιπτώσεων που οι διατάξεις της συγκρούονταν με τις διατάξεις των Συμβάσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 1 της Σύμβασης 29.5.2000 και υπερισχύει η τελευταία. Η Σύμβαση αυτή, σήμερα, αποτελεί το πιο σύγχρονο νομικό μέσο για τα ζητήματα δικαστικής συνδρομής και για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη η συνοπτική εξέταση των σημαντικότερων σημείων των άρθρων της⁶⁴.

Έτσι λοιπόν, οι διατάξεις του άρθρο 2 αναφέρονται στην ενσωμάτωση του κεκτημένου Schengen στο θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως πρωτεύοντος κοινοτικού δικαίου, σύμφωνα με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Από τη Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας Schengen καταργήθηκαν σύμφωνα με την παρ. 2 τα ακόλουθα άρθρα: α) το άρθρο 49 περ. α' (δικαστική συνδρομή επί παραβάσεων τάξεως) β) το άρθρο 52(απευθείας αποστολή διαδικαστικών εγγράφων) και γ) το άρθρο 53(απευθείας διαβίβαση αιτήσεων δικαστικής συνδρομής). Τα παραπάνω άρθρα καταργούνται, γιατί οι ρυθμίσεις τους καλύπτονται από τα άρθρα 3, 5 και 6 αντίστοιχα στη Σύμβαση της 29.5.2000, όπως θα αναδειχθεί και παρακάτω.

Το άρθρο 3, με υπότιτλο «διαδικασίες για τις οποίες θα παρέχεται επίσης αμοιβαία δικαστική συνδρομή, αναπαράγει το άρθρο 49 περ. α' της Σύμβασης για την εφαρμογή της

⁶¹ ΕΕ C 197, 12.7.2000.

⁶² Παπαγιάννη, «Ο Ευρωπαϊκός χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης» 2001.

⁶³ Ευρωπαϊκή Σύμβαση Αμοιβαίας Δικαστικής Συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων 20.4.1959, CETS 030.

⁶⁴ Denza “The 2000 Convention on mutual assistance in criminal matters”, Common Market Law Review 2003.

Συμφωνίας Schengen, το οποίο καταργήθηκε από το άρθρο 2 παρ. 2 της Συνθήκης της 20.4.2000, όπως προαναφέρθηκε. Έτσι λοιπόν, συνδρομή μπορεί να παρέχεται όχι μόνο για έρευνες επί ποινικών ζητημάτων, αλλά και για έρευνες επί πράξεων διοικητικού χαρακτήρα. Επιπλέον στην παρ. 2, προβλέπεται η παροχή δικαστικής συνδρομής για ποινικές ή διοικητικές διαδικασίες, οι οποίες αφορούν αδικήματα ή παραβάσεις νομικών προσώπων στο αιτούν κράτος.

Το άρθρο 4 παρ. 1 εισάγει μια σημαντική καινοτομία, η οποία συνίσταται στο γεγονός ότι το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, πρέπει να συμμορφώνεται με τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες⁶⁵ που υπέδειξε ρητά το αιτούν κράτος-μέλος, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη από τη παρούσα Σύμβαση και εφόσον οι διατυπώσεις και οι διαδικασίες αυτές δεν αντιβαίνουν στις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του κράτους-μέλους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Αντίστοιχη καινοτομία εισάγεται και στην παρ. 2 όπου το κράτος – μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση θα πρέπει να εκτελεί την αίτηση συνδρομής όσο το δυνατόν γρηγορότερα και πάντα τηρουμένων των προθεσμιών που υποδεικνύονται από το κράτος-μέλος που υποβάλλει την αίτηση. Με τη διάταξη αυτή στην ουσία εισήχθη ρητά και στο δίκαιο της δικαστικής συνδρομής ο θεσμός της «σύντομης δίκη»⁶⁶. Εάν η εκτέλεση της αίτησης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που έχει θέσει το αιτούν κράτος-μέλος είναι αδύνατη, το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση οφείλει να ενημερώσει με οποιοδήποτε τρόπο αμέσως το άλλο κράτος-μέλος σχετικά με το κώλυμα και να αναφέρει υπό ποιες προϋποθέσεις θα ήταν σε θέση να εκτελέσει την αίτηση όπως ορίζει η παρ. 3, ενώ σε περίπτωση, που δεν μπορεί να τηρήσει την προθεσμία που έχει τεθεί από το αιτούν κράτος-μέλος, η παρ.4 αναφέρει πως οι αρχές του κράτους-μέλους εκτέλεσης της αίτησης θα πρέπει να δηλώσουν το συντομότερο δυνατόν το χρόνο που υπολογίζουν ότι θα χρειασθούν για την εκτέλεση της αίτησης.

Το άρθρο 5 αντικαθιστά το άρθρο 52 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Schengen, για την αποστολή και την επίδοση των διαδικαστικών εγγράφων όπως προαναφέρθηκε. Σύμφωνα λοιπόν με αυτό, η επίδοση των διαδικαστικών εγγράφων μπορεί να γίνει από το ένα κράτος-μέλος στο άλλο απευθείας μέσω του ταχυδρομείου ενώ η παρ. 2 καταγράφει σε ποιες περιπτώσεις τα διαδικαστικά έγγραφα μπορούν να αποσταλούν μέσω

---

⁶⁵ Οι λέξεις «διατυπώσεις και διαδικασίες» θα πρέπει να ερμηνεύονται ευρέως και μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την περίπτωση στην οποία ζητείται στην αίτηση να επιτραπεί κατά την εξέταση μάρτυρα η παρουσία εκπροσώπου των δικαστικών αρχών του αιτούντος κράτους-μέλους ή δικηγόρο. Λόγω της επιβάρυνσης βέβαια που θα μπορούσε να προκληθεί για το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, το αιτούν κράτος-μέλος θα πρέπει να αναφέρει μόνο τις διατυπώσεις και διαδικασίες τις οποίες κρίνει απαραίτητες για το σκοπό της έρευνάς του. Βλ. Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της 29.5.2000 για τη αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών της Ε.Ε., 2000/C 379/02 άρθρο 4.

⁶⁶ Αρχή της «speedy trial» κατά το αγγλοσαξονικό δίκαιο.

των αρμόδιων αρχών του κράτους – μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Επίσης, με την παρ.3 του άρθρου, ρυθμίζεται η περίπτωση μη κατανόησης της γλώσσας των εγγράφων εκ μέρους του παραλήπτη. Σε αυτές τις περιπτώσεις το έγγραφο ή τα βασικά μέρη του, θα πρέπει να μεταφράζονται στη γλώσσα ή σε μια από τις γλώσσες του κράτους-μέλους, στο έδαφος του οποίου διαμένει ο παραλήπτης. Αν πάλι η αρχή που εκδίδει το διαδικαστικό έγγραφο γνωρίζει ότι ο παραλήπτης κατανοεί ότι γνωρίζει μόνο κάποια συγκεκριμένη γλώσσα, τότε το έγγραφο ή τουλάχιστον τα βασικά του μέρη, μεταφράζονται σε αυτή τη γλώσσα. Ακόμα, σύμφωνα με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, τα διαδικαστικά έγγραφα πρέπει να συνοδεύεται από σημείωμα, το οποίο θα πρέπει να περιέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο παραλήπτης μπορεί να πληροφορηθεί από την εκδούσα αρχή ή από άλλες αρχές του κράτους-μέλους τα σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του..

Τα άρθρο 6 παρ. 1, αφορά τη διαβίβαση των αιτήσεων αμοιβαίας συνδρομής καθιερώνοντας την απευθείας επαφή μεταξύ των δικαστικών αρχών, με κάποιες εξαιρέσεις. Οι αιτήσεις έτσι μπορούν να διαβιβάζονται όχι μόνο εγγράφως αλλά και με κάθε άλλο μέσο ικανό να αφήσει γραπτά ίχνη, υπό συνθήκες που επιτρέπουν στο κράτος-μέλος, που παραλαμβάνει τις αιτήσεις, να προβεί σε έλεγχο γνησιότητας. Αυτό σημαίνει, πως οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται μεταξύ άλλων με φαξ και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο εξελίσσοντας της Σύμβαση περί Έκδοσης μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 1996, που επέτρεπε τη διαβίβαση αιτήσεων έκδοσης με φαξ. Τα κράτη-μέλη ωστόσο δεν εμποδίζονται να συμφωνήσουν να δέχονται και προφορικές αιτήσεις, όταν η υπόθεση επείγει, με την προϋπόθεση ότι θα επιβεβαιωθούν εγγράφως το συντομότερο δυνατόν. Βέβαια συνεχίζεται να ισχύει η ρύθμιση που προβλέπει ότι σε ειδικές περιπτώσεις επιτρέπεται η αποστολή και η επιστροφή των αιτήσεων μεταξύ κεντρικών αρχών ή μεταξύ δικαστικής αρχής σε ένα κράτος-μέλος και κεντρικής αρχής σε άλλο κράτος-μέλος, όπως για παράδειγμα σε περίπλοκες περιπτώσεις ή σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η αίτηση απευθύνεται σε περισσότερες από μια αρμόδιες αρχές στο κράτος-μέλος το οποίο παραλαμβάνει την αίτηση. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων μέσω της INTERPOL όταν απαιτείται επείγουσα απάντηση. Επιπλέον, το ότι η παράγραφος αναφέρεται σε οποιαδήποτε αρχή αρμόδια δυνάμει διατάξεων που έχουν θεσπίσει σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, είχε ως κύριο στόχο να επιτρέπεται και η υποβολή αιτήσεων μέσω αρχών όπως η Europol ή μέσω της Eurojust. Τα άρθρα 12, 13 και 14 αφορούν θέματα που σε ορισμένα κράτη-μέλη αποτελούν αρμοδιότητα των αστυνομικών αρχών ενώ σε άλλα των δικαστικών αρχών. Όταν πρόκειται για αιτήσεις που υποβάλλονται δυνάμει των παραπάνω άρθρων, προβλέπεται στην παράγραφο 5, ότι τόσο οι αιτήσεις αυτές όσο και οι αντίστοιχες απαντήσεις θα διαβιβάζονται απευθείας, μεταξύ της αρμόδιας δικαστικής ή κεντρικής αρχής στο ένα κράτος-μέλος και της αρμόδιας αστυνομικής

αρχής στο άλλο κράτος-μέλος. Ομοίως, όταν πρόκειται για αιτήσεις που αφορούν διοικητικές διαδικασίες, οι αιτήσεις αυτές μπορούν να διαβιβάζονται απευθείας, όταν στο ένα κράτος-μέλος αρμόδια αρχή είναι δικαστική ή κεντρική αρχή και στο άλλο κράτος-μέλος αρμόδια αρχή είναι διοικητική αρχή.

Το άρθρο 7, εν συνεχεία, αναφέρεται στην εθελούσια ανταλλαγή πληροφοριών. Έτσι λοιπόν, ακόμη και χωρίς να έχει υποβληθεί σχετική αίτηση, οι αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες που αφορούν ποινικά αδικήματα ή παραβάσεις των κανόνων δικαίου που αναφέρονται στο άρθρο 3 (δηλαδή τις παραβάσεις που τιμωρούνται από διοικητικές αρχές κατά των αποφάσεων των οποίων μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο ενώπιον δικαστηρίου που έχει δικαιοδοσία επί ποινικών υποθέσεων), η τιμωρία ή ο χειρισμός των οποίων εμπίπτει κατά το χρόνο παροχής των πληροφοριών στην αρμοδιότητα της αρχής που δέχεται την πληροφορία. Στην παρ. 2, προβλέπεται ότι η αρχή που παρέχει την πληροφορία μπορεί δυνάμει του εθνικού της δικαίου να επιβάλλει όρους στη χρησιμοποίηση των πληροφοριών αυτών εκ μέρους της αρχής που δέχεται την πληροφορία.

Κατά το άρθρο 8, θα μπορούν να υποβάλλονται ΑΔΣ προκειμένου να τεθούν στη διάθεση του αιτούντος κράτους-μέλους αντικείμενα που έχουν αποκτηθεί με παράνομο τρόπο, προκειμένου να αποδοθούν στο νόμιμο κύριό τους. Βέβαια το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση θα μπορούσε να αρνηθεί την αίτηση όταν πρόκειται για περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν κατασχεθεί με σκοπό να χρησιμεύσουν ως αποδεικτικά στοιχεία στο εν λόγω κράτος-μέλος και φυσικά με την προϋπόθεση να μην θίγονται με την εκτέλεση της ΑΔΣ τα δικαιώματα των καλόπιστων τρίτων.

Το άρθρο 9 συμπληρώνει το άρθρο 11 της Σύμβασης της 20.4.1959, που επιτρέπει τη μεταγωγή στο αιτούν κράτος-μέλος προσώπου που κρατείται στο κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, εφόσον η παρουσία του ζητείται από το αιτούν κράτος-μέλος για σκοπούς κατάθεσης ή εξέτασης, ορίζοντας ότι επιτρέπεται η μεταγωγή και για σκοπούς ανακριτικής έρευνας που διεξάγεται από το αιτούν κράτος-μέλος. Στην περίπτωση αυτή, τυχόν περίοδος κράτησης στο έδαφος του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η ΑΔΣ, θα αφαιρείται από την περίοδο στέρησης της ελευθερίας στην οποία πρόκειται να υποβληθεί ο κρατούμενος στο έδαφος του αιτούντος κράτους-μέλους.

Το άρθρο 10 αποτελεί ένα σημαντικό νεωτερισμό που οφείλεται φυσικά στην τεχνολογική πρόοδο. Με βάση αυτό λοιπόν, καθίσταται δυνατή η εξέταση μαρτύρων ή πραγματογνωμόνων με τη διαδικασία της εικονοτηλεδιάσκεψης⁶⁷ και παρέχονται οδηγίες για τις προϋποθέσεις και τον τρόπο που θα πραγματοποιηθεί μια τέτοια είδους εξέταση. Σκοπός

⁶⁷ Κατά το αγγλικό κείμενο της Σύμβασης «videoconference hearing». Αυτού του είδους η μορφή κατάθεσης χρησιμοποιείται πλέον ευρέως στην Ε.Ε.

του άρθρου είναι να καθιερώνει και να διευκολύνει τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας για την εξάλειψη δυσκολιών που μπορούν να προκύψουν σε ποινικές υποθέσεις, όταν κάποιο πρόσωπο βρίσκεται σε ένα κράτος-μέλος και δεν είναι σκόπιμο (όταν π.χ. θα διέτρεχε σοβαρό κίνδυνο αν εμφανιζόταν αυτοπροσώπως) ή εφικτό (π.χ. μάρτυρας πολύ ηλικιωμένος ή πολύ νέος ή ασθενής) να παραστεί αυτοπροσώπως σε ακροαματική διαδικασία σε άλλο κράτος-μέλος. Το άρθρο ισχύει γενικώς για την εξέταση μαρτύρων ή πραγματογνωμόνων, μπορεί όμως υπό ειδικές συνθήκες να ισχύσει και για την εξέταση κατηγορούμενων, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει η ρητή συναίνεσή του. Η αίτηση για τη διενέργεια εξέτασης με εικονοτηλεδιάσκεψη οφείλει να μην είναι αντίθετη προς τις θεμελιώδεις αρχές της νομοθεσίας του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η ΑΔΣ και να έχει τα αναγκαία προς τούτο τεχνικά μέσα. Σε περίπτωση βέβαια που τα τεχνικά μέσα λείπουν, είναι δυνατόν το ίδιο το αιτούν κράτος-μέλος να τα παρέχει για τη διενέργεια της εξέτασης. Στην ΑΔΣ που αφορά την εικονοτηλεδιάσκεψη απαιτείται το αιτούν κράτος-μέλος να εξηγήει τους λόγους για τους οποίους δεν είναι σκόπιμη ή εφικτή η αυτοπρόσωπη παράσταση του προσώπου που αφορά η εξέταση. Επιπλέον, κατά την ίδια την εικονοτηλεδιάσκεψη, προβλέπεται η παράσταση της δικαστικής αρχής του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η ΑΔΣ, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν παραβιάζονται οι θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του εν λόγω κράτους-μέλους κατά τη διάρκεια της εξέτασης. Η εξέταση θα διενεργείται απευθείας από τη δικαστική αρχή του αιτούντος κράτους-μέλους, ή υπό την καθοδήγηση της και σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους-μέλους αυτού. Το πρόσωπο που θα εξετασθεί μέσω εικονοτηλεδιάσκεψης δεν θα πρέπει να διαθέτει λιγότερα δικαιώματα από ότι, εάν συμμετείχε σε δίκη διεξαγόμενη στο αιτούν κράτος-μέλος. Εφόσον απαιτείται, το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση θα πρέπει να φροντίσει ώστε το πρόσωπο που θα εξεταστεί να επικουρείται από διερμηνέα εφόσον χρειάζεται και ζητηθεί. Το προς εξέταση πρόσωπο δικαιούται να επικαλεσθεί το δικαίωμα να μην καταθέσει, το οποίο ενδεχομένως του αναγνωρίζεται είτε από το δίκαιο του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, είτε από το δίκαιο του αιτούντος κράτους-μέλους. Όταν γίνεται επίκληση αυτού του δικαιώματος, η τελική απόφαση ανήκει στη δικαστική αρχή που διενεργεί την εξέταση. Τα πρακτικά της εξέτασης συντάσσονται από τη δικαστική αρχή του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η ΑΔΣ και διαβιβάζονται προς το αιτούν κράτος-μέλος. Για λόγους προστασίας των προσώπων στα οποία μπορεί να συμπεριλαμβάνονται πρόσωπα από το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εκτός του εξετασθέντος προσώπου, τα κράτη-μέλη μπορούν, με επιφύλαξη της εθνικής τους νομοθεσίας, να συμφωνούν ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν τα πρακτικά⁶⁸. Ακόμη προβλέπεται, ότι εάν ένα πρόσωπο αρνηθεί να

⁶⁸ Έτσι για παράδειγμα θα μπορούσε να συμφωνηθεί, να μην καταγράφονται στα πρακτικά τα ονόματα ορισμένων προσώπων που παρέστησαν στην εξέταση στο κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, αλλά ενδεχομένως να αναφέρεται η ιδιότητά τους. Βλ. Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της

καταθέσει ή δεν καταθέσει την αλήθεια κατά τη διάρκεια της εικονοτηλεδιάσκεψης, το κράτος-μέλος στο οποίο βρίσκεται ο εξεταζόμενος πρέπει να μπορεί να το αντιμετωπίσει όπως ακριβώς θα έκανε εάν η εξέταση διενεργούνταν σύμφωνα με τις εθνικές του διαδικασίες. Με την έννοια αυτή, εάν ο μάρτυρας δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του να προσέλθει και να καταθέσει θα υποστεί συνέπειες για τη συμπεριφορά του, αντίστοιχες με αυτές, που θα είχε υποστεί σε μια συνήθη αντίστοιχη περίπτωση στο εσωτερικό του κράτους-μέλους χωρίς εικονοτηλεδιάσκεψη. Τέλος, η παρ. 9 που αναφέρει ότι οι κανόνες οι οποίοι ενδεχομένως απαιτούνται με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των κατηγορούμενων, θεσπίζονται από το Συμβούλιο με μια νομικά δεσμευτική πράξη.

Το άρθρο 11 προβλέπει τη δυνατότητα εξέτασης μαρτύρων και πραγματογνωμόνων μέσω τηλεφώνου. Η εξέταση αυτή είναι χρήσιμη όταν απαιτείται μια ταχύτατη εξέταση ή δήλωση ενός μάρτυρα ή πραγματογνώμονα και είναι επίσης εύκολη και οικονομική. Η εξέταση αυτή, σε αντίθεση με όσα προβλέπονται στο άρθρο 10 για την εξέταση με εικονοτηλεδιάσκεψη, διενεργείται μόνον, εφόσον ο μάρτυρας ή πραγματογνώμονας συμφωνεί και εφόσον βέβαια το επιτρέπει η σχετική εθνική νομοθεσία.

Στο άρθρο 12 θεσπίζεται ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών όσον αφορά τις ελεγχόμενες παραδόσεις. Εφόσον δεν προσδιορίζεται ο ορισμός της «ελεγχόμενης παράδοσης» στη Σύμβαση, αυτή θα πρέπει να ερμηνεύεται με βάση την εθνική νομοθεσία και πρακτική. Κάθε κράτος-μέλος, τέλος, οφείλει να θεσπίζει διατάξεις έτσι ώστε να είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί από άλλο κράτος-μέλος να επιτρέψει ελεγχόμενες παραδόσεις στο έδαφός του, στα πλαίσια ποινικής έρευνας για την οποία χωρεί έκδοση⁶⁹.

Το άρθρο 13 αφορά τις Κοινές Ομάδες Έρευνας, για τις οποίες θα γίνει αναλυτική αναφορά παρακάτω. Στο άρθρο 14 αναλύονται οι μυστικές έρευνες. Έτσι τα συμβαλλόμενα κράτη – μέλη μπορούν να συμφωνήσουν τη συμμετοχή κατά τη διεξαγωγή των ερευνών αξιωματικών που ενεργούν υπό μυστική ιδιότητα ή ψευδή ταυτότητα. Η απόφαση για την ΑΔΣ όσον αφορά μυστική έρευνα λαμβάνεται για εξαιρετικές περιπτώσεις από τις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και εφόσον γίνει δεκτή η αίτηση, απαιτείται από τα ενδιαφερόμενα κράτη-μέλη να συμφωνήσουν όσον αφορά μερικά

29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ, 2000/C 379/02, άρθρο 10.

⁶⁹ Το τι συνιστά πράξη για την οποία χωρεί έκδοση στο επίπεδο της ΕΕ, ρυθμίστηκε στη Σύμβαση μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ περί Έκδοσης του 1996. Έτσι σύμφωνα με το άρθρο 2 της εν λόγω Σύμβασης, οι πράξεις για τις οποίες χωρεί έκδοση τιμωρούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία του αιτούντος κράτους-μέλους με ποινή στέρησης της ελευθερίας ή μέτρου στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον 12 μηνών, σύμφωνα δε με τη νομοθεσία του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, με ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον 6 μηνών. Βλ. Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της 29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ, 2000/C 379/02, άρθρο 12.

διαδικαστικά θέματα και λεπτομέρειες, όπως η διάρκεια της μυστικής έρευνας και οι λεπτομερείς όροι της, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο. Η βασική αρχή είναι ότι οι μυστικές έρευνες διεξάγονται με βάση το δίκαιο και τις διαδικασίες του κράτους-μέλους στο έδαφος του οποίου διενεργούνται.

Στο τρίτο κεφάλαιο της Σύμβασης, ρυθμίζεται ένα ζήτημα ιδιαίζουσας σημασίας, για την παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών. Οι ρυθμίσεις που αποφασίστηκαν δεν αφορούν μόνο σε θέματα δικαστικής συνδρομής, αλλά γενικά τις παρακολουθήσεις των τηλεπικοινωνιών έχοντας υπόψη του ότι οι νέες τεχνολογίες χρησιμοποιούνται ευρέως από τους εγκληματίες στο πλαίσιο της εγκληματικής τους δραστηριότητας. Έτσι λοιπόν, στο άρθρο 17 ορίζεται ότι επιτρέπεται σε κράτος-μέλος, στο οποίο δεν είναι αρμόδια κάποια δικαστική αρχή να ορίσει αντίστοιχη αρμόδια αρχή και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα λοιπά κράτη-μέλη να δέχονται αιτήσεις παρακολούθησης από αρχές οι οποίες δεν είναι αναγκαστικά δικαστικές. Εν συνεχεία, στο άρθρο 18 διακρίνονται δύο είδη παρακολούθησης: α) ο πρώτος, αφορά την άμεση διαβίβαση στο αιτούν κράτος-μέλος των παρακολουθούμενων τηλεπικοινωνιακών συνδιαλέξεων, β) ο δεύτερος, αποσκοπεί στην καταγραφή και τη μεταγενέστερη διαβίβαση τηλεπικοινωνιακών συνδιαλέξεων στο αιτούν κράτος-μέλος. Επίσης, είναι αναγκαίο το καλούμενο κράτος-μέλος να διαβιβάζει και τα τεχνικά στοιχεία όσον αφορά κάθε τηλεπικοινωνία όπως για παράδειγμα τον καλούμενο αριθμό, την ώρα και τη διάρκεια της τηλεπικοινωνίας και όταν το στοιχείο αυτό είναι διαθέσιμο τον τόπο από τον οποίο μεταδόθηκε ή ελήφθη η τηλεπικοινωνία. Στην παρ. 2 του άρθρου ορίζονται οι τρεις περιπτώσεις σχετικά με τον τόπο που βρίσκεται ο παρακολουθούμενος, για τις οποίες μπορεί να υποβληθεί αίτηση δικαστικής συνδρομής. Η πρώτη αφορά την περίπτωση που ο παρακολουθούμενος βρίσκεται στο έδαφος του αιτούντος κράτους-μέλους. Η δεύτερη την περίπτωση που ο παρακολουθούμενος βρίσκεται στο έδαφος του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και η τρίτη την περίπτωση που ο παρακολουθούμενος βρίσκεται στο έδαφος ενός άλλου κράτους-μέλους, διαφορετικού από το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, αλλά η τεχνική συνδρομή του κράτους-μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση είναι αναγκαία για τη διενέργεια της παρακολούθησης αυτής. Στην περίπτωση αυτή το κράτος-μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το πρόσωπο του οποίου έχουν ζητηθεί να παρακολουθηθούν οι τηλεπικοινωνιακές συνδιαλέξεις πρέπει να ενημερωθεί για την αίτηση παρακολούθησης. Με το άρθρο 18 παρ. 3 αντικαθίσταται το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης της 20.4.1959, όσον αφορά τις παραγγελίες παρακολούθησης των τηλεπικοινωνιών μεταξύ των κρατών-μελών. Οι ΑΔΣ που θα υποβάλλονται για το σκοπό αυτό θα πρέπει να περιέχουν τα παρακάτω στοιχεία : α) τα στοιχεία της αρχής που υποβάλλει την αίτηση, β) την επιβεβαίωση ότι έχει εκδοθεί νόμιμη εντολή ή ένταλμα παρακολούθησης σε συνάρτηση με την ποινική έρευνα, γ) τις πληροφορίες

με σκοπό τον προσδιορισμό της ταυτότητας του παρακολουθούμενου, δ) τα στοιχεία για την αξιόποινη πράξη η οποία αποτελεί το αντικείμενο της έρευνας, ε) της επιθυμητή διάρκεια της παρακολούθησης και στ) ει δυνατόν, επαρκή τεχνικά δεδομένα, ειδικότερα τον σχετικό αριθμό σύνδεσης με το δίκτυο, ώστε να εξασφαλίζεται η θετική ανταπόκριση στην αίτηση. Οι αιτήσεις που θα υποβάλλονται πρέπει να περιλαμβάνουν επίσης σύνοψη των πραγματικών περιστατικών. Το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να ζητά περαιτέρω στοιχεία που θα του επιτρέψουν να κρίνει αν θα λάμβανε το αιτούμενο μέτρο σε αντίστοιχη εσωτερική του υπόθεση. Κατά την υποβολή της αίτησης παρακολούθησης τηλεπικοινωνιών, το αιτούν κράτος-μέλος μπορεί επίσης να ζητήσει, εφόσον έχει ειδικό λόγο, μεταγραφή της καταγραφείσας συνδιάλεξης⁷⁰. Το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εξετάζει τις αιτήσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

Φυσικά με την πρόβλεψη στη Συνθήκη για την παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών, απαραίτητη κρίθηκε η ρητή καταγραφή διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, γεγονός που συμβαίνει για πρώτη φορά σε σύμβαση δικαστικής συνεργασίας. Έτσι λοιπόν, στον Τίτλο VI στο άρθρο 23 αναφέρεται πως τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα⁷¹ επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται : α) για τους σκοπούς των διαδικασιών, στις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση, β) για άλλες δικαστικές ή διοικητικές διαδικασίες, οι οποίες συνδέονται άμεσα⁷² με τις διαδικασίες που αναφέρει το στοιχείο α', γ) για την πρόληψη άμεσης και σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας ασφάλειας και δ) για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, μόνο κατόπιν προηγούμενης συγκατάθεσης του διαβιβάζοντος

⁷⁰ Το αιτούν κράτος μπορεί να διατυπώσει μια τέτοια αίτηση μόνο αν υφίσταται ειδικός λόγος και το προς ο η αίτηση κράτος μπορεί να ζητήσει να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους ζητά μια τέτοια μεταγραφή, όπως για παράδειγμα, το γεγονός ότι θα είναι ευκολότερο να βρεθούν στο κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση διερμηνείς ή μεταφραστές για τη γλώσσα ή τη διάλεκτο στις οποίες προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθούν οι παρακολουθούμενες συνδιαλέξεις. Βλ. Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της 29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ 2000/C 379/02, άρθρο 18.

⁷¹ Η φράση «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» χρησιμοποιείται υπό την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. α' της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, CETS No 108, 28.1.1981. Το άρθρο αυτό ορίζει ότι ως «δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα» νοείται κάθε πληροφορία η οποία αφορά συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπο η ταυτότητα του οποίου μπορεί να εξακριβωθεί («πρόσωπο το οποίο αφορά η πληροφορία»). Ο ορισμός αυτός ισχύει ανεξαρτήτως του τρόπου καταχώρησης ή επεξεργασίας των δεδομένων. Στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 23 τη Σύμβασης της 29.5.2000 περιλαμβάνονται τα δεδομένα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 9 (μεταγωγή κρατουμένων για τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων), 20 (παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών χωρίς την τεχνική συνδρομή άλλου κράτους-μέλους), 10 (εξέταση με εικονοτηλεδιάσκεψη) και 11 (εξέταση μαρτύρων και πραγματογνωμόνων με τηλεφωνική συνδιάλεξη).

⁷² Ο όρος « συνδέονται άμεσα» μπορεί να καλύπτει ιδίως τα ακόλουθα : α) την εμπορική διαδικασία που συνδέεται με τη χρεοκοπία, β) τη διαδικασία αφαίρεσης της γονικής μέριμνας που συνδέεται με ποινική διαδικασία για κακομεταχείριση τέκνου, γ) τη διαδικασία αφαίρεσης της άδειας οπλοφορίας που συνδέεται με ποινική διαδικασία για πράξεις ένοπλης βίας. Βλ. Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της 29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ, 2000/C 379/02, άρθρο 23.

κράτους-μέλους, εκτός εάν το οικείο κράτος-μέλος έχει λάβει τη συναίνεση του προσώπου, το οποίο αφορούν τα δεδομένα.

Ήδη η Σύμβαση Δικαστικής Συνδρομής της 29.5.2000, είναι σε ισχύ σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις 23.8.2005, πλην της Βουλγαρίας, Ελλάδας, Ιταλίας, Ιρλανδίας, Λουξεμβούργου και Ρουμανίας, οι οποίες ακόμη δεν την έχουν ενσωματώσει στην εθνική τους νομοθεσία. Η Ισλανδία και η Νορβηγία συμφώνησαν με το περιεχόμενο των διατάξεων της και δεσμεύτηκαν να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την υλοποίησή τους. Κατά την κατάρτιση της Σύμβασης αυτής, το Συμβούλιο δεν κατήρτισε ιδιαίτερο νομικό κείμενο, όπως συνήθως συμβαίνει σε αυτές τις περιπτώσεις. Αυτό συνέβη διότι το Συμβούλιο έκρινε, πως η αμοιβαία δικαστική συνδρομή μεταξύ των κρατών-μελών στηριζόταν ήδη σε γερές βάσεις, των οποίων η αποτελεσματικότητα είχε αποδειχθεί⁷³. Επιπλέον, ειδικές διατάξεις εφαρμόζονται για την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τη διαβίβαση αιτήσεων βοήθειας, για το Λουξεμβούργο σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ακολούθως, στις 16.1.2001 θεσπίστηκε το Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαστικής Συνδρομής σε ποινικά θέματα των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό τη συμπλήρωση της Σύμβασης της 29.5.2000. Η υιοθέτηση στηρίχθηκε στην πεποίθηση ότι ήταν απαραίτητη η λήψη περαιτέρω μέτρων στο πεδίο της δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις για την καταπολέμηση της οργανωμένης εγκληματικότητας που γνωρίζει ιδιαίτερη άνθιση τα τελευταία χρόνια..

Έτσι λοιπόν, στο άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου προβλέπεται ότι κάθε κράτος-μέλος αποφασίζει, κατόπιν αιτήσεως ενός άλλου κράτους-μέλους, για το εάν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, για το οποίο διεξάγεται έρευνα, κατέχει ή ελέγχει έναν ή περισσότερους λογαριασμούς κάθε φύσεως και σε οποιαδήποτε τράπεζα ευρισκόμενη στην επικράτειά του και δίνει όλα τα στοιχεία σχετικά με αυτόν. Η υποχρέωση αυτή υπάρχει στις περιπτώσεις που η έρευνα αφορά σε : α) ένα αδίκημα που τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή με φυλάκιση τουλάχιστον τεσσάρων ετών στο αιτούν κράτος-μέλος και τουλάχιστον δύο ετών στο κράτος-μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, β) ένα αδίκημα που αναφέρεται στο άρθρο 2 της Σύμβασης Ευροpol⁷⁴ του 1995 ή στο παράρτημα αυτής της Σύμβασης, όπως αυτή τροποποιήθηκε, γ) αν δεν προβλέπεται στη Σύμβαση Ευροpol, ένα αδίκημα που

⁷³ Αφενός μεν στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαστικής Συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης της 20.4.1959, στο Πρωτόκολλο της 17.3.1978 και αφετέρου στη σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Schengen της 14.6.1990, στη Συνθήκη Benelux περί έκδοσης και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις της 27.6.1962, καθώς και στη Σύμβαση σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή και συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών της 18.12.1997(Νάπολη II) (ΕΕ C 24, 23.1.1998).

⁷⁴ Για τα αδικήματα αυτά ειδικότερα βλ. πιο κάτω στο κεφάλαιο με τίτλο «Κοινές Ομάδες Έρευνας».

αναφέρεται στη Σύμβαση του 1995 για την Προστασία των Οικονομικών Συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Πρωτόκολλο του 1996 και το Δεύτερο Πρωτόκολλο του 1997. Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να επεκτείνει τον κατάλογο με τα παραπάνω αναφερόμενα αδικήματα σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 γ' της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου προβλέπεται η δυνατότητα παροχής πληροφοριών σχετικά με την κίνηση ενός λογαριασμού για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ενώ στο άρθρο 3 η παρακολούθηση της κίνησης ενός ή περισσότερων λογαριασμών για μια χρονική περίοδο.

Τα κράτη-μέλη δεν μπορούν να επικαλεσθούν το τραπεζικό απόρρητο ως λόγο άρνησης της συνεργασίας σε υποβληθέν αίτημα δικαστικής συνδρομής, σύμφωνα με το άρθρο 7, όπως επίσης δεν μπορούν να αρνηθούν να εκτελέσουν την ΑΔΣ, με μόνο το λόγο ότι πρόκειται για αδίκημα δημοσίου δικαίου για το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Τέλος, για τους σκοπούς της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ των κρατών-μελών, κανένα αδίκημα δεν πρέπει να θεωρηθεί από το κράτος-μέλος προς το οποίο απευθύνεται η ΑΔΣ ως πολιτικό, επειδή συνδέεται με ένα πολιτικό αδίκημα ή επειδή έχει πολιτικά κίνητρα ο δράστης του, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του Πρωτοκόλλου.

2.5. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ⁷⁵

Οι νέες προκλήσεις με τις οποίες βρέθηκε αντιμέτωπη η Ευρωπαϊκή Ένωση, λόγω του ραγδαία μεταβαλλόμενου διεθνούς περιβάλλοντος, κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη για μια νέα συνθήκη. Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, οι δημογραφικές μεταβολές, οι νέες απειλές για την ασφάλεια αποτελούσαν ζητήματα που απαιτούσαν μια ενιαία συντονισμένη αντιμετώπιση από την πλευρά των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από ένα εκσυγχρονισμένο πλαίσιο δράσης με κατάλληλα μέτρα και μηχανισμούς. Επιπλέον, η αβεβαιότητα για το μέλλον της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης που ήταν αποτέλεσμα της αποτυχίας του εγχειρήματος του Ευρωπαϊκού Συντάγματος ενίσχυε την ανάγκη αυτή.

Την 1η Δεκεμβρίου 2009 τέθηκε σε ισχύ η Συνθήκη της Λισαβόνας⁷⁶ που υπογράφηκε στις 13.12.2007 από τους 27 αρχηγούς κρατών-μελών, τερματίζοντας με τον τρόπο αυτό τις πολυετείς διαπραγματεύσεις σχετικά με ποικίλα ζητήματα. Η Συνθήκη της

⁷⁵ ΣΛΕΕ.

⁷⁶ Ιωακείμης Π. « Η Συνθήκη της Λισαβόνας – Παρουσίαση, ανάλυση, αξιολόγηση» εκδ. Θεμέλιο 2010.

Λισαβόνας τροποποίησε την Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, χωρίς όμως να τις υποκαθιστά. Έτσι λοιπόν, εφοδίασε την Ένωση με το νομικό πλαίσιο και τα μέσα που της είναι απαραίτητα για να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές προκλήσεις και να ικανοποιήσει τις προσδοκίες των πολιτών.

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷⁷, όπως ονομάστηκε, επέφερε σημαντικές τροποποιήσεις. Η σημαντικότερη μεταβολή αποτέλεσε η απόκτηση νομικής προσωπικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναλαμβάνοντας πλέον τις αρμοδιότητες που είχε προηγουμένως η ΕΚ, ενώ ταυτόχρονα καταργήθηκε το γνωστό σχήμα των τριών πυλώνων, οι οποίοι συγχωνεύτηκαν σε έναν ενιαίο. Περαιτέρω, υιοθετήθηκαν διατάξεις που στόχευαν σε μια δημοκρατικότερη και διαφανέστερη Ευρώπη με τον ενισχυμένο ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του οποίου η εκλογή θα γίνεται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποκτώντας συνάμα και νέες σημαντικές εξουσίες όσον αφορά τη νομοθεσία και διεθνείς συμφωνίες ενώ η αυξημένη χρήση της διαδικασίας της συναπόφασης κατά την άσκηση της πολιτικής διασφαλίζει την ισότιμη θέση του με το Συμβούλιο. Επιπλέον, προς την ίδια κατεύθυνση κινούνται και οι ρυθμίσεις για μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων, έχοντας περισσότερες ευκαιρίες να συμμετάσχουν στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χάρη στην αρχή της επικουρικότητας, ενώ καθίσταται σαφής η σχέση των κρατών-μελών με την Ευρωπαϊκή Ένωση αφού υπάρχει ξεκάθαρη κατανομή αρμοδιοτήτων. Τέλος, αναγνωρίζεται ρητά για πρώτη φορά η δυνατότητα αποχώρησης ενός κράτους-μέλους από την Ένωση. Επίσης, υιοθετήθηκαν νεωτερισμοί που αποσκοπούσαν σε μια αποτελεσματικότερη Ευρώπη, με απλουστευμένες μεθόδους εργασίας και κανόνες ψηφοφορίας με βελτιωμένα και σύγχρονα θεσμικά όργανα για μια Ευρωπαϊκή Ένωση 27 μελών και με βελτιωμένη ικανότητα παρέμβασης σε τομείς άμεσης προτεραιότητας, ενώ προβλέπεται ενισχυμένη παρουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παγκόσμια σκηνή, με την συνένωση των μέσων εξωτερικής πολιτικής, τόσο στο στάδιο της χάραξης, όσο και της υιοθέτησης νέων πολιτικών.

Όσον αφορά τον τομέα της δικαστικής συνεργασίας, η Συνθήκη της Λισαβόνας περιείχε σημαντικές αλλαγές προωθώντας διαδικασίες για την ενίσχυση θεμελιωδών αρχών της Ένωσης. Έτσι προωθείται μία Ευρώπη των δικαιωμάτων και των αξιών, της ελευθερίας, της αλληλεγγύης και της ασφάλειας με την προώθηση των αξιών της Ένωσης, την ενσωμάτωση του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων στο ευρωπαϊκό πρωτογενές δίκαιο, τη δημιουργία νέων μηχανισμών αλληλεγγύης και διασφάλιση καλύτερης προστασίας για τους Ευρωπαίους πολίτες. Η Συνθήκη της Λισαβόνας καθορίζει λεπτομερώς και στηρίζει τις αξίες και τους στόχους της Ένωσης, που χρησιμεύουν ως σημείο αναφοράς για τους Ευρωπαίους

---

⁷⁷ Κανελλόπουλος Π. « Το δίκαιο της ΕΕ – Η Συνθήκη της Λισαβόνας» εκδ. Σάκκουλα 2010.

πολίτες και καταδεικνύουν τι έχει να προσφέρει η Ευρώπη στους εταίρους της παγκοσμίως. Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, επίσης διατηρούνται ήδη τα κεκτημένα δικαιώματα και παράλληλα καθιερώνονται ορισμένα νέα. Ειδικότερα, η Συνθήκη εγγυάται τις ελευθερίες και τις αρχές που καθορίζονται στο Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων και καθιστά νομικά δεσμευτικές τις διατάξεις του εν λόγω Χάρτη σχετικά με τα αστικά, τα πολιτικά, τα οικονομικά και τα κοινωνικά δικαιώματα. Ακόμα, διατηρεί και ενισχύει τις «τέσσερις ελευθερίες» καθώς και την πολιτική, οικονομική και κοινωνική ελευθερία των Ευρωπαίων πολιτών. Βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας, η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργούν από κοινού με πνεύμα αλληλεγγύης εάν ένα κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή. Δίδεται επίσης έμφαση στην αλληλεγγύη στον τομέα της ενέργειας. Τέλος, Ένωση αποκτά διευρυμένη αρμοδιότητα να ενεργεί στους τομείς της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, γεγονός που αυξάνει άμεσα την ικανότητά της για καταπολέμηση του εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Οι νέες διατάξεις για την πολιτική προστασία, την ανθρωπιστική βοήθεια και τη δημόσια υγεία έχουν στόχο να ενισχύσουν την ικανότητα της Ένωσης να αντιδρά όταν απειλείται η ασφάλεια των Ευρωπαίων πολιτών.

Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, ο τομέας της αστυνομικής και της ποινικής συνεργασίας⁷⁸ υπάγεται πλέον στο κοινό δίκαιο και έτσι λοιπόν οι εγκληματικές ενέργειες θα έπρεπε να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο σε ολόκληρη την Ένωση. Στο άρθρο 82 ΣΛΕΕ⁷⁹ ορίζεται ότι η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών και περιλαμβάνει την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών σε ορισμένους τομείς. Εν συνεχεία αναφέρεται, πως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω οδηγιών, μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες που αφορούν: (α) το αμοιβαίως παραδεκτό των αποδείξεων μεταξύ των κρατών μελών, (β) τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία, (γ) τα δικαιώματα των θυμάτων της εγκληματικότητας, και (δ) άλλα ειδικότερα στοιχεία της ποινικής διαδικασίας, τα οποία θα έχουν προηγουμένως προσδιορισθεί από το Συμβούλιο με απόφαση ληφθείσα ομόφωνα, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Συμπληρωματικά, στο άρθρο 83 ΣΛΕΕ⁸⁰ επισημαίνονται οι τομείς της ιδιαίτερος σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση που είναι οι εξής: τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων και γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών, παράνομη εμπορία ναρκωτικών, παράνομη εμπορία όπλων, ξέπλυμα χρήματος, διαφθορά, παραχάραξη μέσων πληρωμής, εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής και

⁷⁸ Πρώην Τίτλος VI της ΣυνθΕΕ.

⁷⁹ Πρώην άρθρο 31 ΣυνθΕΚ.

⁸⁰ Πρώην άρθρο 31 ΣυνθΕΚ.

οργανωμένο έγκλημα. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, μπορεί να προσδιορίζει και άλλους τομείς εγκληματικότητας. Οδηγίες μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες σχετικούς με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον σχετικό τομέα.

Αξιοσημείωτο είναι το άρθρο 85 ΣΛΕΕ⁸¹, το οποίο αναφέρει ρητά πως η αποστολή της Eurojust είναι η στήριξη και η ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών για την έρευνα και τη δίωξη σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη ή απαιτούν δίωξη σε κοινές βάσεις⁸². Τα καθήκοντα της Eurojust μπορούν να περιλαμβάνουν: (α) την έναρξη ποινικών ερευνών καθώς και την εισήγηση για την κίνηση ποινικών διώξεων που διεξάγονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές· (β) τον συντονισμό των ερευνών και των διώξεων· και (γ) την ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας. Τέλος, το άρθρο 86 ΣΛΕΕ, προβλέπει ότι για την καταπολέμηση των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία (ομοφωνία και έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) μέσω κανονισμών, μπορεί να συστήσει Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εκ της Eurojust. Εφόσον δεν επιτευχθεί ομοφωνία, ομάδα αποτελούμενη από εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη μπορεί να ζητήσει να παραπεμφθεί το σχέδιο κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η νομοθετική διαδικασία στο Συμβούλιο αναστέλλεται. Εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή, σε περίπτωση μη συμφωνίας, εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη μπορούν να δηλώσουν ότι επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου κανονισμού. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να επεκτείνει τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στην καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας.

2.6 ΑΛΛΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

Α. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΛΑΙΣΙΟ⁸³

Με την εξέλιξη της διεθνούς κοινωνίας και την ολοένα και αυξανόμενη διασυνοριακή οργανωμένη εγκληματικότητα, η Ένωση έδειχνε όλο και περισσότερο το

⁸¹ Πρώην άρθρο 31 ΣυνθΕΚ.

⁸² Μανιατοπούλου, « Η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισαβόνας» εκδ. Παπαζήση 2008.

⁸³ Κανελλόπουλος Π. « Το δίκαιο της ΕΕ» εκδ, Σάκκουλα 2000.

ενδιαφέρον της για να συμβαδίζει στον τομέα της δικαιοσύνης με τις εξελίξεις και να προλαμβάνει οποιασδήποτε μορφής έγκλημα, που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια των πολιτών της Ένωσης. Έτσι λοιπόν, ύστερα από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ και τη Συνθήκη της Νίκαιας, αλλά και το Συμβούλιο του Τάμπερε⁸⁴ παρατηρείται μια τάση προς βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας και μια προσπάθεια ώστε να εναρμονιστούν οι νομοθεσίες των κρατών – μελών και κυρίως του ποινικού τομέα με σκοπό την αποτελεσματική καταπολέμηση των εγκλημάτων αλλά και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών – μελών.

Οι αποφάσεις – πλαίσιο χρησιμοποιούνται ευρέως στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, οι οποίες βασίστηκαν σε διατάξεις που προέρχονται από παλαιότερες συνθήκες και όχι από την πλέον πρόσφατη Συνθήκη της Λισαβόνας. Πιο συγκεκριμένα αποτελούν δικαστικά μέσα που πηγάζουν από τον Τίτλο VI της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι αποφάσεις – πλαίσιο ύστερα από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ αντικατέστησαν τις κοινές δράσεις στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας στον ποινικό τομέα.

Οι αποφάσεις – πλαίσιο αποτελούν νομικά δεσμευτικές πράξεις⁸⁵, οι οποίες θεσπίζονται μέσω της νομοθετικής διαδικασίας και για το λόγο αυτό έχουν καθιερωθεί να καλούνται ως νομοθετικές πράξεις ή νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκδίδονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ομοφωνία, κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής ή ενός κράτους – μέλους. Επιπλέον αποτελούν δεσμευτικές πράξεις για τα κράτη – μέλη, ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, ωστόσο, όπως και οι οδηγίες, δεν επιβάλλουν τον τρόπο με τον οποίο οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα τις ενσωματώσουν στις εθνικές τους πραγματικότητες αλλά παρέχουν απλώς την ελευθερία να αποφασίσουν για την μορφή και τα μέσα με τα οποία θα τις επιβάλλουν και θα τις εναρμονίσουν με τις εθνικές τους νομοθεσίες, θέτοντας χρονικά όρια μέσα στα οποία αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί.

Με τις αποφάσεις – πλαίσιο, που σταδιακά ενσωματώνονται στις εθνικές έννομες τάξεις, η παραδοσιακή έννοια του δικαίου που ήταν σταθερά προσαρτημένη στις επιταγές του εσωτερικού νομικού πολιτισμού των κρατών-μελών, αρχίζει πλέον να περιθωριοποιείται και τη θέση της να λαμβάνει μια διακρατική ιδέα όσον αφορά τη διαχείρισή της, κάτω από την ολοένα και πιο επιτακτική ανάγκη για αποτελεσματική αντιμετώπιση του οργανωμένου διασυνοριακού εγκλήματος, το οποίο σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου εκλείπουν οι

---

⁸⁴ Τον Οκτώβριο του 1999 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Τάμπερε της Φινλανδίας για πρώτη φορά στην ιστορία της ΕΕ υιοθέτησε σειρά κατευθυντήριων γραμμών για τη συνεργασία των Κρατών-Μελών σε θέματα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων με στόχο τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

⁸⁵ Βλ. σχετ. Στάγκου-Σαχπεκίδου, Δίκαιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2000.

συνοριακοί έλεγχοι είναι σαφές πως δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την λήψη άμεσων και ομοιόμορφων μέτρων.

Εκτός λοιπόν από τις ανωτέρω Συμφωνίες οι οποίες θέτουν τη βάση σημαντικές είναι οι νομοθετικές πράξεις του Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας με στόχο τη διευκόλυνση εφαρμογής και λειτουργίας της δικαιοσύνης στον ευρωπαϊκό χώρο. Η ανάπτυξη του συγκεκριμένου κεφαλαίου θα περιοριστεί, λοιπόν, στην απόφαση – πλαίσιο για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών-μελών και στην Απόφαση σχετικά με την υπογραφή των συμφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ περί εκδόσεως και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις.

Β. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΕΝΤΑΛΜΑ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ⁸⁶

Στα πλαίσια της όλο και περισσότερης ανάγκης για προώθηση της δικαστικής συνεργασίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση από τη δεκαετία του 1990 προσπάθησε να διευκολύνει το έργο των δικαστικών αρχών. Τόσο το 1995 με τη Συμφωνία για την απλουστευμένη διαδικασία έκδοσης μεταξύ των κρατών – μελών⁸⁷, όσο και το 1996 με τη Σύμβαση για την Έκδοση μεταξύ των κρατών – μελών⁸⁸ έγιναν προσπάθειες να εξελιχθεί η διαδικασία της έκδοσης, που μέχρι τότε απαιτούσε τη διπλωματική και την πολιτική συμμετοχή δυσχεραίνοντας τις δικαστικές διαδικασίες⁸⁹. Επί προσθέτως, σημαντικό βήμα επετεύχθη στο Συμβούλιο του Τάμπερε, όπου όπως προαναφέρθηκε, κεντρικό θέμα συζητήσεων αποτέλεσε η ευρωπαϊκή δικαιοσύνη και ο εκσυγχρονισμός της σε μια Ευρώπη που μεταμορφώνεται, ακολουθώντας τις παγκόσμιες εξελίξεις.

Πιο συγκεκριμένα τα συμπεράσματα 33 – 37 του συγκεκριμένου Συμβουλίου σκιαγράφησαν για πρώτη φορά μια πολύ σημαντική έννοια, αυτή της « αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης» τονίζοντας ταυτόχρονα πως η έννοια αυτή θα πρέπει να αποτελέσει θεμέλιο της ευρωπαϊκής δικαστικής συνεργασίας τόσο στα αστικά όσο και στα ποινικά ζητήματα. Έτσι στο σημείο 35 των συμπερασμάτων δηλώνεται ρητώς πως η μέχρι τότε ισχύουσα διαδικασία της έκδοσης μεταξύ των κρατών – μελών δε θα έπρεπε να εφαρμόζεται για τα άτομα τα οποία έχουν καταδικασθεί, επισημαίνοντας συνάμα την ανάγκη για εξεύρεση ενός

⁸⁶ ΕΕ L 190 Της 18.7.2002, σ. 1 έως 20.

⁸⁷ Ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 2787/2000.

⁸⁸ Ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 2718/1999.

⁸⁹ Σπινέλλη « Το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και η αντικατάσταση της διαδικασίας έκδοσης» εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη – Bruylant 2003.

νέου συστήματος που θα αντικαθιστούσε το δυσκίνητο της έκδοσης στηριζόμενο στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης και στις πληροφορίες του συστήματος Schengen.

Λαμβάνοντας, λοιπόν, υπόψη τα όσα εκφράζονταν και αντιλαμβανομένης της ανάγκης για αλλαγή η Επιτροπή υπέβαλλε πρόταση για την υιοθέτηση μιας απόφασης – πλαίσιο, όπως επιτάσσει η διαδικασία, με την καταγραφή των παρακάτω στοιχείων:

α) Σκοπός του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης (ΕΕΣ) είναι η επιβαλλόμενη μεταφορά ενός ατόμου από το ένα κράτος-μέλος σε ένα άλλο. Η διαδικασία αυτή θα αντικαταστήσει την παραδοσιακή διαδικασία έκδοσης.

β) Θα αποτελεί ένα οριζόντιο σύστημα που θα αντικαταστήσει πλήρως το σύστημα έκδοσης που ίσχυε και δεν θα περιορίζεται σε ορισμένα αδικήματα.

δ) Ο μηχανισμός του ΕΕΣ θα βασίζεται στην αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων.

ε) Η διαδικασία εκτέλεσης του ΕΕΣ θα είναι κατά κύριο λόγο δικαστική, καταργούμενης της πολιτικής και διοικητικής πλευράς της έκδοσης.

στ) Το ΕΕΣ θα λαμβάνει υπόψη την αρχή των πολιτικών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το βασικό κριτήριο δεν θα είναι η εθνικότητα αλλά ο τόπος μόνιμης κατοικίας του ατόμου.

ζ) Οι περιπτώσεις άρνησης του ΕΕΣ θα περιορισθούν και θα καταγράφονται για διευκόλυνση και επίσπευση της διαδικασίας.

η) Τα στοιχεία του ΕΕΣ θα είναι τυποποιημένα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

θ) Ο μηχανισμός του ΕΕΣ θα αντικαταστήσει τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1957 για την Έκδοση και τα δύο Πρωτόκολλα της, τη Σύμβαση του 1977 του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη καταστολή της τρομοκρατίας και τις δύο Συμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Έκδοση του 1995 και του 1996, όπως και ορισμένες διατάξεις της Συμφωνίας του Schengen⁹⁰.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μετά από έγκριση του Συμβουλίου στις 13.6.2002 εξέδωσε την απόφαση – πλαίσιο για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης

---

⁹⁰ Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, επιμ. Σ. Κουτουλάκου, «Δικαστική Συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Μονάδα Eurojust», εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2003.

μεταξύ των κρατών – μελών⁹¹, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1.1.2004. Με την απόφαση – πλαίσιο αυτή αντικαταστάθηκε το σύστημα έκδοσης καθιστώντας τη διαδικασία ταχύτερη και απλούστερη. Με το ΕΕΣ επιβάλλεται στις εθνικές δικαστικές αρχές να αναγνωρίσει και να υλοποιήσει μέσω ελάχιστων ελέγχων την αίτηση για παράδοση προσώπου, που απέστειλε μια άλλη δικαστική αρχή άλλου κράτους – μέλους. Το ΕΕΣ, το οποίο επί της ουσίας αποτελεί μια δικαστική απόφαση που αποκοιπέ στη σύλληψη ή την παράδοση ενός προσώπου από ένα κράτος – μέλος σε άλλο κράτος – μέλος για την άσκηση ποινικής δίωξης που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους, για εκτέλεση ποινής τουλάχιστον 4 μηνών και για την εκτέλεση μέτρου ασφαλείας ανώτερης ενός έτους.

Το ΕΕΣ κοινοποιείται από την εκδούσα αρχή στη δικαστική αρχή εκτέλεσης, ενώ προβλέπεται και η συνεργασία με το Σύστημα Πληροφοριών Schengen, την Interpol αλλά και με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο⁹² εάν η δικαστική αρχή του κράτους – μέλους εκτέλεσης δεν είναι γνωστή. Ταυτόχρονα κατοχυρώνονται τα δικαιώματα των ατόμων στα οποία αναφέρεται το ΕΕΣ, όπως είναι το δικαίωμα έφεσης κατά της ερήμην εκδοθείσας απόφασης, ένδικα μέσα κατά ποινών ισόβιας κάθειρξης. Επιπλέον προβλέπονται και τα χρονικά όρια και οι προθεσμίες του ΕΕΣ μέσα στις θα πρέπει να υλοποιηθεί το ΕΕΣ. Συγκεκριμένα, προβλέπονται οι 10 ημέρες στην περίπτωση που το πρόσωπο στο οποίο αναφέρεται το ΕΕΣ συναινεί, οι 60 ημέρες αν το πρόσωπο δεν συναινεί και σε κάθε περίπτωση 30 επιπλέον ημέρες στις οποίες θα πρέπει να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων, πρέπει να ενημερώνεται η Eurojust όπως επίσης και θα πρέπει να ενημερώνεται και για τους λόγους που συνετέλεσαν σε αυτό το γεγονός. Επί προσθέτως, ρυθμίζεται και η περίπτωση στην οποία ένα ή περισσότερα κράτη – μέλη έχουν εκδώσει ΕΕΣ για το ίδιο άτομο, όπου η αρχή εκτέλεσης του ΕΕΣ μπορεί να ζητήσει τη συμβουλή της Eurojust προτού προβεί στην επιλογή εκτέλεσης. Ταυτόχρονα, καταργείται ο έλεγχος του διττού αξιοποιίνου για τον κατάλογο 32 αδικημάτων, αν αυτά τιμωρούνται από το κράτος – μέλος που εκδίδει το ΕΕΣ με ποινή φυλάκισης μέγιστη των 3 ετών, που μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται η τρομοκρατία, η εμπορία ανθρώπων, η διαφθορά, η συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, η παραχάραξη, η ανθρωποκτονία, ο ρατσισμός και η ξενοφοβία, ο βιασμός, η εμπορία κλεμμένων οχημάτων, η καταδολίευση συμπεριλαμβανομένης και της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, αν αυτά τιμωρούνται από το κράτος-μέλος που εκδίδει το ΕΕΣ με ποινή φυλάκισης μέγιστης διάρκειας τουλάχιστον 3 ετών, προβλέπονται λόγοι υποχρεωτικής μη εκτέλεσης του εντάλματος, όπως η αμνηστία, η

⁹¹ Στην Ελλάδα ενσωματώθηκε η Απόφαση Πλαίσιο με το Ν. 3251/2004. Βλ. «Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης», Διονύσιος Δ. Μουζάκης, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2009.

⁹² Για το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο θα αναφερθούμε διεξοδικότερα παρακάτω, καθώς εντάσσεται στο θεσμικό πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας στην Ε.Ε.

ανηλικότητα, οι λόγοι προαιρετικής μη εκτέλεσης του όπως η εκκρεμοδικία, το δεδικασμένο, η παραγραφή, η εκτέλεση της ποινής.

Τέλος, σημαντικό είναι να αναφερθεί πως προς ενίσχυση της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων, υιοθετήθηκαν σημαντικές αποφάσεις – πλαίσιο με τις οποίες εφαρμόζεται στην πράξη η αρχή εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενδεικτικά καθιερώθηκε η απόφαση – πλαίσιο σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁹³, η απόφαση – πλαίσιο σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών⁹⁴ και η απόφαση – πλαίσιο σχετικά με την εφαρμογή της αρχής αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης⁹⁵.

Γ. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΠΑ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ⁹⁶

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 και μετά⁹⁷ γίνεται μια συστηματική προσπάθεια να αναπτυχθεί μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο λεγόμενος ενιαίος χώρος για την ασφάλεια, τη δικαιοσύνη και την ελευθερία. Η επίτευξη αυτού του στόχου δεν θα μπορούσε να είναι αποκομμένη από τη δικαστική συνεργασία με άλλες χώρες και ιδιαίτερα με τις χώρες εκείνες που εκ των πραγμάτων διαδραματίζουν μέχρι και σήμερα σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση του διεθνικού εγκλήματος. Μια από αυτές είναι αδιαμφισβήτητα οι Η.Π.Α. οι οποίες κατέχουν, για λόγους οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς και ιστορικούς, εξέχουσα θέση στη διεθνή σκηνή⁹⁸.

Οι διμερείς ή πολυμερείς συμβάσεις που τα κράτη είχαν συνάψει με τις Η.Π.Α. ήταν φυσικά αναγκαίες αλλά όχι και ικανές ώστε να επιτευχθούν οι κοινοί στόχοι κατά τις διεθνούς εγκληματικότητας. Μερικές συμβάσεις έκδοσης, μεταξύ αυτών και της Ελλάδας με τις Η.Π.Α., αριθμούσαν ήδη πολλές δεκαετίες ζωής⁹⁹, ενώ τέσσερις χώρες¹⁰⁰ δεν είχαν καν

⁹³ 2003/577/ΔΕΥ της 22.7.2003, ΕΕ L 196, 2.8.2003.

⁹⁴ 2005/214/ΔΕΥ της 24.2.2005, ΕΕ L 76, 22.3.2005.

⁹⁵ Απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

⁹⁶ 2003/516/ΕΚ της 6.6.2003, ΕΕ L 181, 19.7.2003.

⁹⁷ Ως καθοριστικά αφετηριακά σημεία στην πορεία αυτή μπορούν να θεωρηθούν η Συνθήκη του Άμστερνταμ και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε.

⁹⁸ Βλ. Έκθεση της Επιτροπής ελευθεριών και δικαιωμάτων των πολιτών, δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Α5-0172/2003

⁹⁹ Η πιο παλαιά σύμβαση έκδοσης με τις Η.Π.Α. είναι της Πορτογαλίας (1908), έπειτα της Ελλάδας (1931) και ακολουθούν οι συμβάσεις της Σουηδίας (1961), Ισπανίας (1970), Δανίας (1972), Φινλανδίας και Ηνωμένου Βασιλείου (1976), Γερμανίας (1978), Ολλανδίας (1980), Ιρλανδίας και Ιταλίας (1983), Βελγίου (1987), Γαλλίας (1996), Λουξεμβούργου (1996) και Αυστρίας (1998).

διμερείς συμφωνίες αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας με τις Η.Π.Α.. Με όσες χώρες υπήρχαν συμβάσεις δικαστικής συνεργασίας έλειπαν όμως, διατάξεις που αξιοποιούσαν την εξέλιξη της τεχνολογίας στο χώρο της δικαιοσύνης, όπως για παράδειγμα η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων με εικονοτηλεδιάσκεψη¹⁰¹ ή υπήρχαν διατάξεις που δεν συμβάδιζαν με τα σύγχρονα δεδομένα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως για παράδειγμα η προστασία προσωπικών δεδομένων. Με άλλα λόγια, υπήρχε μία κατάσταση όπου η ισχύουσα σε διμερές επίπεδο μεταξύ των Η.Π.Α. και των επί μέρους Κρατών Μελών νομοθεσία δεν είχε ακολουθήσει τα σημαντικά βήματα που έχει κάνει το διεθνικό οργανωμένο έγκλημα (με τη μορφή της τρομοκρατίας, της διακίνησης ναρκωτικών, της διακίνησης ανθρώπων και τόσων άλλων ειδικότερων μορφών που παίρνει το σύγχρονο οργανωμένο έγκλημα σε διεθνές επίπεδο) και, για μια ακόμη φορά, έμενε πίσω από αυτό ο νομοθέτης.

Μέσα στο πλαίσιο αυτών των δεδομένων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενόψει των διαπραγματεύσεων αυτών, υιοθέτησε στις 13.12.2001 ένα ψήφισμα όπου τόνιζε την ανάγκη μια συμφωνία που να σέβεται πλήρως την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αναφορικά με την κατάργηση της θανατικής ποινής και με τις δικονομικές εγγυήσεις για μια δίκαιη δίκη¹⁰². Έτσι ξεκίνησαν οι βασικές διαπραγματεύσεις τον Ιούλιο του 2002, επί Δανικής Προεδρίας και ολοκληρώθηκαν επί Ελληνικής Προεδρίας, για την υιοθέτηση δύο Συμφωνιών για την έκδοση και την αμοιβαία δικαστική συνδρομή. Σημαντικό να αναφερθεί είναι πως η πιο καθοριστική φάση των διαπραγματεύσεων πραγματοποιήθηκε σε ένα διεθνές περιβάλλον όπου διεξαγόταν ο πόλεμος του Ιράκ ύστερα από το τρομοκρατικό χτύπημα 11.9.2001 στις Η.Π.Α. Τελικά, οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν στα τέλη Μαΐου και η ομόφωνη έγκριση του Συμβουλίου Δ.Ε.Υ. δόθηκε στις 5 Ιουνίου του 2003. Στις 25.6.2003 στην Ουάσιγκτον των Η.Π.Α υπογράφηκαν οι Συμφωνίες μεταξύ των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α για την έκδοση και την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις.

Η νομική βάση πάνω στην οποία στηρίχθηκαν οι διαπραγματεύσεις και θεμελιώνονται οι συμφωνίες είναι το άρθρο 38 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 24 για τα θέματα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις¹⁰³. Το άρθρο αυτό προβλέπει τη δυνατότητα ανάθεσης στην Προεδρία, μετά από ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου, της διαπραγμάτευσης συμφωνίας με τρίτη χώρα. Η συμφωνία που τυχόν θα προκύψει ως απόρροια των τυχόν διαπραγματεύσεων θα πρέπει να

¹⁰⁰ Οι χώρες αυτές είναι η Γερμανία, η Δανία, η Πορτογαλία και η Φινλανδία.

¹⁰¹ Σε καμία διμερή σύμβαση με τις Η.Π.Α. δεν υπήρχε τέτοια διάταξη.

¹⁰² Βλ. την αιτιολογική έκθεση που συνέταξε η Επιτροπή Ελευθεριών, Δικαιωμάτων και Πολιτών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Final A5 0172/2003 της 23.5.2003, 8 επ.

¹⁰³ Σπηλιωτοπούλου – Κουκούλη – Σπηλιοτόπουλου « Συμφωνίες έκδοσης και δικαστικής συνδρομής μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ – Παρατηρήσεις σχετικά με τη σύναψη και την ισχύ τους» ΠοινΔικ 2003.

τεθεί εκ νέου υπ' όψιν του Συμβουλίου, το οποίο και θα πρέπει να αποφασίσει ομόφωνα. Παρακάτω θα γίνει αναφορά στις σημαντικότερες διατάξεις των δύο αυτών συμφωνιών, ξεκινώντας από τη σύμβαση έκδοσης που συγκέντρωσε και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον και κριτική. Θα πρέπει όμως εισαγωγικά να διευκρινισθεί ότι και οι δύο συμβάσεις λειτουργούν - κατ' αρχήν- συμπληρωματικά προς τις διμερείς συμβάσεις που έχουν τα Κράτη-Μέλη με τις Η.Π.Α.

Αρχικά με το άρθρο 4 της Συμφωνίας για την έκδοση καθορίζονται ότι τα εκδόσιμα αδικήματα είναι όσα τιμωρούνται κατά το δίκαιο τόσο του αιτούντος κράτους όσο και του κράτους από το οποίο ζητείται η έκδοση με ποινή φυλάκισης ανώτατης διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους. Εδώ δηλαδή υιοθετείται το όριο ποινής που προβλέπεται και ως προϋπόθεση και για την έκδοση του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης. Παράλληλα, με το άρθρο 3 παρ. 1 περ. (α) προβλέφθηκε ότι το άρθρο 4 ισχύει σε αντικατάσταση «των διατάξεων διμερούς συνθήκης που επιτρέπουν την έκδοση αποκλειστικά βάσει καταλόγου συγκεκριμένων αξιόποινων πράξεων». Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί πως η διάταξη του άρθρου 4 επικρίθηκε, καθώς προβλέπει ότι εφ' όσον γίνει δεκτή η έκδοση για ένα έγκλημα που πράγματι τιμωρείται με ανώτερη ποινή μεγαλύτερη του ενός έτους, τότε μπορεί ο εκδιδόμενος να δικασθεί και για άλλα αδικήματα που τιμωρούνται με μικρότερη ποινή, εφ' όσον βέβαια έχουν περιληφθεί στην αίτηση έκδοσης.

Εν συνεχεία στα άρθρα 5-8 αναφέρονται οι ρυθμίσεις με τις οποίες απλοποιούνται οι διαδικασίες διαβίβασης των αιτημάτων έκδοσης καθώς επίσης και οι διατυπώσεις πιστοποίησης και μετάφρασης των εγγράφων, ζητήματα που προκαλούσαν καθυστερήσεις χωρίς να προσθέτουν κάποια ωφέλεια είτε στην έκδοση είτε στα ανθρώπινα δικαιώματα. Στο άρθρο 10, επιπλέον, καθορίστηκαν τα κριτήρια επιλογής του κράτους προς το οποίο θα γίνει η έκδοση σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει συρροή αιτήσεων έκδοσης για το ίδιο πρόσωπο από τουλάχιστον δύο κράτη¹⁰⁴. Τα κριτήρια αυτά, σε τέτοιου είδους συμβάσεις, τίθενται ενδεικτικά και σωρευτικά με τα τυχόν θεσπιζόμενα από τις αντίστοιχες διμερείς συμβάσεις και εν γένει δεν προκαλούν κάποιο σοβαρό περιορισμό στην ευχέρεια ενός κράτους να επιλέξει πού θα εκδώσει το εκζητούμενο πρόσωπο. Παράλληλα, διευκρινίσθηκε ότι τα κριτήρια αυτά εφαρμόζονται και σε περίπτωση συρροής ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, από άλλη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αιτήσεων έκδοσης από τις Η.Π.Α.. Το γεγονός ότι δεν δόθηκε απόλυτη προτεραιότητα στο ένταλμα σύλληψης -που

¹⁰⁴ Συγκεκριμένα, με βάση το άρθρο 10, η επιλογή γίνεται βάσει των εξής κριτηρίων: «α. του αν οι αιτήσεις έχουν υποβληθεί δυνάμει συνθήκης, β) των τόπων στους οποίους έχει διαπραχθεί κάθε επί μέρους αδίκημα, γ) των αντίστοιχων συμφερόντων των αιτούντων κρατών, δ) της σοβαρότητας των αδικημάτων, ε) της υπηκοότητας του θύματος, στ) της δυνατότητας τυχόν μετέπειτα έκδοσης μεταξύ των αιτούντων κρατών και ζ) της χρονολογικής σειράς παραλαβής των αιτήσεων των αιτούντων κρατών.»

προέρχεται από άλλο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης- έναντι της αίτησης έκδοσης -που προέρχεται από μία τρίτη χώρα, εν προκειμένω τις Η.Π.Α.- αποτέλεσε αντικείμενο κριτικής.

Ιδιαίτερης σημασίας διάταξη που η ευρωπαϊκή πλευρά μερίμνησε και περιελήφθησαν στο τελικό κείμενο της σύμβασης, αποτελεί το άρθρο 21 που αναγνωρίζεται η περίπτωση μεταβολής του εσωτερικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την κατεύθυνση του να δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έναντι αίτησης έκδοσης. Και μάλιστα, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του θέματος, η Ευρωπαϊκή Ένωση έκανε σχετική μονομερή δήλωση κατά την υπογραφή των συμφωνιών¹⁰⁵. Με το άρθρο 13, κατοχυρώθηκε το δικαίωμα άρνησης έκδοσης σε περίπτωση που απειλείται η επιβολή ή η εκτέλεση θανατικής ποινής για ένα αδίκημα¹⁰⁶. Η διάταξη αυτή θα εφαρμόζεται σε αντικατάσταση ή εάν υπάρχει απουσία αντίστοιχης διάταξης στις διμερείς συμβάσεις των κρατών – μελών με τις Η.Π.Α¹⁰⁷.

Στο σημείο αυτό ασκήθηκε έντονη κριτική για την έλλειψη κατηγορηματικής διατύπωσης σχετικά με την θανατική ποινή, που ενώ σε όλα τα κράτη – μέλη είχε καταργηθεί, σε μερικές Πολιτείες των Η.Π.Α εξακολουθεί ακόμα να ισχύει. Η ευρωπαϊκή διάσταση της διάταξης αποτελεί πρόοδο ακόμη και σε σχέση με όσες διμερείς συμβάσεις ήδη είχαν καθιερώσει τη θανατική ποινή, ως λόγο άρνησης. Έτσι, σύμφωνα και με τη σχετική κρίση της αρμόδιας επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η διαδικασία που προβλέπεται για τη διασφάλιση της αρχής ότι η θανατική ποινή δεν θα επιβληθεί, και αν επιβληθεί, δεν θα εκτελεσθεί.

Επιπλέον με το άρθρο με το άρθρο 14 της Συμφωνίας επισημαίνεται πως, όταν το αιτούν κράτος προτίθεται να διαβιβάσει, ιδιαιτέρως ευαίσθητες πληροφορίες, σε υποστήριξη της αίτησης του για έκδοση, μπορεί να έρθει σε συνεννόηση με το κράτος στο οποίο

¹⁰⁵ Βλ. Σημείο (4) της Απόφασης του Συμβουλίου της 6ης Ιουνίου 2003 σχετικά με την υπογραφή των συμφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής περί εκδόσεως και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, Ε.Ε. L 181/25 (19.7.2003): «...Την ώρα της υπογραφής, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προβεί κατά την υπογραφή στην ακόλουθη δήλωση: «Η Ευρωπαϊκή Ένωση δηλώνει ότι βρίσκεται σε μία διαδικασία συγκρότησης ενός Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης η οποία μπορεί να έχει συνέπειες που θα θίγουν τις συμφωνίες με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Οι εξελίξεις αυτές θα εξετασθούν προσεκτικά από την Ένωση ιδίως όσον αφορά το άρθρο 10 παράγραφος 2 της συμφωνίας έκδοσης. Η Ένωση επιθυμεί να προβεί σε διαβουλεύσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες προκειμένου να εξεύρει λύσεις σε τυχόν εξελίξεις που θα θίγουν τις συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένης εν ανάγκη της αναθεώρησης των συμφωνιών. Η Ένωση δηλώνει ότι το άρθρο 10 δεν αποτελεί προηγούμενο για διαπραγματεύσεις με τρίτα κράτη.»

¹⁰⁶ «Όταν το αδίκημα για το οποίο ζητείται η έκδοση τιμωρείται με θάνατο σύμφωνα με το δίκαιο του αιτούντος κράτους αλλά όχι σύμφωνα με το δίκαιο του προς ο η αίτηση κράτους, το προς ο η αίτηση κράτος μπορεί να εγκρίνει την έκδοση υπό τον όρο ότι δεν θα του επιβληθεί θανατική ποινή, ή, αν για δικονομικούς λόγους το αιτούν κράτος δεν μπορεί να συμμορφωθεί με αυτό τον όρο, ότι και αν επιβληθεί θανατική ποινή, δεν θα εκτελεσθεί. Αν το αιτούν κράτος δεχτεί την έκδοση υπό όρους κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, συμμορφώνεται με τους όρους αυτούς. Αν το αιτούν κράτος δεν δεχτεί τους όρους, η έκδοση μπορεί να απορριφθεί.»

¹⁰⁷ Δύο χώρες -η Ελλάδα και η Πορτογαλία- δεν είχαν κατοχυρώσει αυτό το δικαίωμα στις διμερείς τους συμβάσεις.

υποβάλλει την αίτηση, για να εξακριβωθεί κατά πόσο το κράτος αυτό μπορεί να προστατεύσει τις πληροφορίες. Εάν το κράτος αυτό δεν μπορεί να προστατεύσει τις πληροφορίες με τον τρόπο που ζητεί το αιτούν κράτος, το αιτούν κράτος αποφασίζει, κατά πόσο οι πληροφορίες θα διαβιβασθούν ή όχι. Το άρθρο 16 παρ. 1 με το οποίο προβλέπεται ότι «Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στα αδικήματα που διαπράχθηκαν πριν και μετά την έναρξη ισχύος της», δέχθηκε έντονη κριτική, καθώς αφορούσε έναν πολύ ιδιαίτερο ζήτημα του δικαίου που σχετίζεται με την αναδρομικότητα.

Στο άρθρο 17 παρ. 1, διατηρήθηκαν με ρητή διάταξη σε ισχύ όλοι οι λόγοι άρνησης που προβλέπονται στις διμερείς συμβάσεις. Ένα θέμα που έχει παρεξηγηθεί αλλά που αποτελεί την πιο σημαντική ίσως εξέλιξη για τα ανθρώπινα δικαιώματα στη σύμβαση αυτή, είναι η διάταξη του άρθρου 17 παρ. 2¹⁰⁸ που αναγνωρίζει το ενδεχόμενο δημιουργίας εμποδίων στην έκδοση από τις συνταγματικές αρχές ή τη νομολογία ενός κράτους. Κατ' αρχήν, πρέπει να διευκρινισθεί ότι, όπως ρητά ορίζεται, η διάταξη αυτή δεν αφορά θέματα που ήδη ρυθμίζονται με τη σύμβαση αυτή ή με τις διμερείς συμβάσεις και που προαναφέραμε: τη θανατική ποινή, την έκδοση ημεδαπών, τα πολιτικά αδικήματα, την παραγραφή και τους λόγους που κωλύουν τη δίωξη ή την επιβολή ποινής κατά το εθνικό μας δίκαιο. Αφορά ζητήματα που μπορεί να δημιουργηθούν από την αέναα εξελισσόμενη ερμηνεία του Συντάγματος και των διεθνών συμβάσεων από τα εθνικά και διεθνή δικαστήρια και που δεν μπορεί να προβλεφθούν εξαντλητικά σε οποιαδήποτε σύμβαση έκδοσης

Αυτή η διάταξη, ετέθη με πρωτοβουλία και επιμονή της ευρωπαϊκής πλευράς, μια διάταξη που καλύπτει οποιαδήποτε εξέλιξη της νομολογίας στο μέλλον, και θεωρείται η πιο θετική ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα στη σύμβαση αυτή. Αποτελεί τη νομική βάση μέσα από την οποία μπήκε στο θεσμό της έκδοσης μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών και των Η.Π.Α. η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που αποτελούν σε μεγάλο βαθμό αντίστοιχα τμήμα των συνταγματικών μας αρχών και της νομολογίας μας. Και βεβαίως, αποτελεί τη νομική βάση στην οποία θεμελιώνεται πλέον η επίκληση της αρχής της δίκαιης δίκης ως λόγου άρνησης της έκδοσης.

Οι διατάξεις της συμφωνίας αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας από την άλλη πλευρά έτυχαν πολύ μικρότερης προσοχής σε σχέση με τη συμφωνία της έκδοσης. Αυτό, εκ πρώτης άποψης, προκαλεί εντύπωση καθώς είναι βέβαιο ότι, στο μέλλον, η δικαστική συνεργασία θα αποκτήσει πολύ μεγαλύτερη σημασία για τη δίωξη του διεθνικού εγκλήματος

¹⁰⁸ «Όταν οι συνταγματικές αρχές ή αμετάκλητες δεσμευτικές δικαστικές αποφάσεις του προς ο η αίτηση κράτους ενδέχεται να θέτουν εμπόδιο στην εκπλήρωση της υποχρέωσής του έκδοσης και η επίλυση του θέματος δεν προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία ή την εφαρμοστέα διμερή συνθήκη, πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις μεταξύ του αιτούντος και του προς ο η αίτηση κράτους.»

από ό,τι η έκδοση. Στη συνέχεια θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε μερικές βασικές διατάξεις της συμφωνίας αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας ελπίζοντας ότι έτσι θα συμβάλλουμε στο να καταδειχθεί ότι είναι πολύ πιο σημαντική από τη συμφωνία έκδοσης.

Και στη συμφωνία αυτή, επήλθαν απλουστεύσεις στη διαδικασία διαβίβασης των εγγράφων¹⁰⁹, οι δε διατάξεις εφαρμόζονται επιπλέον των τυχόν αντίστοιχων διατάξεων που υπάρχουν σε διμερείς συμβάσεις. Επίσης, επήλθε απλοποίηση στο ζήτημα του εντοπισμού τραπεζικών λογαριασμών¹¹⁰. Η απλοποίηση αυτή αφορά όχι στην αποκάλυψη του περιεχομένου τους, θέμα για το οποίο θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται οι διαδικασίες της διμερούς σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας, αλλά στον εντοπισμό του εάν κάποιος διατηρεί τραπεζικούς λογαριασμούς σε μία χώρα.

Στο άρθρο 5¹¹¹ προβλέφθηκε η δυνατότητα συντονισμού των ερευνών που γίνονται στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας σε δύο χώρες. Και στην περίπτωση αυτή, η διάταξη εφαρμόζεται επιπλέον της τυχόν αντίστοιχης διάταξης που υπάρχει σε διμερή σύμβαση¹¹². Σημειώτεον ότι δεν είναι η πρώτη φορά που προβλέπεται η σύσταση κοινών ερευνητικών ομάδων καθώς ο θεσμός ήδη έχει προβλεφθεί νομοθετικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο με την Απόφαση-Πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας¹¹³. Όπως όμως και η κοινοτική απόφαση πλαίσιο, έτσι και η σχετική διάταξη της συμφωνίας Ευρωπαϊκής Ένωσης-Η.Π.Α. είναι πολύ γενική και θα πρέπει να προσαρμοσθεί στα επί μέρους νομικά συστήματα της κάθε χώρας. Γι αυτό, προβλέπεται ότι ο καθορισμός των σχετικών διαδικασιών και προϋποθέσεων θα γίνει σε διμερές επίπεδο και με πλήρη σεβασμό των νομικών ιδιαιτεροτήτων της κάθε χώρας. Και βέβαια στις συμφωνίες αυτές θα έχει αποφασιστική σημασία ο ρόλος των εισαγγελικών λειτουργιών της κάθε χώρας, χωρίς τους οποίους δεν θα μπορέσει να υλοποιηθεί ποτέ αυτή η διάταξη.

¹⁰⁹ άρθρο 7: «Οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και οι σχετικές με αυτές γνωστοποιήσεις μπορούν να διαβιβάζονται με ταχέα μέσα επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της τηλεομοιοτυπίας (φαξ) ή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και ακολουθεί τυπική επιβεβαίωση, όταν απαιτείται από το προς ο η αίτηση κράτος. Το προς ο η αίτηση κράτος μπορεί να απαντά στην αίτηση με οιοδήποτε παρόμοιο ταχύ μέσο επικοινωνίας.»

¹¹⁰ άρθρο 4 παρ. 1: «Κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος κράτους, το προς ο η αίτηση κράτος εξακριβώνει ταχέως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, αν οι εγκατεστημένες στην επικράτειά του τράπεζες κατέχουν πληροφορίες ως προς το αν ένα συγκεκριμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ύποπτο ή κατηγορούμενο για ποινικό αδίκημα είναι δικαιούχος τραπεζικού λογαριασμού ή λογαριασμών. Το προς η αίτηση κράτος γνωστοποιεί ταχέως τα πορίσματα των ερευνών του στο αιτούν κράτος.»

¹¹¹ Στην παράγραφο 1 του άρθρου ορίζεται ότι «Τα συμβαλλόμενα μέρη, στο μέτρο που δεν το έχουν ήδη πράξει, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτραπεί η συγκρότηση και η λειτουργία κοινών ερευνητικών ομάδων στο έδαφος κάθε κράτους μέλους, αντίστοιχως, και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, με σκοπό τη διευκόλυνση των ανακρίσεων και ποινικών διώξεων όπου υπεισέρχονται ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όπου κρίνεται σκόπιμο από και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.»

¹¹² Άρθρο 3 παρ. 1

¹¹³ Ε.Ε. L162/1 (20.6.2002).

Με το άρθρο 6¹¹⁴ προβλέφθηκε η χρήση της εικονοτηλεδιάσκεψης στη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων, μια τεχνολογική εξέλιξη που οι διμερείς συμβάσεις δεν προέβλεπαν. Ορίζεται ότι, ελλείψει ειδικότερης συμφωνίας περί του αντιθέτου, το αιτούν κράτος επωμίζεται το σχετικό κόστος, ενώ περαιτέρω λεπτομέρειες, και στο βαθμό που δεν ρυθμίζονται από τη διμερή σύμβαση, θα καθορίζονται σύμφωνα με το δίκαιο του προς κράτους από το οποίο ζητείται η δικαστική συνδρομή.

Με το άρθρο 9¹¹⁵ τέθηκαν αναλυτικές διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Οι διατάξεις αυτές στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στις αντίστοιχες διατάξεις της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αμοιβαία δικαστική συνεργασία. Οι νέες αυτές διατάξεις είναι πληρέστερες, και συνεπώς καλύτερα εφαρμόσιμες, από τις αντίστοιχες διατάξεις των διμερών συμβάσεων. Σημειώνεται τέλος ότι η διάταξη του άρθρου 9 εφαρμόζεται αντί της τυχόν αντίστοιχης διάταξης της διμερούς συμφωνίας δικαστικής συνεργασίας,

Με το άρθρο 13¹¹⁶, προβλέπεται η διατήρηση σε ισχύ των λόγων άρνησης που προβλέπονται στις διμερείς συμβάσεις. Παράλληλα, προβλέπεται ότι για όσες χώρες δεν υπάρχουν διμερείς συμβάσεις αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας, θα συντρέχουν ως λόγοι άρνησης της παροχής δικαστικής συνδρομής λόγοι σχετιζόμενοι με την κρατική κυριαρχία, τη δημόσια τάξη και τα ουσιώδη συμφέροντα ενός κράτους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η τελική διατύπωση της διάταξης έτυχε ιδιαίτερης επιδοκιμασίας από τις τέσσερις χώρες που δεν είχαν συμφωνία αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας με τις Η.Π.Α. και κατά συνέπεια θα εφαρμόζεται στις διμερείς τους σχέσεις με τη χώρα αυτή η συγκεκριμένη διάταξη.

Οι συμφωνίες αυτές δεν είναι καινοτόμες ως προς τις περισσότερες από τις διατάξεις τους. Οι πιο πολλές από αυτές υπήρχαν σε πολλές από τις διμερείς συμβάσεις των Κρατών

¹¹⁴ . Στην παράγραφο 1 εδ. α του εν λόγω άρθρου ορίζονται τα εξής: «Στο μέτρο που αυτή η συνδρομή δεν είναι ακόμη διαθέσιμη, τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτραπεί η χρησιμοποίηση τεχνολογίας μετάδοσης εικόνων μεταξύ κάθε κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για τη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων στα πλαίσια διαδικασίας για την οποία είναι διαθέσιμη η αμοιβαία δικαστική συνδρομή, από μάρτυρες ή εμπειρογνώμονες ευρισκόμενους σε προς ο η αίτηση κράτος.»

¹¹⁵ Η παρ. 1 του άρθρου αυτού προβλέπει ότι «Το αιτούν κράτος μπορεί να χρησιμοποιήσει κάθε αποδεικτικό στοιχείο ή πληροφορία που λαμβάνει από το προς ο η αίτηση κράτος: α. για ανακρίσεις και ποινικές διώξεις οι οποίες διεξάγονται σε αυτό, β. για την πρόληψη άμεσης και σοβαρής απειλής για τη δημόσια ασφάλειά του, γ. για μη ποινικές δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες οι οποίες έχουν κινηθεί σε αυτό και οι οποίες συνδέονται άμεσα με ανακρίσεις και ποινικές διώξεις (i) που προβλέπονται στο στοιχείο α' ή (ii) για τις οποίες παρασχέθηκε αμοιβαία δικαστική συνδρομή δύναμει του άρθρου 8, δ. για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, εάν οι πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία έχουν δημοσιοποιηθεί στα πλαίσια διαδικασιών για τις οποίες διαβιβάστηκαν, ή σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που περιγράφονται στα στοιχεία α), β) και γ) και ε. για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, μόνο με την προηγούμενη συγκατάθεση του προς ο η αίτηση κράτους.»

¹¹⁶ βλ. ανωτέρω και παρουσίαση αντίστοιχου άρθρου 17 παρ. 1 της σύμβασης έκδοσης.

Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις Η.Π.Α. ενώ και οι υπόλοιπες συναντώνται σε πολυμερείς συμβάσεις που ισχύουν μεταξύ των χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η σημασία λοιπόν των συμφωνιών αυτών που τόσο συζητήθηκαν στη χώρα μας, δεν έγκειται στην καινοτομία της κάθε επί μέρους διάταξής τους αλλά στο ότι για πρώτη φορά, όλες αυτές οι διατάξεις που αποτελούν ένα σημαντικό νομικό εργαλείο για την καταπολέμηση του διεθνικού εγκλήματος τίθενται με συστηματικό τρόπο σε ένα κείμενο που ισχύει τόσο για τις Ηνωμένες Πολιτείες, όσο και για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι αυτό γίνεται με διατήρηση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και ενίσχυσή τους σε ορισμένους τομείς, όπως η θανατική ποινή και η προστασία των προσωπικών δεδομένων. Επιπλέον για πρώτη φορά σε συμβατικό κείμενο που δεσμεύει τις Η.Π.Α. αναγνωρίζεται σαφώς, ότι οι συνταγματικές αρχές και η νομολογία των δικαστηρίων, στην οποία βεβαίως περιλαμβάνεται και αυτή του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μπορούν να δημιουργήσουν νέους λόγους άρνησης ικανοποίησης μιας αίτησης, πέραν όσων ρητά προβλέπονται στις διμερείς συμβάσεις αλλά και τις ίδιες τις ευρωαμερικανικές συμφωνίες.

Μπορεί κανείς, συμπερασματικά¹¹⁷ να πει ότι οι συμφωνίες έκδοσης και αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας Ευρωπαϊκής Ένωσης και Η.Π.Α. θα πρέπει να αξιολογηθούν, ως ένα σημαντικό βήμα για την καταπολέμηση του διεθνικού εγκλήματος, βήμα που όχι μόνο δεν μειώνει την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και τη διευρύνει σε ορισμένα καίρια σημεία. Εν τέλει, και από τη στιγμή που κάποιος θα δεχθεί ότι δεν μπορεί να υπάρξει αποτελεσματική καταπολέμηση του διεθνικού εγκλήματος χωρίς συνεργασία των δύο βασικών πρωταγωνιστών της διεθνούς οικονομίας και πολιτικής σκηνής, τότε αυτές οι συμβάσεις αποτελούν ένα καλό και ισορροπημένο αποτέλεσμα μεταξύ δύο πλευρών που ξέρουν το τι τους χωρίζει αλλά και ξέρουν ότι μακροπρόθεσμα τους ενώνουν πολλά περισσότερα. Και μεταξύ αυτών, τους ενώνει το αίτημα όλων των πολιτών σε Αμερική και Ευρώπη για ελευθερία και ασφάλεια. Με τις συμφωνίες αυτές διασφαλίζεται η ελευθερία και δημιουργούνται οι συνθήκες για τη βελτίωση της ασφάλειας.

---

¹¹⁷ Χρυσικού "Η συμφωνία εκδόσεως μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ. Σκέψεις και προβληματισμοί για ένα ζήτημα που δεν συζητήθηκε όσο έπρεπε» Ποιν Δικ 2003.

2.7.ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Α. ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΚΟΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλοντας να δώσει μια μεγαλύτερη ώθηση στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας με σκοπό την αντιμετώπιση του διασυνοριακού εγκλήματος προχώρησε σε μια κίνηση ιδιαίτερης σημασίας και δημιούργησε τις Κοινές Ομάδες Έρευνας ¹¹⁸ (ΚΟΕ). Η θεσμοθέτηση αυτή, ήταν επιβεβλημένη σε ένα ευρωπαϊκό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, που ταλανιζόταν από την αύξηση της οργανωμένης εγκληματικότητας μετά τη Συμφωνία του Schengen το 1990, που εισήγαγε την κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα μεταξύ των κρατών – μελών και την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, αγαθών και κεφαλαίων.

Πρακτικά και ανεπίσημα, ομάδες έρευνας ήδη λειτουργούσαν, χωρίς όμως την ύπαρξη μίας ενιαίας νομοθεσίας που να ρυθμίζει τη δράση τους. Χρονικά το πρώτο επίσημο κείμενο που ανέφερε τις ΚΟΕ ήταν το Σχέδιο Δράσης του 1997 για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος ¹¹⁹ με την αναφορά γενικών κανόνων, οι οποίοι και ενσωματώθηκαν στη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 30 της Συνθήκης τίθεται η βάση για τις κοινές δράσεις των ΚΟΕ στις οποίες, θα μπορούσαν να συμμετέχουν η αστυνομία, τα τελωνεία και άλλες ειδικές υπηρεσίες. Σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ. 2 η Ευροπολ δύναται: «να διευκολύνει και να υποστηρίζει την προετοιμασία και να ενθαρρύνει τον συντονισμό και τη διεξαγωγή ειδικών δράσεων έρευνας από τις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρησιακών δράσεων κοινών ομάδων οι οποίες περιλαμβάνουν εκπροσώπους της Ευροπολ ως υποστήριξη», ενώ στο άρθρο 32 της ίδιας Συνθήκης τίθεται πως : «Το Συμβούλιο καθορίζει τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς υπό τους οποίους οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στα άρθρα 30 και 31 μπορούν να αναβάλουν δράση στο έδαφος άλλου Κράτους-Μέλους σε σύνδεση και σε συμφωνία με τις αρχές του τελευταίου».

Εν συνεχεία, κατά τη διεξαγωγή του Συμβουλίου του Τάμπερε το 1999, αποφασίστηκε και αποτυπώθηκε στο σημείο 43 των συμπερασμάτων η σύσταση στα κράτη – μέλη να προχωρήσουν στη δημιουργία κοινών ερευνητικών ομάδων για την καταπολέμηση της βαριάς εγκληματικότητας όπως η λαθρεμπορία ναρκωτικών, η εμπορία ανθρώπων και η τρομοκρατία. Όμως και σε διεθνές επίπεδο στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών (UNTOC

¹¹⁸ Βλ. και Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της 29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών της Ε.Ε., 2000/C 379/02.

¹¹⁹ Decree of the Council 28 April 1997, 1997, C251/01.

Convention) για το οργανωμένο έγκλημα το 2000, γίνεται λόγος για τις ΚΟΕ. Συγκεκριμένα στο άρθρο 19 δίνεται η δυνατότητα στα κράτη που συμμετέχουν στη Σύμβαση να συνάψουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες για την ίδρυση ΚΟΕ, ενώ η αρχή της κρατικής κυριαρχίας που λειτουργεί η ομάδα διασφαλίζεται πλήρως. Το άρθρο βέβαια αυτό έχει μια ευρύτητα, μια γενικότητα και ίσως και αοριστία, ωστόσο αποτελεί μια νομική βάση για τις χώρες που έχουν ενσωματώσει στην εθνική τους νομοθεσία αυτή τη σύμβαση.

Η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τις ΚΟΕ¹²⁰ υλοποιήθηκε με τη σύναψη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης στις 29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹²¹, και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 13, η οποία αποτελεί και την πρώτη Σύμβαση που καθιερώθηκε μετά από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, δεν θα πρέπει να παραληφθεί το Δεύτερο Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής του 2001 του Συμβουλίου της Ευρώπης, που με το άρθρο 20 επαναλαμβάνεται το άρθρο 13 με μικρές διαφοροποιήσεις. Σε κάθε περίπτωση, τόσο η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 2000, όσο και το Δεύτερο Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο, αποτελούν δύο νομικά κείμενα όπου επιτρέπουν στα κράτη μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τα έχουν υιοθετήσει, να συμμετέχουν σε ΚΟΕ με τις ίδιες προϋποθέσεις με τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Β. ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ 29.5.2000

Από τα άρθρα¹²² της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Αμοιβαίας Δικαστικής Συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις της 29^{ης} Μαΐου 2000, όπως εξετάστηκαν παραπάνω, αναλυτική πρόβλεψη για τις Κοινές Ομάδες Έρευνας (ΚΟΕ) παρέχεται από το άρθρο 13.

¹²⁰ ΕΕ C 197, 12.7.2000.

¹²¹ Οι διατάξεις στις οποίες στηρίχθηκε η νέα αυτή Σύμβαση της 29^{ης} Μαΐου 2000, ήταν πέραν της Ευρωπαϊκής Σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων της 20.4.1959, το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της 17.3.1978 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων της 20.4.1959, οι διατάξεις περί αμοιβαίας συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις της Σύμβασης της 19.6.1990 για την εφαρμογή της Συμφωνίας του Schengen της 14.6.1985 σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, η Συνθήκη Benelux περί έκδοσης και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις της 27.6.1962 όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της 11.5.1974, καθώς και η Σύμβαση σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή και συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών της 18.12.1997 (Νάπολη Ι).

¹²² άρθρο 2: Διατάξεις που αφορούν το κεκτημένο του Schengen, άρθρο 3: Διαδικασίες για τις οποίες θα παρέχεται επίσης αμοιβαία δικαστική συνδρομή, άρθρο 4: Διατυπώσεις και διαδικασίες κατά την

Στην παρ. 1 του συγκεκριμένου άρθρου λοιπόν, ορίζεται ότι οι ΚΟΕ συστήνονται με συμφωνία των αρμόδιων αρχών των κρατών – μελών για συγκεκριμένο σκοπό και ορισμένη διάρκεια για να διεξάγει απαιτητικές και δύσκολες έρευνες που συνδέονται με άλλα κράτη – μέλη ή ορισμένα κράτη διεξάγουν έρευνες κατά τις οποίες απαιτείται συντονισμένη δράση. Η χρονική διάρκεια δύναται να παραταθεί, εφόσον απαιτείται, ύστερα από αμοιβαία συναίνεση των κρατών – μελών που συμμετέχουν. Η αίτηση για σύσταση ΚΟΕ, μπορεί να υποβληθεί από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο κράτος αλλά εξίσου συχνά θα μπορούσαν να προέρχονται από την Europol και τη Eurojust και η ομάδα θα συσταθεί σε ένα από τα κράτη – μέλη στα οποία αναμένεται να διεξαχθούν οι έρευνες. Το κατά πόσον αρμόζει η σύσταση ΚΟΕ σε συγκεκριμένη υπόθεση εξαρτάται από τις ειδικές περιστάσεις, αλλά μπορεί να εξετασθεί το ενδεχόμενο αυτό και σε μικρότερες και σε μεγαλύτερες υποθέσεις, καθώς οι ΚΟΕ θα πρέπει να αντιμετωπίζονται, ως ένα ευέλικτο ερευνητικό εργαλείο, που θα πρέπει να χρησιμοποιείται προς όφελος του ερευνητή. Επιπλέον όπως ορίζει η παρ. 2 εκτός από τις πληροφορίες¹²³ που αναφέρονται σε οικείες διατάξεις του άρθρου 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Αμοιβαίας Δικαστικής Συνδρομής, στις αιτήσεις για τη σύσταση ΚΟΕ θα περιλαμβάνονται προτάσεις και για τη σύνθεση της ομάδας¹²⁴.

εκτέλεση αιτήσεων αμοιβαίας συνδρομής, άρθρο 5: αποστολή και επίδοση διαδικαστικών εγγράφων, άρθρο 6: διαβίβαση αιτήσεων αμοιβαίας συνδρομής, άρθρο 7: εθελούσια ανταλλαγή πληροφοριών, άρθρο 8: απόδοση, άρθρο 9: μεταγωγή κρατουμένων για τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων, άρθρο 10: εξέταση με εικονοτηλεδιάσκεψη, άρθρο 11: εξέταση μαρτύρων και πραγματογνωμόνων με τηλεφωνική συνδιάλεξη, άρθρο 12: ελεγχόμενες παραδόσεις, άρθρο 14: μυστικές έρευνες, άρθρο 15: ποινική ευθύνη όσον αφορά υπαλλήλους, άρθρο 16: αστική ευθύνη όσον αφορά υπαλλήλους, άρθρο 17: αρχές αρμόδιες να δώσουν εντολή για την παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών, άρθρο 18: αιτήσεις για την παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών, άρθρο 19: παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών στο εθνικό έδαφος μέσω φορέων παροχής υπηρεσιών, άρθρο 20: παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών χωρίς την τεχνική συνδρομή άλλου κράτους-μέλους, άρθρο 21: ευθύνη από χρεώσεις από οργανισμούς τηλεπικοινωνιών, άρθρο 22: διμερείς ρυθμίσεις, άρθρο 23: προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, άρθρο 24: δηλώσεις, άρθρο 25: επιφυλάξεις, άρθρο 26: εδαφική εφαρμογή, άρθρο 27: έναρξη ισχύος, άρθρο 28: προσχώρηση νέων κρατών-μελών, άρθρο 29: έναρξη ισχύος για την Ισλανδία και τη Νορβηγία και άρθρο 30: θεματοφύλακας.

¹²³ Μια τέτοια αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει την αρχή που υποβάλλει την αίτηση, το αντικείμενο και το λόγο υποβολής της αίτηση, την ταυτότητα και εθνικότητα των ατόμων που αφορά η αίτηση, τα στοιχεία και τη διεύθυνση του αιτούντα καθώς και το αδίκημα και μια συνοπτική περίληψη των γεγονότων.

¹²⁴ Ειδικότερα μια τέτοια συμφωνία θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Α) Όσον αφορά τα αποσπασμένα μέλη:

α. το δικαίωμά τους ή μη να είναι παρόντα κατά την εκτέλεση των ανακριτικών πράξεων.

β. το δικαίωμά τους ή μη να έχουν τα ίδια καθήκοντα διενέργειας ανακριτικών πράξεων.

Β) Όσον αφορά τους αντιπροσώπους τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών:

α. το δικαίωμά τους ή μη να είναι παρόντες κατά την εκτέλεση των ανακριτικών πράξεων.

β. το δικαίωμά τους ή μη να έχουν καθήκοντα διενέργειας ανακριτικών πράξεων

Γ) Την υποχρέωση ή μη των αποσπασμένων μελών να ζητούν απευθείας από τις αρχές τους τη διενέργεια των ανακριτικών πράξεων στη χώρα τους.

Δ) Την υποχρέωση ή μη των αποσπασμένων μελών να δίνουν πληροφορίες στην ΚΟΕ διαθέσιμες στη χώρα τους.

Ε) Το δικαίωμα ή μη των αποσπασμένων μελών να χρησιμοποιούν νομίμως στη χώρα τους πληροφορίες που αποκτήθηκαν από την ΚΟΕ.

Εν συνεχεία στην παρ.3 τίθενται οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες οι ΚΟΕ θα πρέπει να δρουν στην επικράτεια των κρατών – μελών που τις συνέστησαν. Ως επικεφαλής της ΚΟΕ ορίζεται εκπρόσωπος της αρμόδιας αρχής του κράτους – μέλους στο οποίο αυτή λειτουργεί και μετέχει στη διερεύνηση των εγκλημάτων, ενώ πρέπει να ενεργεί μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του βασισμένος στην εθνική νομοθεσία. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως ο επικεφαλής μπορεί να αλλάζει εάν οι έρευνες διεξάγονται από την ΚΟΕ σε περισσότερα από ένα κράτη – μέλη καθώς και ότι οι ΚΟΕ οφείλουν πάντα να τηρούν το δικαίωμα του κράτους – μέλους στο οποίο ενεργούν. Τα άτομα που θα συμμετέχουν μπορεί να είναι είτε υπάλληλοι των διοικητικών αρχών, είτε εισαγγελείς και ανακριτές. Τα μέλη της ομάδας οφείλουν να εκτελούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τις οδηγίες του επικεφαλής, λαμβάνοντας υπόψη τους όρους που έθεσαν οι δικές τους αρχές κατά τη συμφωνία για τη σύσταση της ομάδας. Τα κράτη – μέλη που προβαίνουν στη σύσταση της ΚΟΕ πρέπει να μεριμνούν για το ζήτημα των εξόδων συμπεριλαμβανομένων και των ημερησίων αποζημιώσεων των μελών της ΚΟΕ.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου τα μέλη της ΚΟΕ που δεν προέρχονται από το κράτος – μέλος στο οποίο λειτουργεί η ομάδα καλούνται «αποσπασμένα μέλη»¹²⁵ και σύμφωνα με την παρ. 5 έχουν το δικαίωμα να παρίστανται όταν διενεργούνται¹²⁶ έρευνες στο κράτος – μέλος λειτουργίας, εκτός εάν ο επικεφαλής της ομάδας, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους λειτουργίας της ομάδας, κρίνει διαφορετικά για συγκεκριμένους λόγους. Οι «συγκεκριμένοι λόγοι» που αναφέρει η παρ. 5 του άρθρου αυτού δεν προσδιορίζονται ειδικά, μπορούν όμως να θεωρηθούν ότι περιλαμβάνουν για παράδειγμα περιπτώσεις κατά τις οποίες λαμβάνονται μαρτυρικές καταθέσεις σε υποθέσεις που αφορούν εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ιδίως όταν τα θύματα είναι ανήλικοι ή οι λόγοι αυτοί να οφείλονται σε καθαρά θέματα επιχειρησιακών αναγκών. Σε κάθε περίπτωση όμως, η απόφαση αποκλεισμού αποσπασμένου μέλους από το δικαίωμα παράστασης σε ανακριτικές πράξεις δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στο γεγονός ότι πρόκειται για αλλοδαπό¹²⁷. Στα αποσπασμένα μέλη της ΚΟΕ υπάρχει η δυνατότητα ανάθεσης από τον επικεφαλής της ομάδας η διενέργεια ορισμένων

ΣΤ) Το δικαίωμα ή των αποσπασμένων μελών να χρησιμοποιούν ως νόμιμο αποδεικτικό μέσο στη χώρα τους αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν από την ΚΟΕ.

Ζ) Προβλέψεις όσον αφορά στην αστική και ποινική ευθύνη των αποσπασμένων μελών και των αντιπροσώπων διεθνών οργανισμών.

Η) Το δικαίωμα ή μη των αποσπασμένων μελών και των αντιπροσώπων διεθνών οργανισμών να φέρουν όπλα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους στα πλαίσια της δράσης της ΚΟΕ και

Θ) Το ζήτημα των εξόδων των μελών, των αποσπασμένων μελών και των αντιπροσώπων διεθνών οργανισμών.

¹²⁵ «Seconded members» σύμφωνα με το αγγλικό κείμενο της Σύμβασης, άρθρο 13 παρ. 4.

¹²⁶ Κατά την πιο πιστή απόδοση του όρου «investigative measures» στο ελληνικό ποινικό δικονομικό δίκαιο.

¹²⁷ Βλ. Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της 29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ, 2000/C 379/02, άρθρο 13.

μέτρων ερευνών εφόσον αυτό έχει εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους – μέλους λειτουργίας και από το αποσπών κράτος – μέλος και φυσικά εφόσον είναι σύμφωνη με το δίκαιο του κράτους – μέλους λειτουργίας, όπως σημειώνει η παρ.6. Μια νεωτεριστική ρύθμιση περιλαμβάνεται στην παρ. 7, όπου ορίζεται πως όταν για τους σκοπούς της ΚΟΕ απαιτούνται να γίνουν ορισμένες ανακριτικές πράξεις σε ένα από τα κράτη-μέλη που την έχουν συγκροτήσει, τα μέλη που είναι αποσπασμένα στην ΚΟΕ από το εν λόγω κράτος-μέλος μπορούν να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές τους να προβούν στη διενέργεια αυτών των πράξεων, τις οποίες μπορεί να εξετάσει, αν θα πρέπει να πραγματοποιηθούν, το οικείο κράτος-μέλος σύμφωνα με τους όρους που θα εφαρμόζονταν από αυτό εάν οι πράξεις αυτές είχαν ζητηθεί στο πλαίσιο εσωτερικής ανακριτικής έρευνας. Ως εκ τούτου το κράτος-μέλος στο οποίο λειτουργεί η ΚΟΕ δεν θα χρειασθεί στην περίπτωση αυτή να υποβάλει αίτηση δικαστικής συνδρομής προς το άλλο κράτος-μέλος το οποίο έχει αποσπασμένο μέλος στην ΚΟΕ, με αποτέλεσμα και η ποινική διαδικασία να επιταχύνεται και ταυτόχρονα να προάγεται η εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών-μελών στο έργο της ΚΟΕ. Αίτηση δικαστικής συνδρομής με τον παραδοσιακό τρόπο, θα υποβληθεί βέβαια στην περίπτωση που σύμφωνα με την παρ. 8 η ΚΟΕ χρειάζεται τη συνδρομή άλλου κράτους-μέλους, πέραν εκείνων που την έχουν συγκροτήσει ή τρίτου κράτους εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, οπότε οι αρμόδιες αρχές του κράτους λειτουργίας της ΚΟΕ θα υποβάλλουν την αίτηση αυτή σύμφωνα με τις υφιστάμενες μεταξύ τους ιδιαίτερες συμφωνίες ή τους συνήθεις εφαρμοστέους στην περίπτωση κανόνες.

Στην παρ.9 περιλαμβάνεται επίσης μια πρωτοποριακή ρύθμιση. Ειδικότερα αναφέρεται πως το μέλος της ΚΟΕ μπορεί, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία και μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του, να παρέχει για τις ανάγκες των ποινικών ερευνών που διεξάγει η ΚΟΕ, πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κράτος-μέλος από το οποίο προέρχεται, στην Ομάδα. Βέβαια οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να είναι απολύτως σχετικές και κρίσιμες για τις έρευνες που διεξάγει η ΚΟΕ¹²⁸. Η παρ. 10 ασχολείται με το ζήτημα των πληροφοριών που τυχόν μπορεί να προκύψουν για διάφορα θέματα κατά την ερευνητική διαδικασία. Έτσι λοιπόν, οι πληροφορίες, οι οποίες αποκτήθηκαν νομίμως από το μέλος ή από το αποσπασμένο μέλος κατά τη θητεία του ως μέλος μιας ΚΟΕ και οι οποίες υπό άλλες συνθήκες δεν θα ήταν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών των ενδιαφερομένων κρατών – μελών μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε για τους σκοπούς για τους οποίους έχει συσταθεί η ΚΟΕ είτε για σκοπούς ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης άλλων ποινικών αδικημάτων. Ωστόσο ορίζεται πως απαιτείται προηγούμενη συγκατάθεση του κράτους – μέλους στο οποίο αποκτήθηκαν οι πληροφορίες. Το κράτος – μέλος μπορεί να αρνηθεί τη συγκατάθεσή του εφόσον η χρήση των πληροφοριών αυτών θα έθετε σε κίνδυνο ποινικές έρευνες που

¹²⁸ Βλ. Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της 29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ, 2000/C 379/02, άρθρο 13 παρ.9.

διεξάγονται στο έδαφός του. Επιπλέον οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αποτροπή άμεσης και σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας ασφάλειας αλλά για άλλους λόγους, στο βαθμό που αυτό συμφωνείται μεταξύ των κρατών – μελών που συγκροτούν την ομάδα. Στην περίπτωση που απαιτηθούν πληροφορίες ή άλλου είδους συνδρομή από ένα κράτος που δεν συμμετέχει στην ΚΟΕ, θα ισχύσουν οι γενικές διατάξεις για τη δικαστική συνδρομή. Έτσι μια τέτοια αίτηση θα πρέπει να υποβληθεί από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές του κράτους-μέλους όπου λειτουργεί η ΚΟΕ.

Παρόλο που το άρθρο 13 θα μπορούσε να θεωρηθεί και να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός για τη δημιουργία των ΚΟΕ μεταξύ των κρατών –μελών, εφόσον αναλύονται οι προϋποθέσεις και τα διαδικαστικά λειτουργίας τους, η παρ.11 ορίζει πως δε θίγει τις ήδη υπάρχουσες διατάξεις ή ρυθμίσεις που αφορούν τη σύσταση ή λειτουργία των ΚΟΕ. Τέλος η παρ. 12 δίνει τη δυνατότητα, στο βαθμό που βέβαια οι νομοθεσίες των οικείων κρατών ή οι διατάξεις νομικής πράξης που ισχύει μεταξύ τους, το επιτρέπουν, να συμφωνήσουν ρυθμίσεις ώστε να συμμετέχουν στις δραστηριότητες της ΚΟΕ και άλλα πρόσωπα εκτός των εκπροσώπων των αρμόδιων αρχών των κρατών – μελών που δημιούργησαν την ομάδα. Στα πρόσωπα αυτά μπορούν να συμπεριληφθούν και οι υπάλληλοι οργάνων που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως ρητά αναφέρεται πως τα δικαιώματα των μελών ή των αποσπασμένων μελών της ΚΟΕ που απορρέουν από το άρθρο 13 δεν έχουν ισχύ για τα πρόσωπα αυτά καθώς ο ρόλος τους είναι καθαρά συμβουλευτικός ή υποστηρικτικός, εκτός ένα ρητώς προβλέπεται διαφορετικά από τη συμφωνία σύστασης της ΚΟΕ.

Η βασική επιδίωξη της τελευταίας αυτής παραγράφου ήταν να παρέχεται στην ΚΟΕ συμπληρωματική βοήθεια και επιπλέον γνώσεις από κατάλληλα πρόσωπα από άλλα κράτη εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Διεθνείς Οργανισμούς. Χαρακτηριστική δε είναι η ρητή ενδεικτική αναφορά σε υπαλλήλους οργάνων που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αυτά τα όργανα περιλαμβάνεται η Europol, η Eurojust (που ιδρύθηκε αργότερα αλλά ήδη ήταν στο νου των συντακτών της Σύμβασης¹²⁹) ή άλλα όργανα που ίσως ιδρυθούν αργότερα. Ως άλλα πρόσωπα εκτός των εκπροσώπων των αρμοδίων αρχών των κρατών-μελών που συγκροτούν την ΚΟΕ, θα μπορούσαν να θεωρηθούν και οι υπάλληλοι της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)¹³⁰.

¹²⁹ Βλ. Εισηγητική Έκθεση της Σύμβασης της 29.5.2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ, 2000/C 379/02, άρθρο 13 παρ.12

¹³⁰ Και πλέον μετά τη Σύμβαση Δικαστικής Συνδρομής σε ποινικά θέματα ΕΕ και ΗΠΑ της 25.6.2003 (ΕΕ L 181 της 19.7.2003), θα μπορούν να συμμετέχουν και αμερικανοί αξιωματούχοι στις ευρωπαϊκές ΚΟΕ.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί πως η ποινική ευθύνη των μελών που συμμετέχουν στις ΚΟΕ άλλων κρατών από το κράτος – μέλος της λειτουργίας, που τυχόν μπορεί να προκύψει σύμφωνα με το άρθρο 15 της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για την Αμοιβαία Δικαστική Συνδρομή, εξομοιώνεται με αυτή των υπαλλήλων του κράτους λειτουργίας όσον αφορά τις παραβάσεις των οποίων είναι ενδεχομένως θύματα ή τις οποίες ενδεχομένως θα διαπράξουν. Όσον αφορά την αστική ευθύνη, σύμφωνα με το άρθρο 16, υπαλλήλων ενός κράτους – μέλους που βρίσκεται σε αποστολή σε έδαφος άλλου κράτους – μέλους, το πρώτο ευθύνεται για τις τυχόν ζημιές που θα προκύψουν από τους υπαλλήλους κατά την εκτέλεση της αποστολής τους, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους – μέλους λειτουργίας της ΚΟΕ. Το κράτος – μέλος στο έδαφος του οποίου προκαλούνται ζημιές υποχρεούται να αποκαταστήσει τις ζημιές, υπό τους όρους που ισχύουν για τις ζημιές τις οποίες προκαλούν τα όργανα του κράτους αυτού. Το κράτος – μέλος, τα όργανα του οποίου προκαλούν ζημιές σε άλλον στο έδαφος άλλου κράτους – μέλους, υποχρεούται να καταβάλλει εις ολόκληρο το ποσό που το εν λόγω κράτος κατέβαλε σε παθόντες ή άλλους δικαιούχους. Τέλος με την επιφύλαξη της αποζημίωσης αυτής και των τυχόν αξιώσεων τρίτων μερών, δεν επιτρέπονται περαιτέρω αξιώσεις αποζημίωσης από το κράτος – μέλος στο οποίο έλαβε χώρα η ζημία.

Γ. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ 2002/465/ΔΕΥ¹³¹

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφασισμένο να αντιμετωπίσει την καθυστέρηση με την οποία τα κράτη – μέλη¹³² κύρωσαν την Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 29^{ης} Μαΐου 2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 29 Μαΐου 2000 τέθηκε σε ισχύ μόλις στις 23 Αυγούστου 2005, επιθυμούσε τη δημιουργία ενός πιο σύντομου νομικού μηχανισμού για να ξεκινήσει η επιχειρησιακή λειτουργία των ΚΟΕ¹³³. Έτσι λοιπόν οδηγήθηκε στην υιοθέτηση στις 13 Ιουνίου 2002 μετά από πρωτοβουλία του Βελγίου, της Γαλλίας, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στην Απόφαση Πλαίσιο σχετικά με τις ΚΟΕ¹³⁴ για την ταχύτερη εφαρμογή. Στόχος της συγκεκριμένης πράξης ήταν η άμεση ύπαρξη σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης μιας ειδικής δεσμευτικής

¹³¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002F0465:EL:NOT>

¹³² Ήδη μέχρι το Μάιο του 2007 δεν είχαν ακόμη ενσωματώσει στο εσωτερικό δικαίωμα την Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 29 Μαΐου 2000 η Βουλγαρία, η Ελλάδα, η Ιταλία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο και η Ρουμανία (βλ. έγγραφο του Συμβουλίου της ΕΕ της 20.5.2007, 9666/07 ADD 1, JAI 253).

¹³³ Βλ. σχετ. το προοίμιο της Απόφασης Πλαίσιο της 13 Ιουνίου 2002 σχετικά με τις Κοινές Ομάδες Έρευνας 2002/ 465/ ΔΕΥ και την Αναφορά από την Επιτροπή σχετικά με τα εθνικά μέτρα που ελήφθησαν προς συμμόρφωση με την Απόφαση Πλαίσιο της 13 Ιουνίου 2002 σχετικά με τις Κοινές Ομάδες COM(2004).

¹³⁴ 2002/465/ΔΕΥ.

πράξης για τις ΚΟΕ για την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του διεθνούς εγκλήματος και ιδίως για των αυξημένων περιπτώσεων λαθρεμπορίας ναρκωτικών, εμπορίας ανθρώπων και τρομοκρατίας. Ο λόγος για τον οποίο η Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 29 Μαΐου του 2000 έκανε τόσο χρόνο να τεθεί σε ισχύ, ήταν οι χρονοβόρες συζητήσεις που προκάλεσαν στα κράτη-μέλη οι προβλέψεις στα διάφορα άρθρα της. Για το λόγο αυτό αποφασίστηκε να υιοθετηθεί το νομικό εργαλείο των ΚΟΕ υπό τη μορφή της Απόφασης Πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2 β της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς τα κράτη-μέλη θεώρησαν πως με αυτό το νομικό εργαλείο θα μπορούσε να διευκολυνθεί η δικαστική συνεργασία και διότι έτσι σύντομα θα ενσωματωνόταν στα εθνικά δίκαια η απαραίτητη για τη λειτουργία των ΚΟΕ νομοθεσία.

Μερικές μόνον μέρες μετά τις επιθέσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου του 2001 παρουσιάστηκε η πρόταση σχεδίου της απόφασης πλαίσιο για τις ΚΟΕ¹³⁵. Κατά τη διάρκεια του έκτακτου Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2001, αναφέρθηκε ότι η σοβαρότητα των τελευταίων εξελίξεων ανάγκαζε την Ένωση να επιταχύνει τις διαδικασίες για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και να προχωρήσει σε συνεργασία με τους εταίρους της, ιδιαίτερα με τις Ηνωμένες Πολιτείες¹³⁶. Για το σκοπό αυτό το Συμβούλιο έπρεπε να λάβει διάφορα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης και της Απόφασης Πλαίσιο για τις ΚΟΕ¹³⁷.

Με την Απόφαση Πλαίσιο αυτή είχαν σκοπό να καταπολεμήσουν καταρχήν την τρομοκρατία, την διακίνηση ναρκωτικών και την εμπορία ανθρώπων όπως προαναφέρθηκε. Στις 16.11.2001 οι μόνιμοι αντιπρόσωποι της Γαλλίας, του Βελγίου, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου δήλωσαν πως η Απόφαση Πλαίσιο αυτή θα πρέπει να αντιστοιχεί στο περιεχόμενο με το άρθρο 13 της Σύμβασης Δικαστικής Συνδρομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29.5.2000 και έτσι να μην περιορίζεται το εύρος εφαρμογής όσον αφορά τα αδικήματα που περιλαμβάνονται για τα οποία θα μπορεί να συσταθεί ΚΟΕ¹³⁸, με αποτέλεσμα να μπορεί να συσταθεί γενικά για αδικήματα που απαιτούν δύσκολες και απαιτητικές έρευνες και τα οποία συνδέονται και με άλλα κράτη-μέλη¹³⁹.

¹³⁵ Βλ. έγγραφο του Συμβουλίου 11990/01, COPEN 50, 19.9.01.

¹³⁶ Βλ. Extraordinary Council Meeting, Justice, Home Affairs and Civil Protection, Brussels 20 September 2001, 12019/01.

¹³⁷ Απόφαση Πλαίσιο της 13 Ιουνίου 2002 για τις Κοινές Ομάδες Έρευνας, EE L 162, 20.06.2002.

¹³⁸ Βλ. έγγραφο του Συμβουλίου 12442/01, COPEN 56, 9.10.01.

¹³⁹ Πάντως και κατά τη συζήτηση που προηγήθηκε της σύναψης της Σύμβασης Δικαστικής Συνδρομής της 29.5.2000 υπήρξε αρκετός προβληματισμός σχετικά με το εύρος των περιλαμβανομένων αδικημάτων, καθώς απλά όσον αφορά το θέμα αυτό, η Σύμβαση παρέπεμπε στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 20.4.1959. Βέβαια το Υπουργείο Εσωτερικών του Ην. Βασιλείου παραδέχθηκε πως η Σύμβαση αυτή της 29.5.2000 θα κάλυπτε κάθε αδίκημα, όπως εξάλλου και η Σύμβαση της 20.4.1959. βλ. τη σχετική προβληματική <http://www.statewatch.org/news/2001/dec/04jointtms.htm>

Το προοίμιο της Απόφασης Πλαίσιο για τις ΚΟΕ, αναφέρεται καθαρά στον τρόπο που οι ΚΟΕ θα πρέπει να θεωρηθούν ως ένα ευπρόσδεκτο εργαλείο προκειμένου να επιτευχθεί ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης για τη καταπολέμηση του εγκλήματος μέσω της στενότερης συνεργασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της Απόφασης Πλαίσιο της 13^{ης} Ιουνίου 2002 η Απόφαση Πλαίσιο αυτή θα πάψει να ισχύει όταν η Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 29^{ης} Μαΐου θα ενσωματωθεί σε όλα τα κράτη-μέλη, ενώ κατά το άρθρο 4 της ίδιας Απόφασης Πλαίσιο τα κράτη-μέλη οφείλουν να έχουν λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις αυτής μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2003. Ουσιαστικά η Απόφαση Πλαίσιο σχετικά με τις ΚΟΕ αποτελεί μια προσωρινή λύση μέχρι την ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης της 29^{ης} Μαΐου 2000 στο εσωτερικό δίκαιο όλων των κρατών-μελών, ενώ τα άρθρα της Απόφασης Πλαίσιο σχετικά με τις ΚΟΕ δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια επανάληψη των άρθρων 13, 15 και 16 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης της 29^{ης} Μαΐου του 2000.

Αυτό σημαίνει πως, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να συσταθούν οι ΚΟΕ με δύο νομικές βάσεις, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 29^{ης} Μαΐου του 2000 και την Απόφαση Πλαίσιο της 13.6.2002. Και ναι μεν η Απόφαση Πλαίσιο είναι δεσμευτική αλλά δεν έχει άμεσο αποτέλεσμα, προκειμένου δε οι προβλέψεις της να έχουν πλήρη δεσμευτικότητα θα πρέπει να ενσωματωθούν στο εσωτερικό εθνικό δίκαιο πλήρως, ενώ οι προβλέψεις της Σύμβασης μπορούν να εφαρμοσθούν απευθείας φθάνει να είναι ξεκάθαρες και δίχως άλλες προϋποθέσεις, εάν αυτό επιτρέπεται από τον εθνικό νομοθέτη. Έτσι, παρότι το κείμενο των άρθρων 13, 15 και 16 της Σύμβασης είναι πανομοιότυπο με το κείμενο της Απόφασης Πλαίσιο, η επιλογή της νομικής βάσης για τη σύσταση μιας ΚΟΕ έχει μεγάλη σημασία.

Α. Η EUROPOL ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η Σύμβαση για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας υιοθετήθηκε στις 27.11.1995 (Σύμβαση Europol)¹⁴⁰ η οποία επιτρέπει στην Europol να συμμετέχει σε ΚΟΕ που έχουν συσταθεί είτε σε διμερή, είτε σε πολυμερή βάση¹⁴¹. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο με τη Σύσταση που εξέδωσε στις 30.11.2000 προς τα κράτη-μέλη και προς εφαρμογή της Σύστασης του άρθρου 43 των συμπερασμάτων του Συμβουλίου του Τάμπερε, με την οποία

---

¹⁴⁰ ΕΕ C 316 27.11.1995, η οποία κυρώθηκε από την Ελλάδα με τον Ν. 2605/1998 ενώ στη συνέχεια με τους νόμους 3294/2004 και 3295/2004 πραγματοποιήθηκαν αντικαταστάσεις, τροποποιήσεις και συμπληρώσεις διατάξεων στη Σύμβαση για την Ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Σύμβαση Europol).

¹⁴¹ Η συμβολή της Europol στις Κοινές Ομάδες Έρευνας προβλέπεται ρητά στην παρ. 9 του προοιμίου της ΑΠ για τις ΚΟΕ και έμμεσα στο άρθρο 13 παρ. 12 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του 2000.

συνιστά στα κράτη-μέλη να χρησιμοποιούν πλήρως τις δυνατότητες υποστήριξης της Europol στις ΚΟΕ, η Europol μέσω των εθνικών υπηρεσιών, θα μπορούσε να παρέχει συμβουλευτικό και υποστηρικτικό ρόλο στις ΚΟΕ σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 της Σύμβασης Europol. Πιο συγκεκριμένα η Europol έχοντας αποκτήσει ιδιαίτερες γνώσεις από την εμπειρία της στις υποθέσεις των οργανωμένων εγκληματικών δικτύων, μπορεί να τις διαθέτει προς αξιοποίηση στις ΚΟΕ, ενώ η Europol μπορεί να παρέχει υποστήριξη στα κράτη-μέλη όσον αφορά τον συγκεντρωτικό συντονισμό των επιχειρήσεων των ΚΟΕ, μπορεί να συμβουλεύει τα κράτη-μέλη σχετικά με την καταλληλότητα των τεχνικών μέσων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν στην έρευνα, λαμβάνοντας υπόψη τη διασυνοριακή διάσταση της έρευνας και εάν υφίσταται ήδη στη Europol αρχείο δεδομένων (το λεγόμενο AWF¹⁴²) προς ανάλυση όσον αφορά τα περιστατικά τα οποία εξετάζει η ΚΟΕ, τα μέλη της ΚΟΕ μπορούν να ζητούν τη στήριξη της σχετικής ομάδας ανάλυσης, ενώ ανάλογη βοήθεια θα παρέχεται στα μέλη της ΚΟΕ όταν αυτά ζητούν από τη Europol εγκεκριμένη γνώμη ως προς τη σκοπιμότητα του να υπάρξει πρόσβαση ή μη σε ένα αρχείο δεδομένων προς ανάλυση¹⁴³.

Επί προσθέτως σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ. 2 στοιχ. Α' της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται να εξουσιοδοτεί τη Europol ώστε να διευκολύνει και να υποστηρίζει την προετοιμασία, τον συντονισμό και τη διεξαγωγή ειδικών δράσεων έρευνας από τις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρησιακών δράσεων κοινών ομάδων, οι οποίες περιλαμβάνουν εκπροσώπους της Europol ως υποστήριξη, ενώ κατά το άρθρο 30 παρ. 2 εδ. β' της Συνθήκης θα πρέπει να υιοθετηθούν μέτρα που να επιτρέπουν στη Europol να αξιώνει από τις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών, τη διενέργεια και το συντονισμό των ερευνών τους για συγκεκριμένες υποθέσεις. Ως εκ τούτου το Συμβούλιο κατέληξε πως θα έπρεπε να θεσπισθούν κανόνες που θα ρυθμίζουν τη συμμετοχή της Europol στις ΚΟΕ καθώς και την εξωσυμβατική ευθύνη για ζημίες προξενούμενες από τους υπαλλήλους της Europol που συμμετέχουν στις ομάδες αυτές. Για το λόγο αυτό η Σύμβαση Europol τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο των Βρυξελλών της 28.11.2002¹⁴⁴ έτσι ώστε τα στελέχη της να μπορούν να λαμβάνουν μέρος σε ΚΟΕ. Με βάση το παραπάνω Πρωτόκολλο πλέον η Europol μπορεί να συμμετέχει προς υποστήριξη σε ΚΟΕ, μπορεί να ζητεί από τις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών να διενεργούν ή να συντονίζουν έρευνες σε συγκεκριμένες υποθέσεις, οι υπάλληλοι της μπορούν να παρέχουν συνδρομή σε όλες τις δραστηριότητες και να ανταλλάσσουν πληροφορίες με όλα τα μέλη της ΚΟΕ, χωρίς όμως να συμμετέχουν στη λήψη οποιουδήποτε

¹⁴² Αναλυτικοί Φάκελοι Εργασίας (ΑΦΕ).

¹⁴³ Βλ. C 357/13.12.2000.

¹⁴⁴ Council Act of 28 November 2002 drawing up a Protocol amending the Convention on the establishment of a European Police Office (Europol Convention) and the Protocol on the privileges and immunities of Europol, the members of its organs, the deputy directors and the employees of Europol, OJ C 312 of 16.12.2002.

αναγκαστικού μέτρου ακόμη και αν η εθνική νομοθεσία κάποιου από τα κράτη-μέλη που συνέστησαν την ΚΟΕ επιτρέπει τη λήψη τέτοιου μέτρου. Προϋπόθεση της συμμετοχής των υπαλλήλων της Europol στις επιχειρήσεις των ΚΟΕ, είναι να διερευνώνται από την ΚΟΕ αξιόποινες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας της Europol¹⁴⁵, δηλαδή εγκλήματα που διαπράττονται ή είναι πιθανό να διαπραχθούν κατά την εκτέλεση τρομοκρατικών πράξεων που στρέφονται κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της προσωπικής ελευθερίας ή της ατομικής ιδιοκτησίας, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, παράνομες πράξεις ξεπλύματος χρήματος, διακίνηση πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών, διακίνηση λαθρομεταναστών, εμπορία ανθρώπων, εμπορία κλαπέντων οχημάτων καθώς και οι ακόλουθες μορφές εγκληματικότητας όπως η ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, η βαριά σωματική βλάβη, η παράνομη εμπόρια ανθρωπίνων οργάνων και ιστών, η αρπαγή, η παράνομη κατακράτηση και η περιαγωγή σε ομηρεία, ο ρατσισμός και η ξενοφοβία, οι οργανωμένες ληστείες, η παράνομη εμπορία πολιτιστικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των έργων τέχνης και των αρχαιοτήτων, οι υπεξαιρέσεις και οι απάτες, η «προστασία» έναντι χρημάτων, η απομίμηση και η πειρατεία προϊόντων, η νοθεία κρατικών εγγράφων και η εμπορία πλαστών, η παραχάραξη και νοθεία μέσων πληρωμής, τα εγκλήματα στον τομέα της πληροφορικής, η δωροδοκία, το λαθρεμπόριο όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών, το λαθρεμπόριο απειλούμενων ειδών ζώων, το λαθρεμπόριο απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών αποσταγμάτων, η εγκληματικότητα εις βάρος του περιβάλλοντος και το λαθρεμπόριο ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων.

Για τα παραπάνω θα προηγείται συμφωνία του διευθυντή της Europol και των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών που συμμετέχουν στην ΚΟΕ και οι υπάλληλοι της Europol θα εκτελούν τα καθήκοντά τους εντός της ΚΟΕ υπό την ηγεσία του επικεφαλής της, έχοντας το δικαίωμα να έρχονται σε άμεση επαφή με τα μέλη της ΚΟΕ και να παρέχουν σε αυτά πληροφορίες από οποιοδήποτε τμήμα του αυτοματοποιημένου συστήματος συλλογής πληροφοριών της Europol. Σε περίπτωση άμεσης επαφής, οι εθνικές μονάδες των κρατών-μελών της Europol που εκπροσωπούνται στην ΚΟΕ και των κρατών-μελών που έχουν διαβιβάσει την πληροφορία, ενημερώνονται ταυτόχρονα περί αυτού από τη Europol. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται από υπάλληλο της Europol που είναι μέλος ΚΟΕ μπορούν με την συγκατάθεση και υπό την ευθύνη του κράτους-μέλους που έδωσε την πληροφορία να εισάγονται σε οποιοδήποτε τμήμα του αυτοματοποιημένου συστήματος συλλογής πληροφοριών, σύμφωνα πάντα με τους όρους που καθορίζει προς τούτο η Σύμβαση Europol. Οι υπάλληλοι της Europol κατά τις επιχειρήσεις της ΚΟΕ για αδικήματα που διαπράττονται εις βάρος τους ή από αυτούς υπόκεινται στις διατάξεις του εθνικού δικαίου του κράτους-μέλους όπου ενεργούν και οι οποίες ισχύουν για πρόσωπα που ασκούν ανάλογα καθήκοντα

¹⁴⁵ Βλ. άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου των Βρυξελλών της 28.11.2002.

(δηλ. για τους ομολόγους τους αστυνομικούς, λιμενικούς, τελωνειακούς κλπ). Βλέπουμε εδώ πως ειδικά στο σημείο αυτό το Πρωτόκολλο των Βρυξελλών απομακρύνεται από την έννοια της «ασυλίας» που απολαμβάνουν παραδοσιακά οι υπάλληλοι της Europol¹⁴⁶. Περαιτέρω, τα κράτη-μέλη είναι υποχρεωμένα να διεκπεραιώνουν κάθε αίτηση της Europol για την έναρξη, διεξαγωγή ή το συντονισμό ερευνών για συγκεκριμένες υποθέσεις και να αποδίδουν στις αιτήσεις αυτές τη δέουσα προσοχή, ενημερώνοντας την Europol περί ενάρξεως της έρευνας που έχει ζητηθεί, ενώ αν αποφασίσουν να μην συμμορφωθούν στο αίτημα αυτό οφείλουν να ενημερώσουν τη Europol για την απόφασή τους και για τους λόγους που τα οδήγησαν στην απόφαση αυτή, εκτός εάν υπάρχει αδυναμία εξήγησης των λόγων αυτών διότι υπάρχει πιθανότητα να θιγούν ζωτικά συμφέροντα εθνικής ασφάλειας ή να διακυβευθεί η επιτυχία ερευνών υπό εξέλιξη ή η ασφάλεια ατόμων. Για την αίτηση που υποβάλλει η Europol για έναρξη ερευνών θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά η Eurojust¹⁴⁷.

Φυσικά για να μπορούν οι υπάλληλοι της Europol να συμμετέχουν στις ΚΟΕ θα πρέπει τα κράτη-μέλη που συμμετέχουν να έχουν ενσωματώσει το Πρωτόκολλο των Βρυξελλών της 28.11.2002 στην εθνική τους νομοθεσία. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου, αυτό αρχίζει να ισχύει ενενήντα ημέρες μετά την κοινοποίηση από το τελευταίο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα δεκαπέντε κράτη που ήταν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν την τελευταία διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο ολοκλήρωσε την διαδικασία αποδοχής του στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της πράξης αυτής. Στις 29.3.2007 το Πρωτόκολλο αυτό τέθηκε σε ισχύ και ως εκ τούτου πλέον οι υπάλληλοι της Europol μπορούν να λαμβάνουν μέρος σε ΚΟΕ¹⁴⁸. Η Σύνοδος του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 12-13 Ιουνίου 2007 χαιρέτησε την θέση σε ισχύ του Πρωτοκόλλου αυτού και ζήτησε από τα κράτη-μέλη να προσκαλούν τη Europol να λαμβάνει μέρος στις ΚΟΕ που επιθυμούν να συστήσουν και οι οποίες πρόκειται να ασχοληθούν και να ερευνήσουν αδικήματα για τα οποία έχει αρμοδιότητα η Europol, ζήτησε δε από τα κράτη-μέλη να ενημερώνουν την Europol για ΚΟΕ που έχουν συστήσει ήδη ή που σχεδιάζουν να συστήσουν¹⁴⁹.

Βεβαίως, σε όσες ΚΟΕ συστάθηκαν μέχρι τις 29.3.2007, οι υπάλληλοι της Europol δεν μπορούσαν απευθείας να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τα μέλη της ΚΟΕ αλλά μόνο

¹⁴⁶ Βλ. άρθρο 2^α του Πρωτοκόλλου των Βρυξελλών της 28.11.2002.

¹⁴⁷ Βλ. άρθρο 3β του Πρωτοκόλλου των Βρυξελλών της 28.11.2002.

¹⁴⁸ Βάσει συμφωνίας συνεργασίας που υπεγράφη στις 9.6.2004 με την Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας Eurojust, η Europol όταν υποβάλλει αίτηση για έναρξη ερευνών στο πλαίσιο της δίωξης του εγκλήματος ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας.

¹⁴⁹ Βλ. τη σχετική ανακοίνωση και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 12-13.6.2007 που έλαβε χώρα στο Λουξεμβούργο στο δικτυακό τόπο <http://www.consilium.europa.eu/press/press-releases/latest-press-releases?lang=en>.

διαμέσου του διαύλου των Εθνικών Γραφείων της Europol (Europol National Units), ούτε όμως και συμμετέχουν στις ΚΟΕ. Αυτό βεβαίως μπορούσε να ξεπερασθεί με τη συμμετοχή στις ΚΟΕ των ίδιων των μελών των Εθνικών Γραφείων της Europol, θεωρουμένων στην περίπτωση αυτή ως εθνικών μελών και όχι ως υπαλλήλων της Europol, προκειμένου να γίνεται δυνατόν η ΚΟΕ να επωφελείται από τις πληροφορίες που διαθέτει η Europol.

E. Η EUROJUST ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Με την Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 28.2.2002 για την ενίσχυση της καταπολέμησης των σοβαρών μορφών εγκλήματος, ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας Eurojust¹⁵⁰. Στο άρθρο 6 εδ. α' στοιχ. ιν της παραπάνω Απόφασης προβλέπεται ότι η Eurojust όταν ενεργεί μέσω των οικείων εθνικών μελών της δύναται να καλεί τις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών να εξετάζουν το ενδεχόμενο να συστήσουν ΚΟΕ, ενώ στο άρθρο 7 εδ. α' στοιχ. ιν αναφέρεται ότι η Eurojust όταν ενεργεί ως συλλογικό όργανο σε σχέση με τις μορφές εγκληματικότητας και τις αξιόπινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παρ. 1 (δηλαδή, εκτός από τις μορφές εγκληματικότητας και τις αξιόπινες πράξεις για τις οποίες έχει αρμοδιότητα δράσης η Europol¹⁵¹, σύμφωνα με τα άρθρο 2 της Σύμβασης Europol της 26.7.1995, τα εγκλήματα στον τομέα της πληροφορικής, την απάτη και τη δωροδοκία καθώς και οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΚ, το ξέπλυμα των προϊόντων του εγκλήματος, τα εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση και άλλες αξιόπινες πράξεις που τελέστηκαν σε συνάρτηση με τις παραπάνω αναφερθείσες μορφές εγκληματικότητας), μπορεί να ζητεί αιτιολογημένα από τις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών-μελών να συστήνουν ΚΟΕ, αλλά και να παρέχει υποστήριξη διοικητικής μέριμνας που μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως βοήθεια για τη μετάφραση, τη διερμηνεία και τη διοργάνωση συντονιστικών συνεδριάσεων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 της ίδια Απόφασης, κάθε κράτος-μέλος καθορίζει τη φύση και την έκταση των δικαστικών αρμοδιοτήτων που αναθέτει στο εθνικό του μέλος στο έδαφός του, ενώ καθορίζει το δικαίωμα του εθνικού μέλους να ενεργεί έναντι των αλλοδαπών δικαστικών αρχών σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις που έχει αναλάβει. Έτσι τίποτε δεν εμποδίζει κάθε κράτος-μέλος να ορίσει το εθνικό του μέλος στη Eurojust ως αρμόδιο να συμμετάσχει σε ΚΟΕ και ως δικαστική αρχή που ενεργεί με βάση το εθνικό εσωτερικό δίκαιο.

¹⁵⁰ Απόφαση του Συμβουλίου της 28.2.2002 σχετικά με τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος 2002/187/ΔΕΥ, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση 2003/659/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 18.6.2003.

¹⁵¹ Βλ. πιο πάνω όπου αναφέρονται τα αδικήματα για τα οποία έχει αρμοδιότητα η Europol.

Η Eurojust μπορεί να εισηγηθεί προς τις εθνικές αρχές να συστήσουν μια ΚΟΕ και αφότου αυτή συσταθεί, η Eurojust μπορεί να αναλάβει την επιμέλεια αυτής (αίθουσες συνεδριάσεως, μεταφραστές κλπ), προκειμένου να διευκολύνει τη λειτουργία της ΚΟΕ, αλλά και να της προσφέρει υπηρεσίες ανάλυσης των υποθέσεων που ερευνά η ΚΟΕ. Μέσα στα καθήκοντα των εθνικών μελών στη Eurojust ανήκει και αυτό της πληροφόρησης και βοήθειας των εθνικών αρχών στα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει μια ΚΟΕ.

Επιπλέον, μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11.3.2004 στη Μαδρίτη με τη δήλωσή του της 25^{ης} Μαρτίου 2004 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κάλεσε τα κράτη-μέλη να λάβουν όλα τα μέτρα εκείνα που κρίνονται αναγκαία για την εφαρμογή της Απόφασης Πλαίσιο σχετικά με τις ΚΟΕ μέχρι τον Ιούνιο του 2004 και να φροντίσουν για την κατά το δυνατό μεγαλύτερη συμμετοχή εκπροσώπων της Europol και της Eurojust στις εργασίες των ΚΟΕ.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το Πρόγραμμα της Χάγης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 4-5.11.2004, προβλέπεται πως η Eurojust και η Europol θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη χρήση των ΚΟΕ και τη συμμετοχή τους σε αυτές, καθώς η εμπειρία στα κράτη-μέλη όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των ΚΟΕ είναι περιορισμένη και για το λόγο αυτό θα πρέπει κάθε κράτος-μέλος να ορίσει εθνικούς εμπειρογνώμονες προκειμένου να ενθαρρυνθεί η χρησιμοποίηση των ΚΟΕ και η ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών¹⁵². Ήδη η συνεργασία μεταξύ Eurojust και Europol έχει αναπτυχθεί πολύ τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά την υπογραφή της μεταξύ τους συμφωνίας συνεργασίας στις 9.6.2004. Ενόψει λοιπόν των επιταγών του Προγράμματος της Χάγης η Eurojust και η Europol αποφάσισαν την από κοινού διενέργεια μιας ετήσιας συναντήσεως εθνικών εμπειρογνομώνων από τα κράτη-μέλη, ούτως ώστε να συσταθεί ένα ευρωπαϊκό δίκτυο εμπειρογνομώνων για τις ΚΟΕ. Η πρώτη συνάντηση έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της Eurojust στη Χάγη στις 23.11.2006 και κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα¹⁵³:

α) Η απόφαση για τον ορισμό εθνικών εμπειρογνομώνων για τις ΚΟΕ υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα της αποστολής τους που συνίσταται στην ενίσχυση της ενημέρωσης και της χρήσης των ΚΟΕ, προκειμένου να εντοπίσουν τις αιτίες για τη μη εκτεταμένη χρήση των ΚΟΕ στα κράτη-μέλη, ώστε να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα αυτό.

β) Οι εμπειρογνώμονες θεωρούν πως το πρώτο ουσιαστικό βήμα για μια αποτελεσματική χρήση των ΚΟΕ, είναι η πλήρης ενσωμάτωση σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαστικής Συνδρομής του 2000 και της Απόφασης Πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ της 13.6.2002.

¹⁵² Horvatits – De Buck “ the Europol and Eurojust project on joint investigation teams” 2003.

¹⁵³ Έγγραφο 7906/04 JAI, 100 της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου της ΕΕ.

γ)Οι εμπειρογνώμονες συμφωνούν πως το κύριο μέλημά τους θα είναι να ενεργούν ως σημεία επαφής για τις εθνικές και διεθνείς αρχές (Eurojust, Europol, OLAF) που ασχολούνται με τις ΚΟΕ, παρέχοντάς τους τις πληροφορίες και συμβουλές, ιδίως όσον αφορά το νομικό πλαίσιο, για τη σύσταση ΚΟΕ.

δ)Τα κράτη-μέλη θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι δυνατή η πληροφόρηση των νόμων σε εθνικό επίπεδο για την ύπαρξη και το ρόλο των εμπειρογνομόνων των ΚΟΕ, με πληροφοριακό υλικό από τα Υπουργεία Δικαιοσύνης, με εγκυκλίους των ανωτάτων εισαγγελικών αρχών και με σχετικές ιστοσελίδες στο διαδίκτυο.

ε)Οι εμπειρογνώμονες θα πρέπει να συγκεντρώνουν και ακολούθως να διαχέουν τις πληροφορίες που αφορούν τη βέλτιστη πρακτική και τα εμπόδια όσον αφορά τις ΚΟΕ, να συμμετέχουν σε ενημερωτικά συνέδρια, σεμινάρια και σε συναντήσεις σε εθνικό επίπεδο που αφορούν τις ΚΟΕ.

στ)Οι εμπειρογνώμονες θα πρέπει, εκτός των συναντήσεων σε εθνικό επίπεδο, να λαμβάνουν μέρος και στη γενική συνάντηση όλων των εμπειρογνομόνων υπό την αιγίδα της Eurojust και της Europol.

ζ)Οι εμπειρογνώμονες θεωρούν πως θα πρέπει να αναγνωρίζουν εγκαίρως τις ποινικές εκείνες έρευνες και υποθέσεις στις οποίες η σύσταση ΚΟΕ θα μπορούσε να έχει προστιθέμενη αξία.

η)Οι εμπειρογνώμονες αναγνωρίζοντας τον κεντρικό ρόλο της Eurojust, Europol και OLAF στη διεθνή αστυνομική και δικαστική συνεργασία, θεωρούν πως θα πρέπει να εμπλέκουν τα σώματα αυτά κατά τη διαδικασία σύστασής των ΚΟΕ και να προσκαλούν αυτούς τους οργανισμούς, να συμμετέχουν σ αυτές και να χαιρετίζουν την πρόταση της Eurojust και της Europol να φιλοξενούν τις επιχειρησιακές και συντονιστικές συναντήσεις των ΚΟΕ.

θ)Οι εμπειρογνώμονες φρονούν πως το δίκτυο τους θα πρέπει να είναι ευέλικτο.

ι)Οι εμπειρογνώμονες χαιρετίζουν την κοινή πρωτοβουλία της Europol και της Eurojust να εκδώσουν ένα εγχειρίδιο που θα συγκεντρώνει όλες τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών-μελών που ενσωμάτωσαν την Απόφαση Πλαίσιο για τις ΚΟΕ και δηλώνουν πως θα συνεισφέρουν στη συγγραφή του.

Η δεύτερη συνάντηση έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της Europol στη Χάγη στις 10.11.2006 και τα συμπεράσματα της έχουν ως εξής¹⁵⁴ :

Α)Τα κράτη-μέλη που δεν έχουν ενσωματώσει ακόμη την Απόφαση Πλαίσιο για τις ΚΟΕ ή το άρθρο 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του 2000, θα πρέπει να το πράξουν άμεσα. ως παράδειγμα αναφέρθηκε η προσπάθεια της Πολωνίας και της Ισπανίας να συστήσουν ΚΟΕ με την Ιταλία.

Β)Παρότι το Υπόδειγμα Συμφωνίας Σύστασης ΚΟΕ του Συμβουλίου παρέχει μια καλή βάση για τα κράτη-μέλη, θα πρέπει, ενόψει της διαφορετικότητας των δικαστικών συστημάτων των κρατών-μελών, να :

α)Προετοιμασθεί ένα βιβλίο/οδηγός που θα αναφέρεται στα πρακτικά ζητήματα των ΚΟΕ και το οποίο θα παρέχει στα κράτη-μέλη τις κατευθυντήριες αρχές αναφορικά με λύσεις σε καθημερινά προβλήματα που αφορούν τις ΚΟΕ.

β)Ακολουθηθεί το παράδειγμα της Ισπανίας και Γαλλίας, οι οποίες έχουν συστήσει πολλές ΚΟΕ για αντιμετώπιση υποθέσεων παράνομης διακίνησης ναρκωτικών ουσιών, ώστε να υπάρξει ένα υπόδειγμα διμερούς συμφωνίας που να λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες κάθε κράτους-μέλους.

γ)Διανεμηθούν μεταξύ των κρατών-μελών οι υπάρχουσες συμφωνίες για σύσταση ΚΟΕ, προκειμένου τα κράτη-μέλη να γνωρίζουν πως έχει ήδη προχωρήσει το είδος αυτό συμφωνίας στην πράξη.

Γ)Τα κράτη-μέλη που θα συστήνουν ΚΟΕ θα πρέπει να αποφασίζουν εκ των προτέρων εάν η συμφωνία θα είναι προσιτή στους συνηγόρους υπεράσπισης ή σε τρίτα κράτη.

Δ)Η συμφωνία σύσταση της ΚΟΕ θα πρέπει πάντα να περιλαμβάνει πρόβλεψη σχετικά με τις μεθόδους συλλογής αποδεικτικών στοιχείων, προκειμένου αυτά να γίνουν ύστερα αποδεκτά, ως ισχυρά στα δικαστήρια όλων των κρατών-μελών που εμπλέκονται.

Ε)Οι ΚΟΕ θα πρέπει να συστήνονται ευθύς αμέσως μόλις το επιτρέψουν οι προϋποθέσεις και να αποφεύγονται οι χρονοβόρες και μακρές διαδικασίες για την αποδοχή της συμφωνίας σύστασής τους.

Στ)Θα πρέπει να περιλαμβάνονται στη συμφωνία σύστασης της ΚΟΕ οι προβλέψεις για τη δικαιοδοσία, το αρμόδιο δικαστήριο όπου θα διεξαχθεί η δίκη, η μεθοδολογία για το χειρισμό ευαίσθητων πληροφοριών, η χρηματοδότηση, το κόστος και η διαχείριση των

¹⁵⁴ Έγγραφο του Συμβουλίου της ΕΕ 15023/06 .

παρανόμως αποκτηθέντων περιουσιακών στοιχείων που θα κατασχεθούν, οι εξουσίες των αποσπασμένων μελών και τα σχετικά με την οπλοφορία τους, το χρονικό διάστημα που θα διαρκέσουν οι έρευνες και η χρησιμοποιούμενη γλώσσα.

Ζ) Η ανάγκη για τη σύσταση μιας ΚΟΕ θα πρέπει να εντοπίζεται σε κάθε περίπτωση με κριτήρια : α) την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, β) τον αριθμό των κρατών-μελών που εμπλέκονται σε αυτήν, γ) εάν μπορεί να χρησιμοποιηθεί άλλο νομικό-επιχειρησιακό εργαλείο εκτός της ΚΟΕ, δ) εάν η έρευνα θα απαιτήσει μεγάλο αριθμό πληροφοριών και ως εκ τούτου τη διαχείρισή τους και ε) εάν με τη σύσταση της ΚΟΕ θα αποφευχθεί μεγάλος αριθμός αιτημάτων δικαστικής συνδρομής.

Η) Θα πρέπει πριν τη σύσταση μιας ΚΟΕ να γίνεται ανάλυση που θα αφορά τη διαθεσιμότητα των πηγών, τα γραφειοκρατικά εμπόδια και το χρόνο που θα κερδηθεί από τη λειτουργία της ΚΟΕ σε μια υπόθεση.

Θ) Τα κράτη-μέλη θα πρέπει να εξοικειωθούν με τις ΚΟΕ και για το λόγο αυτό θα ήταν χρήσιμο να συστήσουν ΚΟΕ πειραματικά για να φανούν τα πιθανά προβλήματα που αφορούν τη λειτουργία τους.

Ι) Θα πρέπει να είναι δυνατόν οι αστυνομικοί και οι δικαστικοί λειτουργοί να συνεργάζονται στην ΚΟΕ παρά τα διαφορετικά νομικά συστήματα κάθε κράτους-μέλους. Οι επιχειρησιακές δυνατότητες που έχει κάθε κράτος-μέλος που συμμετέχει στην ΚΟΕ θα πρέπει να εξετάζονται εξαρχής. Σε κάθε κράτος-μέλος θα πρέπει να υπάρχει κάποιος επικεφαλής των ερευνών, ενώ θα πρέπει να μπορεί να γίνεται από κοινού χρήση των υλικοτεχνικών δυνατοτήτων κάθε συμμετέχοντος κράτους-μέλους ώστε να μεγιστοποιείται το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα αλλά και να μειώνεται το κόστος λειτουργίας της ΚΟΕ.

Ια) Κάθε κράτος-μέλος θα πρέπει να εκδώσει συγκεκριμένες οδηγίες για τα μέλη του που συμμετέχουν σε ΚΟΕ, οι οποίες θα πρέπει να αναφέρονται και στη μεθοδολογία για τη σύσταση μιας ΚΟΕ σε εθνικό επίπεδο (διαδικασία λήψης απόφασης για σύσταση ΚΟΕ, τα εμπλεκόμενα μέρη, οι αρμοδιότητες καθενός, οι αρμόδιοι για τη λήψη αποφάσεων κλπ.).

Ιβ) Είναι αναγκαίο να υπάρχει επαρκής συντονισμός μεταξύ των εθνικών αρχών που συμμετέχουν σε μια ΚΟΕ και σε αυτό το πεδίο οι εθνικοί εμπειρογνώμονες θα πρέπει να έχουν έναν κυρίαρχο ρόλο.

Ιγ) Οι εθνικοί εμπειρογνώμονες θα πρέπει να ενημερώνονται από το πρώτο ακόμα στάδιο σύστασης της ΚΟΕ ώστε να μπορούν να παρέχουν στα μέλη της ΚΟΕ την εμπειρία και τις συμβουλές τους προκειμένου να διευκολύνουν το έργο τους.

Ιδ)Οι εθνικοί εμπειρογνώμονες θα πρέπει να λαμβάνουν πρωτοβουλίες ενημέρωσης των εθνικών αρχών όσον αφορά τη χρησιμότητα των ΚΟΕ, τα νομικά συστήματα στα άλλα κράτη-μέλη και τις βέλτιστες πρακτικές που αφορούν στη σύσταση των ΚΟΕ.

Ιε)Η Eurojust, Europol και η OLAF, θα πρέπει να ενημερώνονται από τις εθνικές αρχές σε περίπτωση σύστασης ΚΟΕ, αλλά και στη συνέχεια κατά τη λειτουργία της ΚΟΕ και επιπλέον θα πρέπει να προτείνουν στα κράτη-μέλη τη σύσταση ΚΟΕ σε περιπτώσεις που κρίνουν πως θα ήταν επωφελής η λειτουργία της.

Ιστ)Οι εθνικοί εμπειρογνώμονες περιμένουν να δουν τι θα προβλέψει η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη χρηματοδότηση των ΚΟΕ και

Ιζ)Οι εθνικοί εμπειρογνώμονες χαιρετίζουν την έκδοση του Οδηγού της νομοθεσίας των κρατών-μελών για τις ΚΟΕ και της δημιουργίας σχετικής ιστοσελίδας στο διαδίκτυο.

Ειδικότερα όσον αφορά τον Οδηγό νομοθεσίας των κρατών-μελών για τις ΚΟΕ, αξίζει να σημειωθεί πως το εγχείρημα αυτό ξεκίνησε ως μια πρωτοβουλία των νομικών τμημάτων της Eurojust και της Europol κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2004, προκειμένου να συγκεντρωθεί όλη η εθνική νομοθεσία των κρατών-μελών σχετικά με τις ΚΟΕ, για να είναι δυνατή στα λοιπά κράτη-μέλη η άμεση επισκόπηση των δυνατοτήτων που έχει κάθε κράτος-μέλος όσον αφορά τη σύσταση και λειτουργία των ΚΟΕ.

2.8. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΣ (2010-2014)¹⁵⁵

Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης το οποίο αντικαθιστά τα αντίστοιχα του Τάμπερε και της Χάγης υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Βρυξέλλες, 10-11.12.2009). Υπό το φως και της θέσεως σε ισχύ, από 1ης Δεκεμβρίου 2009, της Συνθήκης της Λισαβόνας, που επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στις διατάξεις για το χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (Τίτλος VI Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης), το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης καθορίζει το πλαίσιο της αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας, των υπηρεσιών διάσωσης, της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, της πολιτικής για το άσυλο, τη μετανάστευση και τις θεωρήσεις, για την περίοδο από το 2010 έως το 2014.

Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης¹⁵⁶ θέτει τις εξής προτεραιότητες: α) την προώθηση των δικαιωμάτων των πολιτών της Ευρώπης, β) τη βελτίωση της καθημερινότητας, γ) την

---

¹⁵⁵ 2010/C 115/01.

προστασία των πολιτών, δ) την πρόσβαση στον ευρωπαϊκό χώρο, ε) την αλληλεγγύη και εταιρική σχέση σε θέματα μετανάστευσης και ασύλου και στ) την εξωτερική διάσταση του τομέα Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης.

Ειδικότερα, ως προς την προώθηση των δικαιωμάτων των πολιτών της Ευρώπης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σχετικά με την επείγουσα προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Παράλληλα, καλεί τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να αξιοποιήσουν την πείρα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ υπογραμμίζει πως η απόκτηση δικαιώματος διαμονής βάσει του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους αποτελεί εγγενές πλεονέκτημα της άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας. Τονίζεται δε, πως στόχος αυτού του δικαιώματος δεν είναι η καταστρατήγηση των κανόνων μετανάστευσης καθώς και πως η ελεύθερη κυκλοφορία δεν συνεπάγεται μόνον δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις. Όσον αφορά στην προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών στην κοινωνία της πληροφορίας, υπογραμμίζεται πως η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην ανάπτυξη και στην προώθηση διεθνών προτύπων σε θέματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενώ, επισημαίνεται πως, ενόψει των ευρωπαϊκών εκλογών του 2014, θα πρέπει να εξετασθεί προσεκτικά το πώς θα ενθαρρυνθούν να ψηφίσουν οι πολίτες.

Σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις επισημαίνεται ότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και λοιπών αποφάσεων αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας. Ο ευρωπαϊκός δικαστικός χώρος πρέπει να επιτρέπει στους πολίτες να διεκδικούν τα δικαιώματά τους σε όλη την Ένωση με τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στη δικαιοσύνη. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα πρέπει να επιδιωχθεί περαιτέρω η δημιουργία ενός πλήρους συστήματος συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων στις υποθέσεις διασυνοριακού εγκλήματος ενώ, όσον αφορά στις αστικές υποθέσεις, η αμοιβαία αναγνώριση θα πρέπει να επεκταθεί σε τομείς όπως η κληρονομική διαδοχή, οι διαθήκες, οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και οι περιουσιακές συνέπειες του χωρισμού ζευγαριών. Παράλληλα, η ηλεκτρονική δικαιοσύνη (e-Justice) υπογραμμίζεται ως εξαιρετική ευκαιρία για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη ενώ, γίνεται αναφορά στο σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη 2008-2013, που αποτελεί το πλαίσιο για την ανάπτυξη σχετικών δραστηριοτήτων.

Αναφορικά με την προστασία των πολιτών της Ευρώπης, δίνεται έμφαση στον καθορισμό συνολικής στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η

¹⁵⁶ http://www.ekem.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=986:2009-12-14-14-46-41&catid=15:2008-05-12-11-28-15&Itemid=68.

παρακολούθηση και εφαρμογή της οποίας θα πρέπει να καταστεί ένα από τα κύρια καθήκοντα της Επιτροπής Εσωτερικής Ασφάλειας (EEA). Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης υπογραμμίζει την ανάγκη δημιουργίας ευρωπαϊκής παιδείας επιβολής του δικαίου, ενίσχυσης του έργου του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, αντιμετώπισης θεμάτων «Δημοσίας Τάξης» και διαμόρφωσης μίας ενοποιημένης πολιτικής κατά της εμπορίας ανθρώπων. Επιπλέον, δίδεται έμφαση στη βελτίωση του επιπέδου συνεργασίας των αστυνομικών και δικαστικών αρχών των κρατών-μελών (Europol και Eurojust), στην καλύτερη αξιοποίηση του EUCPN (Ευρωπαϊκού Δικτύου Πρόληψης Εγκληματικότητας), της CEPOL (Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία) και του SitCen (Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων) καθώς και στην εφαρμογή του ECRIS (Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου). Ειδική αναφορά δε, γίνεται και στη λήψη μέτρων κατά της παιδικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης, του ηλεκτρονικού και οικονομικού εγκλήματος, των ναρκωτικών και της τρομοκρατίας.

Ακολούθως όσον αφορά την πρόσβαση στον ευρωπαϊκό χώρο η Ένωση πρέπει να συνεχίσει να διευκολύνει τη νόμιμη πρόσβαση στην επικράτεια των κρατών-μελών, λαμβάνοντας ταυτόχρονα μέτρα για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης και του διασυνοριακού εγκλήματος. Η ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων δεν θα πρέπει να παρεμποδίσει την πρόσβαση σε συστήματα προστασίας, σε άτομα που δικαιούνται να επωφελούνται από αυτά, και ιδίως σε άτομα και ομάδες που βρίσκονται σε ιδιαίτερα αδύναμη κατάσταση. Για το σκοπό αυτό το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης του ρόλου της FRONTEX (επεξεργασία σαφών κοινών επιχειρησιακών διαδικασιών για τις κοινές επιχειρήσεις στη θάλασσα, συνεργασία με χώρες προέλευσης και διέλευσης, κοινές πτήσεις επιστροφής) και του EUROSUR (Ευρωπαϊκό Σύστημα Επιτήρησης Συνόρων). Επιπλέον, ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην έναρξη λειτουργίας του Συστήματος Πληροφοριών Schengen SIS-II και στη σταδιακή λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) που εξακολουθούν να αποτελούν πρωταρχικό στόχο.

Όσον αφορά στην αλληλεγγύη και στην εταιρική σχέση σε θέματα μετανάστευσης και ασύλου, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι μακροπρόθεσμες συνέπειες της μετανάστευσης σχετικά με την αγορά εργασίας και την κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών. Η αναζήτηση πρακτικών λύσεων που θα αυξήσουν τη συνοχή μεταξύ της πολιτικής μετανάστευσης και άλλων πολιτικών (εμπορίου, απασχόλησης, υγείας και εκπαίδευσης) αναγνωρίζεται ως σημαντικός στόχος. Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης δίδει έμφαση στις αρχές που περιλαμβάνονται στην Σφαιρική Προσέγγιση της Μετανάστευσης καθώς και στο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο ενώ, υπογραμμίζει την ανάγκη η μεταναστευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποτελέσει αναπόσπαστο τμήμα της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στοχεύοντας στην περαιτέρω διασύνδεση της μετανάστευσης με την ανάπτυξη, προτείνονται, επίσης, μέτρα για την ασφαλή και χαμηλού

κόστους μεταφορά εμβασμάτων, για την ενεργότερη συνεργασία με εκπροσώπους της διασποράς καθώς και για τη διερεύνηση του ρόλου της κυκλικής μετανάστευσης. Ως προς τη νόμιμη μετανάστευση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι η μετανάστευση εργατικού δυναμικού προς μια περιοχή καθώς και η επιτυχημένη ένταξη των νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών μπορεί να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη. Εξίσου σημαντική προτεραιότητα παραμένει η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, η παράνομη μεταφορά μεταναστών και η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων ενώ, ως προς το άσυλο, η νεοσυσταθείσα Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Στήριξης Ασύλου αναφέρεται ως εργαλείο για την ανάπτυξη και την εφαρμογή του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου. Καταληκτικά, σχετικά με την εξωτερική διάσταση του ασύλου τονίζεται η ανάγκη στενής συνεργασία με την UNHCR (Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες) και τα Προγράμματα Περιφερειακής Προστασίας ενώ δίδεται έμφαση στην ενθάρρυνση της εθελοντικής συμμετοχής των ΚΜ στο κοινό πρόγραμμα επανεγκατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο τμήμα του προγράμματος της Στοκχόλμης που αναπτύσσεται η εξωτερική διάσταση του τομέα Ελευθερίας Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, επισημαίνεται η ανάγκη σύναψης συμφωνιών με τρίτες χώρες, ιδίως όσον αφορά στη δικαστική συνεργασία και στον τομέα του αστικού δικαίου. Ειδική αναφορά γίνεται, στις εξελίξεις σε θέματα Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης αναφορικά με τα Δυτικά Βαλκάνια και την Τουρκία ενώ, υπογραμμίζεται ότι η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας προσφέρει στην Ένωση ευκαιρίες να ενεργήσει κατά συντονισμένο και αποτελεσματικό τρόπο. Επισημαίνεται, επίσης, το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για στήριξη της σταθερότητας και της ασφάλειας στην περιοχή του Ευξείνου Πόντου. Δίδεται τέλος έμφαση στην εντατικοποίηση των προσπαθειών για την ταχεία σύναψη συμφωνιών επανεισδοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Αλγερία, το Μαρόκο, την Αίγυπτο, το Αφγανιστάν, το Ιράκ και το Μπαγκλαντές.

Τέλος, το πρόγραμμα της Στοκχόλμης παρέχει έναν οδικό χάρτη για το έργο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο χώρο της Δικαιοσύνης, της Ελευθερίας και της Ασφάλειας για την περίοδο 2010-2014, προκειμένου να εξασφαλίσει μια ασφαλή Ευρώπη όπου γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των πολιτών, επικεντρώνοντας στις παραπάνω προτεραιότητες. Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης υλοποιείται με βάση το Σχέδιο Δράσης για το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης το οποίο έχει ως στόχο να προωθήσει τις παραπάνω προτεραιότητες καθώς και να προιδεάσει για μελλοντικές προκλήσεις σε ευρωπαϊκό, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η υιοθέτηση του Προγράμματος της Στοκχόλμης από τους ηγέτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επισημαίνει ότι η Ένωση είναι πάντα παρούσα στις δύσκολες εποχές. Είναι σημαντικό αυτή την περίοδο της οικονομικής και κοινωνικής ανασφάλειας, ότι η Ευρώπη απαντά με ένα Πρόγραμμα Αρχών,

Αξιών, Δράσεων και Πολιτικών που έχουν ως μοναδικό στόχο την «οικοδόμηση της Ευρώπης των πολιτών», δηλαδή τη προώθηση των δικαιωμάτων των πολιτών και της ασφάλειας, τη διευκόλυνση της καθημερινότητας των ευρωπαίων, καθώς και την οικοδόμηση της Ευρώπης της «αλληλεγγύης» και της «αμοιβαίας συνδρομής».

2.9 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ενωμένη Ευρώπη είναι σήμερα μια πραγματικότητα εμπεδωμένη και ταυτόχρονα τελεί σε δυναμική εξέλιξη¹⁵⁷. Ένα δίκτυο θεσμών και κοινών πολιτικών συγκροτούν τα θεμέλια και το ιδεολογικό και θεσμικό πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη-μέλη αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους και οι πολίτες καλούνται να απολαύσουν έναν ενιαίο χώρο ελευθεριών. Την ιδέα αυτή, που παρακίνησε τους πρωτοπόρους ευρωπαίστες να οραματιστούν αρχικά το μόρφωμα της οικονομικής κοινότητας, οι απαιτήσεις ενός σύγχρονου κόσμου μεταστοιχείωσαν στη σημερινή Ένωση, στην οποία η απόλαυση των ελευθεριών συμπλέκεται αναπόσπαστα με το χώρο της εμπέδωσης ενός χώρου «ελευθερίας, ασφάλεια και δικαιοσύνης»¹⁵⁸ για τους ευρωπαίους πολίτες.

Η κοινοτική έννομη τάξη προκειμένου να αντιμετωπίσει το σοβαρό και οργανωμένο εγκληματικό φαινόμενο, με έμφαση στις μορφές του που στρέφονται κατά των «κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων» χρειάστηκε να επεκτείνει το ρυθμιστικό της πεδίο σε τομείς στους οποίους έως τότε τα κράτη-μέλη ασκούσαν κυριαρχική εξουσία όπως εκείνος του ποινικού δικαίου. Από όλο το πλέγμα του συμβατικού δικαίου προκύπτουν βασικές αρχές που διέπουν τη δικαστική συνεργασία. Τέτοιες αρχές είναι η αρχή της εθνικής κυριαρχίας, η αρχή της διεθνούς αλληλεγγύης και η αρχή της αμοιβαιότητας. Έτσι λοιπόν, η διακρατική δικαστική συνεργασία¹⁵⁹ στηρίζεται αφενός μεν σε πληθώρα συμβατικών κειμένων και αφετέρου στα εθνικά συντάγματα, την εσωτερική νομοθεσία των συμβαλλόμενων μερών, τα διεθνή έθιμα κ.α. Για την αποτελεσματική δε λειτουργία όπως δικαστικής συνεργασίας έχουν συσταθεί κατά καιρούς σε διεθνές επίπεδο διάφορα όργανα όπως η INTERPOL, Europol, Eurojust, ΕΔΔ, OLAF.

¹⁵⁷ Βλ. Δ. Ζημιανίτης « Η συμβολή του θεσμού της Eurojust στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου κατοχύρωσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων» από «Δικαστική Συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην ΕΕ» 2006.

¹⁵⁸ Άρθρο 2 παρ. 1 ΣυνθΕΕ όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ΣυνθΑ.

¹⁵⁹ Α. Καφίρης «Γενική Επισκόπηση της Δικαστικής Συνεργασίας στα Ποινικά Ζητήματα στην ΕΕ. Η Παραδοσιακή Δικαστική Συνεργασία. Τα νέα όργανα» από « Δικαστική Συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην ΕΕ» 2006.

Η σημαντικότερη έκφανση της δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναμφισβήτητα αποτελεί ο θεσμός της έκδοσης, η σύλληψη δηλαδή και η παράδοση ενός προσώπου από τις αρχές ενός κράτους προς τις αρχές ενός άλλου προς το σκοπό της άσκησης ποινικής δίωξης ή εκτέλεσης επιβληθείσας ποινής, ο οποίος έγινε αντικείμενο ρύθμισης πολλών συμβάσεων¹⁶⁰, οι οποίες βασίστηκαν στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Έκδοσης που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης στις 13/12/1957¹⁶¹. Η εν λόγω Σύμβαση αποτέλεσε την κυριότερη πολυμερή διεθνή Σύμβαση που για δεκαετίες ρύθμιζε το ζήτημα της θεσμοθετημένης πλέον έκδοσης στους κόλπους της Ευρώπης.

Ωστόσο η πολυπλοκότητα, η χρονοβόρα διαδικασία της έκδοσης¹⁶², όπως ίσχυε, καθώς και η πληθώρα των διμερών και πολυμερών Συμβάσεων που ρύθμιζαν τον εν λόγω θεσμό και που στόχευαν σε μια αποτελεσματική δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών της, σε μια σταδιακή αλλά αποφασιστική πορεία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, οδήγησαν την Ευρωπαϊκή Ένωση να προχωρήσει στην υιοθέτηση σημαντικών νομοθετικών ρυθμίσεων και προβλέψεων, όπως αυτά αναφέρθηκαν ανωτέρω, επιθυμώντας εμφανώς μία μετάβαση από τον κλασικό θεσμό της έκδοσης σ' ένα θεσμό παράδοσης μεταξύ κρατών-μελών. Οι ενέργειες για τη επιδιωκόμενη μετάβαση στηρίχθηκαν στην υψηλού επιπέδου εμπιστοσύνη και συνεργασία μεταξύ κρατών με υψηλές απαιτήσεις για το κράτος δικαίου, μέσα στα πλαίσια ενός ενοποιούμενου ευρωπαϊκού χώρου σε ολόενα και περισσότερα πεδία, με αποκορύφωμα την απόφαση-πλαίσιο για το «Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και τις Διαδικασίες Παράδοσης μεταξύ των κρατών-μελών»¹⁶³ στα πλαίσια της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Τρίτο Πυλώνα¹⁶⁴, και η οποία αντικατέστησε τις αντίστοιχες διατάξεις των προηγούμενων συμβάσεων.

Η ουσία των ρυθμίσεων όπως φανερώνεται από το περιεχόμενο των νομοθετημάτων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι στόχος τους αποτελεί η μετακύληση από τον παραδοσιακό θεσμό της έκδοσης σε ένα θεσμό παράδοσης μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος θα είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και με τον περιορισμό εμποδίων. Η ώθηση για την πραγματοποίηση των παραπάνω δόθηκε από την ολόενα και μεγαλύτερη ανάγκη για ενίσχυση της ασφάλειας, καθώς το οργανωμένο έγκλημα ταλάνιζε την Ευρώπη, αλλά και για τη προστασία των αρχών

¹⁶⁰ Σπινέλλη Δ., Παρελθόν και Μέλλον της Έκδοσης στην Ευρώπη (Από την περίπτωση του Ρήγα στις περιπτώσεις Οτσαλάν και Πινοσέτ), Ποιν. Χρ. 2001..

¹⁶¹ Η Σύμβαση κυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο με το ν. 4165/1961.

¹⁶² Βλ. Μακρή, Η έκδοση ως θεσμός του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, 1986, σελ. 5 και Χρυσικού, Η έκδοση ως θεσμός του Ποινικού Δικαίου, 2003.

¹⁶³ Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΚ, 13.6.2002(EEL 190, 18.7.2002).

¹⁶⁴ βλ. Στάγκο Π. - Σαχπεκίδου Ε., Δίκαιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2000.

της ελευθερίας και της δικαιοσύνης, οι οποίες έπρεπε να εγκλιματιστούν με την πορεία και τις εξελίξεις της σύγχρονης κοινωνίας.

Η μελέτη και η συνολική θεώρηση της σπουδαιότητας των τομών που επέφεραν οι νομοθετικές πρωτοβουλίες στον παραδοσιακό θεσμό της έκδοσης, μετασχημάτισαν ριζικά τα θεμέλια της δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹⁶⁵. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, περιορίζοντας την κυριαρχική εξουσία των κρατών μελών, άλλαξε ουσιαστικά την όλη φυσιογνωμία της δικαστικής συνεργασίας και του θεσμού της έκδοσης, άγοντας συνεπώς στην κατάφαση της εισαγωγής ενός νέου θεσμικού μορφώματος στη θέση του «ξεπερασμένου» θεσμού της έκδοσης. Ενός μορφώματος θεμελιωμένου σε νέες βάσεις, υπαγορευμένες, κατά τη φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το σύγχρονο μοτίβο του ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού με την εδραιωμένη δημοκρατία, την αυξημένη εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών, την κοινή συντονιστική δράση σε αστυνομικό και δικαστικό επίπεδο για την πάταξη της εγκληματικότητας, την εναρμόνιση και σταδιακή ενοποίηση των ποινικών νομοθεσιών και την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων σ' ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Κάνοντας μια απολογιστική εκτίμηση του συνόλου των ήδη υπάρχοντων συμβατικών κειμένων που αφορούν τη δικαστική συνεργασία αποκομίζεται έναν έντονο προβληματισμός ότι ενώ όλες οι χώρες και οι εκπρόσωποι είναι ένθερμοι υποστηρικτές της ιδέας της δικαστικής συνδρομής εντούτοις όταν φτάνει η ώρα της υλοποίησης και της μετουσίωσης των λόγων σε πράξη τότε συχνά ορθώνονται εμπόδια και δυσχέρειες που δημιούργησαν χάσμα και αντίφαση μεταξύ των λόγων και έργων μεταξύ γραπτών συμβατικών κειμένων και εφαρμοσμένης πρακτικής¹⁶⁶. Ανάλογος προβληματισμός ανακύπτει και από την αφθονία συμβατικών κειμένων όπου η «υπερπαραγωγή» διεθνών συμβατικών κειμένων με κοινό σημείο αναφοράς τη δικαστική συνεργασία δεν προάγει τη διευκόλυνση και βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας όπως στα προοίμια όλων των συμβάσεων διακηρύσσεται αλλά μάλλον σύγχυση και ερμηνευτική δυσχέρεια προκαλεί η υπερπαραγωγή¹⁶⁷.

¹⁶⁵ Μαρία Τζιάρα «Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης: Διευκόλυνση του θεσμού της έκδοσης ή αντικατάστασή του;» Τεύχος 3 - Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης.
http://intellectum.org/articles/issues/03_10.htm .

¹⁶⁶ Βλ. Δ. Ζημιανίτης « Η συμβολή του θεσμού της Eurojust στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου κατοχύρωσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων» από «Δικαστική Συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην ΕΕ» 2006.

¹⁶⁷ Α. Καφίρης «Γενική Επισκόπηση της Δικαστικής Συνεργασίας στα Ποινικά Ζητήματα στην ΕΕ. Η Παραδοσιακή Δικαστική Συνεργασία. Τα νέα όργανα» από « Δικαστική Συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην ΕΕ» 2006.

Για να γίνει η δικαστική συνεργασία γόνιμη, αποδοτική και αποτελεσματική θα πρέπει προεχόντως να γίνει στερεή πεποίθηση και αντίληψη όλων των συνεργαζόμενων μερών ότι αυτό επιτυγχάνεται μόνο όταν επικρατήσει η πραγματικά «καλόπιστη αμοιβαιότητα» και « εμπιστοσύνη» που πρέπει να υπάρχει στη δικαστική συνεργασία και όταν συνειδητά χαμηλώσουν οι άκρατοι εθνικισμοί και τα εθνικά σύνορα και υψωθεί αντίστοιχα η αντίληψη για αλληλεγγύη και αλληλοβοήθεια της διεθνούς κοινωνίας στον τομέα της καταπολέμησης του σύγχρονου εγκλήματος .

3. ΟΙ ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

3.1. Η ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ 96/277/ΔΕΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

Η υιοθέτηση των Συμφωνιών αλλά και οι διάφορες νομοθετικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν αναμφισβήτητα ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της δικαστικής συνεργασίας, θέτοντας γερές βάσεις πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε όλος ο μηχανισμός συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Όμως γρήγορα η Ένωση αντιλήφθηκε πως για την υλοποίηση των στόχων της στον τομέα έπρεπε να υιοθετήσουν κινήσεις και σε επίπεδο εφαρμοστών του δικαίου. Για το λόγο αυτό στις 22.4.1996 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πρώτη φορά θέσπισε την Κοινή Δράση 96/277/ΔΕΥ¹⁶⁸ βάσει του άρθρου Κ.3 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Λουξεμβούργο ύστερα από πρωτοβουλία της Ιταλικής Δημοκρατίας. Τα κράτη μέλη εκτίμησαν, όπως αναφέρει και το προοίμιο της Κοινής Δράσης, πως η λήψη μέτρων για τη βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας στις ποινικές υποθέσεις αποτελούσε ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος, με τα οποία θα επιχειρούσαν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της δικαστικής συνεργασίας ενισχύοντας ταυτόχρονα και την καταπολέμηση όλων των μορφών υπερεθνικών εγκλημάτων και κυρίως του οργανωμένου, της τρομοκρατίας και της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας¹⁶⁹.

¹⁶⁸ ΕΕ L 105, 27.4.1996. Στην Ελλάδα ακόμη δεν έχει ενσωματωθεί στην εσωτερική νομοθεσία η Κοινή Δράση 96/277/ΔΕΥ.

¹⁶⁹ Στην πράξη και πριν την Κοινή αυτή δράση, ορισμένα κράτη είχαν ήδη αποστείλει δικαστικούς συνδέσμους στις αρμόδιες για τη δικαστική συνεργασία αρχές άλλων κρατών-μελών, βλ. το προοίμιο της Κοινής Δράσης 96/277/ΔΕΥ, χρειαζόταν όμως ένα ξεκάθαρο νομικό πλαίσιο για τις αποστολές αυτές.

Έτσι λοιπόν, με το άρθρο 1, θεσπίζεται ένα πλαίσιο αποστολής ή ανταλλαγής δικαστικών ή άλλων δημοσίων υπαλλήλων με ιδιαίτερη εμπειρία στις διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας, οι λεγόμενοι «δικαστικοί σύνδεσμοι» των κρατών – μελών, αποσκοπώντας κυρίως στην αύξηση ταχύτητα και αποτελεσματικότητας της δικαστικής συνεργασίας καθώς και στη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών για τα νομικά και δικαστικά συστήματα των κρατών – μελών και τη λειτουργία τους.

Επί προσθέτως, στο άρθρο 2 καταγράφεται πως τα καθήκοντα υπό κανονικές συνθήκες συνίστανται σε κάθε δραστηριότητα που αποσκοπεί στην προώθηση και επιτάχυνση, κυρίως μέσω των άμεσων επαφών με τις αρμόδιες υπηρεσίες και δικαστικές αρχές του κράτους υποδοχής, αλλά και κάθε δραστηριότητα, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ κρατών – μελών αποστολής και κρατών – μελών υποδοχής, που σχετίζονται με ανταλλαγή πληροφοριών και στατιστικών δεδομένων.

Επιπλέον με το άρθρο 3 τα κράτη – μέλη υποχρεώνονται να παρέχουν στο Συμβούλιο πληροφορίες για τις πρωτοβουλίες που βρίσκονται σε εξέλιξη, ενώ οφείλουν να ενημερώνουν ετησίως τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου σχετικά με τις πραγματοποιημένες ανταλλαγές δικαστικών συνδέσμων.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί πως οι δικαστικοί σύνδεσμοι των κρατών – μελών είναι τοποθετημένοι σε πρωτεύουσες άλλων κρατών – μελών λειτουργώντας ως σύνδεσμοι μεταξύ τους, ενώ ετησίως πραγματοποιούνται στη Χάγη συναντήσεις όλων των δικαστικών συνδέσμων με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών που χρησιμοποιήθηκαν σε διάφορες περιπτώσεις.

3.2 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΕΔΔ)

Το Συμβούλιο στις 29.6.1998¹⁷⁰, θέλοντας να προβεί αφενός στη βελτίωση τόσο πρακτικά όσο και νομικά, της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και αφετέρου στην καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκληματικότητας όπως το οργανωμένο έγκλημα και η τρομοκρατία¹⁷¹, προχώρησε στην υιοθέτηση της Κοινής Δράσης 98/428/ΔΕΥ βάσει του

¹⁷⁰ ΕΕ L 191, 7.7.1998.

¹⁷¹ Στις 29.6.1998 το Συμβούλιο θέσπισε την Κοινή Δράση 98/427/ΔΕΥ, για την ορθή πρακτική κατά την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 191, 7.7.1998). Η Κοινή αυτή Δράση συνδέεται με τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου (ΕΔΔ), στο μέτρο που η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου θέτει στη διάθεση του ΕΔΔ τις δηλώσεις ορθής πρακτικής, τις οποίες το ΕΔΔ εξετάζει με βάση τις αρμοδιότητες και την εμπειρία του και υποβάλλει τις προτάσεις που κρίνει σκόπιμες για τη βελτίωση της δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, ιδίως όσον αφορά τις

άρθρου Κ.3 της Συνθήκης, για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου (ΕΔΔ¹⁷²). Τα ΕΔΔ αποτελεί ένα δίκτυο εθνικών σημείων για τη διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Η δημιουργία της βασίστηκε στη σύσταση αρ. 21 του Σχεδίου Δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 28 Απριλίου 1997, σε δύο σεμινάρια που είχαν διεξαχθεί στις Βρυξέλλες στις 8-10.5.1996 και στις 19-20.5.1997 με τίτλο «Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο και Οργανωμένο Έγκλημα», αλλά και στην Κοινή Δράση 96/277/ΔΕΥ της 22.4.1996¹⁷³. Το ΕΔΔ εγκαινιάστηκε επισήμως στις 25 Σεπτεμβρίου 1998 από τον Υπουργό Δικαιοσύνης της Αυστρίας που είχε αναλάβει την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ΕΔΔ ήταν ο πρώτος πρακτικός δομημένος μηχανισμός δικαστικής συνεργασίας που τέθηκε πραγματικά σε λειτουργία.

Το ΕΔΔ απαρτίζεται από τις κεντρικές αρχές, που είναι αρμόδιες σε κάθε κράτος-μέλος για τη διεθνή δικαστική συνεργασία, από έναν ή περισσότερους συνδέσμους κάθε κράτους μέλους, οι οποίοι οφείλουν να γνωρίζουν επαρκώς μια γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από την εθνική γλώσσα για να επικοινωνούν με τους λοιπούς συνδέσμους στα άλλα κράτη-μέλη, τους δικαστές σύνδεσης που αναφέρονται στην Κοινή Δράση 96/277/ΔΕΥ¹⁷⁴ και οι οποίοι μπορούν να συνδεθούν με το ΕΔΔ από τα κράτη – μέλη που τους διορίζουν και τέλος από έναν σύνδεσμο που ορίζεται από τη Επιτροπή για εκείνους τους τομείς που εμπίπτουν στην σφαίρα της αρμοδιότητάς της.

Το ΕΔΔ έχει ως αποστολή την καθιέρωση των κατάλληλων επαφών μεταξύ των συνδέσμων των διαφόρων κρατών-μελών για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, την οργάνωση περιοδικών συνεδριάσεων των αντιπροσώπων των κρατών-μελών και την παροχή σε μόνιμη βάση ορισμένων βασικών πληροφοριών.

Η γραμματεία του ΕΔΔ εδρεύει στη Χάγη της Ολλανδίας και μάλιστα εντός του ίδιου κτηρίου με τη Eurojust, με την οποία συνδέεται σε πολύ μεγάλο βαθμό. Τα καθήκοντα των συνδέσμων συνίστανται :

κοινές μεθόδους αξιολόγησης της τήρησης των διεθνών υποχρεώσεων στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.

¹⁷² European Judicial Network (EJN).

¹⁷³ Στις 29.6.1998 το Συμβούλιο θέσπισε την Κοινή Δράση 98/427/ΔΕΥ, για την ορθή πρακτική κατά την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 191, 7.7.1998). Η Κοινή αυτή Δράση συνδέεται με τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου (ΕΔΔ), στο μέτρο που η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου θέτει στη διάθεση του ΕΔΔ τις δηλώσεις ορθής πρακτικής, τις οποίες το ΕΔΔ εξετάζει με βάση τις αρμοδιότητες και την εμπειρία του και υποβάλλει τις προτάσεις που κρίνει σκόπιμες για τη βελτίωση της δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, ιδίως όσον αφορά τις κοινές μεθόδους αξιολόγησης της τήρησης των διεθνών υποχρεώσεων στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.

¹⁷⁴ ΕΕ L 105, 27.4.1996.

α) Στην ενεργή διαμεσολάβηση για τη διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών ιδίως για την καταπολέμηση σοβαρών μορφών εγκληματικότητας. Οι σύνδεσμοι βρίσκονται στη διάθεση των τοπικών δικαστικών αρχών και των άλλων αρμόδιων αρχών της χώρας τους καθώς και στη διάθεση των συνδέσμων στις άλλες χώρες καθώς και των άλλων δικαστών και αρμόδιων αρχών στις υπόλοιπες χώρες,

β) Στην παροχή των απαραίτητων νομικών και πρακτικών πληροφοριών στις τοπικές δικαστικές αρχές της χώρας τους και στους συνδέσμους και στις τοπικές δικαστικές αρχές των υπόλοιπων χωρών, προκειμένου να παρέχουν αποτελεσματική βοήθεια στην προετοιμασία των αιτήσεων δικαστικής συνδρομής και εν γένει στη δικαστική συνεργασία και

γ) Στη διευκόλυνση του συντονισμού της δικαστικής συνεργασίας σε περιπτώσεις που υπάρχουν περισσότερες αιτήσεις των τοπικών δικαστικών αρχών που απαιτούν συντονισμένη δράση σε άλλο κράτος-μέλος.

Τα μέλη του ΕΔΔ συναντούνται περιοδικά (συνήθως κάθε τρίμηνο), είτε στη Χάγη, είτε στα κράτη-μέλη που έχουν την εκάστοτε προεδρεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να ανταλλάσσουν τις μεταξύ τους εμπειρίες, να συζητούν τα πρακτικά και νομικά προβλήματα που παρουσιάζονται στα κράτη-μέλη στα πλαίσια της δικαστικής συνεργασίας (ιδίως όσον αφορά τα μέτρα που θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση) και ακολούθως τα συμπεράσματα των συναντήσεών τους διαβιβάζονται στις αρμόδιες ομάδες εργασίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να χρησιμεύσουν ως βάση για ενδεχόμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες και πρακτικές βελτιώσεις στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8 της Κοινής Δράσης 98/428/ΔΕΥ οι δικαστές σύνδεσμοι του ΕΔΔ πρέπει να έχουν μόνιμη πρόσβαση στις εξής τέσσερις κατηγορίες πληροφοριών :

α) Στα πλήρη στοιχεία των συνδέσμων σε κάθε κράτος-μέλος και στις αρμοδιότητες αυτών σε εθνικό επίπεδο.

β) Σε απλοποιημένο κατάλογο των δικαστικών αρχών και σε κατάλογο των τοπικών αρχών σε κάθε κράτος-μέλος.

γ) Σε συνοπτικές, θεωρητικές και πρακτικές πληροφορίες που αφορούν τα δικαστικά και δικονομικά συστήματα.

δ) Στα κείμενα των συναφών νομικών πράξεων και των δηλώσεων και επιφυλάξεων των ισχυουσών συμβάσεων.

Οι πληροφορίες αυτές που μεταδίδονται στα πλαίσια του ΕΔΔ, πρέπει να ενημερώνονται σε μόνιμη βάση. Για το σκοπό αυτό κάθε κράτος-μέλος θα πρέπει να ελέγχει την ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχονται στο σύστημα πληροφοριών και να ενημερώνει το Συμβούλιο σε περίπτωση που κάποια πληροφορία που αναφέρεται στις παραπάνω κατηγορίες πρέπει να τροποποιηθεί. Για τη διαχείριση του πληροφοριακού δικτύου του EJM είναι υπεύθυνη η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου¹⁷⁵.

Η Κοινή Δράση 98/428/ΔΕΥ καταργήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου 2008/976/ΔΕΥ σχετικά με το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο, που τέθηκε σε ισχύ στις 24 Δεκεμβρίου 2008. Η ανάγκη αντικατάστασης της κοινής δράσης προέκυψε λόγω εξελίξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή των αρχών της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και της αμοιβαίας αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων επί ποινικών θεμάτων. Οι διευρύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2004 και το 2007 τόνισαν ακόμη περισσότερο την ανάγκη ενίσχυσης του δικτύου. Επιπροσθέτως, ήταν απαραίτητο να διευκρινιστεί η σχέση μεταξύ τού δικτύου και της Eurojust και να διευκολυνθεί η μεταξύ τους επικοινωνία. Ωστόσο η νέα νομική αυτή βάση μπορεί να ενίσχυσε το νομικό καθεστώς του ΕΔΔ, διατήρησε όμως το νομικό πνεύμα της Κοινής Δράσης 98/428/ΔΕΥ.

3.3.Η EUROJUST

Η κατάργηση των συνόρων στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επέφερε τεράστιες αλλαγές στην καθημερινότητα των πολιτών της Ένωσης, οι οποίοι πλέον έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν, να μετακινούνται και να εγκαθίστανται σε οποιοδήποτε μέρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως παρά τα πλεονεκτήματα που συνοδεύουν την ανυπαρξία εμποδίων, δημιουργήθηκαν σημαντικά προβλήματα από τους κόλπους του οργανωμένου εγκλήματος που προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν την κατάργηση των συνόρων και σε

¹⁷⁵ Ο δικτυακός τόπος του ΕΔΔ είναι ο ακόλουθος: <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/> Εκεί μπορεί κανείς να βρει χρήσιμες πληροφορίες για θέματα δικαστικής συνδρομής. Είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για τη δικαστική συνδρομή στην ΕΕ, καθώς περιέχει πληροφορίες για τα νομικά συστήματα των κρατών-μελών. Παράδειγμα αποτελεί το σύστημα «Atlas» με το οποίο τα μέλη του ΕΔΔ μπορούν να βρουν ποιες είναι οι κατά τόπο αρμόδιες αρχές στα κράτη-μέλη για την εκτέλεση ενός αιτήματος δικαστικής συνδρομής. Επίσης, ο δικτυακός αυτός τόπος προσφέρει πληροφορίες στα μέλη του ΕΔΔ για θέματα Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και τη σχετική νομοθεσία που ενσωμάτωσε την Απόφαση Πλαίσιο για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης στα κράτη-μέλη, μεταφρασμένη στα αγγλικά.

συνδυασμό με τη χρήση της τεχνολογίας να επωφεληθούν και να αναπτύξουν την εγκληματική τους δραστηριότητα.

Τα κράτη, ωστόσο βρέθηκαν απροετοίμαστα να αντιμετωπίσουν τη διόγκωση της οργανωμένης εγκληματικότητας, αφού μέχρι τότε η αντιμετώπιση τέτοιων μορφών εγκληματικότητας περιοριζόταν στην επικράτεια του κάθε κράτους χωρίς την ύπαρξη επικοινωνίας με τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα κράτη για την από κοινού πάταξη. Για τους λόγους αυτούς και παρατηρώντας ταυτόχρονα την όλο και μεγαλύτερη εξέλιξη των οργανωμένων εγκληματικών δικτύων η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να κινηθεί προς την κατεύθυνση της συνεννόησης και προς την περιθωριοποίηση των αποσπασματικών τακτικών των κρατών – μελών, δίνοντας μια θεμελιώδους σημασίας απάντηση στο πρόβλημα του διασυνοριακού εγκλήματος.

Το πρώτο αξιόλογο βήμα επετεύχθη το 1995 με τη Σύμβαση για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αστυνομίας (Europol)¹⁷⁶ στην οποία μάλιστα παραχωρήθηκαν ευρύτατες αρμοδιότητες. Εν συνεχεία παρατηρήθηκαν σοβαροί προβληματισμοί για το εάν η Europol θα μπορούσε να αντιμετωπίσει από μόνη της τη διασυνοριακή εγκληματικότητα και για το λόγο αυτό η Ένωση προχώρησε ένα βήμα ακόμα παρακάτω επιδιώκοντας τη συνεργασία και των δικαστικών αρχών. Έτσι λοιπόν το 1998 ιδρύεται το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο¹⁷⁷, όπως αναλύθηκε παραπάνω, που απαρτιζόταν από δικαστικούς λειτουργούς του κάθε κράτους – μέλους και που είχε, ως στόχο, την απευθείας επικοινωνία μεταξύ τους, ενώ λίγο αργότερα, το 1999, δημιουργήθηκε η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)¹⁷⁸, με σκοπό την αντιμετώπιση της απάτης σε βάρος του κοινοτικού προϋπολογισμού.

Οι παραπάνω όμως κινήσεις παρόλο που ήταν σημαντικές για τον επιδιωκόμενο στόχο της καταπολέμησης της διασυνοριακής οργανωμένης εγκληματικότητας, δεν εξασφάλιζαν έναν ενιαίο συντονισμό σε επίπεδο δικαστικό, κατοχυρώνοντας ταυτόχρονα τις ατομικές ελευθερίες και τα δικαιώματα των πολιτών. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια στις 15-16.10.1999 πραγματοποιήθηκε επί Φινλανδικής Προεδρίας το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε¹⁷⁹ με αποκλειστικό θέμα συζήτησης τον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων και τον αγώνα κατά του οργανωμένου εγκλήματος. Μεταξύ άλλων στο σημείο 46 των συμπερασμάτων που κατέληξαν λαμβάνεται η πολιτική απόφαση δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust).

¹⁷⁶ OJ C 316 27.11.1995. Η Σύμβαση Europol τροποποιήθηκε με την Πράξη της 28.11.2002 C 312/1-7 16.12.2002.

¹⁷⁷ Joint Action 98/428/JHA OJ L 191 7.7.1998.

¹⁷⁸ Office Europeen de Lutte Anti-Fraude, OJ L 136, 31.5.1999.

¹⁷⁹ Τάμπερε (Φινλανδία) 15-16.10.1999. Βλ. τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε σε http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm.

Η απόφαση αυτή αποτέλεσε ένα καθοριστικό βήμα για τη εξέλιξη του τομέα της ευρωπαϊκής δικαιοσύνης που όπως αποδεικνύεται επέφερε σημαντικές θετικές αλλαγές σε όλους. Η δικαστική συνεργασία που αναπτύχθηκε μέσω της Eurojust μπορούσε αποτελεσματικά να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες αλλά και στις προκλήσεις που δημιούργησε το οργανωμένο έγκλημα. Σε αυτό το θεσμικό πλαίσιο και σε αυτό το κλίμα, όπου η Συνθήκη του Άμστερνταμ προέβλεπε στο άρθρο 2 τον «ενιαίο χώρο ελευθερίας και δικαιοσύνης¹⁸⁰» καθώς και με τη διαφαινόμενη αξία της Eurojust γρήγορα την μετέτρεψε σε μέρος του πρωτογενούς κοινοτικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ανέδειξε ως το ανάλογο όργανο της Europol στο χώρο της δικαιοσύνης.

Για να επισπεύσει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη λειτουργία της Μονάδας και για να εξασφαλίσει πως η σύστασή της στηρίζεται σε πρακτικά δεδομένα στις 14.12.2000¹⁸¹ δημιούργησε τη Μονάδα Pro – Eurojust, η οποία λειτούργησε μέχρι την έναρξη λειτουργίας της οριστικής Μονάδας Eurojust θέτοντας κατ' ουσίαν τις βάσεις της. Στις 28.2.2002 με απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών ΔΕΥ¹⁸², η οποία δημοσιεύτηκε στη Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άρχισε να ισχύει στις 6.3.2002¹⁸³, συστάθηκε η Eurojust, η οποία έχει έδρα τη Χάγη της Ολλανδίας¹⁸⁴.

Η δημιουργία της Eurojust ανέπτυξε μια νέα δυναμική στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας, με την οποία επιτυγχάνεται ο συντονισμός και η επικοινωνία των εθνικών δικαστικών συνδέσμων των κρατών – μελών και με την οποία προωθείται αποτελεσματικά η διεξαγωγή των ερευνών για την καταστολή του διασυνοριακού εγκλήματος που εμπλέκονται περισσότερα κράτη – μέλη¹⁸⁵. Με τη συγκέντρωση εμπειριών καθώς και την ανάπτυξη ευέλικτων συστημάτων κατορθώνεται η υποστήριξη των κρατών – μελών, η ανάπτυξη εμπιστοσύνης καθώς και η αποφυγή διεξαγωγής διπλών ή πολλαπλών πράξεων και η αλληλεπικάλυψη διαδικασιών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τα αποτελέσματα του όλου εγχειρήματος της δικαστικής συνεργασίας.

---

¹⁸⁰ Η ιδέα του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Χώρου ανήκει στον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας Valery Giscard d'Estaing ήδη από το 1970. Τότε θεωρούνταν ως ένα μέσο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, έτσι ώστε να είναι δυνατή η αντίσταση των Ευρωπαϊκών χωρών σε εκβιαστικές πιέσεις από τρομοκρατικές ομάδες της Μέσης Ανατολής.

¹⁸¹ Απόφαση του Συμβουλίου της 14.12.2000 για τη δημιουργία της Προσωρινής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας, OJ L 324, 21/12/2000.

¹⁸² Όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Απόφαση του Συμβουλίου 2003/659/ΔΕΥ της 18.6.2003, OJ L 245 29.9.2003.

¹⁸³ OJ L 63 6.3.2002.

¹⁸⁴ Σύμφωνα με την Απόφαση ης 13.12.2003 2004/97/EK Euratom που δημοσιεύθηκε σε OJ L 29 3.2.2004 ορίσθηκε η Χάγη ως έδρα της Eurojust.

¹⁸⁵ Βλ. « Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η μονάδα Eurojust», επιμ. Κουτουλάκου, Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2003.

Η Απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου, για την ίδρυση της Eurojust, τροποποιήθηκε στις 16.12.2008 από το Συμβούλιο Υπουργών με την Απόφαση 2009/426/ΔΕΥ, για την ενίσχυση της Eurojust, με στόχο την ενίσχυση του αγώνα ενάντια στο σοβαρό έγκλημα. Δείχνοντας την έντονη υποστήριξη του στο εγχείρημα της Eurojust, το Συμβούλιο διαπραγματεύτηκε τη νέα Απόφαση σε λιγότερο από ένα χρόνο, κατόπιν πρωτοβουλίας μιας ομάδας δεκατεσσάρων κρατών-μελών, στις αρχές της Προεδρίας της Σλοβενίας, τον Ιανουάριο του 2008. Η πρόταση ακολούθησε ύστερα από λεπτομερείς συζητήσεις για το μέλλον της Eurojust, που είχαν ξεκινήσει το Σεπτέμβριο του 2006 στο σεμινάριο της Βιέννης και συνεχίστηκαν το 2007 με την ανακοίνωση της Επιτροπής για το μέλλον της Eurojust.

Η νέα Απόφαση για την ενίσχυση της Eurojust καθορίζει πέντε βασικούς τομείς για την ενίσχυση του ρόλου και των δυνατοτήτων της, οι οποίοι συνοψίζονται : α) στη βελτίωση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων της Eurojust, β) στην ενίσχυση των εξουσιών της, γ) στη βελτίωση ανταλλαγής πληροφοριών, δ) στην ενίσχυση της συνεργασίας με τις εθνικές αρχές και τα σημεία επαφής του ΕΔΔ και ε) στην ενίσχυση των σχέσεων με προνομιακούς εταίρους και τρίτες χώρες.

A. Η ΣΥΝΘΕΣΗ

Η Eurojust αποτελείται από έναν εκπρόσωπο για κάθε κράτος-μέλος, το οποίο αποσπάται για ορισμένο χρονικό διάστημα στη Χάγη όπου εδρεύει η Eurojust και το οποίο έχει την ιδιότητα του Εισαγγελέα, Δικαστή ή του Αξιωματικού της αστυνομίας (για τα κράτη-μέλη όπου οι αστυνομικοί έχουν ισοδύναμο προνόμιο με αυτά των Εισαγγελέων και Δικαστών). Κάθε εθνικό μέλος μπορεί να συνοδεύεται στο έργο του από ένα ή περισσότερα πρόσωπα, εκ των οποίων ένα εξ αυτών μπορεί να αντικαθιστά το εθνικό μέλος, όταν αυτό κωλύεται¹⁸⁶. Οι πληροφορίες μεταξύ Eurojust και των κρατών-μελών διοχετεύονται μέσω του εθνικού μέλους. Το συλλογικό όργανο ή αλλιώς το Κολλέγιο της Eurojust απαρτίζεται από όλα τα εθνικά μέλη τα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου. Η Eurojust εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο του Κολλεγίου, ο οποίος εκλέγεται για μια τριετία από όλα τα εθνικά μέλη της Eurojust. Για τη λειτουργία της Eurojust έχει εγκριθεί εσωτερικός κανονισμός που αποτελείται από 28 άρθρα και ρυθμίζει τα θέματα τα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του συλλογικού οργάνου και των εθνικών μελών, τους επιχειρησιακούς κανόνες,

¹⁸⁶ Αξίζει να σημειωθεί η δυνατότητα των κρατών-μελών να αποσπούν εθνικό εμπειρογνώμονα (national expert) για την επικύρωση του εθνικού τους μέλους, πρακτική που τελευταία ακολουθείται από ορισμένα κράτη-μέλη (όπως η Σουηδία, Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Τσεχία, Ουγγαρία, Γερμανία, Γαλλία).

τις σχέσεις με τα θεσμικά και λοιπά όργανα που έχουν συσταθεί από τις Συνθήκες (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Επιτροπή, OLAF, Europol), τους κανόνες για το προσωπικό και τις διατάξεις για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα¹⁸⁷.

B. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Στο πλαίσιο των ερευνών και των διώξεων εγκληματικών πράξεων που αφορούν δυο ή περισσότερα κράτη- μέλη, η Eurojust έχει ως γενικούς στόχους από την καθιέρωσή της :

A) Τη βελτίωση και ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των εθνικών αρχών των κρατών-μελών, λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα από τις αρμόδιες αρχές των κρατών - μελών και τις πληροφορίες που προέρχονται από αρμόδιους οργανισμούς που δυνάμει διατάξεων έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο συνθηκών(Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο, Europol, OLAF).

B) Την προώθηση και βελτίωση της συνεργασίας της διεθνούς δικαστικής συνδρομής και την εκτέλεση των ΑΔΣ. Δυνάμει σχετικής διάταξης της Απόφασης Πλαισίου για το ΕΕΣ και τις διαδικασίες παράδοσης, η Eurojust οφείλει να γνωμοδοτεί όταν της ζητείται σε υποθέσεις πολλαπλών αιτήσεων για το ίδιο πρόσωπο και να ενημερώνεται για τους λόγους της οποιαδήποτε καθυστέρησης στην εκτέλεση ΕΕΣ στα κράτη-μέλη¹⁸⁸, ενώ σύμφωνα με το Πρωτόκολλο της 16.10.2001 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Αμοιβαία Δικαστική Συνδρομή σε Ποινικές Υποθέσεις της 29.5.2000¹⁸⁹, οι αιτούσες αρχές μπορούν να ενημερώνουν τη Eurojust για οποιαδήποτε προβλήματα προκύπτουν στην εκτέλεση αίτησης παροχής πληροφοριών που αφορούν σε τραπεζικούς λογαριασμούς.

Γ) Την υποστήριξη των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών με τρόπο ώστε να ενισχύεται η αποτελεσματικότητα των ερευνών και των διώξεών τους. Μπορεί να συνδράμει σε έρευνες και σε διώξεις μεταξύ ενός κράτους – μέλους και ενός κράτους μη μέλους ή ενός κράτους – μέλους και της Επιτροπής σε σχέση με αξιόποινες πράξεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δ) Τέλος, η Eurojust μπορεί κατόπιν αιτήσεως μιας αρμόδιας αρχής ενός κράτους-μέλους ή της Επιτροπής να παρέχει την υποστήριξή της σε έρευνες ή διώξεις που αφορούν μόνο το συγκεκριμένο κράτος-μέλος και την Κοινότητα, όταν αντιμετωπίζει περιπτώσεις σοβαρών μορφών διασυνοριακού και οργανωμένου εγκλήματος όπως για παράδειγμα η τρομοκρατία και η εμπορία ανθρώπων.

¹⁸⁷ Βλ. τον Εσωτερικό Κανονισμό της Eurojust 2002/C 286/01, OJ C 286 22.11.2002.

¹⁸⁸ Άρθρα 16 παρ. 2 και 17 παρ. 7 αντίστοιχα της Απόφασης Πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ.

¹⁸⁹ OJ C 326, 21.11.2001.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών η Eurojust αναλαμβάνει αρμοδιότητες στις οποίες περιλαμβάνονται τα εγκλήματα στον τομέα της πληροφορικής (γνωστά ως cybercrime), τα εγκλήματα της απάτης, δωροδοκίας και οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΚ, το ξέπλυμα των προϊόντων του εγκλήματος (γνωστό ως money laundering), τα εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, η συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, καθώς και οι μορφές εγκληματικότητας και οι αξιόποινες πράξεις για τις οποίες έχει η Europol αρμοδιότητα (όπως αυτές αναφέρονται στο παράρτημα του άρθρου 2 της Σύμβασης Europol της 26.7.1995¹⁹⁰).

Γ. Ο ΤΡΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ

Για την επίτευξη των στόχων της η Eurojust μπορεί να δρα:

Α) Με πρωτοβουλία των εθνικών μελών της Eurojust που εμπλέκονται σε μια συγκεκριμένη υπόθεση. Ειδικότερα, στην περίπτωση αυτή μπορεί:

1. Να καλεί τις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών να εξετάζουν το ενδεχόμενο να προβούν σε έρευνα ή δίωξη για ορισμένες πράξεις, να δεχθούν ότι είναι προτιμότερο να προβεί ένα μόνο εξ αυτών σε έρευνα ή δίωξη για συγκεκριμένες πράξεις, να αναλάβουν τον συντονισμό ΚΟΕ σύμφωνα με την Απόφαση Πλαίσιο περί Κοινών Ομάδων Έρευνας και τέλος να της παράσχουν κάθε πληροφορία απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων της.

2. Να εξασφαλίζει την αμοιβαία ενημέρωση των αρμόδιων αρχών των οικείων κρατών-μελών σχετικά με τις έρευνες και τις διώξεις των οποίων έχει γνώση, να βοηθά κατόπιν αιτήσεως τους τις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών για να εξασφαλίσει τον καλύτερο δυνατό συντονισμό ερευνών και διώξεων, να υποστηρίζει της συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών, να συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο (ΕΔΔ) χρησιμοποιώντας τη βάση τεκμηρίωσης του και βελτιώνοντάς την, να βοηθά το κράτος-μέλος που ζήτησε τη βοήθειά της για συγκεκριμένη υπόθεση που το αφορά καθώς και για υποθέσεις που εμπλέκεται κράτος-μέλος και τρίτο κράτος που είτε έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας μαζί της είτε όχι, όταν ειδικές περιστάσεις το απαιτούν. Επίσης, μπορεί να διαβιβάζει αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής των αρμόδιων αρχών των

¹⁹⁰ Όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση του Συμβουλίου της 3.12.1998 C 26/21 30.1.1999 για τη συμπλήρωση της αντικειμενικής υπόστασης του αδικήματος της εμπορίας ανθρώπων και την Πράξη του Συμβουλίου 30.11.2000 C 358/1 13.12.2000.

κρατών-μελών οι οποίες χρειάζονται την παρέμβασή της, για να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός στην εκτέλεσή τους.

Β) Ως συλλογικό όργανο, όταν το ζητούν ένα ή περισσότερα εθνικά μέλη τα οποία αφορά μια υπόθεση που χειρίζεται η Eurojust, ή όταν η υπόθεση συνεπάγεται τη διενέργεια ερευνών ή διώξεων με επιπτώσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή που μπορεί να αφορά και άλλα κράτη-μέλη εκτός των άμεσα εμπλεκόμενων ή τέλος όταν τίθεται ένα γενικό ζήτημα που αφορά την επίτευξη των στόχων της ως οργάνου με νομική προσωπικότητα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και στην περίπτωση αυτή η Eurojust ενεργεί όπως και μέσω ενός των εθνικών μελών της, επιπλέον δε δύναται να συνδράμει τη Europol (με την οποία έχει συνάψει σχετική συμφωνία συνεργασίας) και να παρέχει υποστήριξη διοικητικής μέριμνας, όσον αφορά ιδίως τη μετάφραση, τη διερμηνεία και τη διοργάνωση συντονιστικών συναντήσεων, ενώ στην περίπτωση που συστήσει σε κάποιο κράτος-μέλος να προβεί σε έρευνα ή δίωξη ή να απέχει από αυτήν για να προχωρήσει σε αυτήν άλλο κράτος-μέλος ή να αναλάβει το συντονισμό των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών ή κράτη-μέλη να συστήσουν ΚΟΕ και να της παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες για την εκτέλεση των καθηκόντων της και τα οικεία κράτη-μέλη δεν συμμορφωθούν, θα πρέπει αυτά να ενημερώσουν αιτιολογημένα για την άρνησή τους τη Eurojust, εκτός εάν αυτό δεν μπορεί να γίνει γιατί θα έθιγε ουσιώδη εθνικά συμφέροντα στον τομέα της ασφάλειας ή θα έθετε σε κίνδυνο την ομαλή εξέλιξη διεξαγόμενων ερευνών ή την ασφάλεια κάποιου προσώπου.

Δ. Ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΠΟΛΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ (ΕΡΟC)

Λόγω της σημασίας της πληροφορικής στην ευρωπαϊκή συνεργασία κατά των σοβαρών μορφών εγκληματικότητας, το 2004 εισήχθη το σύστημα διαχείρισης υποθέσεων της Eurojust, ο Ευρωπαϊκός Πόλος κατά του Οργανωμένου Εγκλήματος (ΕΡΟC)¹⁹¹. Με το σύστημα αυτό διευκολύνεται η ασφαλή αποθήκευση περιπτώσεων, που σχετίζονται με τα προσωπικά δεδομένα, η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών – μελών και η ανάλυση των δεδομένων, ενώ προωθείται και η συμμόρφωση με τους κανόνες προστασίας δεδομένων της Eurojust. Ταυτόχρονα λαμβάνεται πρόνοια για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των καταχωρημένων εντός του Συστήματος αυτού. Για το λόγο αυτό έχει

---

¹⁹¹ www.eurojust.europa.eu

συσταθεί το Κοινό Εποπτικό Όργανο¹⁹², ενώ εξάλλου έχει προσληφθεί Ανεξάρτητος Υπάλληλος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Το σύστημα αυτό είναι πολύ δύσκολο να αντικαταστήσει τα υφιστάμενα εθνικά συστήματα διαχείρισης υποθέσεων λόγω της πολυπλοκότητας και της ποικιλομορφίας, όμως μπορεί να αποτελέσει μια πύλη για ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των κρατών – μελών. Οι στόχοι του συστήματος αυτού είναι η εξέλιξη του ώστε να κατορθώσει να συνδέσει διαφορετικά συστήματα διαχείρισης υποθέσεων που χρησιμοποιούνται σε εθνικό επίπεδο, η προώθηση χρήση του εν λόγω λογισμικού και σε χώρες μη κράτη – μέλη, ο συντονισμός για να επέλθει περαιτέρω εξέλιξη του συστήματος και η στήριξη της πειραματικής ανταλλαγής γενικών πληροφοριών.

Ε. ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ EUROJUST

Εντός της Eurojust λειτουργούν διάφορες Ομάδες οι οποίες συγκροτούνται από τα εθνικά μέλη, τους αναπληρωτές, τους βοηθούς και τους εθνικούς εμπειρογνώμονες, προκειμένου να γίνεται αποτελεσματικότερη η συνεργασία με τους διάφορους εταίρους (Συμβούλιο, Επιτροπή, OLAF), όπως και η απόκτηση ειδικής τεχνογνωσίας σε διάφορους τομείς εγκληματικότητας που απασχολούν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι λειτουργεί Ομάδα για τη συνεργασία με τη Europol, με την OLAF, με το Συμβούλιο και την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ομάδα για τα Οικονομικά Εγκλήματα, Ομάδα για τα Εγκλήματα κατά της Εμπορίας Ανθρώπων Ναρκωτικών και Όπλων, Ομάδα για την καταπολέμηση της Τρομοκρατίας, Ομάδα για την εφαρμογή του ΕΕΣ, Ομάδα για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο, Ομάδα για τις εξωτερικές σχέσεις της Eurojust και άλλες. Ένας τομέας που επίσης η Eurojust πρωτοπορεί είναι η διοργάνωση στρατηγικών και τακτικών συναντήσεων σχετικά με διάφορα που απασχολούν τις δικαστικές και διωκτικές αρχές στα κράτη-μέλη και σε τρίτες χώρες.

ΣΤ. Η ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ EUROJUST

---

¹⁹² Βλ. την Πράξη του Κοινού Εποπτικού Οργάνου (Joint Supervisory Body- JSB) της Eurojust της 2.3.2004 που θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό, 2004/C 86/01, ΟΞ Ψ 86 6.4.2004. Βλ. επίσης τους Κανόνες Διαδικασίας του Εσωτερικού Κανονισμού της Eurojust για τη επεξεργασία και τη προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα 2005/C 68/01, ΟJ C 68 19.3.2005.

Η Eurojust συμβάλλει στη διαδικασία της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με διάφορους τρόπους¹⁹³. Αρχικά, συμβάλλει με την καλύτερη και τη συντομότερη εκτέλεση των αιτήσεων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής (ΑΔΣ). Ως εκ τούτου η Eurojust βοηθά το σύστημα της δικαστικής συνδρομής να λειτουργεί καλύτερα και ταχύτερα και συντελεί έτσι στην εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών-μελών. Ακολούθως, συνεισφέρει με τον καλύτερο συντονισμό των ερευνών και των διώξεων. Η Eurojust διευκολύνει τον συντονισμό των υποθέσεων σχετικά με το σοβαρό οργανωμένο διασυνοριακό έγκλημα σε μια πολυεθνική βάση, αφού αποτελεί κατά γενική ομολογία ένα νέο φαινόμενο, τον πρώτο πολυεθνικό μόνιμο δικαστικό οργανισμό που δημιουργήθηκε παγκοσμίως για να ασχολείται με τις αιτήσεις ΑΔΣ.

Επί προσθέτως, η Eurojust είναι ένα κέντρο τεχνογνωσίας για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή. Είναι ένας πόλος συγκέντρωσης γνώσεων και διαφόρων νομικών συστημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την οποία όλα τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες. Τα εθνικά μέλη της Eurojust καταναμημένα σε Ομάδες ασχολούνται μεταξύ άλλων, με όλους τους τύπους της σοβαρής εγκληματικότητας, δημιουργούν τη στρατηγική πολιτική του κολλεγίου της Eurojust για τα θέματα αυτά προκειμένου να δίνουν απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα που τους υποβάλλουν οι δικαστικές αρχές στα κράτη-μέλη και συχνά αντιπροσωπεύουν τη Eurojust δίνοντας διαλέξεις σε συναντήσεις σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο. Εξάλλου, η Eurojust παρέχει ευκολίες για συναντήσεις επί συγκεκριμένων υποθέσεων μεταξύ εισαγγελέων, ανακριτών και αστυνομικών από τις διάφορες σε κάθε περίπτωση εμπλεκόμενες χώρες, παρέχοντας τους μεταφραστικές υπηρεσίες και φιλοξενία, διοργανώνει στρατηγικά σεμινάρια για συγκεκριμένους τύπους σοβαρής εγκληματικότητας ενώ συνάμα δημιουργεί Ευρωπαϊκά δίκτυα εισαγγελέων και ανακριτών που είναι εξειδικευμένοι σε αυτούς τους τύπους εγκληματικότητας. Με τον τρόπο αυτό οικοδομείται η εμπιστοσύνη που είναι απαραίτητη μεταξύ των διαφόρων δικαστικών λειτουργών από τα διάφορα κράτη-μέλη με σκοπό να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά και συντονισμένα τα φαινόμενα του οργανωμένου και σοβαρού εγκλήματος. Περαιτέρω, τα εθνικά μέλη του Κολλεγίου της Eurojust με τη γνώση της εθνικής νομοθεσίας κάθε κράτους-μέλους συμβάλλουν αποφασιστικά στη λήψη των αποφάσεων στα νομοθετικά όργανα των Βρυξελλών για τα θέματα δικαστικής συνεργασίας και εσωτερικών υποθέσεων. Ειδικότερα, στον αγώνα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας η Eurojust έχει οργανώσει ένα δίκτυο εθνικών ανταποκριτών κατά της τρομοκρατίας σε όλα τα κράτη-μέλη προκειμένου να διασφαλισθεί ότι όλες οι κρίσιμες πληροφορίες για τη δράση των τρομοκρατών σε εθνικό επίπεδο παρέχονται στη Eurojust,

¹⁹³ Αγγελή (επιμ) « Ο ρόλος της Eurojust στην καταπολέμηση της εγκληματικότητας» Ευρωπαϊκό Συνέδριο – Eurojust, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη.

ώστε αυτή να μπορεί να συντονίζει καλύτερα τις έρευνες σε ευρωπαϊκό στρατηγικό επίπεδο. Ακόμη, η Eurojust παίζει σημαντικό ρόλο στις ΚΟΕ που συγκροτούν τα κράτη-μέλη, ενώ σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης (ΕΕΣ), η Eurojust μπορεί να ενεργεί συμβουλευτικά και να επιβλέπει τις παραβιάσεις των χρονικών ορίων εκτέλεσης των ΕΕΣ, συμμετέχοντας ως παρατηρητής δια των εθνικών της μελών στις διαδικασίες αξιολόγησης των κρατών-μελών όσον αφορά την εφαρμογή της Απόφασης Πλαίσιο για το ΕΕΣ μαζί με το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσβλέπει στη Eurojust για την αποτελεσματική καταπολέμηση της διασυνοριακής εγκληματικότητας και της τρομοκρατίας¹⁹⁴.

4. ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στις μέρες μας, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί πλέον μια γερά θεμελιωμένη πραγματικότητα, έχοντας διανύσει μεγάλα βήματα στην πορεία για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Η δημιουργία και η ανάπτυξη του «χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης» ως θεμελιώδους στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες καινοτομίες της Συνθήκης του Άμστερνταμ, η ιδέα του οποίου, όπως φανερώνεται από τις Συνθήκες και τα νομοθετικά κείμενα, απασχολούσε τα κράτη από την αρχή της πορείας για μια ενωμένη Ευρώπη¹⁹⁵. Σε αυτά τα πλαίσια όλο και περισσότεροι ευρωπαίοι πολίτες και μη ταξιδεύουν, εργάζονται, σπουδάζουν και ζουν στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι αδιαμφισβήτητο ότι η σταδιακή κατάργηση των συνοριακών ελέγχων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει διευκολύνει σημαντικά την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών¹⁹⁶. Ωστόσο η κατάργηση αυτή, κατέστησε επίσης ευκολότερη και την κυκλοφορία εγκληματιών, οι οποίοι λειτουργούν σε διακρατικό επίπεδο. Απέναντι στην πρόκληση αυτής της ολοένα αυξανόμενης και διαφοροποιούμενης ποιοτικά διασυνοριακής εγκληματικότητας, η Ευρωπαϊκή Ένωση έπρεπε να απαντήσει με διασυνοριακές λύσεις, έτσι ώστε να έχει τη δυνατότητα να οδηγεί τους εγκληματίες ενώπιον της δικαιοσύνης, σε οποιοδήποτε σημείο της

¹⁹⁴ Βλ. και το πρόγραμμα της Χάγης, όπου αναφέρεται σχετικά για τη Eurojust: «Effective combating of cross-border organized and other serious crime and terrorism requires the cooperation and coordination of investigations and where possible, concentrated prosecutions by Eurojust in cooperation with Europol» 16054/04 JAI 559.

¹⁹⁵ Δ. Δ. Μουζάκης «Το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2009.

¹⁹⁶ Alessandro Davoli «Juridicial Cooperation in Criminal Matters» 2011.

Ευρωπαϊκής Ένωσης¹⁹⁷. Η ανάγκη για μια συγκροτημένη δικαστική συνεργασία εντάθηκε, διευρύνθηκε και κορυφώθηκε τα τελευταία χρόνια, σε σχέση με το παρελθόν όπου η διεθνής συνεργασία εκδηλωνόταν με τη μορφή διμερών αλλά και διεθνών συμφωνιών. Οι λόγοι συνοψίζονται στις αυξανόμενες εξελίξεις τόσο στην παγκόσμια οικονομία, όσο και των τεχνολογιών αλλά και στην ραγδαία ανάπτυξη του εφιάλτη της τρομοκρατίας και της οργανωμένης εγκληματικότητας. Σημείο εκκίνησης της συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης αποτελεί η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και του σεβασμού των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεταξύ των κρατών-μελών του εγχειρήματος για την ανάπτυξη ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου ποινικής δικαιοσύνης. Με βάση τις αρχές αυτές, αναπτύχθηκε ένα ουσιαστικό και θεσμικό πλαίσιο δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αναλύθηκε παραπάνω, ακολουθώντας πάντα τις ανάγκες και τις προκλήσεις της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας.

Η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών είναι πασιφανές πως δεν μπορεί να επιβληθεί μέσω διαταγμάτων και συνθηκών αλλά μόνο να κερδηθεί μέσα από σκληρή δουλειά και διάθεση από τα κράτη για συνεργασία σε τομείς εξαρτημένους με την χωρικά προσδιορισμένη, κρατική εξουσία¹⁹⁸. Ο σημαντικότερος θεσμός της δικαστικής συνεργασίας είναι αυτός της έκδοσης με σημαντικότερη έκφρασή του το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, όπως ρυθμίστηκε με την απόφαση-πλαίσιο της 13^{ης} Ιουνίου 2002 και τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2004. Επιπλέον σημαντικές είναι οι θεσμικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη δημιουργία των μηχανισμών διαχείρισης της δικαστικής συνεργασίας στα ποινικά ζητήματα, το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο και τη Eurojust.

Από τα πρώτα τους βήματα οι μονάδες δικαστικής συνεργασίας επιχείρησαν να καταγράψουν τα εμπόδια, που εντοπίζονται στο χώρο της δικαστικής συνεργασίας . Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν¹⁹⁹ :

- α) Η καθυστέρηση στην εκτέλεση των δικαστικών παραγγελιών
- β) Η έλλειψη συντονισμού των ανακριτικών πράξεων
- γ) Οι χρονοβόρες διαδικασίες στην αμοιβαία δικαστική συνδρομή
- δ) Οι διαφορές στη νομοθεσία και οι δυσκολίες στην κατανόηση των διαφορών των περισσότερων νομικών συστημάτων, τα γλωσσικά εμπόδια

¹⁹⁷ Χ. Ι. Βουρλιώτης «Ο Θεσμός της Εκδόσεως κατά το Ελληνικό Δίκαιο, Αίτηση Έκδοσης και Εκτέλεση Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης» 2012.

¹⁹⁸ Γ. Κ. Σχοινοχωρίτης « Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης – Έννοια και Περιεχόμενο – Πορεία προς το Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο» 2012.

¹⁹⁹ Σ. Κουτουλάκου «Παρουσίαση της Απόφασης του Συμβουλίου της 28^{ης} Φεβρουαρίου σχετικά με τη σύσταση της οριστικής μονάδας δικαστικής συνεργασίας Eurojust» από « Δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην ΕΕ» 2006.

ε) Διαφορές στη διαδικασία κτήσης και κατά συνέπεια στην αξιοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων, έλλειψη οικονομικών μέσων που εμποδίζει συχνά την επικοινωνία μεταξύ αρχών που πρέπει να συνεργαστούν κ.α.

Είναι αλήθεια ότι υπάρχουν εμπόδια, τα οποία οι θεσμικοί μηχανισμοί μπορούν να εντοπίσουν, όχι όμως και να λύσουν, όπως η έλλειψη τεχνολογικού εξοπλισμού ή πόρων. Ωστόσο στην περίπτωση αυτή μπορούν, να προτείνουν τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση και γρήγορη ανταλλαγή πληροφοριών αλλά και την προώθηση του συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών. Θα μπορούσε να λεχθεί, πως ο εχθρός των μηχανισμών αυτών είναι η μετατροπή τους σε κάτι γραφειοκρατικό και δυσκίνητο με την αποκοπή των εθνικών μελών από τις εθνικές αρχές. Ωστόσο πρέπει να γίνει κατανοητό, πως η επιχειρησιακή δράση των μονάδων αυτών, η ύπαρξή τους όλη, νοείται μόνο σε συνάρτηση με τη συνεχή συνεργασία μεταξύ των εθνικών μελών και των εθνικών αρχών τους.

Επιχειρώντας συμπερασματικά μια αποτίμηση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ποινικές υποθέσεις, από τη γέννηση της μέχρι τη σημερινή της εξέλιξη, δεν θα μπορούσαμε παρά να στηριχθούμε στην πλέον αξιόπιστη και πλέον πρόσφατη αξιολόγηση, που πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή κατά το έτος 2011²⁰⁰. Με την έκθεση αυτή επιχειρείται η καταγραφή και αξιολόγηση, τόσο των θετικών αποτελεσμάτων όσο και των προβλημάτων και εμποδίων που παρουσιάζονται στο σύνθετο και εξαιρετικής σημασίας σύστημα της δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα δέκα έτη που έχουν παρέλθει από την υιοθέτηση της απόφασης-πλαίσιο της 13¹⁵ Ιουνίου 2002 για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών-μελών, μπορούν να μας αποδώσουν σημαντικά στοιχεία και πληροφορίες για τα επίπεδα και την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες στατιστικές που συγκεντρώθηκαν για τα έτη μεταξύ 2005 και 2009 οι θετικές όψεις του όλου εγχειρήματος της συνεργασίας είναι αδιαμφισβήτητες. Έτσι λοιπόν, καταγράφονται 54.689 εκδόσεις ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης και 11.630 εκτελέσεις ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου ποσοστό από 51% έως 62 % των καταζητούμενων προσώπων συναίνεσαν στην παράδοσή τους, κατά μέσο όρο σε διάστημα από 14 έως 17 ημέρες. Ο μέσος χρόνος παράδοσης για αυτούς που δεν συναίνεσαν ανήλθε σε 48 ημέρες. Αυτό αποτελεί σημαντική πρόοδο σε σχέση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν από την καθιέρωση του ευρωπαϊκού εντάλματος

²⁰⁰ COM 2011 175. Έκθεση Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιο του Συμβουλίου της 13¹⁵ Ιουνίου 2002 για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών – μελών.

σύλληψης, όπου η έκδοση καταζητούμενων προσώπων προϋπέθετε κατά μέσο όρο ένα έτος και ενίσχυσε αναμφίβολα την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχοντας έναν πιο αποτελεσματικό μηχανισμό χάρη στον οποίο εξασφαλίζεται ότι το άνοιγμα των συνόρων δεν αποβαίνει εις όφελος εκείνων που επιδιώκουν να ξεφύγουν από τη δικαιοσύνη²⁰¹.

Παρά ταύτα, τα προηγούμενα έτη απέδειξαν εξίσου ότι, παρά τη λειτουργική επιτυχία του, το σύστημα του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και γενικότερα της δικαστικής συνεργασίας απέχει από το να είναι τέλειο. Τα κράτη μέλη, οι ευρωβουλευτές και οι βουλευτές των κρατών μελών, οι ομάδες που προέρχονται από την κοινωνία των πολιτών και οι πολίτες έχουν εκφράσει ορισμένους προβληματισμούς σε σχέση με τις ελλείψεις που παρουσιάζονται στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη-μέλη εφαρμόζουν την απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου. Ταυτόχρονα, ανάλογοι προβληματισμοί εκφράζονται και για τη λειτουργία και ειδικότερα με τα αποτελέσματά του συστήματος από την άποψη των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Όσον αφορά την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιο για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, οι απαντήσεις τις οποίες έλαβε η Επιτροπή σε αιτήσεις για την παροχή πληροφοριών από τα κράτη-μέλη προσδιορίζουν ότι δεκατέσσερα κράτη-μέλη έχουν τροποποιήσει τις νομοθεσίες τους για την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιο. Ένα κράτος – μέλος τροποποίησε ένα άρθρο και δώδεκα κράτη – μέλη δεν έχουν προβεί σε καμία τροποποίηση της νομοθεσίας τους, παρά τις συστάσεις που διατυπώθηκαν προς αυτή την κατεύθυνση σε εκθέσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Ωστόσο αναγνωρίζεται, πως ορισμένες συστάσεις απαιτούν πρακτικά μέτρα μάλλον παρά νομοθετικές διατάξεις, γεγονός που απαιτεί εργασίες με σκοπό την απλούστευση των συστημάτων των κρατών – μελών σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, να παράσχουν κατάρτιση, ενημέρωση και να διορίσουν σημεία επαφής. Εντούτοις, η συνεκτική εφαρμογή του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και η αμοιβαία εμπιστοσύνη που είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία του εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη σύμφωνη με την απόφαση πλαίσιο του Συμβουλίου συμμόρφωση²⁰².

Σχετικά με τους εκτεταμένους προβληματισμούς για τα θεμελιώδη δικαιώματα, υποστηρίζεται ότι από τον Δεκέμβριο του 2009, ως αποτέλεσμα της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας και του νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα του Χάρτη των

²⁰¹ « The European Arrest Warrant» από ιστότοπο www.euromove.org.uk.

²⁰² COM 2011 175. Έκθεση Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιο του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2002 για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών – μελών.

Θεμελιωδών Δικαιωμάτων²⁰³, οι διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας που διέπουν τις νομοθετικές πράξεις στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας έχουν μεταβάλει το πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης. Σύμφωνα με τη Συνθήκη, κάθε φορά που τροποποιείται κάποια προηγούμενη της Συνθήκης της Λισαβόνας πράξη, όπως η απόφαση πλαίσιο του Συμβουλίου, ισχύει, όσον αφορά το τροποποιημένο μέτρο, η εξουσία της Επιτροπής να κινήσει διαδικασία παράβασης και η δικαιοδοσία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Σε κάθε περίπτωση, αυτές οι εξουσίες θα ισχύουν μετά την 1η Δεκεμβρίου 2014, μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται από τη Συνθήκη. Επιπλέον, οποιαδήποτε τροποποίηση της απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου θα συνεπάγεται την εφαρμογή των νέων κανόνων που εισήχθησαν από τη Συνθήκη της Λισαβόνας όσον αφορά τη θέσπιση νομοθετικών μέτρων στο συγκεκριμένο τομέα. Αυτοί οι κανόνες συμπεριλαμβάνουν τη συναπόφαση μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τη δυνατότητα μη συμμετοχής ορισμένων κρατών μελών.

Ένα ακόμα σημαντικό αποτέλεσμα της Συνθήκης της Λισαβόνας είναι το γεγονός ότι καθιστά τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης νομικά δεσμευτικό. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Ένωση προσχώρησε ως οντότητα στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η Επιτροπή υιοθέτησε πρόσφατα στρατηγική για να εξασφαλίσει το σεβασμό του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁰⁴, η οποία θα κατευθύνει την προσέγγισή της όσον αφορά όλες τις νέες και υφιστάμενες νομοθετικές και μη πρωτοβουλίες (συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης) καθώς και την προσέγγιση των κρατών μελών όσον αφορά την υλοποίηση ή την εφαρμογή της απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου.

Επί προσθέτως, παρά το γεγονός ότι εκφράζεται ικανοποίηση για το γεγονός ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης αποτελεί επιτυχές μέσο δικαστικής συνεργασίας στην πράξη, υπάρχει εξίσου επίγνωση ότι το εν λόγω μέσο συνεχίζει να παρουσιάζει ατέλειες, κυρίως όσον αφορά την εφαρμογή του σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή αποδέχτηκε παρατηρήσεις προερχόμενες από ευρωβουλευτές και βουλευτές των κρατών μελών, δικηγόρους υπεράσπισης, πολίτες και φορείς της κοινωνίας των πολιτών, που τονίζουν πολλά προβλήματα όσον αφορά τη λειτουργία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται η απουσία δικαιώματος νομικής εκπροσώπησης στο κράτος έκδοσης κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας παράδοσης στο κράτος εκτέλεσης, οι συνθήκες κράτησης σε ορισμένα κράτη μέλη που ενίοτε συνδυάζονται με μακρές περιόδους προσωρινής κράτησης για τους παραδοθέντες καθώς και η μη ομοιόμορφη εφαρμογή ενός

²⁰³ Βλ. το κείμενο της Συνθήκης 2007/ C 306/ 01.

²⁰⁴ COM(2010) 573 τελικό της 19.10.2010.

ελέγχου της αναλογικότητας από τα κράτη έκδοσης του εντάλματος, γεγονός που οδηγεί, σε περίπτωση που το κράτος εκτέλεσης δεν πραγματοποιεί το συγκεκριμένο έλεγχο, στην υποχρέωση εκτέλεσης αιτημάτων παράδοσης για ήσσονος σημασίας αδικήματα.

Σύμφωνα με τα ζητήματα που εθίγησαν σε σχέση με τη λειτουργία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, φαίνεται ότι, παρά το γεγονός ότι η νομοθεσία και οι ποινικές διαδικασίες όλων των κρατών μελών υπόκεινται στους κανόνες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων²⁰⁵, υφίστανται συχνά αμφιβολίες ως προς την ομοιογένεια των κανόνων στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενώ ένα άτομο μπορεί πράγματι να απευθυνθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για να επικαλεστεί δικαιώματα που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αυτό μπορεί να γίνει μόνον εφόσον έχει υπάρξει εικαζόμενη παράβαση και έχουν εξαντληθεί όλα τα εθνικά νομικά ένδικα μέσα. Αποδεικνύεται ότι η εν λόγω διαδικασία δεν έχει επιτρέψει να κατοχυρωθεί αποτελεσματικά ότι τα κράτη που έχουν υπογράψει συμμορφώνονται με τα πρότυπα που αυτή προβλέπει. Οι παραπάνω λοιπόν λόγοι, τροφοδότησαν τις τρέχουσες εργασίες της Επιτροπής για την εφαρμογή ενός οδικού χάρτη²⁰⁶ με στόχο να ενισχυθούν τα δικονομικά δικαιώματα των υπόπτων ή κατηγορουμένων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Αυτός ο οδικός χάρτης, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 30 Νοεμβρίου 2009, αναγνωρίζει στην αιτιολογική σκέψη 10 ότι «σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στον τομέα της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας σχετικά με μέτρα τα οποία διευκολύνουν την άσκηση ποινικής δίωξης. Με αυτή την κίνηση έγινε κατανοητό πως ήταν απαραίτητη η ανάληψη δράσης ώστε να βελτιωθεί η ισορροπία ανάμεσα στα μέτρα αυτά και στην προστασία των ατομικών δικονομικών δικαιωμάτων». Ο οδικός χάρτης, ενώ διατηρεί την δυνατότητα να προστεθούν και άλλα δικαιώματα, προσδιορίζει τα ακόλουθα έξι μέτρα προτεραιότητας:

- α) το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση·
- β) το δικαίωμα σε ενημέρωση σχετικά με δικαιώματα (έγγραφο δικαιωμάτων)·
- γ) το δικαίωμα παροχής νομικών συμβουλών πριν από και κατά τη δίκη·
- δ) το δικαίωμα του κρατούμενου να επικοινωνεί με τα μέλη της οικογενείας του, τους εργοδότες και τις προξενικές αρχές·
- ε) την προστασία των ευάλωτων υπόπτων·
- στ) την Πράσινη Βίβλο για την προδικαστική κράτηση.

²⁰⁵ Δ. Ζημιανίτης « Η συμβολή του θεσμού της Eurojust στη δημιουργία της ευρωπαϊκού χώρου κατοχύρωσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων» από «Δικαστική Συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην ΕΕ» 2006.

²⁰⁶ Ψήφισμα του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, ΕΕ C 295 της 4.12.2009.

Το ζήτημα της αναλογικότητας στην δικαστική συνεργασία αποτελεί, επίσης ένα σημαντικό ζήτημα, για το οποίο έχει ασκηθεί μεγάλη κριτική και απασχολεί ιδιαίτερος την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εμπιστοσύνη στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης υπονομεύθηκε από τη συστηματική έκδοση ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης με σκοπό την παράδοση καταζητούμενων για αδικήματα συχνά ήσσονος σημασίας. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, οι συζητήσεις που ξεκίνησαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου με αφετηρία τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων των κρατών μελών²⁰⁷ αποδεικνύουν ότι υπάρχει γενική συμφωνία μεταξύ των κρατών μελών ως προς το ότι είναι απαραίτητο να υπάρχει έλεγχος της αναλογικότητας για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να εκδίδονται ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης για αδικήματα τα οποία, παρά το γεγονός ότι υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 1²⁰⁸ της απόφασης-πλαίσιου του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, δεν είναι επαρκώς σοβαρά για να δικαιολογήσουν τα μέτρα και τη συνεργασία την οποία επιβάλλει η εκτέλεση ενός τέτοιου εντάλματος. Έτσι λοιπόν, πολλά ζητήματα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν από την έκδοση ενός ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, κυρίως η βαρύτητα του αδικήματος, η διάρκεια της ποινής, η ύπαρξη εναλλακτικής προσέγγισης που θα ήταν λιγότερο επαχθής τόσο για τον καταζητούμενο όσο και για την αρχή εκτέλεσης και μια ανάλυση κόστους - οφέλους της εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, αφού ένας υπερβολικός αριθμός αιτήσεων αυτού του είδους μπορεί να αποδειχθεί δαπανηρός για τα κράτη - μέλη εκτέλεσης. Λαμβάνοντας τα παραπάνω υπόψη, το Συμβούλιο προχώρησε στην τροποποίηση του εγχειριδίου σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, όσον αφορά την αναλογικότητα, η οποία και εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2010²⁰⁹. Το τροποποιηθέν εγχειρίδιο περιελάμβανε όλους τους παράγοντες, που πρέπει να αξιολογούνται όταν εκδίδεται ένα ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις πιθανές εναλλακτικές λύσεις που πρέπει να εξετάζονται πριν από την έκδοση αυτού του εντάλματος. Αν το τροποποιηθέν εγχειρίδιο τηρηθεί από τα κράτη μέλη, θα χρησιμεύσει ως συνεκτική βάση για την υλοποίηση ελέγχων αναλογικότητας. Η Επιτροπή υποστηρίζει αυτή την προσέγγιση καλώντας τα κράτη - μέλη να λάβουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές χρησιμοποιούν το τροποποιημένο εγχειρίδιο (σε συνδυασμό με τις ενδεχόμενες δικές τους κανονιστικές διατάξεις), ως έγγραφο αναφοράς για την εφαρμογή του κριτηρίου της αναλογικότητας.

²⁰⁷ Συμβούλιο 8302/4/09 COPEN 68· 7361/10 COPEN 59· 8465/2/10 COPEN 95· 10630/1/10 Presses 161.

²⁰⁸ Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης μπορεί να εκδίδεται για πράξεις που τιμωρούνται από το δίκαιο του κράτους - μέλους έκδοσης του σχετικού εντάλματος με στερητική της ελευθερίας ποινή ή με στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας διάρκειας τουλάχιστον 12 μηνών ή εάν έχει ήδη επιβληθεί ποινή ή μέτρο ασφαλείας για απαγγελθείσες καταδικές τουλάχιστον τεσσάρων μηνών.

²⁰⁹ Συμβούλιο 10630/1/10 PRESSE 161.

Η εφαρμογή και η λειτουργία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, αποτελεί πράγματι ένα αποτελεσματικό και αποδοτικό σύστημα παράδοσης, απαραίτητο σε μια Ευρώπη χωρίς σύνορα. Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται με σκοπό τον απολογισμό του όλου εγχειρήματος της συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης αποδεικνύουν ότι, παρά το γεγονός ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης αποτελεί ιδιαίτερα εργαλείο για τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση του εγκλήματος, μπορούν χρήσιμο να υπάρξουν βελτιώσεις όσον αφορά τη μεταφορά και την εφαρμογή της απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου. Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδιαίτερα, πρέπει να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη λειτουργία του συστήματος του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης²¹⁰.

Ενδεικτικά θα μπορούσαμε, καταλήγοντας να συνοψίσουν κάποια στοιχεία, που είναι απαραίτητο να βελτιωθούν για την εύρυθμη λειτουργία ολόκληρου του εγχειρήματος της δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση²¹¹. Αρχικά όσον αφορά τη μεταφορά της απόφασης – πλαίσιο στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών – μελών, θα πρέπει να ληφθούν θεμελιώδη νομοθετικά μέτρα που απαιτούνται ώστε να εναρμονιστούν με αυτή και να μην παρατηρείται ασυμφωνία. Επιπλέον, σχετικά με τα ζητήματα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τα κράτη – μέλη οφείλουν να εγκρίνουν και να θέσουν σε εφαρμογή τα απαραίτητα μέτρα που απορρέουν από τον οδικό χάρτη σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορούμενων ώστε να κατοχυρωθεί η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη, που είναι ουσιαστικής σημασίας για τη βιώσιμη λειτουργία των πράξεων αμοιβαίας αναγνώρισης. Όσον αφορά το ζήτημα της αναλογικότητας όπως προαναφέρθηκε, οι δικαστικές αρχές πρέπει να χρησιμοποιούν το σύστημα του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης μόνον εφόσον η αίτηση παράδοσης είναι ανάλογη, με γνώμονα όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, και πρέπει να εφαρμόζουν έλεγχο αναλογικότητας με ενιαίο τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές χρησιμοποιούν το τροποποιημένο εγχειρίδιο ως έγγραφο αναφοράς για την εφαρμογή του ελέγχου αναλογικότητας. Η κατάρτιση των δικαστικών αρχών, επίσης, είναι ουσιαστικής σημασίας για να κατοχυρωθεί η συνοχή σε τομείς όπως η εφαρμογή ελέγχου αναλογικότητας στο σύνολο των κρατών μελών. Κινούμενη προς την κατεύθυνση αυτή η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο θα εγκαινιάζε ένα νέο ιστότοπο το 2011, ο οποίος θα αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο για να εξασφαλισθεί ότι οι δικαστικές αρχές έχουν πρόσβαση στις δέουσες πληροφορίες σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης. Τέλος οι λεπτομερείς στατιστικές είναι

²¹⁰ Δ. Ζημιανίτης « Η συμβολή του θεσμού της Eurojust στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου κατοχύρωσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων» από «Δικαστική Συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην ΕΕ» 2006.

²¹¹ COM 2011 175. Έκθεση Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιο του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2002 για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών – μελών.

ουσιαστικής σημασίας για να αξιολογούνται ορθά τόσο τα θετικά σημεία, όσο και οι ελλείψεις του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να τηρούνται οι ετήσιες αναφορές από τα κράτη – μέλη. Εντούτοις ορισμένα κράτη – μέλη δεν χορηγούν δεδομένα με συστηματικό τρόπο και δεν διαθέτουν κοινά στατιστικά εργαλεία με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται ελλείψεις. Η Επιτροπή προς αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος έχει δεσμευτεί να λάβει όλα τα πιθανά μέτρα για να διορθώσει τα κενά του ερωτηματολογίου σχετικά με τις στατιστικές που αφορούν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και να μελετήσει τα μέσα βελτίωσης της συλλογής στατιστικών

Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης αποτελεί αδιαμφισβήτητητα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας μια επιτυχία, που συνεχίζει όμως να παρουσιάζει αδυναμίες²¹². Καινοτόμο και δυναμικό μέσο, το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης επιτρέπει στις δικαστικές αρχές, από την έναρξη ισχύος του το 2004, να διαθέτουν έναν προσιτό και αποτελεσματικό μηχανισμό για να κατοχυρώνουν ότι οι εγκληματίες δεν εκφεύγουν της δικαιοσύνης οπουδήποτε και αν ενδεχομένως κρύβονται στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντούτοις, η λειτουργία του απαιτεί συνεχή στενή παρακολούθηση. Στο πλαίσιο αυτό σημαντική ενέργεια αποτελεί το λεγόμενο Πρόγραμμα της Στοκχόλμης το οποίο όπως προαναφέρθηκε περιλαμβάνει συγκεκριμένες ενέργειες και σαφή χρονοδιαγράμματα για την κάλυψη τρεχουσών και μελλοντικών προκλήσεων²¹³. Η Ευρωπαϊκή Ένωση με τα αρμόδια θεσμικά της όργανα σε συνεργασία πάντα με τα κράτη- μέλη οφείλουν να συνεχίσουν να ελέγχουν τη λειτουργία του θεσμού της δικαστικής συνεργασίας μελετώντας όλες τις πιθανές λύσεις, περιλαμβανομένης της θέσπισης νομοθεσίας, υπό το φως άλλων εμπειριών, λαμβάνοντας υπόψη το νέο πλαίσιο που δημιουργήθηκε με τη συνθήκη της Λισαβόνας.

---

²¹² Simmons & Simmons «Under the microscope: The European Arrest Warrant» 2009.

²¹³ Allesandro Davoli «Juridicial Cooperation in Criminal Matters» 2011.

5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγγελή (επιμ), Ο ρόλος της Eurojust στην καταπολέμηση της εγκληματικότητας, Ευρωπαϊκό Συνέδριο – Eurojust, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2003
- Αντωνοπούλου, Η ατομική ποινική ευθύνη στο Διεθνές Δίκαιο, 2003
- Βασιλακάκη, « Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Έκδοση», ΠοινΔικ 2004,
- Βγόντζα, Δικαστική Συνεργασία ΕΕ και ΗΠΑ – μια νέα προοπτική στην καταπολέμηση του εγκλήματος μια ήττα του κράτους δικαίου, ΠοινΔικ 2003
- Βενιζέλου, Η Συνθήκη του Μάαστριχτ και ο ευρωπαϊκός συνταγματικός χώρος, 1993,
- Βουγιούκα, Προσέγγιση στο πρόβλημα του ποινικού δικαίου στα πλαίσια της ευρωπαϊκής έννομης τάξης, ΕΕΕυρΔ 1991
- Γιαταγάνα, Η ενσωμάτωση του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Συνθήκες. Άσκηση Συνταγματικού Δικαίου ή πολιτική ρητορεία; 2003
- Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου, Η Συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ για την έκδοση, Ειδικές επισημάνσεις σχετικές με τα δικαιώματα του ανθρώπου, ΠοινΔικ 2003
- Γκουλούση, Κρεμλή, Μαργέλλου, Παπαγιαννίδη, Παπά, Τριδήμα, Φραγκάκη, Χριστογιαννόπουλου, «Ερμηνεία κατ' άρθρο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2003
- Δάγτογλου, Βασικά στοιχεία της Συνθήκης του Άμστερνταμ- Μια κριτική ανάλυση, Αθήνα 1999
- Δημόπουλου, Διασυνοριακή δίωξη του οργανωμένου εγκλήματος και συνεργασία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αμοιβαία νομική βοήθεια ΠοινΧρ 1998
- Δικαστική Συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην ΕΕ, 2006
- Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, Διεθνής Ποινική Συνεργασία. Προοπτική ή Παγίδα; Εκδ, Σάκκουλα, 2003
- Δούση /Παπατόλια, Το διεθνές ποινικό δικαστήριο , 2004
- Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, Ο ρόλος της Eurojust στην καταπολέμηση της εγκληματικότητας, 2003

- Ένωση Ελλήνων Ποινολόγων, Η ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα δικαιώματα του Ανθρώπου, Πενήντα χρόνια εφαρμογής, 2004
- Ένωση Ευρωπαίων Νομικών, Προς ένα Δικαστικό Ευρωπαϊκό Χώρο, Αθήνα 1999
- Eser (μτφρ. Κυριακάκη), Διεθνής και παγκόσμια εθνική ποινική δικαιοδοσία, 2003
- Gunther, Διεθνής αντιεγκληματική πολιτική : η πορεία προς ένα παγκόσμιο δίκτυο ασφαλείας, σε πρακτικά ελληνογερμανικού συνεδρίου του Τομέα Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών του Νομικού Τμήματος ΑΠΘ με θέμα « Διεθνοποίηση του Ποινικού Δικαίου», Θεσσαλονίκη 2003
- Hamm, Γενικές αρχές ενός κοινού ευρωπαϊκού ποινικού δικαίου, Ένωση Ελλήνων Ποινολόγων, το Ποινικό Δίκαιο στο Νέο Διεθνές Περιβάλλον, Αθήνα 2001
- Ζημιανίτη, Η συμβολή των Ευρωπαϊκών Θεσμών αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας και ιδίως, της Eurojust στη δημιουργία ενός χώρου κατοχύρωσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ΠοινΧρ 2003
- ΙΜΔΑ, Ελλάδα και δικαιώματα του ανθρώπου. Διεθνείς Συμβάσεις κυρωμένες από την Ελλάδα, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2002
- Ιωακειμίδης Π. Η Συνθήκη της Λισαβόνας – Παρουσίαση, ανάλυση, αξιολόγηση, εκδ. Θεμέλιο 2010
- Καμπανάρη, Ζημιανίτη, Δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Κεκτημένο – Προβλήματα – Προοπτικές, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2006
- Καϊάφα – Γκμπάντι, Το ποινικό δίκαιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σημαντικές όψεις και προοπτικές εξέλιξης, 2003
- Καϊάφα – Γκμπάντι Ευρωπαϊκή σύγκλιση και ποινικό δίκαιο – Σύγχρονες εξελίξεις, ΠοινΔικ 2001
- Καϊάφα – Γκμπάντι Προς μια νέα οριοθέτηση του αξιοποιήσιμου του οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση – Η σημασία της για την εθνικής μας έννομη τάξη, ΠοινΔικ 2005
- Καϊάφα - Γκμπάντι « Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης : οι ρυθμίσεις του Ν. 3251/2004 και η μετάβαση από την έκδοση στην παράδοση», ΠοινΔικ 2004
- Καϊάφα – Γκμπάντι Η έννοια του οργανωμένου εγκλήματος στην ΕΕ – Το ποινικό δίκαιο μεταξύ ασφάλειας και ελευθερίας των πολιτών, ΠοινΔικ 2003
- Καϊάφα – Γκμπάντι Corpus Juris και τυποποίηση του ποινικού φαινομένου στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 1999

- Καϊάφα – Γκμπάντι Το Σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος και οι προκλήσεις για το ποινικό δίκαιο στο ξεκίνημα του 21^{ου} αιώνα, ΠοινΔικ 2004
- Καϊάφα – Γκμπάντι Η πρώτη εμφάνιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο διεθνές περιβάλλον σε θέματα έκδοσης και δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις – Οι συμφωνίες με τις ΗΠΑ, ΠοινΔικ 2003
- Καϊάφα – Γκμπάντι Συντονιστικά όργανα για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση : Από τον αστυνομικό (Europol) στο δικαστικό (Eurojust) συντονισμό – Η προοπτική της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ΠοινΔικ 2003
- Κανελλόπουλος Π. Το δίκαιο της ΕΕ ,εκδ. Σάκκουλα 2000
- Κανελλόπουλου Π. Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκδ. Α. Σάκκουλα 2010
- Κουτουλάκου (επιμ.), Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η μονάδα EUROJUST. 2003
- Κούση, Η θεσμική διάσταση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης μετά τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2000
- Λαμπροπούλου, Οι συμφωνίες Schengen και η εσωτερική ασφάλεια, Ποιν Δικ 2001
- Λέντζη, Η ενσωμάτωση του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης : Μια πρώτη αποτίμηση, 2002
- Λιακόπουλου, Συνεργασία των κρατών και πορεία εξέλιξης της διεθνούς ποινικής δικαιοσύνης, ΠοινΔικ 2004
- Λοβέρδου, Το ποινικό φαινόμενο στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων – προσέγγιση του ζητήματος
- Μανιατοπούλου, Η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισαβόνας εκδ. Παπαζήση 2008
- Μανωλεδάκη, Η νέα διεθνοποίηση του ποινικού δικαίου και ο κίνδυνος υποβάθμισης του νομικού μας πολιτισμού, 2000
- Μανωλεδάκη, Προβληματισμοί για τη συγκρότηση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού ποινικού δικαστικού χώρου, 1999
- Μανωλεδάκη, Παρατηρήσεις στην πρόταση της Επιτροπής για έκδοση απόφασης πλαισίου από το Συμβούλιο σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, ΠοινΔικ 2001
- Μεταξά, Συμβάσεις εκδόσεως και δικαστικής συνδρομής, εκδ. Αφοί Π. Σάκκουλα, Αθήνα, 1987

- Μπέη, Έκδοση στις ΗΠΑ και έλλειμμα του κράτους δικαίου, Ελευθεροτυπία της 25.6.2003
- Μουζιάκη, Το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης 2009
- Μυλωνόπουλου, Η επίδραση του κοινοτικού δικαίου στο ελληνικό ποινικό δίκαιο. 1991
- Μυλωνόπουλου, Διεθνές Ποινικό Δίκαιο, β' εκδ. Αθήνα 1993
- Νάσκου – Περράκη (επιμ.), Προς μια διεθνή Ανθρωπιστική Τάξη. Τα διεθνή ποινικά δικαστήρια 1999
- Νάσκου – Περράκη, σε Σκουρή (επιμ.), Ερμηνεία των Συνθηκών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, 2003
- Νικολόπουλου, Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ΠοινΔικ 2001
- Νούσκαλη, Το σχέδιο της Απόφασης – Πλαίσιο για την καταστολή πράξεων σχετικά με την εμπορία ανθρωπίνων οργάνων και ιστών, ΠοινΔικ 2003
- Παναγιωτόπουλος Πάνος, Οι συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκδ. Α. Σάκκουλα 2008
- Παπαγιάννη, Ο ευρωπαϊκός χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, 2001
- Παπαγιάννη, «Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο», εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1999
- Παπαιωάννου, Οι συμφωνίες έκδοσης και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ, εκδ. Α. Σάκκουλα
- Παρασκευόπουλου, Σύμβαση δικαστικής συνδρομής ΕΕ – ΗΠΑ, Εφημερίδα «Ελευθεροτυπία», 2.7.2003
- Παπαδημητρίου, Η επιρροή του κοινοτικού δικαίου στην δικαστική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, 2002
- Παπαθανασόπουλου, Νέες προοπτικές δικαστικής συνεργασίας στην ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος, ΠοινΔικ 2001
- Παπαθανασόπουλου, Νέες προοπτικές στην συγκρότηση ενός δικαστικού ευρωπαϊκού χώρου ασφαλείας και ελευθερίας, ΠοινΧρ 2003
- Παραρά, «Το Σύνταγμα και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης», Εφημερίδα «Το Βήμα» της 13.1.2002
- Περράκη, «Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην ΕΕ», σε Κ.. Στεφάνου, Α. Φατούρου, Θ. Χριστοδουλίδη (επιμ.), « Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές», τ. Α', εκδ. Ι. Σιδέρης, 2001

- Περράκη, Διεθνής προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, εκδ. Σάκκουλα, 2000
- Πρακτικά Ημερίδας Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών με θέμα « Έκδοση – Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης» 2012.
- Ριζάβα Φωτεινή, Οργανωμένο Έγκλημα, θεωρητική προσέγγιση, κατ άρθρον ερμηνεία και νομολογιακή αντιμετώπιση, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2012
- Σακκελλαρίου, «Το σύστημα πληροφοριών Schengen», εκδ. Αντ. Σάκκουλα, 1995
- Σαχπεκίδου, Θεμελιώδη δικαιώματα και κοινοτικού δικαίου (νεότερες εξελίξεις) ΕΕΕυρΔ 1997
- Σουρλας Π. Justi atque injusti scientia – Μια εισαγωγή στην επιστήμη του δικαίου, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας 1995
- Σπηλιωτόπουλου – Κουκούλη – Σπηλιωτοπούλου, «Συμφωνίες έκδοσης και δικαστικής συνδρομής μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ- Παρατηρήσεις σχετικά με τη σύναψη και την ισχύ τους» ΠοινΔικ 2003
- Σπινέλλη, Παρελθόν και μέλλον της έκδοσης στην Ευρώπη (από την περίπτωση του Ρήγα στις περιπτώσεις Οτσαλάν και Πινοςέτ) ΠοινΧρ 2001
- Σπινέλλη, « Το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και η αντικατάσταση της διαδικασίας έκδοσης (ελπίδες και φόβοι)», Τιμητικός Τόμος για την Α. Γιωτόπουλου - Μαραγκόπουλου, εκδ. Νομικής Βιβλιοθήκης – Bruylant 2003 , Τ. Β΄
- Στάγκου/Σαχπεκίδου, Δίκαιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2000
- Στάγκου, Η δικαστική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην κοινοτική έννομη τάξη. Η σχέση της με τη συνταγματική εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2004
- Στεργιούλη, Το οργανωμένο έγκλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ΠοινΔικ 2004
- Στεργιούλη, Η αστυνομική και δικαστική συνεργασία στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, ΠοινΔικ 2005
- Στεργιούλη, Eurojust : Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Δικαστικής Συνεργασίας, ΠοινΔικ 2001
- Συμεωνίδου – Καστανίδου, « Ο νόμος για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας», ΠοινΔικ 2004
- Συμεωνίδου – Καστανίδου, Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και παράδοση ημεδαπών με σκοπό δίωξης, ΠοινΔικ 2005

- Συμεωνίδου – Καστανίδου, Οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, ΠοινΔικ 2004
- Sieber (μτφρ. Κότσιφα), Η εξέλιξη του Ποινικού Δικαίου στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης, 1993
- Tansey, Η απαγόρευση της διπλής καταδίκης, Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων, Το ποινικό Δίκαιο στο Νέο Διεθνές Περιβάλλον, Αθήνα 2001
- Τσιρίδη, Ζητήματα δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων, Το Ποινικό Δίκαιο στο Νέο Διεθνές Περιβάλλον, Αθήνα 2001
- Τσόλκα, Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης. Ένα «φιλόδοξο» μέσο για την προώθηση της δικαστικής συνεργασίας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠοινΧρ 2002
- Φιλόπουλου, Κοινοτικό δίκαιο και εθνικό ποινικό δίκαιο. Συμβολή στο έργο του έλληνα νομοθέτη και του δικαστή ΠοινΧρ 2003
- Χρυσικού, Η έκδοση ως θεσμός του ποινικού δικαίου, 2003
- Χρυσικού, Η συμφωνία εκδόσεως μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ. Σκέψεις και προβληματισμοί για ένα ζήτημα που δεν συζητήθηκε όσο έπρεπε, ΠοινΔικ 2003
- Albors – Llorens, “ Changes in the Jurisdiction of the European Court of Justice under the treaty of Amsterdam”
- Alegre & Leaf, “Mutual recognition in European Judicial Cooperation : A step too far too soon ? Case study - The European Arrest warrant” European Law Journal 2004
- Anderson and Apat, Striking a balance between Freedom, Security and Justice in an Enlarged European Union, Center for European Policy Studies, Brussels
- Bassiouni, International Criminal Law 1999
- Bruggeman, International Law Enforcement Co-operation : A Critical Assessment, European Journal on Criminal Policy and research, 2001
- Corstens, Criminal Law in the First Pillar? European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice 2003
- De Kerchove, L' espace judiciaire penal europeen après Amsterdam et le sommet de Tampere, Vers un espace judiciaire penal europeen, Editions de l' Universite de Bruxelles, 2000

- De Kerchove, “ Ameliorations institutionnelles a apportet au Titre VI du traite sur l’ Union europeenne dans le domaine de la securite interieure”, De l’ Universite de Bruxelles , 2000
- Denza, The 2000 Convention on mutual assistance in criminal matters, Common Market Law Review 2003
- Douglas – Scott, “The rule of law in the European Union putting the security inti the area of freedom, security and justice” 2004
- Gautier, Cooperation Judiciaire en matiere penale Eurojust, 2002
- Horvatits- De Buck, The Europol and Eurojust Project on Joint Investigation Teams 2007
- Jimeno – Bulnes, European Judicial Cooperation in Criminal Matters, European Law Journal 2003
- Mackarel and Nash “Extradition and the European Union” 1997
- McClean, International Co-operation in Civil and Criminal Matters 2001
- Mueller and Besharov, Evolution and enforcement of international criminal law
- Murray and Harris: mutual Assistance in Criminal Matters, 2000
- Plachta, “Joint Investigation Teams, A New Form of International Cooperation in Criminal Matters”, European Journal of Crime, 2005
- Vervaele, The Europeanisation of Criminal Law and the Criminal Law Dimension of European Integration, 2005
- Wouters and Naert, “ Of Arrest Warrants, Terrorist Offences and Extadition Deals : An Appraisal of the EU’s Main Criminal Law Measures Against terrorism

6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

A. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΙV

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ V

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 29 (πρώην άρθρο Κ.1)

Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στόχος της Ένωσης είναι να παρέχει στους πολίτες υψηλό επίπεδο προστασίας εντός ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με την ανάπτυξη από κοινού δράσης μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, και με την πρόληψη και την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με την πρόληψη και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, οργανωμένης ή μη, ιδίως της τρομοκρατίας, της εμπορίας ανθρώπων και των εγκλημάτων κατά παιδιών, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και όπλων, της δωροδοκίας και της απάτης, μέσω:

- στενότερης συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών δυνάμεων, τελωνειακών και άλλων αρμοδίων αρχών στα κράτη μέλη, τόσο απευθείας όσο και μέσω της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Ευρωπόλ), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 και 32,
- στενότερης συνεργασίας μεταξύ δικαστικών και άλλων αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31 στοιχεία α) έως δ) και 32,
- προσέγγισης, όπου είναι αναγκαίο, των κανόνων σε ποινικές υποθέσεις στα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 στοιχείο ε).

Άρθρο 30 (πρώην άρθρο Κ.2)

1. Η από κοινού δράση στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας περιλαμβάνει:

α) την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών, τελωνειακών και άλλων ειδικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου των κρατών μελών, σε σχέση με την πρόληψη, την εξακρίβωση και τη διερεύνηση αξιόποινων πράξεων,

β) τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που κατέχουν οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου για αναφορές ως προς τις καταχωρήσεις ύποπτων οικονομικών συναλλαγών, ιδίως μέσω της Ευρωπόλ, υπό την επιφύλαξη των κατάλληλων διατάξεων για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

γ) συνεργασία και κοινές πρωτοβουλίες για την κατάρτιση, την ανταλλαγή αξιωματικών-συνδέσμων, την απόσπαση υπαλλήλων, τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού και την εγκληματολογική έρευνα,

δ) την κοινή αξιολόγηση ιδιαίτερων τεχνικών έρευνας σε σχέση με την εξακρίβωση σοβαρών μορφών οργανωμένης εγκληματικότητας.

2. Το Συμβούλιο προωθεί τη συνεργασία μέσω της Ευρωπόλ, ειδικότερα δε, εντός πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ:

α) παρέχει τη δυνατότητα στην Ευρωπόλ να διευκολύνει και να υποστηρίζει την προετοιμασία, και να ενθαρρύνει τον συντονισμό και τη διεξαγωγή ειδικών δράσεων έρευνας από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρησιακών δράσεων κοινών ομάδων, οι οποίες περιλαμβάνουν εκπροσώπους της Ευρωπόλ, ως υποστήριξη,

β) θεσπίζει μέτρα που επιτρέπουν στην Ευρωπόλ να ζητεί από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να διενεργούν και να συντονίζουν τις έρευνες τους για συγκεκριμένες υποθέσεις και να αναπτύσσει ειδική εμπειρία, η οποία μπορεί να τεθεί στη διάθεση των κρατών μελών και να τα συνδράμει κατά την έρευνα υποθέσεων οργανωμένης εγκληματικότητας,

γ) ευνοεί την καθιέρωση επαφών μεταξύ εισαγγελικών/ανακριτικών υπαλλήλων ειδικών στην καταπολέμηση της οργανωμένης εγκληματικότητας, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπόλ,

δ) εγκαθιδρύει δίκτυο έρευνας, τεκμηρίωσης και στατιστικής σχετικά με τη διασυνοριακή εγκληματικότητα.

Άρθρο 31 (πρώην άρθρο Κ.3)

Η από κοινού δράση για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις περιλαμβάνει τα εξής:

α) διευκόλυνση και επιτάχυνση της συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων υπουργείων και των δικαστικών αρχών ή αντίστοιχων αρμοδίων αρχών των κρατών μελών σε σχέση με τη διεξαγωγή δικών και την εκτέλεση αποφάσεων,

β) διευκόλυνση της έκδοσης μεταξύ των κρατών μελών,

γ) εξασφάλιση της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, για τη βελτίωση της εν λόγω συνεργασίας,

δ) πρόληψη των συγκρούσεων δικαιοδοσίας μεταξύ κρατών μελών,

ε) προοδευτική θέσπιση μέτρων για τον καθορισμό ελάχιστων κανόνων ως προς τα στοιχεία της αντικειμενικής υποστάσεως των αξιόποινων πράξεων και τις ποινές στους τομείς της οργανωμένης εγκληματικότητας, της τρομοκρατίας και της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών.

Άρθρο 32 (πρώην άρθρο Κ.4)

Το Συμβούλιο καθορίζει τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς υπό τους οποίους οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στα άρθρα 30 και 31 μπορούν να αναλάβουν δράση στο έδαφος άλλου κράτους μέλους σε σύνδεση και σε συμφωνία με τις αρχές του τελευταίου.

Άρθρο 33 (πρώην άρθρο Κ.5)

Ο παρών Τίτλος δεν θίγει την άσκηση των αρμοδιοτήτων που εμπίπτουν στα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφαλείας.

Άρθρο 34 (πρώην άρθρο Κ.6)

1. Στους τομείς που αναφέρονται στον παρόντα Τίτλο, τα κράτη μέλη αλληλοενημερώνονται και διαβουλεύονται μεταξύ τους στα πλαίσια του Συμβουλίου προκειμένου να συντονίζουν τη δράση τους. Προς το σκοπό αυτό, καθιερώνουν συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων υπηρεσιών των διοικήσεών τους.

2. Το Συμβούλιο λαμβάνει μέτρα και προωθεί, με τις κατάλληλες μορφές και διαδικασίες, όπως ορίζονται στον παρόντα Τίτλο, τη συνεργασία η οποία συμβάλλει στην επιδίωξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προς το σκοπό αυτό, αποφασίζοντας ομόφωνα κατόπιν πρωτοβουλίας οποιουδήποτε κράτους μέλους ή της Επιτροπής, το Συμβούλιο μπορεί:

α) να υιοθετεί κοινές θέσεις προσδιορίζοντας την προσέγγιση της Ένωσης ως προς συγκεκριμένο θέμα,

β) να υιοθετεί αποφάσεις-πλαίσιο με σκοπό την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών. Οι αποφάσεις-πλαίσιο δεσμεύουν τα κράτη μέλη ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα αλλά αφήνουν στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών την επιλογή του τύπου και των μέσων. Δεν παράγουν άμεσο αποτέλεσμα,

γ) να υιοθετεί αποφάσεις για οποιοδήποτε άλλο σκοπό συνεπή με τους στόχους του παρόντος Τίτλου, αποκλεισμένης οποιασδήποτε προσέγγισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών. Οι αποφάσεις αυτές είναι δεσμευτικές και δεν παράγουν άμεσο αποτέλεσμα· το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή αυτών των αποφάσεων στο επίπεδο της Ένωσης,

δ) να καταρτίζει συμβάσεις, τις οποίες συνιστά στα κράτη μέλη προς αποδοχή σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες. Τα κράτη μέλη κινούν τις εφαρμοστέες διαδικασίες εντός προθεσμίας που ορίζεται από το Συμβούλιο.

Εκτός αν άλλως ορίζουν, οι συμβάσεις αυτές, αφού υιοθετηθούν τουλάχιστον από τα μισά κράτη μέλη, αρχίζουν να ισχύουν στα εν λόγω κράτη μέλη· τα μέτρα εφαρμογής των συμβάσεων αυτών θεσπίζονται από το Συμβούλιο με πλειοψηφία δύο τρίτων των Συμβαλλομένων Μερών.

3. Όταν το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, οι ψήφοι των μελών του σταθμίζονται όπως ορίζεται στο άρθρο 205 παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας· για τη θέσπιση των πράξεων του Συμβουλίου, απαιτούνται τουλάχιστον 62 ψήφοι υπέρ, που περιλαμβάνουν τις ψήφους 10 τουλάχιστον μελών.

4. Για διαδικαστικά ζητήματα, το Συμβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών του.

Άρθρο 35 (πρώην άρθρο Κ.7)

1. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει αρμοδιότητα, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, να αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις επί του κύρους και της ερμηνείας των αποφάσεων-πλαίσιο, και των αποφάσεων, επί της ερμηνείας των συμβάσεων που καταρτίζονται βάσει του παρόντος Τίτλου και επί του κύρους και της ερμηνείας των μέτρων εφαρμογής τους.

2. Με δήλωση κατά την υπογραφή της Συνθήκης του Άμστερνταμ ή οποιαδήποτε στιγμή μετά την υπογραφή, κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποδέχεται την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις όπως ορίζεται στην παράγραφο 1.

3. Κάθε κράτος μέλος που προβαίνει σε δήλωση σύμφωνα με την παράγραφο 2 ορίζει είτε:

α) ότι οποιοδήποτε δικαστήριο του κράτους αυτού, του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου, δύναται να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί με προδικαστική απόφαση επί ζητήματος το οποίο ανακύπτει σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιόν του και αφορά το κύρος ή την ερμηνεία πράξεως που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εάν το δικαστήριο αυτό κρίνει ότι η απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης, είτε

β) ότι οποιοδήποτε δικαστήριο του κράτους αυτού δύναται να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί με προδικαστική απόφαση επί ζητήματος το οποίο ανακύπτει σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιόν του και αφορά το κύρος ή την ερμηνεία πράξεως που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εάν το δικαστήριο αυτό κρίνει ότι η απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης.

4. Οποιοδήποτε κράτος μέλος, είτε προέβη είτε μη σε δήλωση σύμφωνα με την παράγραφο 2, δικαιούται να υποβάλει υπόμνημα ή γραπτές παρατηρήσεις στο Δικαστήριο σε υποθέσεις που ανακύπτουν σύμφωνα με την παράγραφο 1.

5. Το Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα να ελέγχει το κύρος ή την αναλογικότητα επιχειρησιακών δράσεων της αστυνομίας ή άλλων υπηρεσιών επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους ή την άσκηση των ευθυνών που φέρουν τα κράτη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.

6. Το Δικαστήριο έχει αρμοδιότητα να ελέγχει τη νομιμότητα των αποφάσεων-πλαίσιο και των αποφάσεων σε προσφυγές που ασκούνται από κράτος μέλος ή από την Επιτροπή λόγω αναρμοδιότητας, παραβάσεως ουσιώδους τύπου, παραβάσεως της παρούσας Συνθήκης ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της ή λόγω καταχρήσεως εξουσίας. Οι προσφυγές που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο ασκούνται εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση του μέτρου.

7. Το Δικαστήριο έχει αρμοδιότητα να αποφαινεται επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ κρατών μελών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή πράξεων που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 34 παράγραφος 2, εφόσον η εν λόγω διαφορά δεν μπορεί να επιλυθεί από το Συμβούλιο εντός έξι μηνών από της υποβολής της στο Συμβούλιο εκ μέρους ενός εκ των μελών του. Το Δικαστήριο έχει επίσης αρμοδιότητα να αποφαινεται επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή συμβάσεων που καταρτίζονται βάσει του άρθρου 34 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

Άρθρο 36 (πρώην άρθρο Κ.8)

1. Συνιστάται Συντονιστική Επιτροπή αποτελούμενη από ανώτατους υπαλλήλους. Εκτός του συντονιστικού της ρόλου, η επιτροπή αυτή έχει ως καθήκοντα:

- να διατυπώνει γνώμες προς το Συμβούλιο, είτε μετά από αίτησή του είτε με δική της πρωτοβουλία,

- να συμβάλλει, με την επιφύλαξη του άρθρου 207 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 29.

2. Η Επιτροπή συμπράττει πλήρως στις εργασίες σχετικά με τους τομείς που αποτελούν το αντικείμενο του παρόντος Τίτλου.

Άρθρο 37 (πρώην άρθρο Κ.9)

Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τις κοινές θέσεις που υιοθετούνται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Τίτλου, στα πλαίσια των διεθνών οργανισμών και διεθνών διασκέψεων, στις οποίες συμμετέχουν.

Τα άρθρα 18 και 19 εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, σε θέματα που εμπίπτουν στον παρόντα Τίτλο.

Άρθρο 38 (πρώην άρθρο K.10)

Οι συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 24 μπορούν να καλύπτουν θέματα τα οποία εμπίπτουν στον παρόντα Τίτλο.

Άρθρο 39 (πρώην άρθρο K.11)

1. Το Συμβούλιο ζητεί τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προτού θεσπίσει οποιοδήποτε μέτρο αναφερόμενο στο άρθρο 34 παράγραφος 2 στοιχεία β), γ) και δ). Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γνωμοδοτεί εντός προθεσμίας που μπορεί να ορίσει το Συμβούλιο, η οποία δεν είναι κατώτερη των τριών μηνών. Εάν δεν υπάρξει γνώμη εντός της προθεσμίας αυτής, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει.

2. Η Προεδρία και η Επιτροπή ενημερώνουν τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις συζητήσεις στους τομείς που εμπίπτουν στον παρόντα Τίτλο.

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δύναται να απευθύνει στο Συμβούλιο ερωτήσεις ή συστάσεις. Πραγματοποιεί ετησίως συζήτηση για την πρόοδο που σημειώθηκε στους τομείς που εμπίπτουν στον παρόντα Τίτλο.

Άρθρο 40 (πρώην άρθρο K.12)

1. Τα κράτη μέλη τα οποία προτίθενται να καθιερώσουν στενότερη συνεργασία μεταξύ τους μπορεί να εξουσιοδοτηθούν, τηρουμένων των άρθρων 43 και 44, να κάνουν χρήση των οργάνων, διαδικασιών και μηχανισμών που θεσπίζουν οι Συνθήκες, εφόσον η προτεινόμενη συνεργασία:

α) σέβεται τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τους στόχους του παρόντος Τίτλου,

β) έχει ως στόχο να επιτρέψει στην Ένωση να αναπτυχθεί ταχύτερα σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 εξουσιοδότηση παρέχεται από το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερομένων κρατών μελών και αφού κληθεί η Επιτροπή να υποβάλει τη γνώμη της· το αίτημα διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Εάν μέλος του Συμβουλίου δηλώσει ότι, για σημαντικούς και δεδηλωμένους λόγους εθνικής πολιτικής, προτίθεται να αντιταχθεί στην παροχή εξουσιοδότησης με ειδική πλειοψηφία, δεν διεξάγεται ψηφοφορία. Το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να ζητήσει την παραπομπή του θέματος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, προκειμένου να ληφθεί ομοφώνως απόφαση.

Οι ψήφοι των μελών του Συμβουλίου σταθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 205 παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Για τη θέσπισή τους, οι αποφάσεις απαιτούν τουλάχιστον 62 ψήφους υπέρ, που περιλαμβάνουν τις ψήφους τουλάχιστον δέκα μελών.

3. Κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετέχει στη συνεργασία που καθιερώνεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο κοινοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, η οποία διατυπώνει γνώμη στο Συμβούλιο, εντός τριών μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης αυτής, συνοδευόμενη ενδεχομένως από σύσταση για ειδικές διευθετήσεις που θεωρεί τυχόν αναγκαίες για να συμμετάσχει το κράτος μέλος αυτό στην εν λόγω συνεργασία. Εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης αυτής, το Συμβούλιο αποφασίζει για το αίτημα και για τις ειδικές διευθετήσεις που τυχόν θεωρεί αναγκαίες. Η απόφαση λογίζεται ότι έχει ληφθεί εκτός αν το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία, αποφασίσει να παραμείνει το αίτημα εκκρεμές· στην περίπτωση αυτή, το Συμβούλιο δηλώνει τους λόγους της απόφασής του και καθορίζει προθεσμία για την επανεξέταση του θέματος. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο αποφασίζει υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο 44.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 29 έως 41 εφαρμόζονται στη στενότερη συνεργασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, εκτός αν ορίζεται άλλως στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 43 και 44.

Οι διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που αφορούν την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής εφαρμόζονται στις παραγράφους 1, 2 και 3.

5. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άρθρο 41 (πρώην άρθρο Κ.13)

1. Τα άρθρα 189, 190, 195, 196 έως 199, 203, 204, 205 παράγραφος 3, 206 έως 209, 213 έως 219, 255 και 290 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, εφαρμόζονται στις διατάξεις σχετικά με τους τομείς που αποτελούν το αντικείμενο του παρόντος Τίτλου.

2. Οι διοικητικές δαπάνες τις οποίες συνεπάγονται για τα όργανα οι διατάξεις σχετικά με τους τομείς που αποτελούν το αντικείμενο του παρόντος Τίτλου, βαρύνουν τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

3. Οι λειτουργικές δαπάνες τις οποίες συνεπάγεται η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, βαρύνουν επίσης τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει άλλως με ομοφωνία. Στις περιπτώσεις που οι δαπάνες δεν βαρύνουν τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, βαρύνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την κλείδα Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει ομόφωνα άλλως.

4. Στις δαπάνες που βαρύνουν τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εφαρμόζεται η διαδικασία του προϋπολογισμού που ορίζεται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Άρθρο 42 (πρώην άρθρο Κ.14)

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής ή κράτους μέλους, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να αποφασίσει ότι η δράση στους τομείς του άρθρου 29 εμπίπτει στον Τίτλο ΙΩ της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθορίζοντας ταυτοχρόνως τις σχετικές προϋποθέσεις ψηφοφορίας. Συνιστά στα κράτη μέλη να αποδεχθούν αυτή την απόφαση σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

ΤΙΤΛΟΣ VII (πρώην Τίτλος VI)

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΕΝΟΤΕΡΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ VIII (πρώην Τίτλος VII)

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Εις πίστωση των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα Συνθήκη.

Έγινε στο Μάαστριχτ, στις επτά Φεβρουαρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα δύο.

Β. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ « ΠΕΡΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΕΠΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ» ΤΗΣ 20.4.1959

Preamble

The governments signatory hereto, being members of the Council of Europe,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity among its members;

Believing that the adoption of common rules in the field of mutual assistance in criminal matters will contribute to the attainment of this aim;

Considering that such mutual assistance is related to the question of extradition, which has already formed the subject of a Convention signed on 13th December 1957,

Have agreed as follows:

Chapter I – General provisions

Article 1

1 The Contracting Parties undertake to afford each other, in accordance with the provisions of this Convention, the widest measure of mutual assistance in proceedings in respect of offences the punishment of which, at the time of the request for assistance, falls within the jurisdiction of the judicial authorities of the requesting Party.

2 This Convention does not apply to arrests, the enforcement of verdicts or offences under military law which are not offences under ordinary criminal law.

Article 2

Assistance may be refused:

- a if the request concerns an offence which the requested Party considers a political offence, an offence connected with a political offence, or a fiscal offence;
- b if the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice the sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests of its country.

Chapter II – Letters rogatory

Article 3

The requested Party shall execute in the manner provided for by its law any letters rogatory relating to a criminal matter and addressed to it by the judicial authorities of the requesting Party for the purpose of procuring evidence or transmitting articles to be produced in evidence, records or documents. 2 If the requesting Party desires witnesses or experts to give evidence on oath, it shall expressly so request, and the requested Party shall comply with the request if the law of its country does not prohibit it.

3 The requested Party may transmit certified copies or certified photostat copies of records or documents requested, unless the requesting Party expressly requests the transmission of originals, in which case the requested Party shall make every effort to comply with the request.

Article 4

On the express request of the requesting Party the requested Party shall state the date and place of execution of the letters rogatory. Officials and interested persons may be present if the requested Party consents.

Article 5

1 Any Contracting Party may, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, when signing this Convention or depositing its instrument of ratification or accession, reserve the right to make the execution of letters rogatory for search or seizure of property dependent on one or more of the following conditions:

- a that the offence motivating the letters rogatory is punishable under both the law of the requesting Party and the law of the requested Party;
- b that the offence motivating the letters rogatory is an extraditable offence in the requested country;
- c that execution of the letters rogatory is consistent with the law of the requested Party.

2 Where a Contracting Party makes a declaration in accordance with paragraph 1 of this article, any other Party may apply reciprocity.

Article 6

1 The requested Party may delay the handing over of any property, records or documents requested, if it requires the said property, records or documents in connection with pending criminal proceedings.

2 Any property, as well as original records or documents, handed over in execution of letters rogatory shall be returned by the requesting Party to the requested Party as soon as possible unless the latter Party waives the return thereof.

Chapter III – Service of writs and records of judicial verdicts Appearance of witnesses, experts and prosecuted persons

Article 7

1 The requested Party shall effect service of writs and records of judicial verdicts which are transmitted to it for this purpose by the requesting Party.

Service may be effected by simple transmission of the writ or record to the person to be served. If the requesting Party expressly so requests, service shall be effected by the requested Party in the manner provided for the service of analogous documents under its own law or in a special manner consistent with such law.

2 Proof of service shall be given by means of a receipt dated and signed by the person served or by means of a declaration made by the requested Party that service has been effected and stating the form and date of such service. One or other of these documents shall be sent immediately to the requesting Party. The requested Party shall, if the requesting Party so requests, state whether service has been effected in accordance with the law of the requested Party. If service cannot be effected, the reasons shall be communicated immediately by the requested Party to the requesting Party.

3 Any Contracting Party may, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, when signing this Convention or depositing its instrument of ratification or accession, request that service of a summons on an accused person who is in its territory be transmitted to its authorities by a certain time before the date set for appearance. This time shall be specified in the aforesaid declaration and shall not exceed 50 days.

This time shall be taken into account when the date of appearance is being fixed and when the summons is being transmitted.

Article 8

A witness or expert who has failed to answer a summons to appear, service of which has been requested, shall not, even if the summons contains a notice of penalty, be subjected to any punishment or measure of restraint, unless subsequently he voluntarily enters the territory of the requesting Party and is there again duly summoned.

Article 9

The allowances, including subsistence, to be paid and the travelling expenses to be refunded to a witness or expert by the requesting Party shall be calculated as from his place of residence and shall be at rates at least equal to those provided for in the scales and rules in force in the country where the hearing is intended to take place.

Article 10

1 If the requesting Party considers the personal appearance of a witness or expert before its judicial authorities especially necessary, it shall so mention in its request for service of the summons and the requested Party shall invite the witness or expert to appear.

The requested Party shall inform the requesting Party of the reply of the witness or expert.

2 In the case provided for under paragraph 1 of this article the request or the summons shall indicate the approximate allowances payable and the travelling and subsistence expenses refundable.

3 If a specific request is made, the requested Party may grant the witness or expert an advance. The amount of the advance shall be endorsed on the summons and shall be refunded by the requesting Party.

Article 11

1 A person in custody whose personal appearance as a witness or for purposes of confrontation is applied for by the requesting Party shall be temporarily transferred to the territory where the hearing is intended to take place, provided that he shall be sent back within the period stipulated by the requested Party and subject to the provisions of Article 12 in so far as these are applicable.

Transfer may be refused:

- a if the person in custody does not consent,
- b if his presence is necessary at criminal proceedings pending in the territory of the requested Party,
- c if transfer is liable to prolong his detention, or
- d if there are other overriding grounds for not transferring him to the territory of the requesting Party.

2 Subject to the provisions of Article 2, in a case coming within the immediately preceding paragraph, transit of the person in custody through the territory of a third State, Party to this Convention, shall be granted on application, accompanied by all necessary documents, addressed by the Ministry of Justice of the requesting Party to the Ministry of Justice of the Party through whose territory transit is requested.

A Contracting Party may refuse to grant transit to its own nationals.

3 The transferred person shall remain in custody in the territory of the requesting Party and, where applicable, in the territory of the Party through which transit is requested, unless the Party from whom transfer is requested applies for his release.

Article 12

1 A witness or expert, whatever his nationality, appearing on a summons before the judicial authorities of the requesting Party shall not be prosecuted or detained or subjected to any other restriction of his personal liberty in the territory of that Party in respect of acts or convictions anterior to his departure from the territory of the requested Party.

2 A person, whatever his nationality, summoned before the judicial authorities of the requesting Party to answer for acts forming the subject of proceedings against him, shall not be prosecuted or detained or subjected to any other restriction of his personal liberty for acts or convictions anterior to his departure from the territory of the requested Party and not specified in the summons.

3 The immunity provided for in this article shall cease when the witness or expert or prosecuted person, having had for a period of fifteen consecutive days from the date when his presence is no longer required by the judicial authorities an opportunity of leaving, has nevertheless remained in the territory, or having left it, has returned.

Chapter IV – Judicial records

Article 13

1 A requested Party shall communicate extracts from and information relating to judicial records, requested from it by the judicial authorities of a Contracting Party and needed in a criminal matter, to the same extent that these may be made available to its own judicial authorities in like case.

2 In any case other than that provided for in paragraph 1 of this article the request shall be complied with in accordance with the conditions provided for by the law, regulations or practice of the requested Party.

Chapter V – Procedure

Article 14

1 Requests for mutual assistance shall indicate as follows:

- a the authority making the request,
- b the object of and the reason for the request,
- c where possible, the identity and the nationality of the person concerned, and
- d where necessary, the name and address of the person to be served.

2 Letters rogatory referred to in Articles 3, 4 and 5 shall, in addition, state the offence and contain a summary of the facts.

Article 15

1 Letters rogatory referred to in Articles 3, 4 and 5 as well as the applications referred to in Article 11 shall be addressed by the Ministry of Justice of the requesting Party to the Ministry of Justice of the requested Party and shall be returned through the same channels.

2 In case of urgency, letters rogatory may be addressed directly by the judicial authorities of the requesting Party to the judicial authorities of the requested Party. They shall be returned together with the relevant documents through the channels stipulated in paragraph 1 of this article.

3 Requests provided for in paragraph 1 of Article 13 may be addressed directly by the judicial authorities concerned to the appropriate authorities of the requested Party, and the replies may be returned directly by those authorities. Requests provided for in paragraph 2 of Article 13 shall be addressed by the Ministry of Justice of the requesting Party to the Ministry of Justice of the requested Party.

4 Requests for mutual assistance, other than those provided for in paragraphs 1 and 3 of this article and, in particular, requests for investigation preliminary to prosecution, may be communicated directly between the judicial authorities.

5 In cases where direct transmission is permitted under this Convention, it may take place through the International Criminal Police Organisation (Interpol).

6 A Contracting Party may, when signing this Convention or depositing its instrument of ratification or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, give notice that some or all requests for assistance shall be sent to it through channels other than those provided for in this article, or require that, in a case provided for in paragraph 2 of this article, a copy of the letters rogatory shall be transmitted at the same time to its Ministry of Justice.

7 The provisions of this article are without prejudice to those of bilateral agreements or arrangements in force between Contracting Parties which provide for the direct transmission of requests for assistance between their respective authorities.

Article 16

1 Subject to paragraph 2 of this article, translations of requests and annexed documents shall not be required.

2 Each Contracting Party may, when signing or depositing its instrument of ratification or accession, by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, reserve the right to stipulate that requests and annexed documents shall be addressed to it accompanied by a translation into its own language or into either of the official languages of the Council of Europe or into one of the latter languages, specified by it. The other Contracting Parties may apply reciprocity.

3 This article is without prejudice to the provisions concerning the translation of requests or annexed documents contained in the agreements or arrangements in force or to be made between two or more Contracting Parties.

Article 17

Evidence or documents transmitted pursuant to this Convention shall not require any form of authentication.

Article 18

Where the authority which receives a request for mutual assistance has no jurisdiction to comply therewith, it shall, *ex officio*, transmit the request to the competent authority of its country and shall so inform the requesting Party through the direct channels, if the request has been addressed through such channels.

Article 19

Reasons shall be given for any refusal of mutual assistance.

Article 20

Subject to the provisions of Article 10, paragraph 3, execution of requests for mutual assistance shall not entail refunding of expenses except those incurred by the attendance of experts in the territory of the requested Party or the transfer of a person in custody carried out under Article 11.

Chapter VI – Laying of information in connection with proceedings

Article 21

1 Information laid by one Contracting Party with a view to proceedings in the courts of another Party shall be transmitted between the Ministries of Justice concerned unless a Contracting Party avails itself of the option provided for in paragraph 6 of Article 15.

2 The requested Party shall notify the requesting Party of any action taken on such information and shall forward a copy of the record of any verdict pronounced.

3 The provisions of Article 16 shall apply to information laid under paragraph 1 of this article.

Chapter VII – Exchange of information from judicial records

Article 22

Each Contracting Party shall inform any other Party of all criminal convictions and subsequent measures in respect of nationals of the latter Party, entered in the judicial records. Ministries of Justice shall communicate such information to one another at least once a year. Where the person concerned is considered a national of two or more other Contracting Parties, the information shall be given to each of these Parties, unless the person is a national of the Party in the territory of which he was convicted.

Chapter VIII – Final provisions

Article 23

1 Any Contracting Party may, when signing this Convention or when depositing its instrument of ratification or accession, make a reservation in respect of any provision or provisions of the Convention.

2 Any Contracting Party which has made a reservation shall withdraw it as soon as circumstances permit. Such withdrawal shall be made by notification to the Secretary General of the Council of Europe.

3 A Contracting Party which has made a reservation in respect of a provision of the Convention may not claim application of the said provision by another Party save in so far as it has itself accepted the provision.

Article 24

A Contracting Party may, when signing the Convention or depositing its instrument of ratification or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, define what authorities it will, for the purpose of the Convention, deem judicial authorities.

Article 25

- 1 This Convention shall apply to the metropolitan territories of the Contracting Parties.
- 2 In respect of France, it shall also apply to Algeria and to the overseas Departments, and, in respect of Italy, it shall also apply to the territory of Somaliland under Italian administration.
- 3 The Federal Republic of Germany may extend the application of this Convention to the *Land* of Berlin by notice addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 4 In respect of the Kingdom of the Netherlands, the Convention shall apply to its European territory. The Netherlands may extend the application of this Convention to the Netherlands Antilles, Surinam and Netherlands New Guinea by notice addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 5 By direct arrangement between two or more Contracting Parties and subject to the conditions laid down in the arrangement, the application of this Convention may be extended to any territory, other than the territories mentioned in paragraphs 1, 2, 3 and 4 of this article, of one of these Parties, for the international relations of which any such Party is responsible.

Article 26

- 1 Subject to the provisions of Article 15, paragraph 7, and Article 16, paragraph 3, this Convention shall, in respect of those countries to which it applies, supersede the provisions of any treaties, conventions or bilateral agreements governing mutual assistance in criminal matters between any two Contracting Parties.
- 2 This Convention shall not affect obligations incurred under the terms of any other bilateral or multilateral international convention which contains or may contain clauses governing specific aspects of mutual assistance in a given field.
- 3 The Contracting Parties may conclude between themselves bilateral or multilateral agreements on mutual assistance in criminal matters only in order to supplement the provisions of this Convention or to facilitate the application of the principles contained therein.
- 4 Where, as between two or more Contracting Parties, mutual assistance in criminal matters is practiced on the basis of uniform legislation or of a special system providing for the reciprocal application in their respective territories of measures of mutual assistance, these Parties shall, notwithstanding the provisions of this Convention, be free to regulate their mutual relations in this field exclusively in accordance with such legislation or system. Contracting Parties which, in accordance with this paragraph, exclude as between themselves the application of this Convention shall notify the Secretary General of the Council of Europe accordingly.

Article 27

- 1 This Convention shall be open to signature by the members of the Council of Europe. It shall be ratified. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary General of the Council.
- 2 The Convention shall come into force 90 days after the date of deposit of the third instrument of ratification.

3 As regards any signatory ratifying subsequently the Convention shall come into force 90 days after the date of the deposit of its instrument of ratification.

Article 28

1 The Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council to accede to this Convention, provided that the resolution containing such invitation obtains the unanimous agreement of the members of the Council who have ratified the Convention.

2 Accession shall be by deposit with the Secretary General of the Council of an instrument of accession which shall take effect 90 days after the date of its deposit.

Article 29

Any Contracting Party may denounce this Convention in so far as it is concerned by giving notice to the Secretary General of the Council of Europe. Denunciation shall take effect six months after the date when the Secretary General of the Council received such notification.

Article 30

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the members of the Council and the government of any State which has acceded to this Convention of:

- a the names of the signatories and the deposit of any instrument of ratification or accession;
- b the date of entry into force of this Convention;
- c any notification received in accordance with the provisions of Article 5 – paragraph 1, Article 7 – paragraph 3, Article 15 – paragraph 6, Article 16 – paragraph 2, Article 24, Article 25 – paragraphs 3 and 4, Article 26 – paragraph 4;
- d any reservation made in accordance with Article 23, paragraph 1;
- e the withdrawal of any reservation in accordance with Article 23, paragraph 2;
- f any notification of denunciation received in accordance with the provisions of Article 29 and the date on which such denunciation will take effect.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 20th day of April 1959, in English and French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to the signatory and acceding governments.

Γ. ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ ΤΗΣ 14ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1985

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 48

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου αποβλέπουν στη συμπλήρωση και τη διευκόλυνση εφαρμογής της ευρωπαϊκής συνθήκης δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, της 20ής Απριλίου 1959. Στις σχέσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που είναι και μέλη της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ ισχύει ομοίως το εδάφιο 1 όσον αφορά το κεφάλαιο ΙΙ της συνθήκης Μπενελούξ περί εκδόσεως και δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις της 27ης Ιουνίου 1962 και στη διατύπωση του πρωτοκόλλου της 11ης Μαΐου 1974.

2. Η παράγραφος 1 δεν επηρεάζει την ισχύ ευρύτερων διατάξεων που ισχύουν μεταξύ των μελών με βάση διμερείς συμφωνίες.

Άρθρο 49

Η δικαστική συνδρομή επιτρέπεται επίσης:

α) σε διαδικασίες για πράξεις οι οποίες, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ενός ή και των δύο συμβαλλομένων μερών, τιμωρούνται ως παραβάσεις τάξεως από διοικητικά όργανα, εναντίον της αποφάσεως των οποίων μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο ενώπιον ιδίως ποινικού δικαστηρίου·

β) σε διαδικασίες αποζημιώσεως για μέτρα διώξεως ή άδικης καταδίκες·

γ) σε αστικές υποθέσεις που σχετίζονται με ποινική δίωξη, εφόσον το δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποφασίσει οριστικά επί της ποινικής διώξεως·

ε) για την επίδοση των διαδικαστικών εγγράφων σχετικά με την εκτέλεση μιας ποινής ή ενός μέτρου ασφαλείας, της εισπράξεως προστίμου ή της καταβολής των δικαστικών εξόδων·

στ) για μέτρα που σχετίζονται με την αναστολή επιβολής ή εκτελέσεως ποινής ή μέτρου ασφαλείας, την υφ' όρον απόλυση, την προσωρινή αναστολή ενάρξεως εκτίσεως ή τη διακοπή εκτίσεως ποινής ή μέτρου ασφαλείας.

Άρθρο 50

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση παροχής δικαστικής συνδρομής, κατά τα ρυθμιζόμενα από τις συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 48, για περιπτώσεις παραβιάσεως των διατάξεων εν γένει περί φόρων καταναλώσεως, φόρων προστιθέμενης αξίας και τελωνειακών δασμών. Ως τελωνειακές διατάξεις εννοούνται αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 2 της σύμβασης μεταξύ Βελγίου, Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Λουξεμβούργου και Ολλανδίας περί αμοιβαίας τελωνειακής υποστηρίξεως της 7ης Σεπτεμβρίου 1967, καθώς και αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1468/81 του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1981.

2. Αιτήσεις δικαστικής συνδρομής για περιπτώσεις κατηγορίας απάτης περί τους φόρους καταναλώσεως δεν επιτρέπεται να απορρίπτονται με την αιτιολογία ότι το κράτος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση δεν επιβάλλει φόρους καταναλώσεως.

3. Το εκζητούμν συμβαλλόμενο μέρος δεν θα διαβιβάσει ή χρησιμοποιήσει πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία που έλαβε από το εκζητούμενο μέρος για ανακριτικές,

διωκτικές ή διαδικαστικές πράξεις άλλες από αυτές που περιγράφονται στην αίτηση συνδρομής, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του εκζητουμένου μέρους.

4. Η προβλεπόμενη από το παρόν άρθρο αίτηση δικαστικής συνδρομής μπορεί να απορριφθεί, όταν το ποσό που υπήρξε αντικείμενο μη καταβολής ή εξαπατήσεως δεν ξεπερνά τα 25000 Ecu ή η αξία των ειδών που εισήχθησαν ή εξήχθησαν χωρίς άδεια δεν υπερβαίνει τα 100000 Ecu, εκτός εάν η πράξη λόγω του είδους της ή του προσώπου του δράστη χαρακτηριστεί ως πολύ σοβαρή από το εκζητούν μέρος.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου η αίτηση δικαστικής συνδρομής αναφέρεται σε πράξεις που τιμωρούνται με πρόστιμο (παραβάσεως τάξεως) και η αίτηση υποβάλλεται από δικαστική αρχή.

Άρθρο 51

Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορούν να εξαρτήσουν το παραδεκτό αιτήσεων δικαστικής συνδρομής για έρευνα ή κατάσχεση από όρους άλλους εκτός από τους ακόλουθους:

α) η πράξη που αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως δικαστικής συνδρομής να τιμωρείται κατά το δίκαιο και των δύο συμβαλλομένων μερών με ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας περιοριστικό της ελευθερίας, το ανώτατο όριο των οποίων να είναι τουλάχιστον έξι μήνες, ή να τιμωρείται κατά το δίκαιο ενός των συμβαλλομένων μερών με ισοδύναμες κυρώσεις και κατά το δίκαιο του άλλου μέρους να τιμωρείται ως παράβαση τάξεως από διοικητική αρχή, η απόφαση της οποίας να δύναται να προσβληθεί ενώπιον ιδίως ποινικού δικαστηρίου·

β) η εκτέλεση της αιτήσεως δικαστικής συνδρομής να μην αντιτίθεται και κατά τα λοιπά στο δίκαιο του εκζητουμένου κράτους.

Άρθρο 52

1. Έκαστο των συμβαλλομένων μερών μπορεί να επιδίδει τα έγγραφα της διαδικασίας απευθείας μέσω ταχυδρομείου σε πρόσωπα που ευρίσκονται στο έδαφος ενός άλλου μέρους. Τα συμβαλλόμενα μέρη γνωστοποιούν στην εκτελεστική επιτροπή κατάλογο των εγγράφων που μπορούν να διαβιβασθούν μέσω αυτής της οδού.

2. Εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο παραλήπτης δεν γνωρίζει τη γλώσσα στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο, πρέπει το έγγραφο -τουλάχιστον στα βασικά του μέρη- να μεταφρασθεί στη γλώσσα ή σε μία από τις γλώσσες του συμβαλλομένου μέρους, στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται ο παραλήπτης. Εάν η επιδίδουσα αρχή γνωρίζει ότι ο παραλήπτης ομιλεί μόνο μια άλλη γλώσσα, τότε το έγγραφο -ή τα σημαντικότερα μέρη αυτού- πρέπει να μεταφρασθούν σε αυτή την άλλη γλώσσα.

3. Ο πραγματογνώμων ή ο μάρτυς, ο οποίος δεν συμμορφώνεται σε κλήτευση που του εστάλη μέσω ταχυδρομείου, δεν επιτρέπεται να τιμωρηθεί, ακόμη και αν η κλήτευση περιέχει μέτρα καταναγκασμού, εκτός εάν αργότερα μεταβεί οικειοθελώς στο έδαφος του εκζητούντος κράτους και εκεί κλητευθεί εκ νέου νόμιμα. Οι επιδίδουσες αρχές επιμελούνται ώστε οι κλητεύσεις μέσω ταχυδρομείου να μην εμπεριέχουν μέτρα καταναγκασμού. Η διάταξη αυτή δεν επηρεάζει το άρθρο 34 της συνθήκης Μπενελούξ περί εκδόσεως και δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, της 27ης Ιουνίου 1962, όπως είναι τροποποιημένο στο πρωτόκολλο της 11ης Μαΐου 1974.

4. Εάν η πράξη για την οποία ζητείται η δικαστική συνδρομή τιμωρείται κατά το δίκαιο τόσο του εκζητούντος όσο και του εκζητουμένου συμβαλλομένου μέρους διοικητικά ως παράβαση τάξεως που είναι δυνατό να εκκληθεί ενώπιον ποινικού δικαστηρίου, τότε η επίδοση εγγράφων λαμβάνει κατά κανόνα χώρα σύμφωνα με την παράγραφο 1.

5. Ανεξάρτητα από την παράγραφο 1, η επίδοση εγγράφων της διαδικασίας μπορεί να λάβει χώρα και μέσω της δικαστικής αρχής του εκζητουμένου κράτους, όταν η διεύθυνση του παραλήπτη είναι άγνωστη ή το εκζητούν κράτος απαιτεί προσωπική επίδοση.

Άρθρο 53

1. Οι αιτήσεις δικαστικής συνδρομής και οι σχετικές απαντήσεις δύνανται να υποβάλλονται απευθείας μεταξύ των δικαστικών αρχών.

2. Η παράγραφος 1 δεν επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής αιτήσεων μεταξύ των Υπουργείων Δικαιοσύνης ή μέσω των εθνικών κεντρικών γραφείων της Διεθνούς Αστυνομικής Οργανώσεως.

3. Οι αιτήσεις προσωρινής μεταφοράς ή διαμεταγωγή ατόμων που τελούν υπό καθεστώς προσωρινής κρατήσεως ή φυλακίσεως ή στα οποία έχει επιβληθεί στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας καθώς και η τακτική ή ευκαιριακή ανταλλαγή πληροφοριών από δικαστικά αρχεία γίνεται μέσω των Υπουργείων Δικαιοσύνης.

4. Σύμφωνα με το πνεύμα της ευρωπαϊκής σύμβασης για δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις της 20ής Απριλίου 1959, ως Υπουργείο Δικαιοσύνης σχετικά με τη Γερμανία εννοούμε τον Ομοσπονδιακό Υπουργό Δικαιοσύνης και τους Υπουργούς ή Γερουσιαστές Δικαιοσύνης των ομόσπονδων κρατών.

5. Μηνύσεις ή καταγγελίες επί σκοπώ ποινικής διώξεως, σύμφωνα με το άρθρο 21 της ευρωπαϊκής σύμβασης δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, της 20ής Απριλίου 1959, ή σύμφωνα με το άρθρο 42 της συνθήκης Μπενελούξ για έκδοση και δικαστική συνδρομή σε ποινικά θέματα, της 27ης Ιουνίου 1962, όπως διατυπώθηκε στο πρωτόκολλο της 11ης Μαΐου 1974, λόγω παραβάσεως των διατάξεων περί οδηγήσεως και αναπαύσεως, δύνανται να διαβιβάζονται απευθείας από τις δικαστικές αρχές του εκζητούντος στις δικαστικές αρχές του εκζητούμενου κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ NE BIS IN IDEM

Άρθρο 54

Όποιος καταδικάσθηκε αμετάκλητα από ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να διωχθεί από ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, υπό τον όρον όμως ότι, σε περίπτωση καταδίκης, η ποινή έχει ήδη εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν μπορεί πλέον να εκτιθεί σύμφωνα με τους νόμους του συμβαλλομένου μέρους που επέβαλε την καταδίκη.

Άρθρο 55

1. Ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, κατά το χρόνο της κυρώσεως, αποδοχής ή εγκρίσεως της παρούσας σύμβασης, να δηλώσει ότι δεν δεσμεύεται από το άρθρο 54 σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν τα πραγματικά περιστατικά τα οποία έλαβε υπόψη της η αλλοδαπή δικαστική απόφαση έλαβαν χώρα είτε εν όλω είτε εν μέρει στο έδαφός του, στην τελευταία όμως αυτή περίπτωση η εξαίρεση αυτή δεν εφαρμόζεται, εάν τα πραγματικά αυτά περιστατικά έλαβαν χώρα εν μέρει στο έδαφος του συμβαλλομένου μέρους, όπου εκδόθηκε η δικαστική απόφαση·

β) όταν τα πραγματικά περιστατικά τα οποία είχε λάβει υπόψη η αλλοδαπή δικαστική απόφαση συνιστούν αξιόποινη πράξη κατά της ασφαλείας του κράτους ή εναντίον άλλων εξίσου ουσιαστικών συμφερόντων αυτού του συμβαλλομένου μέρους·

γ) όταν τα πραγματικά περιστατικά τα οποία είχε λάβει υπόψη η αλλοδαπή δικαστική απόφαση διεπράχθησαν από δημόσιο υπάλληλο αυτού του συμβαλλόμενου μέρους κατά παράβαση των καθηκόντων της θέσεώς του.

2. Συμβαλλόμενο μέρος που προέβη στη δήλωση εξαίρεσεως που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) προσδιορίζει τις κατηγορίες των αξιοποιώνων πράξεων, στις οποίες μπορεί να εφαρμοσθεί αυτή η εξαίρεση.

3. Συμβαλλόμενο μέρος έχει τη δυνατότητα ανά πάσα στιγμή να ανακαλεί μια τέτοια δήλωση σχετική με μία ή περισσότερες από τις εξαίρεσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

4. Οι εξαιρέσεις, που αποτελούν αντικείμενο μιας δηλώσεως κατά την παράγραφο 1, δεν εφαρμόζονται όταν το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος έχει ζητήσει από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος την ποινική δίωξη για τα ίδια πραγματικά περιστατικά ή συναίνεσε στην έκδοση του εν λόγω προσώπου.

Άρθρο 56

Εάν ασκήθηκε νέα ποινική δίωξη από ένα συμβαλλόμενο μέρος εναντίον προσώπου, το οποίο καταδικάστηκε αμετάκλητα για τα ίδια πραγματικά περιστατικά από ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος, ο χρόνος στέρησης της ελευθερίας που εκτίθηκε στο έδαφος του τελευταίου τούτου συμβαλλομένου μέρους εξαιτίας αυτών των πραγματικών περιστατικών πρέπει να εκπίπτει από την κύρωση που ενδεχομένως θα επιβληθεί. Θα λαμβάνονται επίσης υπόψη, στο μέτρο που οι εθνικές νομοθεσίες το επιτρέπουν, οι οποιοσδήποτε άλλες κυρώσεις πέραν των στερητικών της ελευθερίας ποινών.

Άρθρο 57

1. Όταν κάποιος κατηγορείται για μια αξιόποινη πράξη από ένα συμβαλλόμενο μέρος και οι αρμόδιες αρχές αυτού του μέρους έχουν λόγους να πιστεύουν ότι η κατηγορία αφορά τα ίδια πραγματικά περιστατικά για τα οποία δικάστηκε ήδη αμετάκλητα από ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος, οι αρχές αυτές θα ζητήσουν, εάν το θεωρούν αναγκαίο, τις κατάλληλες πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές του συμβαλλομένου μέρους, στο έδαφος του οποίου έχει ήδη εκδοθεί μια απόφαση.

2. Οι ζητούμενες πληροφορίες θα χορηγούνται όσο το δυνατόν συντομότερα και λαμβάνονται υπόψη περαιτέρω κατά την εκκρεμή διαδικασία.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υποδεικνύει κατά το χρόνο της κυρώσεως, αποδοχής ή εγκρίσεως της παρούσας σύμβασης τις αρχές που είναι αρμόδιες να ζητούν και να δέχονται τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 58

Οι προηγούμενες διατάξεις δεν εμποδίζουν την εφαρμογή ευρύτερων εθνικών διατάξεων που αφορούν την εφαρμογή της αρχής "ne bis in idem", η οποία συνδέεται με τις δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί στο εξωτερικό.

Δ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΠΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ 29.5.2000

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σχέση με άλλες συμβάσεις περί αμοιβαίας συνδρομής

1. Σκοπός της παρούσας σύμβασης είναι η συμπλήρωση των διατάξεων και η διευκόλυνση της εφαρμογής μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων, της 20ής Απριλίου 1959 (εφεξής αποκαλούμενης "ευρωπαϊκή σύμβαση αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής")·

β) του πρόσθετου πρωτοκόλλου της 17ης Μαρτίου 1978 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής·

γ) των διατάξεων περί αμοιβαίας συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις της σύμβασης της 19ης Ιουνίου 1990 για την εφαρμογή της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (εφεξής αποκαλούμενης "Σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν"), οι οποίες δεν καταργούνται σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2·

δ) του κεφαλαίου 2 της συνθήκης για την έκδοση και την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις, της 27ης Ιουνίου 1962, μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, όπως τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλο της 11ης Μαΐου 1974 (εφεξής αποκαλούμενης "Συνθήκης Μπενελούξ"), στο πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ.

2. Η παρούσα σύμβαση δεν επηρεάζει την εφαρμογή ευνοϊκότερων διατάξεων διμερών ή πολυμερών συμφωνιών συναπτομένων μεταξύ κρατών μελών, ούτε, όπως προβλέπει το άρθρο 26 παράγραφος 4 της ευρωπαϊκής σύμβασης περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, διακανονισμούς συναπτομένους στον τομέα της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων, που έχουν συμφωνηθεί βάσει ομοιόμορφης νομοθεσίας ή ειδικών κανόνων που προβλέπουν την αμοιβαία εφαρμογή μέτρων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής στο έδαφος εκάστου.

Άρθρο 2

Διατάξεις που αφορούν το κεκτημένο του Σένγκεν

1. Οι διατάξεις των άρθρων 3, 5, 6, 7, 12 και 23 και, στο βαθμό που έχουν σημασία για το άρθρο 12, των άρθρων 15 και 16 και, στο βαθμό που έχουν σημασία για τα αναφερόμενα άρθρα, του άρθρου 1, συνιστούν μέτρα για την τροποποίηση ή για την περαιτέρω εξέλιξη των διατάξεων περί των οποίων το παράρτημα Α της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας όσον αφορά τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών με την υλοποίηση, εφαρμογή και ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν(1).

2. Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 49 στοιχείο α) και των άρθρων 52, 53 και 73 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν.

Άρθρο 3

Διαδικασίες για τις οποίες θα παρέχεται επίσης αμοιβαία δικαστική συνδρομή

1. Αμοιβαία δικαστική συνδρομή παρέχεται επίσης σε διαδικασίες για πράξεις οι οποίες, βάσει του εθνικού δικαίου του αιτούντος κράτους μέλους ή του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, ή αμφοτέρων, τιμωρούνται ως παραβάσεις κανόνων δικαίου από διοικητικές αρχές, κατά της αποφάσεως των οποίων μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο ενώπιον δικαστηρίου του έχει δικαιοδοσία ιδίως επί ποινικών υποθέσεων.

2. Αμοιβαία δικαστική συνδρομή παρέχεται επίσης για ποινικές διαδικασίες και διαδικασίες της παραγράφου 1 οι οποίες αφορούν αδικήματα ή παραβάσεις επισύρουσες την ευθύνη νομικού προσώπου στο αιτούν κράτος μέλος.

Άρθρο 4

Διατυπώσεις και διαδικασίες κατά την εκτέλεση αιτήσεων αμοιβαίας συνδρομής

1. Όταν παρέχεται αμοιβαία δικαστική συνδρομή, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση συμμορφώνεται προς τις διατυπώσεις και διαδικασίες που υπέδειξε ρητά το αιτούν κράτος μέλος, εκτός αν προβλέπεται άλλη ρύθμιση από την παρούσα σύμβαση και εφόσον οι διατυπώσεις και διαδικασίες αυτές δεν αντιβαίνουν στις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

2. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εκτελεί το ταχύτερο δυνατό την αίτηση συνδρομής και λαμβάνει κατά τον πληρέστερο δυνατό τρόπο υπόψη του τις διαδικαστικές και άλλες προθεσμίες που υπέδειξε το αιτούν κράτος μέλος. Το αιτούν κράτος μέλος εξηγεί τους λόγους για την προθεσμία.

3. Εάν η εκτέλεση της αίτησης είναι εν όλω ή εν μέρει αδύνατη σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει το αιτούν κράτος μέλος, οι αρχές του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ενημερώνουν αμέσως τις αρχές του αιτούντος κράτους μέλους και αναφέρουν υπό ποιές προϋποθέσεις θα ήταν σε θέση να εκτελέσουν την αίτηση. Οι αρχές του αιτούντος και του προς το οποίο η αίτηση κράτους μέλους μπορούν ακολούθως να συμφωνήσουν για τη συνέχεια που θα δοθεί στην αίτηση, εξαρτώντας, ενδεχομένως, τη συνέχεια αυτή από την εκπλήρωση των αναφερθεισών προϋποθέσεων.

4. Εάν προβλέπεται ότι η προθεσμία που έχει ταχθεί από το αιτούν κράτος μέλος για την εκτέλεση της αίτησής του δεν μπορεί να τηρηθεί και εάν από τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερη φράση συνάγεται σαφώς ότι οποιαδήποτε καθυστέρηση θα βλάψει σημαντικά τη διαδικασία που διεξάγεται στο αιτούν κράτος μέλος, οι αρχές του προς το οποίο η αίτηση κράτους μέλους υποδεικνύουν αμελλητί το χρόνο τον οποίο υπολογίζουν ότι θα χρειαστούν για τη διεκπεραίωση της αίτησης. Οι αρχές του αιτούντος κράτους μέλους δηλώνουν αμέσως εάν παρά ταύτα επιθυμούν την εκτέλεση της αίτησης. Οι αρχές του αιτούντος και του προς το οποίο η αίτηση κράτους μέλους μπορούν ακολούθως να συμφωνήσουν για τη συνέχεια που θα δοθεί στην αίτηση.

Άρθρο 5

Αποστολή και επίδοση διαδικαστικών εγγράφων

1. Κάθε κράτος μέλος επιδίδει τα διαδικαστικά έγγραφα τα οποία προορίζονται για πρόσωπα ευρισκόμενα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, απευθείας μέσω ταχυδρομείου.

2. Τα διαδικαστικά έγγραφα είναι δυνατόν να αποσταλούν μέσω των αρμοδίων αρχών του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μόνον εάν:

α) η διεύθυνση του προσώπου για το οποίο προορίζεται το έγγραφο είναι άγνωστη ή αβέβαιη, ή

β) το οικείο δικονομικό δίκαιο του αιτούντος κράτους μέλους απαιτεί αποδεικτικό επιδόσεως του εγγράφου στον παραλήπτη, διάφορο του παρεχόμενου από το ταχυδρομείο, ή

γ) δεν ήταν δυνατή η ταχυδρομική επίδοση του εγγράφου, ή

δ) το αιτούν κράτος μέλος έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι η ταχυδρομική αποστολή θα αποβεί άκαρπη ή είναι ακατάλληλη.

3. Εάν πιθανολογείται ότι ο παραλήπτης δεν κατανοεί τη γλώσσα στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο, το έγγραφο - ή τουλάχιστον τα βασικά του μέρη - μεταφράζεται στη γλώσσα ή σε μια από τις γλώσσες του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου διαμένει ο παραλήπτης. Εάν η αρχή που εκδίδει το διαδικαστικό έγγραφο γνωρίζει ότι ο παραλήπτης κατανοεί μόνο κάποια άλλη γλώσσα, τότε το έγγραφο - ή τουλάχιστον τα βασικά του μέρη - μεταφράζεται σ' αυτή τη γλώσσα.

4. Όλα τα διαδικαστικά έγγραφα συνοδεύονται από σημείωμα το οποίο αναφέρει ότι ο παραλήπτης μπορεί να πληροφορηθεί από την αρχή η οποία εξέδωσε το έγγραφο ή από άλλες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο αυτή ανήκει, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του σχετικά με το έγγραφο. Η παράγραφος 3 ισχύει και για το σημείωμα αυτό.

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την εφαρμογή των άρθρων 8, 9 και 12 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και των άρθρων 32, 34 και 35 της συνθήκης Μπενελούξ.

Άρθρο 6

Διαβίβαση αιτήσεων αμοιβαίας συνδρομής

1. Οι αιτήσεις αμοιβαίας συνδρομής και οι εθελουσίως ανταλλασσόμενες πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 7, υποβάλλονται εγγράφως ή με κάθε άλλο μέσο ικανό να αφήσει γραπτά ίχνη υπό συνθήκες οι οποίες επιτρέπουν στο κράτος μέλος το οποίο τις παραλαμβάνει να προβεί σε έλεγχο γνησιότητας. Οι αιτήσεις αυτές διαβιβάζονται απ' ευθείας μεταξύ των δικαστικών αρχών που είναι κατά τόπον αρμόδιες για την υποβολή και τη διεκπεραίωσή

τους. Διά της αυτής οδού, διαβιβάζονται και οι απαντήσεις, εκτός αν ορίζεται άλλως στο παρόν άρθρο.

Κάθε καταγγελία εκ μέρους κράτους μέλους, αποσκοπούσα στην κίνηση διαδικασίας ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους, κατά την έννοια του άρθρου 21 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και του άρθρου 42 της συνθήκης Μπενελούξ, μπορεί να διαβιβάζεται απ' ευθείας μεταξύ των αρμόδιων δικαστικών αρχών.

2. Η παράγραφος 1 δεν θίγει τη δυνατότητα αποστολής ή επιστροφής των αιτήσεων σε ειδικές περιπτώσεις:

- α) από κεντρική αρχή κράτους μέλους σε κεντρική αρχή άλλου κράτους μέλους, ή
- β) από δικαστική αρχή κράτους μέλους σε κεντρική αρχή άλλου κράτους μέλους.

3. Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 1, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία, αντίστοιχα, μπορούν, όταν προβούν στην κοινοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2, να δηλώσουν ότι οι αιτήσεις και οι ανακοινώσεις που απευθύνονται στα κράτη αυτά, όπως προσδιορίζεται στη δήλωση, πρέπει να διαβιβάζονται μέσω της κεντρικής τους αρχής. Αυτά τα κράτη μέλη μπορούν οποτεδήποτε, με περαιτέρω δήλωση, να περιορίσουν το πεδίο της δήλωσης αυτής με στόχο να επιτείνουν το αποτέλεσμα της παραγράφου 1, θα το πράξουν δε όταν τεθούν σε ισχύ έναντι αυτών οι περί αμοιβαίας συνδρομής διατάξεις της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν.

Κάθε κράτος μέλος μπορεί να εφαρμόζει την αρχή της αμοιβαιότητας σε σχέση με τις προαναφερόμενες δηλώσεις.

4. Σε επείγουσες περιπτώσεις, οποιαδήποτε αίτηση αμοιβαίας συνδρομής μπορεί να διαβιβάζεται, μέσω της διεθνούς οργάνωσης εγκληματολογικής αστυνομίας (Ιντερπόλ) ή άλλης οργάνωσης αρμόδιας σύμφωνα με διατάξεις που θεσπίστηκαν δυνάμει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5. Όταν, σε σχέση με αιτήσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 12, 13, ή 14, η αρμόδια αρχή είναι δικαστική αρχή ή κεντρική αρχή σε ένα κράτος μέλος και αστυνομική ή τελωνειακή αρχή στο άλλο κράτος μέλος, οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται και οι απαντήσεις να διαβιβάζονται απ' ευθείας μεταξύ των αρχών αυτών. Η παράγραφος 4 εφαρμόζεται στις εν λόγω επαφές.

6. Όταν, όσον αφορά αιτήσεις αμοιβαίας συνδρομής σε σχέση με διαδικασίες όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, η αρμόδια αρχή είναι δικαστική αρχή ή κεντρική αρχή σε ένα κράτος μέλος και διοικητική αρχή στο άλλο κράτος μέλος, οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται και οι απαντήσεις να διαβιβάζονται απ' ευθείας μεταξύ των αρχών αυτών.

7. Οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να δηλώσει, κατά την πραγματοποίηση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2, ότι δεν δεσμεύεται από την πρώτη πρόταση της παραγράφου 5 ή από την παράγραφο 6 αυτού του άρθρου ή από καμία εκ των δύο, ή ότι θα εφαρμόζει τις διατάξεις αυτές μόνον υπό ορισμένες προϋποθέσεις τις οποίες προσδιορίζει. Η δήλωση αυτή μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να ανακληθεί ή να τροποποιηθεί.

8. Οι ακόλουθες αιτήσεις ή γνωστοποιήσεις διαβιβάζονται μεταξύ των κεντρικών αρχών των κρατών μελών:

α) αιτήσεις μεταγωγής ή διαμετακόμισης κρατουμένων βάσει του άρθρου 9 της παρούσας σύμβασης, του άρθρου 11 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και του άρθρου 33 της συνθήκης Μπενελούξ:

β) γνωστοποιήσεις πληροφοριών εκ του ποινικού μητρώου δυνάμει του άρθρου 22 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και του άρθρου 43 της συνθήκης Μπενελούξ. Ωστόσο, οι αιτήσεις αντιγράφων των καταδικαστικών αποφάσεων και των μέτρων του άρθρου 4 του πρόσθετου πρωτοκόλλου της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, μπορούν να απευθύνονται απευθείας στις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 7

Εθελουσία ανταλλαγή πληροφοριών

1. Εντός των ορίων του εθνικού τους δικαίου, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μπορούν, χωρίς σχετική αίτηση, να ανταλλάσσουν πληροφορίες που αφορούν ποινικά αδικήματα και τις παραβάσεις των κανόνων δικαίου που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, η τιμωρία ή ο χειρισμός των οποίων εμπίπτει, κατά το χρόνο παροχής των πληροφοριών, στην αρμοδιότητα της αρχής που δέχεται την πληροφορία.
2. Η παρέχουσα την πληροφορία αρχή μπορεί, δυνάμει του εθνικού της δικαίου, να επιβάλει όρους στη χρησιμοποίηση των πληροφοριών αυτών εκ μέρους της αρχής που δέχεται την πληροφορία.
3. Η αρχή που δέχεται την πληροφορία, δεσμεύεται από τους όρους αυτούς.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Άρθρο 8

Απόδοση

1. Εάν το ζητήσει το αιτούν κράτος μέλος και εφόσον δεν θίγονται δικαιώματα καλόπιστων τρίτων, το προς το οποίο η αίτηση κράτος μέλος δικαιούται να θέτει στη διάθεση αιτούντος κράτους μέλους πράγματα παρανόμως αποκτηθέντα, προκειμένου να αποδοθούν στον νόμιμο κύριό τους.
2. Κατά την εφαρμογή των άρθρων 3 και 6 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, του άρθρου 24 παράγραφος 2 και του άρθρου 29 της συνθήκης Μπενελούξ, το προς το οποίο η αίτηση κράτος μέλος δύναται να παραιτηθεί από την επιστροφή σε αυτό πραγμάτων είτε πριν, είτε μετά την παράδοσή τους στο αιτούν κράτος μέλος, αν έτσι διευκολύνεται η απόδοσή τους στο νόμιμο κύριό τους. Τα δικαιώματα των καλόπιστων τρίτων δεν θίγονται.
3. Σε περίπτωση που παραιτηθεί από την επιστροφή των πραγμάτων πριν από την παράδοσή τους στο αιτούν κράτος μέλος, το προς το οποίο η αίτηση κράτος μέλος δεν δικαιούται να ασκήσει δικαίωμα ενεχύρου ούτε άλλο δικαίωμα εκ της φορολογικής ή τελωνειακής νομοθεσίας επί των εν λόγω πραγμάτων.

Η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 παραίτηση δεν θίγει το δικαίωμα του προς το οποίο η αίτηση κράτους να εισπράξει φόρους ή δασμούς από τον νόμιμο κύριο.

Άρθρο 9

Μεταγωγή κρατούμενων για τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων

1. Εφόσον υπάρχει συμφωνία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των ενδιαφερομένων κρατών μελών, ένα κράτος μέλος που έχει ζητήσει τη διενέργεια μιας ανακριτικής πράξης, για την οποία απαιτείται η παρουσία κρατούμενου στο έδαφός του, μπορεί να μεταγάγει τον κρατούμενο στο έδαφος του κράτους μέλους όπου πρέπει να διεξαχθεί η πράξη.
2. Η συμφωνία προβλέπει τον τρόπο μεταγωγής του κρατούμενου και την ημερομηνία μέχρι την οποία ο κρατούμενος πρέπει να επανέλθει στο έδαφος τους αιτούντος κράτους μέλους.
3. Εάν για τη μεταγωγή απαιτείται η συναίνεση του κρατούμενου, η σχετική δήλωση ή αντίγραφό της παρέχεται αμέσως στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.
4. Η περίοδος κράτησης στο έδαφος του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση αφαιρείται από την περίοδο στέρησης της ελευθερίας στην οποία υποβάλλεται ή πρόκειται να υποβληθεί ο εν λόγω κρατούμενος στο έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους.
5. Για το παρόν άρθρο θα ισχύουν, mutatis mutandis, οι διατάξεις του άρθρου 11 παράγραφοι 2 και 3 και των άρθρων 12 και 20 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.

6. Κατά την κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 2, κάθε κράτος μέλος δύναται να δηλώσει ότι πριν από την επίτευξη της αναφερομένης στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου συμφωνίας απαιτείται ή θα απαιτηθεί, υπό όρους αναφερόμενους στη δήλωση, η σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου συναίνεση.

Άρθρο 10

Εξέταση με εικονοτηλεδιάσκεψη

1. Εάν πρέπει να εξετασθεί πρόσωπο το οποίο ευρίσκεται στο έδαφος ενός κράτους μέλους ως μάρτυρας ή πραγματογνώμονας από τις δικαστικές αρχές άλλου κράτους μέλους, αλλά δεν είναι σκόπιμο ή δυνατόν να εμφανισθεί το εν λόγω πρόσωπο στο κράτος αυτό αυτοπροσώπως, το κράτος αυτό μπορεί να ζητήσει τη διενέργεια της εξέτασης με εικονοτηλεδιάσκεψη, όπως προβλέπεται στις παραγράφους 2 έως 8.

2. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση επιτρέπει την εξέταση με εικονοτηλεδιάσκεψη, εάν η χρήση της εικονοτηλεδιάσκεψης δεν αντίκειται στις θεμελιώδεις αρχές της νομοθεσίας του και αν διαθέτει τα αναγκαία προς τούτο τεχνικά μέσα. Αν το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν διαθέτει τα τεχνικά μέσα για την εξέταση με εικονοτηλεδιάσκεψη, τα μέσα αυτά είναι δυνατόν να τεθούν στη διάθεσή του από το αιτούν κράτος μέλος με αμοιβαία συμφωνία.

3. Οι αιτήσεις εξέτασης με εικονοτηλεδιάσκεψη περιλαμβάνουν, εκτός από τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 14 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και το άρθρο 37 της συνθήκης Μπενελούξ, τον λόγο για τον οποίο δεν είναι σκόπιμο ή δυνατόν να παραστεί ο μάρτυρας ή ο πραγματογνώμονας αυτοπροσώπως, το όνομα της δικαστικής αρχής και των προσώπων που θα διενεργήσουν την εξέταση.

4. Η δικαστική αρχή του προς το οποίο η αίτηση κράτους μέλους κλητεύει το προς εξέταση πρόσωπο, σύμφωνα με τις διατυπώσεις που ορίζει η νομοθεσία του.

5. Οι ακόλουθοι κανόνες ισχύουν για την εξέταση με εικονοτηλεδιάσκεψη:

α) κατά την εξέταση παρίσταται, επικουρούμενη από διερμηνέα, αν αυτό απαιτείται, δικαστική αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, η οποία και είναι υπεύνη για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου, καθώς και για την τήρηση των θεμελιωδών αρχών του δικαίου του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Αν η δικαστική αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση κρίνει ότι, κατά τη διάρκεια της εξέτασης, παραβιάζονται οι θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του κράτους αυτού, λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει τη συνέχιση της εξέτασης σύμφωνα με τις προαναφερόμενες αρχές·

β) μέτρα για την προστασία του προς εξέταση προσώπου θα συμφωνούνται, εφόσον απαιτείται, μεταξύ των αρμοδίων αρχών του αιτούντος και του προς το οποίο η αίτηση κράτους μέλους·

γ) η εξέταση διενεργείται απ' ευθείας από τη δικαστική αρχή του αιτούντος κράτους μέλους, ή υπό την καθοδήγησή της, και σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους·

δ) εάν το ζητήσει το αιτούν κράτος μέλος ή το πρόσωπο το οποίο πρόκειται να εξεταστεί, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μεριμνά ώστε το προς εξέταση πρόσωπο να επικουρείται από τον διερμηνέα, εφόσον χρειάζεται·

ε) το προς εξέταση πρόσωπο δικαιούται να επικαλεσθεί το δικαίωμα να μην καταθέσει, που ενδεχομένως του αναγνωρίζει είτε το δίκαιο του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση είτε το δίκαιο του αιτούντος κράτους μέλους.

6. Στο τέλος της εξέτασης και χωρίς να θίγονται τα μέτρα που ενδεχομένως συμφωνήθηκαν για την προστασία προσώπων, η δικαστική αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση συντάσσει πρακτικά, στα οποία καταχωρούνται η ημερομηνία και ο τόπος της εξέτασης, η ταυτότητα του εξετασθέντος, η ταυτότητα και η ιδιότητα κάθε άλλου προσώπου στο προς το οποίο η αίτηση κράτος μέλος που συμμετείχε στην εξέταση, τυχόν ορκωμοσία και οι τεχνικές συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε η εξέταση. Το

έγγραφο αυτό διαβιβάζεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση στην αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους μέλους.

7. Τα έξοδα της τηλεοπτικής σύνδεσης, τα έξοδα που αφορούν τη συντήρηση της τηλεοπτικής σύνδεσης στο προς το οποίο η αίτηση κράτος μέλος, η αμοιβή των διερμηνέων τους οποίους παρέχει το κράτος μέλος αυτό και τις αποζημιώσεις στους μάρτυρες και εμπειρογνώμονες και τα ταξιδιωτικά τους έξοδα στο προς το οποίο η αίτηση κράτος μέλος, αποδίδονται από το αιτούν κράτος μέλος στο προς το οποίο η αίτηση κράτος μέλος, εκτός αν το τελευταίο παραιτηθεί από την απόδοση όλων ή μέρους των δαπανών αυτών.

8. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει ότι όποτε εξετάζονται μάρτυρες ή πραγματογνώμονες στο έδαφός του σύμφωνα με το παρόν άρθρο και αρνούνται να καταθέσουν ενώ υποχρεούνται να καταθέσουν ή δεν καταθέτουν σύμφωνα με την αλήθεια, εφαρμόζεται το εθνικό του δίκαιο, ως αν η εξέταση διενεργείτο στα πλαίσια εθνικής διαδικασίας.

9. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης τη διακριτική ευχέρεια να εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον είναι σκόπιμο και με τη συγκατάθεση των αρμόδιων δικαστικών τους αρχών, σε εξέταση κατηγορούμενου με εικονοτηλεδιάσκεψη. Σε αυτή την περίπτωση, η απόφαση για τη διεξαγωγή της εξέτασης με εικονοτηλεδιάσκεψη και ο τρόπος διεξαγωγής της εξαρτώνται από συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και με τις οικείες διεθνείς πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της ευρωπαϊκής σύμβασης του 1950 περί προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Κατά την κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 2, κάθε κράτος μέλος δύναται να δηλώσει ότι δεν θα εφαρμόσει το πρώτο εδάφιο. Η δήλωση αυτή ανακαλείται ανά πάσα στιγμή.

Η εξέταση αυτή θα διενεργείται μόνο με τη συγκατάθεση του κατηγορουμένου. Οι κανόνες οι οποίοι ενδεχομένως απαιτούνται με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων θεσπίζονται από το Συμβούλιο με μια νομικά δεσμευτική πράξη.

Άρθρο 11

Εξέταση μαρτύρων και πραγματογνώμων με τηλεφωνική συνδιάλεξη

1. Εάν ένα πρόσωπο ευρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους και πρόκειται να καταθέσει ως μάρτυρας ή πραγματογνώμονας ενώπιον δικαστικής αρχής άλλου κράτους μέλους, το κράτος αυτό μπορεί, εφόσον η εθνική νομοθεσία του το επιτρέπει, να ζητήσει τη συνδρομή του προηγούμενου κράτους μέλους ώστε να καταστεί δυνατή η εξέταση του προσώπου αυτού με τηλεφωνική συνδιάλεξη, όπως προβλέπεται στις παραγράφους 2 έως 5.

2. Η εξέταση μπορεί να γίνει με τηλεφωνική συνδιάλεξη μόνον εάν ο μάρτυρας ή ο πραγματογνώμονας συμφωνεί να πραγματοποιηθεί η εξέταση κατ' αυτόν το τρόπο.

3. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση συμφωνεί για την εξέταση με τηλεφωνική συνδιάλεξη, εφόσον αυτό δεν αντίκειται σε θεμελιώδεις αρχές της νομοθεσίας του.

4. Το αίτημα εξέτασης με τηλεφωνική συνδιάλεξη περιέχει, παράλληλα προς τις πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 14 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και στο άρθρο 37 της συνθήκης Μπενελούξ, το όνομα της δικαστικής αρχής και των προσώπων τα οποία θα διεξάγουν την εξέταση και την ένδειξη ότι ο μάρτυρας ή ο πραγματογνώμονας είναι διατεθειμένος να συμμετάσχει σε εξέταση με τηλεφωνική συνδιάλεξη.

5. Οι πρακτικές ρυθμίσεις σχετικά με την εξέταση συμφωνούνται μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών. Όταν συμφωνεί τέτοιες ρυθμίσεις, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση αναλαμβάνει:

α) να γνωστοποιήσει στον ενδιαφερόμενο μάρτυρα ή πραγματογνώμονα τον χρόνο και τον τόπο της εξέτασης·

β) να προβεί στην εξακρίβωση της ταυτότητας του μάρτυρα ή του πραγματογνώμονα·

γ) να ελέγξει εάν ο μάρτυρας ή πραγματογνώμονας συμφωνεί για την εξέταση με τηλεφωνική συνδιάλεξη.

Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να εξαρτήσει η συμφωνία του, εν όλω ή εν μέρει, από τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 10 παράγραφοι 5 και 8. Εκτός αντίθετης συμφωνίας, οι διατάξεις του άρθρου 10 παράγραφος 7 εφαρμόζονται *mutatis mutandis*.

Άρθρο 12

Ελεγχόμενες παραδόσεις

1. Κάθε κράτος μέλος αναλαμβάνει να εξασφαλίσει ότι, κατόπιν αιτήσεως άλλου κράτους μέλους, μπορούν να επιτρέπονται ελεγχόμενες παραδόσεις στο έδαφός του, στα πλαίσια ποινικής έρευνας για πράξη για την οποία χωρεί έκδοση.

2. Η απόφαση διενέργειας ελεγχόμενων παραδόσεων λαμβάνεται κατά περίπτωση από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, τηρουμένου του εσωτερικού δικαίου του κράτους αυτού.

3. Οι ελεγχόμενες παραδόσεις διεξάγονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση. Τη διεύθυνση, τη διεκπεραίωση και τον έλεγχο των σχετικών ενεργειών έχουν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους αυτού.

Άρθρο 13

Κοινές ομάδες έρευνας

1. Με αμοιβαία συμφωνία, οι αρμόδιες αρχές δύο ή περισσότερων κρατών μελών μπορούν να συστήσουν κοινή ομάδα έρευνας για συγκεκριμένο σκοπό και για ορισμένη διάρκεια, δυνάμενη να παραταθεί με αμοιβαία συναίνεση, η οποία θα διεξαγάγει ποινικές έρευνες σε ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη που συνέστησαν την ομάδα. Η σύνθεση της ομάδας θα ορίζεται στη συμφωνία.

Κοινή ομάδα έρευνας μπορεί να συσταθεί, ιδίως, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν έρευνες για ποινικά αδικήματα σε ένα κράτος μέλος προϋποθέτουν δύσκολες και απαιτητικές έρευνες που συνδέονται με άλλα κράτη μέλη·

β) όταν ορισμένα κράτη μέλη διεξάγουν έρευνες για ποινικά αδικήματα, στα οποία οι περιστάσεις της υπόθεσης απαιτούν συντονισμένη και εναρμονισμένη δράση στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Αίτηση για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας μπορεί να υποβληθεί από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο κράτος. Η ομάδα θα συσταθεί σε ένα από τα κράτη μέλη στα οποία αναμένεται να διεξαχθούν οι έρευνες.

2. Εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται στις οικείες διατάξεις του άρθρου 14 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και του άρθρου 37 της συνθήκης Μπενελούξ, στις αιτήσεις για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας θα περιλαμβάνονται προτάσεις για τη σύνθεση της ομάδας.

3. Οι κοινές ομάδες έρευνας δρουν στην επικράτεια των κρατών μελών που τις συνέστησαν, υπό τις ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

α) επικεφαλής της ομάδας τοποθετείται εκπρόσωπος της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους, στο οποίο αυτή λειτουργεί, η οποία μετέχει στη διερεύνηση των εγκλημάτων. Ο (η) επικεφαλής της ομάδας ενεργεί μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του (της) βάσει εθνικής νομοθεσίας·

β) η ομάδα διεξάγει τις εργασίες της σύμφωνα με το δίκαιο των κρατών μελών στα οποία λειτουργεί. Τα μέλη της ομάδας εκτελούν τα καθήκοντά τους υπό τη διεύθυνση του προσώπου που αναφέρεται στο στοιχείο α), λαμβάνοντας υπόψη τους όρους που έθεσαν οι δικές τους αρχές στη συμφωνία για τη σύσταση της ομάδας·

γ) το κράτος μέλος στο οποίο λειτουργεί η ομάδα προβαίνει στις οργανωτικές ρυθμίσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία της.

4. Στο παρόν άρθρο αναφέρονται ως "αποσπασμένα" τα μέλη της κοινής ομάδας έρευνας που δεν προέρχονται από το κράτος μέλος στο οποίο λειτουργεί η ομάδα.

5. Τα αποσπασμένα μέλη της κοινής ομάδας έρευνας έχουν το δικαίωμα να παρίστανται όταν διενεργούνται μέτρα έρευνας στο κράτος μέλος λειτουργίας. Εντούτοις, ο επικεφαλής της ομάδας μπορεί, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο λειτουργεί η ομάδα, να αποφασίσει διαφορετικά για συγκεκριμένους λόγους.

6. Στα αποσπασμένα μέλη της κοινής ομάδας έρευνας μπορεί, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο λειτουργεί η ομάδα, να ανατίθεται από τον επικεφαλής της ομάδας η διενέργεια ορισμένων μέτρων έρευνας εφόσον αυτό έχει εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους λειτουργίας και από το αποσπών κράτος μέλος.

7. Όταν, για τους σκοπούς της κοινής ομάδας έρευνας, απαιτούνται μέτρα έρευνας σε ένα από τα κράτη μέλη που την έχουν συγκροτήσει, τα μέλη που είναι αποσπασμένα στην ομάδα από το εν λόγω κράτος μέλος μπορούν να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές τους να προβούν σε αυτά τα μέτρα. Τα μέτρα αυτά εξετάζονται στο οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με τους όρους οι οποίοι θα εφαρμόζονται εάν είχαν ζητηθεί στο πλαίσιο εσωτερικής έρευνας.

8. Όταν η κοινή ομάδα έρευνας χρειάζεται τη συνδρομή άλλου κράτους μέλους πέραν εκείνων που έχουν συγκροτήσει την ομάδα, ή τρίτου κράτους, η αίτηση συνδρομής μπορεί να υποβληθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους λειτουργίας στις αρμόδιες αρχές του άλλου ενδιαφερόμενου κράτους σύμφωνα με τις υφιστάμενες συμφωνίες ή ρυθμίσεις.

9. Μέλος της κοινής ομάδας έρευνας δύναται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του και μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του, να παρέχει στην ομάδα πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κράτος μέλος από το οποίο έχει αποσπασθεί, για τους σκοπούς των ποινικών ερευνών που διεξάγει η κοινή ομάδα.

10. Οι πληροφορίες, τις οποίες νομίμως απέκτησε το μέλος ή το αποσπασμένο μέλος κατά την θητεία του ως μέλος της κοινής ομάδας έρευνας, και οι οποίες υπό άλλες συνθήκες δεν θα ήταν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών των ενδιαφερομένων κρατών μελών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους ακόλουθους σκοπούς:

α) για τους σκοπούς για τους οποίους έχει συσταθεί η ομάδα·

β) για την ανίχνευση, τη διερεύνηση και τη δίωξη άλλων ποινικών αδικημάτων, εφόσον υπάρχει προηγούμενη συγκατάθεση του κράτους μέλους στο οποίο κατέστησαν διαθέσιμες οι πληροφορίες. Το κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί τη συγκατάθεσή του, μόνον αν πρόκειται για περιπτώσεις στις οποίες η χρήση αυτή θα έθετε σε κίνδυνο ποινικές έρευνες διεξαγόμενες στο έδαφός του ή ως προς τις οποίες το κράτος αυτό θα μπορούσε να αρνηθεί την παροχή αμοιβαίας συνδρομής·

γ) για την αποτροπή άμεσης και σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας ασφάλειας, χωρίς αυτό να θίγει τα προβλεπόμενα υπό στοιχείο β), εάν στη συνέχεια ξεκινήσει διερεύνηση ποινικού αδικήματος·

δ) για άλλους λόγους, στο βαθμό που αυτό συμφωνείται μεταξύ των κρατών μελών που συγκροτούν την ομάδα.

11. Το άρθρο αυτό δεν θίγει άλλες υπάρχουσες διατάξεις ή ρυθμίσεις για τη σύσταση ή λειτουργία κοινών ομάδων έρευνας.

12. Στο βαθμό που οι νομοθεσίες των οικείων κρατών μελών, ή διατάξεις νομικής πράξης ισχύουσας μεταξύ τους το επιτρέπουν, μπορούν να συμφωνηθούν ρυθμίσεις ούτως ώστε να μετέχουν στις δραστηριότητες της κοινής ομάδας έρευνας και άλλα πρόσωπα εκτός των εκπροσώπων των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών που συνέστησαν την ομάδα. Στα πρόσωπα αυτά μπορούν, όπως παραδείγματος χάριν, να περιλαμβάνονται υπάλληλοι οργάνων που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα δικαιώματα που παρέχονται στα μέλη ή τα αποσπασμένα μέλη της ομάδας δυνάμει του

παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για τα πρόσωπα αυτά, εκτός εάν ρητώς προβλέπεται άλλως από τη συμφωνία.

Άρθρο 14

Μυστικές έρευνες

1. Το αιτούν κράτος μέλος και το προς το οποίο η αίτηση κράτος μέλος μπορούν να συμφωνήσουν να επικουρούνται μεταξύ τους κατά τη διεξαγωγή ποινικών ερευνών από αξιωματικούς που ενεργούν υπό μυστική ιδιότητα ή ψευδή ταυτότητα (μυστικές έρευνες).
2. Η απόφαση επί της αιτήσεως λαμβάνεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση από τις αρμόδιες αρχές του προς το οποίο η αίτηση κράτους μέλους, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις διαδικασίες του. Η διάρκεια της μυστικής έρευνας, οι λεπτομερείς όροι και το νομικό καθεστώς των οικείων αξιωματικών κατά τις μυστικές έρευνες συμφωνούνται μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και τις διαδικασίες τους.
3. Οι μυστικές έρευνες διεξάγονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις εθνικές διαδικασίες του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου διενεργούνται. Τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη συνεργάζονται για να εξασφαλίσουν την προετοιμασία και εποπτεία της μυστικής έρευνας και για να λάβουν μέτρα όσον αφορά την ασφάλεια των αξιωματικών που ενεργούν υπό μυστική ιδιότητα ή ψευδή ταυτότητα.
4. Κατά την κατάθεση της κοινοποίησης κάθε κράτος μέλος δύναται, δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 2, να δηλώσει ότι δεν δεσμεύεται από το παρόν άρθρο. Η δήλωση αυτή μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή.

Άρθρο 15

Ποινική ευθύνη όσον αφορά υπαλλήλους

Κατά τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 12, 13 και 14, υπάλληλοι κρατών μελών άλλων από το κράτος μέλος της επιχείρησης εξομοιούνται προς υπαλλήλους του κράτους της επιχείρησης όσον αφορά τις παραβάσεις των οποίων είναι ενδεχομένως θύματα ή τις οποίες ενδεχομένως θα διαπράξουν.

Άρθρο 16

Αστική ευθύνη όσον αφορά υπαλλήλους

1. Όταν, σύμφωνα με τα άρθρα 12, 13 και 14, οι υπάλληλοι ενός κράτους μέλους ευρίσκονται σε αποστολή στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, το πρώτο κράτος μέλος ευθύνεται για τυχόν ζημιές τις οποίες προξενούν οι υπάλληλοι αυτοί κατά την εκτέλεση της αποστολής τους, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου δρουν.
2. Το κράτος μέλος, στο έδαφος του οποίου προκαλούνται οι ζημιές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, υποχρεούνται στην αποκατάσταση των ζημιών αυτών, υπό τους όρους που ισχύουν για τις ζημιές τις οποίες προκαλούν τα όργανα του κράτους αυτού.
3. Το κράτος μέλος, του οποίου τα όργανα προκαλούν ζημιές σε άλλον στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, καταβάλλει εξ ολοκλήρου το ποσό που το εν λόγω κράτος κατέβαλε στους παθόντες ή άλλους δικαιούχους.
4. Με την επιφύλαξη της άσκησης των δικαιωμάτων του έναντι τρίτων και με την εξαίρεση της παραγράφου 3, κάθε κράτος μέλος παραιτείται, στην περίπτωση της παραγράφου 1, της δυνατότητας να ζητήσει από ένα άλλο κράτος μέλος την επιστροφή του ποσού των ζημιών που υπέστη.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Άρθρο 17

Αρχές αρμόδιες να δώσουν εντολή για την παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών

Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 18, 19 και 20, ως "αρμόδια αρχή" νοείται μια δικαστική αρχή ή, εάν οι δικαστικές αρχές δεν είναι αρμόδιες στον τομέα που καλύπτεται από τις διατάξεις αυτές, μια ισοδύναμη αρμόδια αρχή, προσδιοριζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 στοιχείο ε), που ενεργεί για τους σκοπούς ποινικής έρευνας.

Άρθρο 18

Αιτήσεις για την παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών

1. Για τους σκοπούς ποινικής έρευνας, η αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους μέλους μπορεί, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας του, να υποβάλει αίτηση σε αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση για:

α) την παρακολούθηση τηλεπικοινωνιακών συνδιαλέξεων και την άμεση διαβίβασή τους προς το αιτούν κράτος μέλος ή

β) την παρακολούθηση, καταγραφή και μεταγενέστερη διαβίβαση του περιεχομένου τηλεπικοινωνιακών συνδιαλέξεων στο αιτούν κράτος μέλος.

2. Μπορούν να υποβάλλονται αιτήσεις δυνάμει της παραγράφου 1, όσον αφορά τη χρήση μέσων τηλεπικοινωνιών από τον παρακολουθούμενο, εφόσον αυτός ευρίσκεται:

α) στο αιτούν κράτος μέλος και το αιτούν κράτος μέλος χρειάζεται την τεχνική βοήθεια του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση για να παρακολουθήσει τις τηλεπικοινωνιακές συνδιαλέξεις του εν λόγω προσώπου·

β) στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, και οι τηλεπικοινωνιακές συνδιαλέξεις του εν λόγω προσώπου είναι δυνατόν να παρακολουθηθούν σε αυτό το κράτος μέλος·

γ) σε τρίτο κράτος μέλος, το οποίο έχει ενημερωθεί σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο α), και το αιτούν κράτος μέλος χρειάζεται την τεχνική βοήθεια του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση για να παρακολουθήσει τις τηλεπικοινωνιακές συνδιαλέξεις του εν λόγω προσώπου.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 14 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και του άρθρου 37 της συνθήκης Μπενελούξ, οι αιτήσεις που υποβάλλονται δυνάμει του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τα στοιχεία της αρχής που υποβάλλει την αίτηση·

β) επιβεβαίωση ότι έχει εκδοθεί νόμιμη εντολή ή ένταλμα παρακολούθησης σε συνάρτηση με την ποινική έρευνα·

γ) πληροφορίες με σκοπό τον προσδιορισμό της ταυτότητας του παρακολουθούμενου·

δ) στοιχεία για την αξιόποινη πράξη η οποία αποτελεί το αντικείμενο της έρευνας·

ε) την επιθυμητή διάρκεια της παρακολούθησης και

στ) ει δυνατόν, επαρκή τεχνικά δεδομένα, ειδικότερα το σχετικό αριθμό σύνδεσης με το δίκτυο, ώστε να εξασφαλίζεται η θετική ανταπόκριση στην αίτηση.

4. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β), περιλαμβάνουν επίσης σύνοψη των περιστατικών. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να ζητά περαιτέρω στοιχεία που θα του επιτρέψουν να κρίνει αν θα ελάμβανε το αιτούμενο μέτρο σε αντίστοιχη εσωτερική του υπόθεση.

5. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεσμεύεται να συμμορφώνεται με αιτήσεις που υποβάλλονται βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α):

α) όταν υποβάλλεται αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχεία α) και γ), αφού του έχουν παρασχεθεί τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 3. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να επιτρέψει την παρακολούθηση χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις·

β) όταν υποβάλλεται αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β), αφού του έχουν παρασχεθεί οι πληροφορίες που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 και εφόσον θα ελάμβανε το αιτούμενο μέτρο σε αντίστοιχη εσωτερική του υπόθεση. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να εξαρτήσει τη συγκατάθεσή του από τυχόν όρους, οι οποίοι θα έπρεπε να τηρούνται σε αντίστοιχη εσωτερική του υπόθεση.

6. Εάν η άμεση διαβίβαση δεν είναι δυνατή, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση αναλαμβάνει να ικανοποιήσει τις αιτήσεις σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β), εφόσον του παρέχονται τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 3 και 4 στοιχεία και εφόσον θα ελάμβανε το αιτούμενο μέτρο σε αντίστοιχη εσωτερική του υπόθεση. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να εξαρτήσει τη συγκατάθεσή του από τυχόν όρους, οι οποίοι θα έπρεπε να τηρούνται σε αντίστοιχη εσωτερική του υπόθεση.

7. Κατά την κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 2, κάθε κράτος μέλος δύναται να δηλώσει ότι δεσμεύεται από την παράγραφο 6 μόνον όταν δεν είναι σε θέση να παράσχει άμεση διαβίβαση. Στην περίπτωση αυτή, τα άλλα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν την αρχή της αμοιβαιότητας.

8. Κατά την υποβολή αιτήσεως βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β), το αιτούν κράτος μέλος μπορεί επίσης να ζητήσει, εφόσον έχει ειδικό λόγο προς τούτο, μεταγραφή της καταγραφείσας συνδιάλεξης. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εξετάζει τις αιτήσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και διαδικασίες.

9. Το κράτος μέλος που λαμβάνει τα στοιχεία που παρέχονται βάσει των παραγράφων 3 και 4 τα τηρεί εμπιστευτικά σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

Άρθρο 19

Παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών στο εθνικό έδαφος μέσω φορέων παροχής υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα συστήματα τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που λειτουργούν μέσω τηλεπικοινωνιακής πύλης στο έδαφός τους, τα οποία για τη νόμιμη παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών στόχου ευρισκομένου σε άλλο κράτος μέλος δεν είναι άμεσα προσιτά στο έδαφος του τελευταίου, μπορούν να καθίστανται απ' ευθείας προσιτά για τη νόμιμη παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών από το εν λόγω κράτος μέλος, μέσω συγκεκριμένου φορέα παροχής υπηρεσιών παρόντος στο έδαφός του.

2. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους νομιμοποιούνται, για τους σκοπούς ποινικής έρευνας και σύμφωνα με το εφαρμοστέο εσωτερικό δίκαιο, εφόσον δε ο στόχος της παρακολούθησης είναι παρών στο εν λόγω κράτος μέλος, να διενεργούν την παρακολούθηση μέσω συγκεκριμένου φορέα παροχής υπηρεσιών παρόντος στο έδαφός του, χωρίς τη συμμετοχή του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται η τηλεπικοινωνιακή πύλη.

3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται και όταν η παρακολούθηση πραγματοποιείται κατόπιν αιτήσεως υποβαλλόμενης σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχείο β).

4. Το παρόν άρθρο δεν θίγει σε τίποτε τη δυνατότητα των κρατών μελών να υποβάλλουν αίτηση στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκεται η τηλεπικοινωνιακή πύλη για τη νόμιμη παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών σύμφωνα με το άρθρο 18, ιδίως όταν δεν υπάρχει ενδιάμεσος φορέας στο αιτούν κράτος μέλος.

Άρθρο 20

Παρακολούθηση τηλεπικοινωνιών χωρίς την τεχνική συνδρομή άλλου κράτους μέλους

1. Με την επιφύλαξη των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου καθώς και των διατάξεων του άρθρου 18 παράγραφος 2 στοιχείο γ), οι δυνάμει του παρόντος άρθρου υποχρεώσεις εφαρμόζονται σε εντολές παρακολούθησης οι οποίες δίδονται ή εγκρίνονται από την αρμόδια αρχή κράτους μέλους στα πλαίσια ποινικής έρευνας η οποία παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά έρευνας που διενεργείται μετά από τη διάπραξη ειδικού ποινικού αδικήματος, συμπεριλαμβανομένων των αποπειρών στο βαθμό που θεωρούνται αξιόπινες πράξεις

σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να εντοπισθούν και να συλληφθούν οι υπεύθυνοι, να απαγγελθεί κατηγορία, να ασκηθεί δίωξη ή να εκδοθεί απόφαση κατ' αυτών.

2. Όταν, για τους σκοπούς ποινικής έρευνας, η παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών επιτρέπεται από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους (του "παρακολουθούντος κράτους μέλους") και η τηλεπικοινωνιακή διεύθυνση του αναφερομένου στην εντολή παρακολούθησης ευρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους (το "προς το οποίο η γνωστοποίηση κράτος μέλος") από το οποίο δεν χρειάζεται τεχνική συνδρομή για να διενεργηθεί η παρακολούθηση, το παρακολουθούμενο κράτος μέλος ενημερώνει το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται γνωστοποίηση για την παρακολούθηση:

α) πριν από την παρακολούθηση, όταν γνωρίζει ήδη κατά την εντολή της παρακολούθησης, ότι ο παρακολουθούμενος ευρίσκεται στο έδαφος του προς το οποίο η γνωστοποίηση κράτους μέλους·

β) σε άλλες περιπτώσεις, αμέσως αφού λάβει γνώση ότι ο παρακολουθούμενος ευρίσκεται στο έδαφος του προς το οποίο η γνωστοποίηση κράτους μέλους.

3. Τα στοιχεία τα οποία οφείλει να γνωστοποιήσει το παρακολουθούμενο κράτος μέλος περιλαμβάνουν:

α) τα στοιχεία της αρχής που αποφασίζει την παρακολούθηση·

β) επιβεβαίωση ότι έχει εκδοθεί νόμιμη εντολή παρακολούθησης σε σχέση με την ποινική έρευνα·

γ) πληροφορίες προς το σκοπό του προσδιορισμού της ταυτότητας του παρακολουθούμενου·

δ) στοιχεία για την αξιόποινη πράξη, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της έρευνας και

ε) την αναμενόμενη διάρκεια της παρακολούθησης.

4. Ισχύουν τα ακόλουθα, όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει τη δύναμη των παραγράφων 2 και 3 γνωστοποίηση:

α) η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση, μόλις λάβει τις πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 απαντά αμελλητί το αργότερο δε εντός 96 ωρών, στο παρακολουθούμενο κράτος μέλος:

i) για να επιτρέψει τη διεξαγωγή ή τη συνέχιση της παρακολούθησης. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση, μπορεί να εξαρτήσει τη συναίνεσή του από κάθε όρο ο οποίος θα έπρεπε να τηρείται σε αντίστοιχη εσωτερική του υπόθεση·

ii) για να απαιτήσει να μην διεξαχθεί η παρακολούθηση ή να παύσει, εφόσον δεν επιτρέπεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση ή για τους λόγους που ορίζει το άρθρο 2 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής. Όταν το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση επιβάλλει την προϋπόθεση αυτή, πρέπει να αιτιολογεί γραπτώς την απόφασή του·

iii) στις περιπτώσεις του σημείου ii), για να απαιτήσει να μην χρησιμοποιηθεί το υλικό που απεκτήθη από παρακολούθηση ενώ ο παρακολουθούμενος ευρισκόταν στο έδαφός του ή να χρησιμοποιηθεί μόνον υπό ορισμένους όρους τους οποίους θα καθορίσει. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση ενημερώνει το παρακολουθούμενο κράτος μέλος σχετικά με τους λόγους που δικαιολογούν αυτούς τους όρους·

iv) για να ζητήσει σύντομη παράταση της αρχικής προθεσμίας των 96 ωρών, κατά οκτώ ημέρες το πολύ, που θα πρέπει να συμφωνηθεί με το παρακολουθούμενο κράτος μέλος, προκειμένου να ολοκληρώσει τις εσωτερικές διαδικασίες που απαιτεί το εθνικό του δίκαιο. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση δηλώνει γραπτώς στο παρακολουθούμενο κράτος μέλος τους όρους που δικαιολογούν την αιτούμενη παράταση της προθεσμίας σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο·

β) έως ότου ληφθεί απόφαση από το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση, σύμφωνα με τα σημεία i) ή ii) του στοιχείου α), το παρακολουθούν κράτος μέλος:

i) μπορεί να συνεχίσει την παρακολούθηση και

ii) δεν πρέπει να χρησιμοποιήσει το υλικό που έχει αποκτηθεί ήδη εκτός εάν:

- έχει συμφωνηθεί άλλως μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών ή

- απαιτούνται επείγοντα μέτρα για την πρόληψη άμεσης και σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας ασφάλειας. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση ενημερώνεται ως προς κάθε σχετική χρήση και τους λόγους που την δικαιολογούν.

γ) το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση μπορεί να ζητήσει περίληψη του ιστορικού της υπόθεσης και κάθε άλλη πληροφορία αναγκαία για να μπορέσει να αποφασίσει αν θα επέτρεπε την παρακολούθηση σε αντίστοιχη εσωτερική του υπόθεση. Το αίτημα αυτό δεν θίγει την εφαρμογή του προηγούμενου στοιχείου β), εκτός αν συμφωνηθεί άλλως μεταξύ του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση και του παρακολουθούντος κράτους μέλους.

δ) τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι μπορεί να δοθεί απάντηση εντός 96 ωρών. Προς τούτο ορίζουν σημεία επαφής, που λειτουργούν όλο το εικοσιτετράωρο, και τα περιλαμβάνουν στις δηλώσεις τους σύμφωνα με το στοιχείο ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 24.

5. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η γνωστοποίηση τηρεί εμπιστευτικά τα στοιχεία που παρέχονται δυνάμει της παραγράφου 3 σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

6. Εφόσον το παρακολουθούν κράτος μέλος είναι της γνώμης ότι τα στοιχεία που πρέπει να γνωστοποιηθούν σύμφωνα με την παράγραφο 3 έχουν ιδιαίτερα ευαίσθητο χαρακτήρα, μπορεί να τα διαβιβάσει στην αρμόδια αρχή μέσω ειδικής υπηρεσίας εάν υπάρχει σχετική διμερής συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

7. Κατά την κοινοποίηση, δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 2 ή οποτεδήποτε μεταγενέστερα, κάθε κράτος μέλος δύναται να δηλώσει ότι δεν θεωρεί απαραίτητη την υποβολή πληροφοριών σχετικά με τις παρακολουθήσεις όπως προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 21

Ευθύνη για χρεώσεις από οργανισμούς τηλεπικοινωνιών

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από οργανισμούς τηλεπικοινωνιών ή παροχείς υπηρεσιών όταν εκτελούν αιτήσεις βάσει του άρθρου 18, επιβαρύνουν το αιτούν κράτος μέλος.

Άρθρο 22

Διμερείς ρυθμίσεις

Ο παρών τίτλος δεν αποκλείει διμερείς ή πολυμερείς ρυθμίσεις μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να διευκολύνεται η εκμετάλλευση σημερινών και μελλοντικών τεχνικών δυνατοτήτων όσον αφορά την νόμιμη παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών.

ΤΙΤΛΟΣ IV

Άρθρο 23

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται δυνάμει της παρούσας σύμβασης επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται από τα κράτη μέλη προς τα οποία διαβιβάζονται:

α) για τους σκοπούς των διαδικασιών στις οποίες εφαρμόζεται η σύμβαση·

β) για άλλες δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες, οι οποίες συνδέονται άμεσα με τις διαδικασίες που αναφέρει το στοιχείο α)·

γ) για την πρόληψη άμεσης και σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας ασφάλειας·

δ) για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, μόνον κατόπιν προηγούμενης συγκατάθεσης του διαβιβάζοντος κράτους μέλους, εκτός εάν το οικείο κράτος μέλος έχει λάβει τη συναίνεση του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα.

2. Το παρόν άρθρο ισχύει επίσης για τα προσωπικά δεδομένα που δεν διαβιβάζονται αλλά λαμβάνονται με άλλο τρόπο κατ' εφαρμογή της παρούσας σύμβασης.

3. Σε συγκεκριμένη περίπτωση, το διαβιβάζον κράτος μέλος μπορεί να ζητεί από το κράτος μέλος προς το οποίο διαβιβάστηκαν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να το ενημερώνει ως προς την γενομένη χρήση των εν λόγω δεδομένων.

4. Σε περίπτωση που έχουν επιβληθεί προϋποθέσεις για τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7, το στοιχείο β) της παραγράφου 5 του άρθρου 18, την παράγραφο 6 του άρθρου 18 ή την παράγραφο 4 του άρθρου 20, οι προϋποθέσεις αυτές υπερισχύουν. Σε περίπτωση που δεν έχουν επιβληθεί παρόμοιες προϋποθέσεις, εφαρμόζεται το παρόν άρθρο.

5. Οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 13 υπερισχύουν του παρόντος άρθρου, όταν πρόκειται για πληροφορίες που λαμβάνονται στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 13.

6. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για τα προσωπικά δεδομένα που λαμβάνονται από κράτος μέλος κατ' εφαρμογή της παρούσας σύμβασης και που προέρχονται από το εν λόγω κράτος μέλος.

7. Το Λουξεμβούργο δύναται, κατά την υπογραφή της σύμβασης, να δηλώσει ότι όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται από το Λουξεμβούργο σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει της παρούσας σύμβασης εφαρμόζονται τα εξής:

Το Λουξεμβούργο δύναται, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 1 στοιχείο γ) και σε συγκεκριμένη περίπτωση, να απαιτήσει, εξαιρουμένης της περίπτωσης κατά την οποία το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει τη συγκατάθεση του προσώπου που αφορούν τα δεδομένα, να μπορούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να χρησιμοποιηθούν μόνον για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), κατόπιν προηγούμενης συγκατάθεσης του Λουξεμβούργου σε σχέση με τις διαδικασίες για τις οποίες το Λουξεμβούργο θα μπορούσε να είχε αρνηθεί ή περιορίσει τη διαβίβαση ή χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης ή των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Εάν σε δεδομένη περίπτωση το Λουξεμβούργο αρνηθεί την συγκατάθεσή του εν συνεχεία αιτήσεως κράτους μέλους, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1, τότε οφείλει να αιτιολογήσει την απόφασή του γραπτώς.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ε. ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2002 ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΝΤΑΛΜΑ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ (2002/584/ΔΕΥ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Ορισμός και υποχρέωση εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

1. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται από κράτος μέλος προς το σκοπό της σύλληψης και της παράδοσης από άλλο κράτος μέλος προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας.

2. Τα κράτη μέλη εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο.

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 6 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

1. Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης μπορεί να εκδίδεται για πράξεις που τιμωρούνται από το δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης του σχετικού εντάλματος (εφεξής καλούμενο "κράτος έκδοσης του εντάλματος") με στερητική της ελευθερίας ποινή ή με στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας ανώτατης διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα μηνών ή, εάν έχει ήδη επιβληθεί ποινή ή μέτρο ασφαλείας, για απαγγελθείσες καταδίκες διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων μηνών.

2. Η παράδοση βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης υπό τις προϋποθέσεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο και χωρίς έλεγχο του διττού αξιοποίνου της πράξης, χωρεί για τις ακόλουθες αξιόποινες πράξεις, εφόσον τιμωρούνται στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας ανώτατης διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών και όπως ορίζονται από το δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος:

- συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση,
- τρομοκρατία,
- εμπορία ανθρώπων,
- σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και παιδική πορνογραφία,
- παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών,
- παράνομη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών,
- δωροδοκία,
- καταδολίευση, συμπεριλαμβανομένης της απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά την έννοια της σύμβασης της 26ης Ιουλίου 1995 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
- νομιμοποίηση προϊόντων εγκλήματος,
- παραχάραξη, περιλαμβανομένης της κίβδηλείας του ευρώ,
- εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο,
- εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένου του παράνομου εμπορίου απειλούμενων ζωικών ειδών και του παράνομου εμπορίου απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών,
- παροχή βοήθειας για την παράνομη είσοδο και διαμονή,
- ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, βαρεία σωματική βλάβη,
- παράνομο εμπόριο ανθρωπίνων οργάνων και ιστών,
- απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και ομηρία,
- ρατσισμός και ξενοφοβία,

- οργανωμένες ή ένοπλες κλοπές,
- παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των αρχαιοτήτων και των έργων τέχνης,
- απάτη,
- αθέμιτη προστασία έναντι παράνομου περιουσιακού οφέλους, εκβίαση,
- παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων,
- πλαστογραφία δημοσίων εγγράφων και εμπορία πλαστών,
- παραχάραξη μέσων πληρωμής,
- λαθρεμπόριο ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων,
- λαθρεμπόριο πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών,
- εμπορία κλεμμένων οχημάτων,
- βιασμός,
- εμπρησμός με πρόθεση,
- εγκλήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου,
- αεροπειρατεία και πειρατεία,
- δολιοφθορά.

3. Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει ανά πάσα στιγμή, με ομόφωνη απόφασή του και κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπό τους όρους του άρθρου 39 παράγραφος 1 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, να προσθέσει νέες κατηγορίες αξιόποινων πράξεων στον κατάλογο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Το Συμβούλιο, με βάση την έκθεση που θα του υποβάλει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 34 παράγραφος 3, εξετάζει εάν πρέπει να διευρυνθεί ή να τροποποιηθεί ο κατάλογος αυτός.

4. Η παράδοση, προκειμένου για αξιόποινες πράξεις εκτός αυτών που καλύπτονται από την παράγραφο 2, μπορεί να εξαρτηθεί από την προϋπόθεση ότι οι πράξεις για τις οποίες εκδίδεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης συνιστούν αξιόποινη πράξη δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους εκτέλεσης, ανεξαρτήτως των στοιχείων αντικειμενικής υποστάσεως ή του νομικού χαρακτηρισμού αυτής.

Άρθρο 3

Λόγοι υποχρεωτικής μη εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

Η δικαστική αρχή εκτέλεσης του κράτους μέλους εκτέλεσης (εφεξής καλούμενη "δικαστική αρχή εκτέλεσης") αρνείται την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. εάν η αξιόποινη πράξη την οποία αφορά το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης καλύπτεται από αμνηστία στο κράτος μέλος εκτέλεσης, εφόσον το εν λόγω κράτος είχε την αρμοδιότητα για τη δίωξη αυτής της αξιόποινης πράξης σύμφωνα με το ποινικό του δίκαιο·

2. εάν από τις πληροφορίες που διαθέτει η δικαστική αρχή εκτέλεσης προκύπτει ότι ο καταζητούμενος έχει δικασθεί τελεσιδίκως για τις ίδιες πράξεις από κράτος μέλος υπό τον όρο ότι, σε περίπτωση καταδίκης, η καταδίκη έχει εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν μπορεί πλέον να εκτιθεί σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους της καταδίκης·

3. εάν το πρόσωπο για το οποίο έχει εκδοθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν μπορεί, λόγω της ηλικίας του, να θεωρηθεί ποινικώς υπεύθυνο για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Άρθρο 4

Λόγοι προαιρετικής μη εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

Η δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί να αρνηθεί την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης:

1. εάν, σε μια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4, η πράξη λόγω της οποίας εκδίδεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν συνιστά αξιόποινη πράξη κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης· ωστόσο, προκειμένου περί φόρων, τελών, τελωνείων και συναλλάγματος, η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης δεν θα μπορεί να αποτελεί αντικείμενο άρνησης λόγω του ότι η νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης δεν επιβάλλει ιδίου τύπου φόρους ή τέλη ή δεν προβλέπει ιδίου τύπου ρύθμιση περί φόρων, τελών, τελωνείων και συναλλάγματος με εκείνη του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος·

2. όταν το πρόσωπο για το οποίο εκδίδεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης διώκεται στο κράτος μέλος εκτέλεσης για την ίδια πράξη με εκείνη στην οποία βασίζεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης·

3. όταν οι δικαστικές αρχές εκτέλεσης του κράτους μέλους αποφάσισαν είτε να μην ασκήσουν δίωξη για την αξιόποινη πράξη που αποτελεί το αντικείμενο του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης είτε να παύσουν τη δίωξη ή όταν ο καταζητούμενος έχει δικασθεί τελεσιδικώς για τις αυτές πράξεις σε κράτος μέλος, με αποτέλεσμα να κωλύεται η μεταγενέστερη άσκηση δίωξης·

4. όταν έχει επέλθει παραγραφή της ποινικής δίωξης ή της ποινής σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης και οι πράξεις ανάγονται στην αρμοδιότητα αυτού του κράτους μέλους σύμφωνα με το ποινικό του δίκαιο·

5. εάν από τις πληροφορίες που διαθέτει η δικαστική αρχή εκτέλεσης προκύπτει ότι ο καταζητούμενος έχει δικασθεί τελεσιδικώς για τις αυτές πράξεις σε τρίτη χώρα, υπό τον όρο ότι, σε περίπτωση καταδίκης, η καταδίκη έχει εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν μπορεί να εκτιθεί πλέον σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας της καταδίκης·

6. εάν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί προς το σκοπό της εκτέλεσης ποινής ή μέτρου ασφαλείας, στερητικών της ελευθερίας, όταν ο καταζητούμενος διαμένει στο κράτος μέλος εκτέλεσης, είναι υπήκοος ή κάτοικός του και αυτό το κράτος δεσμεύεται να εκτελέσει την ποινή ή το μέτρο ασφαλείας σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο·

7. όταν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης αφορά αξιόποινες πράξεις οι οποίες:

α) κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης θεωρούνται ότι διεπράχθησαν εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στο έδαφος του κράτους εκτέλεσης ή σε εξομοιούμενο προς αυτό τόπο·

β) διεπράχθησαν εκτός του εδάφους του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος και το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης δεν επιτρέπει τη δίωξη για τα ίδια αδικήματα που διαπράττονται εκτός του εδάφους του.

Άρθρο 5

Εγγυήσεις που πρέπει να παρέχει το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος σε ειδικές περιπτώσεις

Η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί να εξαρτηθεί κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης από μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. όταν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί προς το σκοπό της εκτέλεσης ποινής ή μέτρου ασφαλείας που έχει επιβληθεί με απόφαση εκδοθείσα από τον ενδιαφερομένο και όταν ο ενδιαφερόμενος δεν είχε κλητευθεί αυτοπροσώπως ούτε είχε ενημερωθεί κατ' άλλον τρόπο σχετικά με την ημερομηνία και τον τόπο της ακροαματικής διαδικασίας που οδήγησε στην απόφαση που εκδόθηκε εν τη απουσία του, η παράδοση μπορεί να εξαρτηθεί από το αν η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ώστε να εξασφαλισθεί στον καθ' ου το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, ότι θα έχει

τη δυνατότητα να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος και να παρίσταται κατά τη λήψη της απόφασης·

2. όταν η αξιόποινη πράξη στην οποία βασίζεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας εφ' όρου ζωής, η εκτέλεση του εν λόγω εντάλματος δύναται να εξαρτηθεί από την προϋπόθεση ότι το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος έχει στο νομικό του σύστημα διατάξεις για την επανεξέταση της επιβληθείσας ποινής -κατ' αίτηση ή το αργότερο μετά την πάροδο 20 ετών- ή για την εφαρμογή μέτρων επεικειίας τα οποία προβλέπει υπέρ του προσώπου η νομοθεσία ή πρακτική του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος και τα οποία αποσκοπούν στη μη εκτέλεση μιας τέτοιας ποινής ή μέτρου·

3. όταν το πρόσωπο κατά του οποίου εκδόθηκε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης προς το σκοπό της δίωξης είναι υπήκοος ή κάτοικος του κράτους μέλους εκτέλεσης, η παράδοση μπορεί να εξαρτηθεί από την προϋπόθεση ότι το εν λόγω πρόσωπο, μετά από ακρόασή του, θα διαμεταχθεί στο κράτος μέλος εκτέλεσης ώστε να εκτίσει εκεί τη στερητική της ελευθερίας ποινή ή το στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας που θα απαγγελθεί εναντίον του στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος.

Άρθρο 6

Προσδιορισμός των αρμόδιων αρχών

1. Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος είναι η δικαστική αρχή του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος που είναι αρμόδια για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως δυνάμει του δικαίου αυτού του κράτους.

2. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης είναι η δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης που είναι αρμόδια να εκτελέσει το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δυνάμει του δικαίου αυτού του κράτους.

3. Κάθε κράτος μέλος ενημερώνει τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου σχετικά με τη δικαστική αρχή που είναι αρμόδια σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο.

Άρθρο 7

Προσφυγή στην κεντρική αρχή

1. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να ορίσει μια κεντρική αρχή ή, εφόσον η έννομη τάξη του το προβλέπει, κεντρικές αρχές για να επικουρούν τις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

2. Ένα κράτος μέλος δύναται, εάν είναι αναγκαίο λόγω της οργάνωσης του εσωτερικού δικαστικού του συστήματος, να αναθέτει στην ή στις κεντρικές αρχές του τη διοικητική διαβίβαση και παραλαβή των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης καθώς και κάθε επίσημη αλληλογραφία που την ή τις αφορά.

Το κράτος μέλος που επιθυμεί να κάνει χρήση των δυνατοτήτων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο γνωστοποιεί στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, τις πληροφορίες σχετικά με την ή τις κεντρικές αρχές που έχει ορίσει. Τα στοιχεία αυτά δεσμεύουν όλες τις αρχές του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος.

Άρθρο 8

Περιεχόμενο και τύπος του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

1. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία υποβάλλονται σύμφωνα με το έντυπο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα:

α) ταυτότητα και ιθαγένεια του καταζητούμενου·

β) όνομα, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και φαξ και ηλεκτρονική διεύθυνση της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος·

γ) ένδειξη ότι υπάρχει εκτελεστή απόφαση, ένταλμα σύλληψης ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2·

δ) φύση και νομικός χαρακτηρισμός του αδικήματος, ιδίως όσον αφορά το άρθρο 2·

ε) περιγραφή των περιστάσεων υπό τις οποίες τελέσθηκε η αξιόποινη πράξη, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου, του τόπου της τέλεσης και του βαθμού συμμετοχής του καταζητούμενου στην αξιόποινη πράξη·

στ) την επιβληθείσα ποινή, εάν πρόκειται για τελεσίδικη απόφαση, ή την κλίμακα ποινών που προβλέπεται για την αξιόποινη πράξη από τη νομοθεσία του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος·

ζ) στο μέτρο του δυνατού, τις λοιπές συνέπειες της αξιόποινης πράξης.

2. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης πρέπει να μεταφράζεται στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους εκτέλεσης. Κάθε κράτος μέλος δύναται, κατά το χρόνο της έκδοσης της παρούσας απόφασης-πλασιού ή μεταγενέστερα, να αναφέρει σε δήλωση που κατατίθεται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ότι θα δέχεται μετάφραση σε μία ή περισσότερες άλλες επίσημες γλώσσες των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Άρθρο 9

Διαβίβαση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

1. Όταν είναι γνωστό πού ευρίσκεται ο καταζητούμενος, η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος μπορεί να διαβιβάζει το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης απευθείας στη δικαστική αρχή εκτέλεσης.

2. Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος μπορεί πάντοτε να αποφασίζει να προβεί σε καταχώρηση του καταζητούμενου στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS).

3. Η καταχώρηση στο SIS πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95 της σύμβασης, της 19ης Ιουνίου 1990, περί εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 για τη βαθμιαία κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα και ισοδυναμεί με ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, συνοδευόμενο από τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1.

Μεταβατικά, έως ότου το SIS αποκτήσει τη δυνατότητα να διαβιβάζει όλες τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 8, η καταχώρηση ισοδυναμεί με ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης μέχρις ότου η δικαστική αρχή εκτέλεσης παραλάβει καθ' όλους τους τύπους το πρωτότυπο.

Άρθρο 10

Λεπτομέρειες της διαβίβασης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

1. Εάν η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος δεν γνωρίζει την αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης, προβαίνει στις απαιτούμενες έρευνες, ιδίως μέσω των σημείων επαφής του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου, ώστε να λάβει την πληροφορία αυτή από το κράτος μέλος εκτέλεσης.

2. Εφόσον το επιθυμεί η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος, η διαβίβαση μπορεί να πραγματοποιείται μέσω του ασφαλούς συστήματος τηλεπικοινωνιών του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου.

3. Εάν δεν είναι δυνατή η χρήση του SIS, η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος μπορεί να προσφύγει στις υπηρεσίες της Ιντερπόλ για την διαβίβαση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

4. Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος μπορεί να διαβιβάζει το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης με οποιοδήποτε ασφαλές μέσο που μπορεί να τεκμηριωθεί εγγράφως, υπό

όρους που επιτρέπουν στο κράτος μέλος εκτέλεσης να εξακριβώσει τη γνησιότητα της διαβίβασης.

5. Όλες οι δυσχέρειες σχετικά με τη διαβίβαση ή τη γνησιότητα οποιουδήποτε εγγράφου που απαιτείται για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ρυθμίζονται με απευθείας επαφές μεταξύ των ενδιαφερόμενων δικαστικών αρχών ή, ενδεχομένως, με την παρέμβαση των κεντρικών αρχών των κρατών μελών.

6. Εάν η αρχή που λαμβάνει ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν είναι αρμόδια να επιληφθεί του θέματος, το διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους της και ενημερώνει σχετικά τη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος.

Άρθρο 11

Δικαιώματα του καταζητουμένου

1. Όταν ένας καταζητούμενος συλλαμβάνεται, η αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης τον ενημερώνει, σύμφωνα με το εθνικό της δίκαιο, για την ύπαρξη και το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης καθώς και για τη δυνατότητα που του παρέχεται να συγκατατεθεί στην παράδοσή του στη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος.

2. Ο καταζητούμενος που συλλαμβάνεται προς το σκοπό της εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης έχει το δικαίωμα να προσφύγει στις υπηρεσίες νομικού παραστάτη και διερμηνέα, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Άρθρο 12

Τήρηση του προσώπου υπό κράτηση

Όταν ένα πρόσωπο συλλαμβάνεται βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, η δικαστική αρχή εκτέλεσης αποφασίζει κατά πόσον είναι σκόπιμο να τηρηθεί υπό κράτηση σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης. Η προσωρινή απόλυση είναι δυνατή οποτεδήποτε σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης, υπό την προϋπόθεση ότι η αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους λαμβάνει κάθε μέτρο που κρίνει αναγκαίο ώστε να αποφευχθεί η διαφυγή του καταζητούμενου.

Άρθρο 13

Συγκατάθεση στην παράδοση

1. Εάν ο συλληφθείς δηλώσει ότι συγκατατίθεται να παραδοθεί, η συγκατάθεση αυτή και, ενδεχομένως, η ρητή παραίτηση από το ευεργέτημα του "κανόνα της ειδικότητας" που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2 δίνονται ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτέλεσης, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε οι συνθήκες υπό τις οποίες δίνονται η συγκατάθεση και, ενδεχομένως, η παραίτηση που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να δείχνουν ότι το πρόσωπο το πράττει εκουσίως και έχοντας πλήρη επίγνωση των σχετικών συνεπειών. Προς τούτο, ο καταζητούμενος έχει το δικαίωμα να επικουρείται από νομικό παραστάτη.

3. Η συγκατάθεση και, ενδεχομένως, η παραίτηση που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καταχωρούνται σε πρακτικά, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το εσωτερικό δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

4. Η συγκατάθεση είναι κατ' αρχήν αμετάκλητη. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να προβλέψει ότι η συγκατάθεση και, ενδεχομένως, η παραίτηση είναι δυνατόν να ανακαλούνται, σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στο εσωτερικό δίκαιο. Στην περίπτωση αυτή, η χρονική περίοδος μεταξύ της ημερομηνίας της συγκατάθεσης και της ημερομηνίας της ανάκλησής της δεν λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 17. Το κράτος μέλος που επιθυμεί να κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής ενημερώνει σχετικά τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου κατά την υιοθέτηση της παρούσας απόφασης-πλαίσιο και αναφέρει τις διαδικασίες με τις οποίες είναι δυνατή η ανάκληση της συγκατάθεσης καθώς και οιαδήποτε τροποποίηση αυτών.

Άρθρο 14

Ακρόαση του καταζητούμενου

Εφόσον ο συλληφθείς δεν συγκατατίθεται στην παράδοσή του κατά τον τρόπο που προβλέπεται στο άρθρο 13, έχει δικαίωμα ακρόασης από τη δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης, σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Άρθρο 15

Απόφαση για την παράδοση

1. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης αποφασίζει, εντός των προθεσμιών και υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο, για την παράδοση του προσώπου.

2. Εάν η δικαστική αρχή εκτέλεσης κρίνει ότι οι πληροφορίες που διαβιβάστηκαν από το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν αρκούν ώστε να της επιτρέψουν να αποφασίσει για την παράδοση, ζητεί την κατεπείγουσα προσκόμιση των απαραίτητων συμπληρωματικών πληροφοριών, ιδίως σε σχέση με τα άρθρα 3 έως 5 και το άρθρο 8, και μπορεί να τάξει προθεσμία για την παραλαβή τους, λαμβάνοντας υπόψη της ότι είναι αναγκαίο να τηρηθούν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 17.

3. Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος μπορεί να διαβιβάσει οποτεδήποτε στη δικαστική αρχή εκτέλεσης κάθε επιπλέον χρήσιμη πληροφορία.

Άρθρο 16

Απόφαση σε περίπτωση συρροής αιτήσεων

1. Εάν πλείονα κράτη μέλη έχουν εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης για το ίδιο πρόσωπο, η επιλογή του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που θα εκτελεσθεί γίνεται από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης με δέουσα συνεκτίμηση όλων των περιστάσεων και, ιδίως, της σχετικής βαρύτητας και του τόπου τέλεσης των αξιόποινων πράξεων, των αντίστοιχων ημερομηνιών των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης καθώς και του κατά πόσον το ένταλμα εκδόθηκε προς το σκοπό της δίωξης ή προς το σκοπό της εκτέλεσης ποινής ή μέτρου ασφαλείας στερητικών της ελευθερίας.

2. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί να ζητήσει τη γνώμη της Eurojust προκειμένου να λάβει την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και αίτησης έκδοσης που υποβάλλεται από τρίτη χώρα, η απόφαση για το κατά πόσον πρέπει να δοθεί η προτεραιότητα στο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή στην αίτηση έκδοσης λαμβάνεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης με δέουσα συνεκτίμηση όλων των περιστάσεων, ιδίως όσων αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και εκείνων που μνημονεύονται στην εφαρμοστέα σύμβαση.

4. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών βάσει του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 17

Προθεσμίες και διαδικασία της απόφασης εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

1. Για την εξέταση και εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ακολουθείται διαδικασία επείγοντος.

2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο καταζητούμενος έχει συγκατατεθεί στην παράδοσή του, η οριστική απόφαση για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης θα πρέπει να λαμβάνεται εντός δέκα ημερών μετά τη συγκατάθεση.

3. Στις λοιπές περιπτώσεις, η οριστική απόφαση για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης θα πρέπει να λαμβάνεται εντός 60 ημερών από τη σύλληψη του καταζητούμενου.

4. Σε ειδικές περιπτώσεις, όταν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν μπορεί να εκτελεσθεί εντός των προβλεπόμενων στις παραγράφους 2 ή 3 προθεσμιών, η δικαστική αρχή εκτέλεσης ενημερώνει αμέσως τη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος, αναφέροντας τους σχετικούς λόγους. Σε αυτή την περίπτωση, οι προθεσμίες μπορούν να παρατείνονται κατά τριάντα ημέρες.

5. Εφόσον η δικαστική αρχή εκτέλεσης δεν έχει λάβει οριστική απόφαση για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, εξασφαλίζει ότι εξακολουθούν να συντρέχουν οι απαραίτητες ουσιαστικές προϋποθέσεις ώστε να είναι δυνατή η παράδοση προσώπων.

6. Η άρνηση εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

7. Όταν, εκτάκτως, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να τηρήσει τις προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο προθεσμίες, ενημερώνει σχετικά την Eurojust, αναφέροντας τους λόγους της καθυστέρησής του. Επιπλέον, ένα κράτος μέλος το οποίο έχει υποστεί επανειλημμένες καθυστερήσεις από άλλο κράτος μέλος στην εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ενημερώνει σχετικά το Συμβούλιο με σκοπό να γίνει αξιολόγηση, σε επίπεδο κρατών μελών, του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζεται η παρούσα απόφαση-πλαίσιο.

Άρθρο 18

Η κατάσταση μέχρι τη λήψη της απόφασης

1. Όταν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί για την άσκηση ποινικών διώξεων, η δικαστική αρχή εκτέλεσης πρέπει:

α) είτε να δεχθεί σε ακρόαση τον καταζητούμενο, σύμφωνα με το άρθρο 19,

β) είτε να δεχθεί την προσωρινή διαμεταγωγή του καταζητουμένου.

2. Οι όροι και η διάρκεια της προσωρινής διαμεταγωγής καθορίζονται με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος και της δικαστικής αρχής εκτέλεσης.

3. Σε περίπτωση προσωρινής διαμεταγωγής, ο καταζητούμενος πρέπει να έχει τη δυνατότητα επιστροφής στο κράτος μέλος εκτέλεσης προκειμένου να συμμετάσχει στις ακροαματικές διαδικασίες που τον αφορούν, στο πλαίσιο της διαδικασίας παράδοσης.

Άρθρο 19

Ακρόαση του καταζητουμένου προ της λήψεως αποφάσεως

1. Η ακρόαση του καταζητουμένου διεξάγεται από δικαστική αρχή, επικουρούμενη από κάθε άλλο πρόσωπο που ορίζεται σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του αιτούντος δικαστηρίου.

2. Η ακρόαση του καταζητουμένου διεξάγεται σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης και οι προϋποθέσεις καθορίζονται με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος και της δικαστικής αρχής εκτέλεσης.

3. Η αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί να αναθέσει σε άλλη δικαστική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο υπάγεται να λάβει μέρος στην ακρόαση του καταζητουμένου, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ορθή εφαρμογή του παρόντος άρθρου και των προϋποθέσεων που καθορίστηκαν.

Άρθρο 20

Προνόμια και ασυλίες

1. Σε περίπτωση που ο καταζητούμενος απολαύει είτε προνομίου είτε εξαιρέσης δικαιοδοσίας ή εκτέλεσης στο κράτος μέλος εκτέλεσης, οι προθεσμίες του άρθρου 17 αρχίζουν να τρέχουν μόνον εφόσον, και από την ημέρα κατά την οποία, η δικαστική αρχή εκτέλεσης πληροφορήθηκε την άρση του προνομίου ή της εξαιρέσης.

Το κράτος μέλος εκτέλεσης εξασφαλίζει ότι συντρέχουν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για αποτελεσματική παράδοση, όταν ο καταζητούμενος δεν απολαύει πλέον τέτοιου προνομίου ή εξαιρέσης.

2. Εφόσον η άρση του προνομίου ή της εξαιρέσης εμπίπτει στην αρμοδιότητα μιας αρχής του κράτους μέλους εκτέλεσης, η δικαστική αρχή εκτέλεσης της υποβάλλει αμελλητί σχετική αίτηση. Εφόσον η άρση του προνομίου ή της εξαιρέσης εμπίπτει στην αρμοδιότητα μιας αρχής άλλου κράτους ή διεθνούς οργάνωσης, εναπόκειται στη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος να της υποβάλλει την αίτηση.

Άρθρο 21

Συρροή διεθνών υποχρεώσεων

Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν θίγει τις υποχρεώσεις του κράτους μέλους εκτέλεσης όταν ο καταζητούμενος έχει εκδοθεί στο εν λόγω κράτος μέλος από τρίτο κράτος και το πρόσωπο αυτό προστατεύεται από διατάξεις περί του κανόνα ειδικότητας της συμφωνίας βάσει της οποίας εκδόθηκε. Το κράτος μέλος εκτέλεσης λαμβάνει όλα τα μέτρα που απαιτούνται ώστε να ζητείται προηγουμένως η συγκατάθεση του κράτους από το οποίο εκδόθηκε ο καταζητούμενος, προς το σκοπό της παράδοσής του στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος. Η έναρξη των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 17 υπολογίζεται από την ημερομηνία παύσης της εφαρμογής αυτών των κανόνων της ειδικότητας. Μέχρι ότου ληφθεί η απόφαση του κράτους από το οποίο εκδόθηκε ο καταζητούμενος, το κράτος μέλος εκτέλεσης εξασφαλίζει ότι συντρέχουν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για αποτελεσματική παράδοση.

Άρθρο 22

Κοινοποίηση της απόφασης

Η δικαστική αρχή εκτέλεσης κοινοποιεί αμελλητί στη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος την απόφαση σχετικά με την πορεία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Άρθρο 23

Προθεσμία παράδοσης του προσώπου

1. Ο καταζητούμενος παραδίδεται το ταχύτερο δυνατόν σε ημερομηνία που συμφωνείται μεταξύ των ενδιαφερόμενων αρχών.

2. Παραδίδεται το αργότερο δέκα ημέρες αφότου εκδόθηκε η οριστική απόφαση για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

3. Εάν η παράδοση του καταζητουμένου, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 2, αποδεικνύεται αδύνατη λόγω ανωτέρας βίας σε ένα από τα κράτη μέλη, η δικαστική αρχή εκτέλεσης και η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος επικοινωνούν αμέσως μεταξύ τους και συμφωνούν νέα ημερομηνία παράδοσης. Στην περίπτωση αυτή, η παράδοση διενεργείται εντός δέκα ημερών μετά τη συμφωνηθείσα νέα ημερομηνία.

4. Η παράδοση μπορεί κατ' εξαιρέση να αναστέλλεται προσωρινά για σοβαρούς ανθρωπιστικούς λόγους, εφόσον λ.χ. ευλόγως πιστεύεται ότι θα έθετε σε κίνδυνο τη ζωή ή την υγεία του καταζητουμένου. Η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης γίνεται μόλις παύσουν να υφίστανται οι λόγοι αυτοί. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης ενημερώνει αμέσως σχετικά τη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος και συμφωνεί νέα ημερομηνία παράδοσης. Στην περίπτωση αυτή, η παράδοση διενεργείται εντός δέκα ημερών μετά τη συμφωνηθείσα νέα ημερομηνία.

5. Κατά την παρέλευση των προθεσμιών που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 4, εάν το πρόσωπο εξακολουθεί να κρατείται, απολύεται.

Άρθρο 24

Αναβολή της παράδοσης ή παράδοση υπό όρους

1. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης δύναται, αφού αποφασίσει την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, να αναβάλει την παράδοση του καταζητούμενου ούτως ώστε να μπορέσει να διωχθεί στο κράτος μέλος εκτέλεσης ή, εάν έχει ήδη καταδικασθεί, να μπορέσει να εκτίσει στο έδαφος του κράτους αυτού καταγνωσθείσα ποινή για πράξη διαφορετική από εκείνη που αναφέρεται στο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.

2. Αντί να αναβάλει την παράδοση, η δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί να παραδώσει προσωρινά τον καταζητούμενο στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος υπό όρους που καθορίζονται με κοινή συμφωνία μεταξύ της δικαστικής αρχής εκτέλεσης και της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος. Η συμφωνία είναι γραπτή και όλες οι αρχές του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος υποχρεούνται να τηρούν τους όρους.

Άρθρο 25

Διέλευση

1. Κάθε κράτος μέλος, εάν δεν κάνει χρήση της δυνατότητας άρνησης όταν η διέλευση υπηκόου ή κατοίκου του ζητείται για το σκοπό της εκτέλεσης ποινής ή μέτρου ασφαλείας στερητικών της ελευθερίας, επιτρέπει τη διέλευση από το έδαφος του καταζητούμενου που παραδίδεται, εφόσον έχει λάβει πληροφορίες σχετικά με τα εξής:

α) την ταυτότητα και την ιθαγένεια του προσώπου το οποίο αφορά το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης·

β) την ύπαρξη ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης·

γ) τη φύση και το νομικό χαρακτηρισμό της αξιόποινης πράξης·

δ) την περιγραφή των πραγματικών περιστατικών της αξιόποινης πράξης, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας και του τόπου τέλεσης.

Εφόσον το πρόσωπο κατά του οποίου εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης προς το σκοπό της δίωξης είναι υπήκοος ή κάτοικος του κράτους μέλους διέλευσης, η διέλευση μπορεί να εξαρτηθεί από την προϋπόθεση ότι το εν λόγω πρόσωπο, μετά από ακρόασή του, θα διαμεταχθεί στο κράτος μέλος διέλευσης ώστε να εκτίσει εκεί την στερητική της ελευθερίας ποινή ή το στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας που θα απαγγελθεί εναντίον του στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος.

2. Κάθε κράτος μέλος ορίζει αρχή αρμόδια για την παραλαβή των αιτήσεων διέλευσης και των απαραίτητων δικαιολογητικών καθώς και οποιασδήποτε άλλης επίσημης αλληλογραφίας σχετικής με αιτήσεις διέλευσης. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν την αρμόδια αρχή τους στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.

3. Η αίτηση διέλευσης καθώς και οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 μπορούν να απευθύνονται στην αρχή που έχει ορισθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 με κάθε μέσο που μπορεί να τεκμηριωθεί εγγράφως. Το κράτος μέλος διέλευσης γνωστοποιεί την απόφασή του με τον ίδιο τρόπο.

4. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση αεροπορικής μεταφοράς χωρίς προβλεπόμενη ενδιάμεση στάση. Ωστόσο, εάν συμβεί έκτακτη προσγείωση, το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος παρέχει στην αρχή που έχει ορισθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 πληροφορίες.

5. Όταν η διέλευση αφορά πρόσωπο το οποίο πρέπει να εκδοθεί από τρίτη χώρα σε κράτος μέλος, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται κατ' αναλογία. Ειδικότερα, οι όροι "ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης" θεωρούνται ότι αντικαθίστανται από τους όρους "αίτηση έκδοσης".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Άρθρο 26

Αφαίρεση της περιόδου κρατήσεως στο κράτος μέλος εκτέλεσης

1. Το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος αφαιρεί τυχόν περίοδο κράτησης που απορρέει από την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από τη συνολική διάρκεια στέρησης της ελευθερίας στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος λόγω καταδίκης σε στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας.

2. Προς το σκοπό αυτό, όλες οι πληροφορίες σχετικά με τη διάρκεια της κράτησης του καταζητούμενου στο πλαίσιο της εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης διαβιβάζονται από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης ή την κεντρική αρχή που έχει οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 7 στη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος κατά τη στιγμή της παράδοσης.

Άρθρο 27

Ενδεχόμενη δίωξη για άλλες αξιόποινες πράξεις

1. Έκαστο κράτος μέλος δύναται να κοινοποιεί στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ότι, στις σχέσεις του με άλλα κράτη μέλη που έχουν προβεί στην ίδια κοινοποίηση, τεκμαίρεται η συγκατάθεση για τη δίωξη, καταδίκη ή κράτηση ενός προσώπου προς έκτιση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας, για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα πριν από την παράδοσή του, πέραν εκείνης για την οποία παραδόθηκε, εκτός εάν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, η δικαστική αρχή εκτέλεσης ορίσει άλλως στην απόφασή της για την παράδοση.

2. Εξαιρέσει των περιπτώσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3, πρόσωπο το οποίο παραδόθηκε δεν διώκεται, καταδικάζεται ή άλλως πως στερείται της ελευθερίας του για αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα πριν από την παράδοσή του πλην εκείνης την οποία προκάλεσε.

3. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν ο παραδοθείς, μολονότι είχε τη δυνατότητα να εγκαταλείψει το έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο παραδόθηκε, δεν το έπραξε εντός 45 ημερών από την οριστική απαλλαγή του ή επέστρεψε σε αυτό αφού το είχε εγκαταλείψει·

β) η αξιόποινη πράξη δεν τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας·

γ) η ποινική διαδικασία δεν συνεπάγεται την εφαρμογή μέτρου περιοριστικού της ελευθερίας του προσώπου·

δ) όταν στον παραδοθέντα ενδέχεται να επιβληθεί ποινή ή μέτρο που δεν συνεπάγονται στέρηση της ελευθερίας, ιδίως χρηματική ποινή ή υποκατάστατο μέτρο, ακόμη και εάν αυτή ή ποινή ή το μέτρο ενδέχεται να περιορίζει την ατομική του ελευθερία·

ε) όταν ο συλληφθείς συγκατατέθηκε να παραδοθεί, ενδεχομένως συγχρόνως με την παραίτηση από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 13·

στ) όταν ο συλληφθείς μετά την παράδοσή του παραιτήθηκε ρητά από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας όσον αφορά συγκεκριμένες αξιόποινες πράξεις προγενέστερης της παράδοσής του. Η παραίτηση γίνεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών αρχών του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος και καταχωρείται στα πρακτικά σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του εν λόγω κράτους. Διατυπώνεται κατά τρόπο που να προκύπτει ότι το έπραξε εκουσίως και έχοντας πλήρη επίγνωση των σχετικών συνεπειών. Προς τούτο, έχει το δικαίωμα να επικουρείται από νομικό παραστάτη·

ζ) οσάκις η δικαστική αρχή εκτέλεσης που παρέδωσε τον συλληφθέντα δίδει τη σχετική συγκατάθεσή της σύμφωνα με την παράγραφο 4,

4. Η αίτηση συγκατάθεσης υποβάλλεται στη δικαστική αρχή εκτέλεσης και συνοδεύεται από τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 και από τη μετάφραση που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2. Δίδεται συγκατάθεση όταν για την αξιόποινη πράξη για την οποία ζητείται χωρεί επίσης παράδοση σύμφωνα με τις διατάξεις της

παρούσας απόφασης-πλαίσιο. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης αρνείται τη συγκατάθεσή της για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 3 και μπορεί πέραν αυτού να την αρνηθεί μόνο για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 4. Η απόφαση λαμβάνεται το αργότερο 30 ημέρες μετά την παραλαβή της αίτησης.

Για τις περιπτώσεις του άρθρου 5, το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος πρέπει να παρέχει τις εγγυήσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

Άρθρο 28

Παράδοση ή μεταγενέστερη έκδοση

1. Έκαστο κράτος μέλος δύναται να κοινοποιεί στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ότι, στις σχέσεις του με άλλα κράτη μέλη που έχουν προβεί στην αυτή κοινοποίηση, η συγκατάθεση για την παράδοση ενός προσώπου σε κράτος μέλος, διάφορο του κράτους μέλους εκτέλεσης, βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης για αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα προ της παραδόσεώς του, τεκμαίρεται ότι έχει δοθεί, εκτός αν η δικαστική αρχή εκτέλεσης, για συγκεκριμένη περίπτωση, ορίσει άλλως στην περί παραδόσεως απόφασή της.

2. Πάντως, πρόσωπο το οποίο παραδόθηκε στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος κατ' εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης είναι δυνατόν, χωρίς τη συγκατάθεση του κράτους μέλους εκτέλεσης, να παραδοθεί σε άλλο κράτος μέλος εκτός του κράτους μέλους εκτέλεσης βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης εκδοθέντος για αξιόποινη πράξη προγενέστερη της παράδοσής του στις εξής περιπτώσεις:

α) όταν ο καταζητούμενος, μολονότι είχε την ευκαιρία να εγκαταλείψει το έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο παραδόθηκε, δεν το έπραξε εντός 45 ημερών από την οριστική απαλλαγή του ή επέστρεψε σε αυτό αφού το είχε εγκαταλείψει·

β) όταν ο καταζητούμενος συγκατατίθεται να παραδοθεί σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος εκτέλεσης βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Η συγκατάθεση παρέχεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών αρχών του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος και καταχωρείται στα πρακτικά σύμφωνα με το εσωτερικό εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους. Διατυπώνεται κατά τρόπον που να προκύπτει ότι το έπραξε εκουσίως και έχοντας πλήρη επίγνωση των σχετικών συνεπειών. Προς τούτο, ο καταζητούμενος έχει το δικαίωμα να επικουρείται από νομικό παραστάτη·

γ) όταν ο καταζητούμενος δεν απολαύει του ευεργετήματος του κανόνα της ειδικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 3 στοιχεία α), ε), στ) και ζ).

3. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης συγκατατίθεται για την παράδοση σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με τους εξής κανόνες:

α) η αίτηση συγκατάθεσης υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 9, συνοδευόμενη από τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 και από τη μετάφραση που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2·

β) δίδεται συγκατάθεση όταν η αξιόποινη πράξη για την οποία ζητείται επιδέχεται επίσης παράδοση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο·

γ) η απόφαση λαμβάνεται 30 ημέρες το αργότερο από την παραλαβή της αίτησης·

δ) η δικαστική αρχή εκτέλεσης αρνείται τη συγκατάθεσή της για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 3 και μπορεί πέραν αυτού να την αρνηθεί μόνο για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5, το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος πρέπει να παρέχει τις εγγυήσεις που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο.

4. Παρά την παράγραφο 1, πρόσωπο το οποίο έχει παραδοθεί βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, δεν εκδίδεται σε τρίτο κράτος χωρίς τη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους που το παρέδωσε. Η συγκατάθεση δίδεται σύμφωνα με τις

συμβάσεις που δεσμεύουν αυτό το κράτος μέλος, καθώς και σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο.

Άρθρο 29

Παράδοση αντικειμένων

1. Κατόπιν αιτήσεως της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος ή εξ ίδιας πρωτοβουλίας, η δικαστική αρχή εκτέλεσης, προβαίνει σε κατάσχεση και παράδοση, σύμφωνα με το εθνικό της δίκαιο, των αντικειμένων:

α) τα οποία δύνανται να χρησιμεύσουν ως πειστήρια ή

β) τα οποία, βρίσκονται στην κατοχή του καταζητούμενου ως αποτέλεσμα της αξιόποινης πράξης.

2. Η παράδοση των αντικειμένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πραγματοποιείται ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία δεν είναι δυνατόν να εκτελεστεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης λόγω θανάτου ή αποδράσεως του καταζητούμενου.

3. Όταν τα αντικείμενα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκεινται σε κατάσχεση ή δήμευση στο έδαφος του κράτους μέλους εκτέλεσης, το τελευταίο δύναται, εάν αυτά χρειάζονται για τη διεξαγωγή εκκρεμούσας ποινικής διαδικασίας, να τα κρατήσει προσωρινώς ή να τα παραδώσει στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος με την επιφύλαξη επιστροφής,

4. Διατηρούνται τα δικαιώματα τα οποία το κράτος μέλος εκτέλεσης ή τρίτα μέρη αποκτούν ενδεχομένως επί των αντικειμένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Εφόσον υφίστανται τέτοια δικαιώματα, το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος αποδίδει τα αντικείμενα στο κράτος μέλος εκτέλεσης χωρίς οικονομική επιβάρυνση, μόλις περατωθεί η ποινική διαδικασία.

Άρθρο 30

Έξοδα

1. Οι δαπάνες επί του εδάφους του κράτους μέλους εκτέλεσης, που προκαλούνται από την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, βαρύνουν το εν λόγω κράτος μέλος.

2. Οποιαδήποτε άλλη δαπάνη βαρύνει το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΣΤ. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ (ΕΕ L 181 19.7.2003)

Άρθρο 1

Αντικείμενο και σκοπός

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, να προβούν σε ενίσχυση της συνεργασίας στα πλαίσια των ισχυουσών σχέσεων σε θέματα έκδοσης μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής όσον αφορά την έκδοση εγκληματιών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Ως "συμβαλλόμενα μέρη", νοούνται η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

2. Ως "κράτος μέλος", νοείται ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Ως "Υπουργείο Δικαιοσύνης", νοείται, για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών και, για ένα κράτος μέλος, το Υπουργείο Δικαιοσύνης του· μολαταύτα, σε όσα κράτη μέλη τα καθήκοντα που περιγράφονται στα άρθρα 3, 5, 6, 8 ή 12 εκτελούνται από τον Γενικό Εισαγγελέα, η αρχή αυτή μπορεί να ορίζεται προκειμένου να εκτελεί τα καθήκοντα αυτά αντί του Υπουργείου Δικαιοσύνης σύμφωνα με το άρθρο 19, εκτός εάν οι Ηνωμένες Πολιτείες και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος συμφωνήσουν να ορίσουν άλλη αρχή.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας σε σχέση με τις διμερείς συνθήκες έκδοσης με κράτη μέλη

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, δυνάμει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, μεριμνούν ώστε οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας να εφαρμόζονται όσον αφορά τις διμερείς συνθήκες περί έκδοσης μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής οι οποίες θα ισχύουν κατά τη στιγμή της έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, υπό τους ακόλουθους όρους:

α) το άρθρο 4 εφαρμόζεται αντί των διατάξεων διμερούς συνθήκης που επιτρέπουν την έκδοση αποκλειστικά βάσει καταλόγου συγκεκριμένων αξιόποινων πράξεων·

β) το άρθρο 5 εφαρμόζεται αντί των διατάξεων διμερούς συνθήκης που διέπουν τη διαβίβαση, την πιστοποίηση, τη βεβαίωση της αυθεντικότητας ή άλλη επικύρωση αίτησης έκδοσης και δικαιολογητικών εγγράφων η οποία διαβιβάζεται από το αιτούν κράτος·

γ) το άρθρο 6 εφαρμόζεται εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης οι οποίες επιτρέπουν την απευθείας διαβίβαση των αιτήσεων προσωρινής σύλληψης μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών και του Υπουργείου Δικαιοσύνης του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους·

δ) το άρθρο 7 εφαρμόζεται επιπροσθέτως των διατάξεων διμερούς συνθήκης που διέπουν τη διαβίβαση των αιτήσεων έκδοσης·

ε) το άρθρο 8 εφαρμόζεται εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης οι οποίες διέπουν την υποβολή συμπληρωματικών πληροφοριών· όπου οι διατάξεις διμερούς συνθήκης δεν προσδιορίζουν την ακολουθητέα οδό, εφαρμόζεται επίσης η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου·

στ) το άρθρο 9 εφαρμόζεται εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης οι οποίες επιτρέπουν την προσωρινή παράδοση προσώπων κατά των οποίων εκκρεμεί δίκη ή τα οποία εκτίουν ποινή στο προς ό η αίτηση κράτος·

ζ) το άρθρο 10 εφαρμόζεται, εκτός εάν ορίζεται εκεί άλλως, αντί ή εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης, οι οποίες αφορούν τις αποφάσεις σχετικά με πλείονες αιτήσεις έκδοσης του ίδιου προσώπου·

η) το άρθρο 11 εφαρμόζεται εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης, οι οποίες επιτρέπουν την παραίτηση από την έκδοση ή απλουστευμένες διαδικασίες έκδοσης·

θ) το άρθρο 12 εφαρμόζεται εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης οι οποίες διέπουν τη διαμεταγωγή· όταν οι διατάξεις διμερούς συνθήκης δεν προσδιορίζουν τη διαδικασία η οποία διέπει τη μη προγραμματισμένη προσγείωση αεροσκάφους, εφαρμόζεται επίσης η παράγραφος 3 του εν λόγω άρθρου·

ι) το άρθρο 13 μπορεί να εφαρμόζεται από το προς ό η αίτηση κράτος αντί ή εν απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης οι οποίες διέπουν τη θανατική ποινή·

ια) το άρθρο 14 εφαρμόζεται εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης οι οποίες διέπουν την επεξεργασία ευαίσθητων πληροφοριών που περιέχονται σε αίτηση.

2. α) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξασφαλίζει ότι κάθε κράτος μέλος αναγνωρίζει, με έγγραφη πράξη μεταξύ του ίδιου και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, την εφαρμογή, κατά τον τρόπο που ορίζεται στο παρόν άρθρο, της διμερούς συνθήκης έκδοσης που ισχύει μεταξύ αυτού και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

β) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξασφαλίζει ότι τα νέα κράτη μέλη που προσχωρούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τη θέση της παρούσας συμφωνίας σε ισχύ και που έχουν διμερείς συνθήκες έκδοσης με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, λαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο στοιχείο α).

γ) Τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν προσπάθειες να ολοκληρώσουν τη διαδικασία που περιγράφεται στο στοιχείο β) πριν από την προγραμματισμένη προσχώρηση νέου κράτους μέλους, ή όσο το δυνατόν ταχύτερα μετά την προσχώρηση αυτή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποιεί στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής την ημερομηνία προσχώρησης νέων κρατών μελών.

3. Εάν η διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) δεν έχει ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία προσχώρησης, οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζονται ως προς τις σχέσεις μεταξύ αυτού του νέου κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής από την ημερομηνία κατά την οποία έχουν κοινοποιηθεί αμοιβαία καθώς και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση την ολοκλήρωση των προς τούτο εσωτερικών τους διαδικασιών.

Άρθρο 4

Αδικήματα για τα οποία χωρεί έκδοση

1. Ένα αδίκημα αποτελεί αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση χωρεί εφόσον τιμωρείται από το δίκαιο τόσο του αιτούντος κράτους όσο και του προς ό η αίτηση κράτους με στερητική της ελευθερίας ποινή ανώτατης διάρκειας ανώτερης του ενός έτους ή με αυστηρότερη ποινή. Ένα αδίκημα αποτελεί επίσης αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση εάν συνίσταται σε απόπειρα ή συνωμοσία για τέλεση, ή συμμετοχή στην τέλεση αδικήματος για το οποίο χωρεί έκδοση. Όταν η αίτηση αφορά την εκτέλεση της ποινής προσώπου το οποίο έχει καταδικασθεί για αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση, το υπόλοιπο της στερητικής της ελευθερίας ποινής που απομένει να εκτιθεί πρέπει να είναι τουλάχιστον τέσσερις μήνες.

2. Όταν εγκρίνεται η έκδοση για αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση, η έκδοση ισχύει και για οποιοδήποτε άλλο αδίκημα προσδιορίζεται στην αίτηση εφόσον το τελευταίο αυτό αδίκημα τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή ενός έτους ή λιγότερο, εφόσον πληρούνται όλες οι άλλες απαιτήσεις οι σχετικές με την έκδοση.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ένα αδίκημα θεωρείται ως αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση:

α) ανεξαρτήτως του αν το δίκαιο τόσο του αιτούντος κράτους όσο και του προς ό η αίτηση κράτους κατατάσσουν το αδίκημα στην ίδια κατηγορία αδικημάτων ή περιγράφουν το αδίκημα με την ίδια ορολογία·

β) ανεξαρτήτως του αν το αδίκημα είναι ένα από τα αδικήματα για τα οποία το ομοσπονδιακό δίκαιο των Ηνωμένων Πολιτειών απαιτεί την απόδειξη θεμάτων, όπως η διαπολιτειακή μεταφορά, ή η χρήση των ταχυδρομείων ή άλλων διευκολύνσεων που επηρεάζουν το διαπολιτειακό ή το εξωτερικό εμπόριο, δεδομένου ότι τα θέματα αυτά χρησιμεύουν μόνο για το σκοπό του καθορισμού της δικαιοδοσίας ομοσπονδιακού δικαστηρίου των Ηνωμένων Πολιτειών και

γ) σε ποινικές υποθέσεις που αφορούν φόρους, δασμούς, συναλλαγματικό έλεγχο και την εισαγωγή ή εξαγωγή βασικών προϊόντων, ανεξαρτήτως του αν το δίκαιο του αιτούντος κράτους και του προς ό η αίτηση κράτους προβλέπει ανάλογους φόρους, δασμούς ή ελέγχους συναλλάγματος ή της εισαγωγής ή εξαγωγής προϊόντων του ίδιου είδους.

4. Εάν το αδίκημα έχει διαπραχθεί εκτός της επικρατείας του αιτούντος κράτους μέλους, η έκδοση χωρεί με την επιφύλαξη των άλλων ισχυουσών απαιτήσεων για την έκδοση, εφόσον

το δίκαιο του προς ό η αίτηση κράτους προβλέπει την τιμωρία αδικήματος το οποίο τελείται εκτός της επικρατείας του σε παρόμοιες περιστάσεις. Εάν το δίκαιο του προς ό η αίτηση κράτους δεν προβλέπει την τιμωρία αδικήματος το οποίο τελείται εκτός της επικρατείας του σε παρόμοιες περιστάσεις, η εκτελεστική αρχή του προς ό η αίτηση κράτους έχει τη διακριτική ευχέρεια να εγκρίνει την έκδοση εφόσον πληρούνται όλες οι άλλες προβλεπόμενες απαιτήσεις για την έκδοση.

Άρθρο 5

Διαβίβαση και βεβαίωση της αυθεντικότητας των εγγράφων

1. Οι αιτήσεις έκδοσης και τα δικαιολογητικά τους έγγραφα διαβιβάζονται δια της διπλωματικής οδού, συμπεριλαμβανομένης της διαβίβασης που προβλέπεται στο άρθρο 7.
2. Τα έγγραφα τα οποία φέρουν την πιστοποίηση ή τη σφραγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή του Υπουργείου ή της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για τις εξωτερικές σχέσεις, του αιτούντος κράτους, γίνονται δεκτά στις διαδικασίες έκδοσης στο προς ό η αίτηση κράτος χωρίς περαιτέρω πιστοποίηση, βεβαίωση της αυθεντικότητας ή άλλη επικύρωση.

Άρθρο 6

Διαβίβαση αιτήσεων προσωρινής σύλληψης

Οι αιτήσεις προσωρινής σύλληψης μπορούν να υποβάλλονται απευθείας μεταξύ των Υπουργείων Δικαιοσύνης του αιτούντος κράτους και του προς ό η αίτηση κράτους, ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της διπλωματικής οδού. Οι υπηρεσίες της Διεθνούς Οργάνωσης Εγκληματολογικής Αστυνομίας (Ιντερπόλ) μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για τη διαβίβαση των αιτήσεων αυτών.

Άρθρο 7

Διαβίβαση εγγράφων έπειτα από προσωρινή σύλληψη

1. Εάν το πρόσωπο του οποίου ζητείται η έκδοση κρατείται υπό καθεστώς προσωρινής σύλληψης από το προς ό η αίτηση κράτος, το αιτούν κράτος μπορεί να εκπληρώσει την υποχρέωσή του να διαβιβάσει την αίτηση έκδοσης και τα δικαιολογητικά της έγγραφα δια της διπλωματικής οδού δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 υποβάλλοντας την αίτηση και τα έγγραφα στην πρεσβεία του προς ό η αίτηση κράτους, η οποία ευρίσκεται στο αιτούν κράτος. Στην περίπτωση αυτή, η ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω αίτησης από την πρεσβεία, θεωρείται ότι είναι η ημερομηνία παραλαβής, από το προς ό η αίτηση κράτος, για τους σκοπούς της τήρησης της δυνάμει της εφαρμοστέας συνθήκης έκδοσης προθεσμίας, ώστε να καταστεί δυνατή η συνεχής κράτηση του προσώπου.
2. Όταν ένα κράτος μέλος, κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, λόγω της πάγιας νομολογίας του εσωτερικού του νομικού συστήματος όπως ισχύει κατά την εν λόγω ημερομηνία, δεν μπορεί να εφαρμόσει τα μέτρα που μνημονεύονται στην παράγραφο 1, το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στο κράτος αυτό, έως ότου το κράτος μέλος αυτό και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, με ανταλλαγή διπλωματικών διακοινώσεων, συμφωνήσουν άλλως.

Άρθρο 8

Συμπληρωματικές πληροφορίες

1. Το προς ό η αίτηση κράτος μπορεί να ζητήσει από το αιτούν κράτος να παράσχει συμπληρωματικές πληροφορίες εντός εύλογης προθεσμίας την οποία καθορίζει, εφόσον θεωρεί ότι οι πληροφορίες που παρέχονται προς υποστήριξη της αίτησης έκδοσης δεν επαρκούν για την εκπλήρωση των απαιτήσεων της εφαρμοστέας συνθήκης έκδοσης.
2. Οι εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες μπορούν να ζητούνται και να παρέχονται απευθείας μεταξύ των Υπουργείων Δικαιοσύνης των ενδιαφερομένων κρατών.

Άρθρο 9

Προσωρινή παράδοση

1. Εάν εγκριθεί αίτηση έκδοσης στην περίπτωση προσώπου το οποίο διώκεται ή εκτίει ποινή στο προς ό η αίτηση κράτος, το προς ό η αίτηση κράτος μπορεί να παραδώσει προσωρινά το πρόσωπο του οποίου ζητείται η έκδοση στο αιτούν κράτος για τους σκοπούς της δίωξης.
2. Το παραδοθέν πρόσωπο κρατείται στο αιτούν κράτος και επιστρέφεται στο προς ό η αίτηση κράτος αμέσως μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών κατά του προσώπου αυτού, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με αμοιβαία συμφωνία του αιτούντος και του προς ό η αίτηση κράτους. Ο χρόνος της κράτησης στο έδαφος του αιτούντος κράτος εν αναμονή της άσκησης δίωξης στο εν λόγω κράτος, είναι δυνατόν να αφαιρείται από τον χρόνο που απομένει προς έκτιση στο προς ό η αίτηση κράτος.

Άρθρο 10

Αιτήσεις έκδοσης ή παράδοσης που υποβάλλονται από πλείονα κράτη

1. Εάν το προς ό η αίτηση κράτος λαμβάνει αιτήσεις από το αιτούν κράτος και από οιοδήποτε άλλο κράτος ή κράτη για την έκδοση του ίδιου προσώπου, είτε για το ίδιο αδίκημα είτε για διαφορετικά αδικήματα, η εκτελεστική αρχή του προς ό η αίτηση κράτους καθορίζει εάν και σε ποιο κράτος θα παραδώσει το πρόσωπο.
2. Εάν το προς ό η αίτηση κράτος μέλος λαμβάνει αίτηση έκδοσης από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και αίτηση παράδοσης δυνάμει του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, για την έκδοση του ίδιου προσώπου, είτε για το ίδιο είτε για διαφορετικά αδικήματα, η αρμόδια αρχή του προς ό η αίτηση κράτους μέλους καθορίζει σε ποίο κράτος, εάν υπάρχει, θα παραδώσει το πρόσωπο. Για τον σκοπό αυτό, αρμόδια αρχή είναι η εκτελεστική αρχή του προς ό η αίτηση κράτους μέλους εάν, στο πλαίσιο της εν ισχύ διμερούς συνθήκης έκδοσης μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και του κράτους μέλους, οι αποφάσεις επί των συντρεχουσών αιτήσεων υποβάλλονται από την εν λόγω αρχή· εάν αυτό δεν προβλέπεται στη διμερή συνθήκη έκδοσης, η αρμόδια αρχή ορίζεται από το οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 19.
3. Κατά τη λήψη της απόφασής του, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, το προς ό η αίτηση κράτος εξετάζει όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των παραγόντων που ήδη προβλέπονται στην εφαρμοστέα συνθήκη έκδοσης, και, εφόσον δεν προβλέπονται ήδη, των ακόλουθων:
  - α) του αν οι αιτήσεις έχουν υποβληθεί δυνάμει συνθήκης·
  - β) των τόπων στους οποίους έχει διαπραχθεί κάθε επί μέρους αδίκημα·
  - γ) των αντίστοιχων συμφερόντων των αιτούντων κρατών·
  - δ) της σοβαρότητας των αδικημάτων·
  - ε) της υπηκοότητας του θύματος·
  - στ) της δυνατότητας τυχόν μετέπειτα έκδοσης μεταξύ των αιτούντων κρατών και
  - ζ) της χρονολογικής σειράς παραλαβής των αιτήσεων των αιτούντων κρατών.

Άρθρο 11

Απλουστευμένες διαδικασίες έκδοσης

Εάν το πρόσωπο του οποίου ζητείται η έκδοση συγκατατίθεται να παραδοθεί στο αιτούν κράτος, το προς ό η αίτηση κράτος μπορεί, σύμφωνα με τις αρχές και διαδικασίες που προβλέπονται δυνάμει του δικαίου του συστήματος, να παραδώσει το πρόσωπο, το συντομότερο δυνατόν, χωρίς περαιτέρω διαδικασία. Η συγκατάθεση του προσώπου του οποίου ζητείται η έκδοση μπορεί να περιλαμβάνει συμφωνία ότι παραιτείται από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας.

Άρθρο 12

Διαμεταγωγή

1. Κράτος μέλος μπορεί να επιτρέψει τη μεταφορά, μέσω της επικρατείας του, ενός προσώπου το οποίο παραδίδεται στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής από τρίτο κράτος ή από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σε τρίτο κράτος. Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής μπορούν να επιτρέψουν τη μεταφορά, μέσω της επικρατείας τους, προσώπου το οποίο παραδίδεται σε κράτος μέλος από τρίτο κράτος, ή από κράτος μέλος σε τρίτο κράτος.

2. Η αίτηση διαμεταγωγής υποβάλλεται μέσω της διπλωματικής οδού ή απευθείας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών και του Υπουργείου Δικαιοσύνης του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Οι υπηρεσίες της Ιντερπόλ μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για τη διαβίβαση της αίτησης αυτής. Η αίτηση περιλαμβάνει περιγραφή του μεταφερόμενου προσώπου και σύντομη περιγραφή των στοιχείων της υπόθεσης. Το υπό διαμεταγωγή πρόσωπο κρατείται κατά τη διάρκεια της διαμεταγωγής.

3. Δεν απαιτείται άδεια όταν χρησιμοποιείται αεροπορική μεταφορά και δεν προβλέπεται προσγείωση στο έδαφος του κράτους διαμεταγωγής. Εάν πραγματοποιηθεί έκτακτη προσγείωση, το κράτος στο οποίο πραγματοποιείται η έκτακτη προσγείωση μπορεί να απαιτήσει αίτηση διαμεταγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 2. Λαμβάνονται όλα τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να προληφθεί η διαφυγή του προσώπου έως ότου πραγματοποιηθεί η διαμεταγωγή, εφόσον η αίτηση διαμεταγωγής παραληφθεί εντός 96 ωρών από τη μη προγραμματισμένη προσγείωση.

Άρθρο 13

Θανατική ποινή

Όταν το αδίκημα για το οποίο ζητείται η έκδοση τιμωρείται με θάνατο σύμφωνα με το δίκαιο του αιτούντος κράτους αλλά όχι σύμφωνα με το δίκαιο του προς ό η αίτηση κράτους, το προς ό η αίτηση κράτος μπορεί να εγκρίνει την έκδοση υπό τον όρο ότι δεν θα του επιβληθεί θανατική ποινή, ή, αν για δικονομικούς λόγους το αιτούν κράτος δεν μπορεί να συμμορφωθεί με αυτό τον όρο, ότι και αν επιβληθεί θανατική ποινή, δεν θα εκτελεστεί. Αν το αιτούν κράτος δεχτεί την έκδοση υπό όρους κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, συμμορφώνεται με τους όρους αυτούς. Αν το αιτούν κράτος δεν δεχτεί τους όρους, η αίτηση έκδοσης μπορεί να απορριφθεί.

Άρθρο 14

Ευαίσθητες πληροφορίες περιεχόμενες σε αίτηση

Όταν το αιτούν κράτος αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο να διαβιβάσει πληροφορίες ιδιαίτερα ευαίσθητου χαρακτήρα προς υποστήριξη της αίτησης του για έκδοση, μπορεί να έλθει σε επαφή με το προς ό η αίτηση κράτος για να διαπιστώσει κατά πόσον το προς ό η αίτηση κράτος μπορεί να τις προστατεύσει. Αν το προς ό η αίτηση κράτος δεν μπορεί να προστατεύσει τις πληροφορίες κατά τον τρόπο που ζητεί το αιτούν κράτος, το αιτούν κράτος αποφασίζει αν παρόλα αυτά θα τις διαβιβάσει.

Άρθρο 15

Διαβουλεύσεις

Τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται προσηκόντως, ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί κατά το δυνατόν αποτελεσματικότερα η παρούσα συμφωνία, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της επίλυσης κάθε τυχόν διαφοράς σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της.

Άρθρο 16

Χρονική εφαρμογή

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στα αδικήματα που διαπράχθηκαν πριν και μετά την έναρξη ισχύος της.

2. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στις αιτήσεις έκδοσης που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της. Εν τούτοις, τα άρθρα 4 και 9 εφαρμόζονται στις αιτήσεις που εκκρεμούν στο προς ό η αίτηση κράτος τη στιγμή που η παρούσα συμφωνία τίθεται σε ισχύ.

Άρθρο 17

Μη παρέκκλιση

1. Η παρούσα συμφωνία δεν επηρεάζει την προβολή, από το προς ό η αίτηση κράτος, λόγω άρνησης σχετικά με θέμα που δεν διέπεται από την παρούσα συμφωνία, αλλά το οποίο προβλέπεται σε διμερή συνθήκη έκδοσης μεταξύ κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

2. Όταν οι συνταγματικές αρχές ή αμετάκλητες δεσμευτικές δικαστικές αποφάσεις του προς ό η αίτηση κράτους ενδέχεται να θέτουν εμπόδιο στην εκπλήρωση της υποχρέωσης του έκδοσης και η επίλυση του θέματος δεν προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία ή την εφαρμοστέα διμερή συνθήκη, πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις μεταξύ του αιτούντος και του προς ό η αίτηση κράτους.

Άρθρο 18

Μελλοντικές διμερείς συνθήκες έκδοσης με κράτη μέλη

Η παρούσα συμφωνία δεν αποκλείει τη σύναψη, μετά την έναρξη ισχύος της, διμερών συμφωνιών μεταξύ ενός κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, οι οποίες συνάδουν με την παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 19

Ορισμός αρχών και κοινοποιήσεις

Η Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποιεί στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής τους τυχόν ορισμούς αρχών κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 παράγραφος 3 και του άρθρου 10 παράγραφος 2, πριν από την περιγραφόμενη στο άρθρο 3 παράγραφος 2 ανταλλαγή εγγράφων πράξεων μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Άρθρο 20

Εδαφική εφαρμογή

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται:

α) στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής·

β) σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση:

- στα κράτη μέλη,

- στα εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων την ευθύνη φέρει κράτος μέλος ή στις χώρες οι οποίες δεν είναι κράτη μέλη και για τις οποίες ένα κράτος μέλος έχει άλλα καθήκοντα σχετικά με τις εξωτερικές σχέσεις, όπου έχει συμφωνηθεί μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών με ανταλλαγή διπλωματικής διακοίνωσης που έχει δεόντως επιβεβαιωθεί από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

2. Η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας σε οιοδήποτε έδαφος ή χώρα για την οποία έχει πραγματοποιηθεί επέκταση σύμφωνα με το στοιχείο β) της παραγράφου 1, μπορεί να καταγγελθεί από οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος με γραπτή προειδοποίηση έξι μηνών προς το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δια της διπλωματικής οδού, με δέουσα επιβεβαίωση μεταξύ του συγκεκριμένου κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Άρθρο 21

Επανεξέταση

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να προβούν σε κοινή επανεξέταση της παρούσας συμφωνίας ανάλογα με τις ανάγκες και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο πέντε έτη αφότου τεθεί σε ισχύ. Η επανεξέταση αφορά ιδίως την πρακτική εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και μπορεί να καλύπτει και θέματα όπως οι συνέπειες της περαιτέρω ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με το αντικείμενο της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 10.

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος και καταγγελία

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα που ακολουθεί τον τρίτο μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη, ανταλλάσσουν έγγραφα που βεβαιώνουν ότι έχουν ολοκληρώσει τις εσωτερικές τους διαδικασίες προς τούτο. Τα εν λόγω έγγραφα βεβαιώνουν επίσης ότι έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία ανά πάσα στιγμή, με γραπτή προειδοποίηση προς το άλλο μέρος, και η καταγγελία αυτή παράγει αποτελέσματα έξι μήνες μετά την ημερομηνία της εν λόγω προειδοποίησης.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία

Έγινε στην Ουάσιγκτον D.C. στις είκοσι πέντε Ιουνίου δύο χιλιάδες τρία εις διπλούν στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα, και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Επεξηγηματική σημείωση της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την έκδοση

Η παρούσα επεξηγηματική σημείωση απηχεί ορισμένες κοινές αντιλήψεις που συμφωνήθηκαν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την έκδοση (εφεξής αποκαλούμενης "συμφωνίας").

Σχετικά με το άρθρο 10

Το άρθρο 10 δεν αποσκοπεί να θίξει τις υποχρεώσεις των κρατών που είναι μέρη του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου της Ρώμης, ούτε τα δικαιώματα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής ως κράτος που δεν είναι μέρος σε ό,τι αφορά το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

Σχετικά με το άρθρο 18

Το άρθρο 18 ορίζει ότι η συμφωνία δεν αποκλείει τη σύναψη, μετά την έναρξη ισχύος της, διμερών συμφωνιών έκδοσης μεταξύ ενός κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής οι οποίες συνάδουν με τη συμφωνία.

Σε περίπτωση που κάποιο από τα εκτιθέμενα στη συμφωνία μέτρα δημιουργεί επιχειρησιακά προβλήματα είτε για ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, είτε για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, τα προβλήματα αυτά θα πρέπει κατά πρώτο λόγο να επιλύονται, ει δυνατόν, με διαβουλεύσεις μεταξύ του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, ή, αν αρμόζει, μέσω των διαδικασιών διαβουλεύσεων που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία. Όταν δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν αυτά τα επιχειρησιακά προβλήματα με διαβουλεύσεις και μόνο, θα θεωρείται ότι συνάδει με τη συμφωνία η πρόβλεψη, στις μελλοντικές διμερείς συμφωνίες μεταξύ του κράτους μέλους ή κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, ενός επιχειρησιακά εφαρμόσιμου εναλλακτικού μηχανισμού που να ανταποκρίνεται στους στόχους της συγκεκριμένης διάταξης σχετικά με την οποία ανέκυψε το πρόβλημα.

Ζ. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διευκολύνουν περισσότερο τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καταπολεμήσουν το έγκλημα με αποτελεσματικότερο τρόπο έτσι ώστε να προστατεύσουν τις αντίστοιχες δημοκρατικές κοινωνίες τους και τις κοινές τους αξίες,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΠΡΟΣΗΚΟΝΤΑ ΣΕΒΑΣΜΟ των δικαιωμάτων του ατόμου και του κράτους δικαίου,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΝΟΥ τις δυνάμει των αντίστοιχων νομικών συστημάτων εγγυήσεις, που προβλέπουν το δικαίωμα του εκδιδόμενου προσώπου σε δίκαιη δίκη, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να δικάζεται από αμερόληπτο δικαστήριο το οποίο να έχει συγκροτηθεί βάσει του Νόμου,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να συνάψουν συμφωνία σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και σκοπός

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, να προβούν σε ενίσχυση της συνεργασίας και της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Στα πλαίσια της παρούσας συμφωνίας:

1. ως "συμβαλλόμενα μέρη", νοούνται η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής·
2. ως "κράτος μέλος", νοείται ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας σε σχέση με τις διμερείς συνθήκες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με κράτη μέλη και εν απουσία τέτοιων συνθηκών

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, δυνάμει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής μεριμνούν ώστε οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας να εφαρμόζονται όσον αφορά τις διμερείς συνθήκες περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, οι οποίες θα ισχύουν κατά τη στιγμή της έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, υπό τους ακόλουθους όρους:

α) το άρθρο 4 εφαρμόζεται προκειμένου να προβλεφθεί ο εντοπισμός χρηματοοικονομικών λογαριασμών και συναλλαγών επιπλέον της τυχόν εξουσίας που προβλέπεται ήδη δυνάμει των διατάξεων διμερούς συνθήκης·

β) το άρθρο 5 εφαρμόζεται προκειμένου να επιτρέπεται η συγκρότηση και οι δραστηριότητες κοινών ερευνητικών ομάδων επιπλέον της τυχόν εξουσίας που προβλέπεται ήδη δυνάμει των διατάξεων διμερούς συνθήκης·

γ) το άρθρο 6 εφαρμόζεται προκειμένου να ληφθεί μαρτυρική κατάθεση προσώπου το οποίο ευρίσκεται το προς ό η αίτηση κράτος με χρήση τεχνολογίας τηλεοπτικοακουστικής

αναμετάδοσης μεταξύ του αιτούντος κράτους και του προς ό η αίτηση κράτους, επιπλέον της τυχόν εξουσίας που προβλέπεται ήδη δυνάμει των διατάξεων διμερούς συνθήκης·

δ) το άρθρο 7 εφαρμόζεται προκειμένου να προβλεφθεί η χρήση ταχέων μέσωσ επικοινωνίας επιπλέον της τυχόν εξουσίας που προβλέπεται ήδη δυνάμει των διατάξεων διμερούς συνθήκης·

ε) το άρθρο 8 εφαρμόζεται για να επιτρέπεται η παροχή αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής στις ενδιαφερόμενες διοικητικές αρχές, επιπλέον της τυχόν εξουσίας που προβλέπεται ήδη δυνάμει των διατάξεων διμερούς συνθήκης·

στ) το άρθρο 9 εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5, αυτού, αντί ή εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης οι οποίες διέπουν τους περιορισμούς της χρήσης των πληροφοριών ή των αποδεικτικών στοιχείων που παρέχονται στο αιτούν κράτος, και διέπουν την υπό όρους παροχή ή την άρνηση παροχής συνδρομής για λόγους προστασίας των δεδομένων·

ζ) το άρθρο 10 εφαρμόζεται εν τη απουσία διατάξεων διμερούς συνθήκης οι οποίες αφορούν τις συνθήκες υπό τις οποίες το αιτούν κράτος μπορεί να ζητήσει να τηρηθεί εμπιστευτική η αίτησή του.

2. α) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξασφαλίζει ότι κάθε κράτος μέλος αναγνωρίζει, με έγγραφη πράξη μεταξύ του ίδιου και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, την εφαρμογή, κατά τον τρόπο που ορίζεται στο παρόν άρθρο, της διμερούς συνθήκης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής που ισχύει μεταξύ αυτού και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

β) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξασφαλίζει ότι τα νέα κράτη μέλη που προσχωρούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τη θέση της παρούσας συμφωνίας σε ισχύ και που έχουν διμερείς συνθήκες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, λαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο στοιχείο α).

γ) Τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν προσπάθειες να ολοκληρώσουν τη διαδικασία που περιγράφεται στο στοιχείο β) πριν από την προγραμματισμένη προσχώρηση νέου κράτους μέλους, ή όσο το δυνατόν ταχύτερα μετά την προσχώρηση αυτή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποιεί στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής την ημερομηνία προσχώρησης νέων κρατών μελών.

3. α) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής εξασφαλίζουν επίσης την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας εν απουσία διμερούς συνθήκης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής εν ισχύ μεταξύ κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

β) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξασφαλίζει την αναγνώριση από κάθε κράτος μέλος, με έγγραφη πράξη μεταξύ αυτού και των Ηνωμένων πολιτειών της Αμερικής, της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας.

γ) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξασφαλίζει τη λήψη των αναφερόμενων στο στοιχείο β) μέτρων από τα νέα κράτη μέλη που θα προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τη θέση της παρούσας συμφωνίας σε ισχύ και που δεν έχουν διμερείς συνθήκες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

4. Εάν η διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) και στην παράγραφο 3 στοιχείο γ) δεν έχει ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία προσχώρησης, οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζονται ως προς τις σχέσεις μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και αυτού του νέου κράτους μέλους από την ημερομηνία κατά την οποία έχουν κοινοποιηθεί αμοιβαία καθώς και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση την ολοκλήρωση των προς τούτο εσωτερικών τους διαδικασιών.

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι η παρούσα συμφωνία αποκροπεί μόνο στην αμοιβαία δικαστική συνδρομή μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών. Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας δεν δίδουν το δικαίωμα σε οιοδήποτε ιδιώτη να λαμβάνει, να αποκρύπτει ή να αποκλείει τυχόν αποδεικτικά στοιχεία ή να εμποδίζει την εκτέλεση αίτησης, ούτε διαστέλλουν ή περιορίζουν τα ενδεχομένως υφιστάμενα δυνάμει του εθνικού δικαίου δικαιώματα.

Άρθρο 4

Εντοπισμός τραπεζικών πληροφοριών

1. α) Κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος κράτους, το προς ό η αίτηση κράτος εξακριβώνει ταχώς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, αν οι εγκατεστημένες στην επικράτεια του τράπεζες κατέχουν πληροφορίες ως προς το αν ένα συγκεκριμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ύποπτο ή κατηγορούμενο για ποινικό αδίκημα είναι δικαιούχος τραπεζικού λογαριασμού ή λογαριασμών. Το προς ό η αίτηση κράτος γνωστοποιεί ταχώς τα πορίσματα των ερευνών του στο αιτούν κράτος.

β) Οι ενέργειες οι οποίες περιγράφονται στο στοιχείο α) είναι δυνατόν να επιχειρούνται και για τον εντοπισμό:

i) πληροφοριών σχετικών με φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν καταδικασθεί για ή ενέχονται κατ' άλλον τρόπο σε ποινικό αδίκημα,

ii) πληροφοριών που βρίσκονται στην κατοχή μη τραπεζικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ή

iii) χρηματοοικονομικών συναλλαγών μη σχετιζόμενων με λογαριασμούς.

2. Στην αίτηση πληροφοριών που περιγράφεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνονται:

α) η ταυτότητα του συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, που έχει σημασία για τον εντοπισμό των εν λόγω λογαριασμών ή συναλλαγών και

β) επαρκή στοιχεία που να επιτρέπουν στην αρμόδια αρχή του προς ό η αίτηση κράτους:

i) να υποψιάζεται ευλόγως ότι το συγκεκριμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο όντως έχει εμπλακεί σε ποινικό αδίκημα, και ότι τράπεζες ή μη τραπεζικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στο έδαφος του προς ό η αίτηση κράτους ενδέχεται να διαθέτουν τις ζητούμενες πληροφορίες και

ii) να συμπεράνει ότι οι ζητούμενες πληροφορίες έχουν σχέση με τη σχετική ανάκριση ή ποινική δίωξη.

γ) στο μέτρο του δυνατού, πληροφορίες σχετικά με το ποια τράπεζα ή μη τραπεζικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μπορεί να ενέχεται, και άλλες πληροφορίες χάρη στις οποίες μπορεί να περιορισθεί η έκταση των ερευνών.

3. Οι δυνάμει του παρόντος άρθρου αιτήσεις συνδρομής διαβιβάζονται μεταξύ:

α) των κεντρικών αρχών που είναι υπεύθυνες για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή στα κράτη μέλη, ή των εθνικών αρχών των κρατών μελών που είναι υπεύθυνες για τη διερεύνηση ή τη δίωξη εγκλημάτων, οι οποίες ορίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 2 και

β) των εθνικών αρχών των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής που είναι υπεύθυνες για τη διερεύνηση ή τη δίωξη εγκλημάτων, οι οποίες ορίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 2.

Αφού τεθεί σε ισχύ η παρούσα συμφωνία, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν, με ανταλλαγή διπλωματικής διακοίνωσης, να τροποποιήσουν τις διαύλους μέσω των οποίων υποβάλλονται οι κατά το παρόν άρθρο αιτήσεις.

4. α) Με την επιφύλαξη του στοιχείου β), κάθε κράτος μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 15, να περιορίσει την υποχρέωση παροχής συνδρομής που υπέχει δυνάμει του παρόντος άρθρου στα εξής:

i) αδικήματα κολάσιμα δυνάμει του δικαίου και του αιτούντος και του προς ό η αίτηση κράτους,

ii) αδικήματα τιμωρούμενα με ποινή στερητική της ελευθερίας ή εντολή κράτησης ανώτατης διάρκειας τεσσάρων τουλάχιστον ετών στο αιτούν κράτος και δύο τουλάχιστον ετών στο προς ό η αίτηση κράτος, ή

iii) συγκεκριμένα σοβαρά αδικήματα, κολάσιμα δυνάμει του δικαίου και του αιτούντος και του προς ό η αίτηση κράτους·

β) κράτος που περιορίζει την υποχρέωσή του σύμφωνα με το στοιχείο α), σημείο ii) ή iii), πρέπει τουλάχιστον, να καθιστά δυνατό τον εντοπισμό λογαριασμών που συνδέονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες και με τη νομιμοποίηση προϊόντων προερχόμενων από ένα ευρύ φάσμα σοβαρών εγκληματικών δραστηριοτήτων, κολάσιμων δυνάμει του δικαίου και του αιτούντος και του προς ό η αίτηση κράτους.

5. Δεν χωρεί άρνηση συνδρομής δυνάμει του παρόντος άρθρου για λόγους τραπεζικού απορρήτου.

6. Εφόσον ζητηθεί η προσκόμιση στοιχείων σχετικών με λογαριασμούς ή συναλλαγές που έχουν εντοπισθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο, το προς ό η αίτηση κράτος ανταποκρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών συνθήκης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, ή, εν απουσία αυτής, σύμφωνα με τις επιταγές του εθνικού του δικαίου.

7. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν μέτρα ώστε να μην επιβάλλονται υπέρογκοι φόρτοι στα προς ά οι αιτήσεις κράτη μέσω της εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Εάν μολαταύτα ανακύψει υπέρογκος φόρτος, μεταξύ άλλων για τις τράπεζες ή με τη λειτουργία των διαύλων επικοινωνίας που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται αμέσως με σκοπό να διευκολύνουν την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων τα μέτρα που απαιτούνται για να μειωθεί ο υπάρχων και ο μελλοντικός φόρτος.

Άρθρο 5

Κοινές ερευνητικές ομάδες

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη, στο μέτρο που δεν το έχουν ήδη πράξει, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτραπεί η συγκρότηση και η λειτουργία κοινών ερευνητικών ομάδων στο έδαφος κάθε κράτους μέλους, αντιστοίχως, και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, με σκοπό τη διευκόλυνση των ανακρίσεων και ποινικών διώξεων όπου υπεισέρχονται ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όπου κρίνεται σκόπιμο από και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

2. Οι διαδικασίες δυνάμει των οποίων πρόκειται να λειτουργήσει η ομάδα, όπως η σύνθεση, η διάρκεια, η έδρα, η οργάνωση, τα καθήκοντα και ο σκοπός της, και οι όροι συμμετοχής των μελών της ομάδας ενός κράτους σε έρευνες στο έδαφος άλλου κράτους συμφωνούνται μεταξύ των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για τη διερεύνηση ή τη δίωξη εγκλημάτων, όπως καθορίζονται από τα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα κράτη.

3. Ο αρμόδιες αρχές που καθορίζονται από τα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα κράτη επικοινωνούν απευθείας για τους σκοπούς της συγκρότησης και λειτουργίας αυτών των ομάδων, εκτός εάν η εξαιρετική πολυπλοκότητα, το εύρος της έρευνας ή άλλες σχετικές συνθήκες θεωρείται ότι απαιτούν έναν πιο κεντρικό συντονισμό ως προς μερικές ή και όλες τις πτυχές, οπότε τα κράτη μπορούν να συμφωνήσουν άλλους κατάλληλους διαύλους επικοινωνίας προς τούτο.

4. Όταν, για τους σκοπούς της κοινής ερευνητικής ομάδας, απαιτούνται μέτρα έρευνας σε ένα από τα κράτη που την έχουν συγκροτήσει, ένα μέλος της ομάδας που προέρχεται από το εν λόγω κράτος μπορεί να ζητήσει από τις δικές του αρμόδιες αρχές να λάβουν τα μέτρα αυτά χωρίς να χρειάζεται να υποβάλουν τα άλλα κράτη αίτηση αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής. Οι απαιτούμενες νομικές προϋποθέσεις για τη λήψη του μέτρου στο εν λόγω κράτος είναι οι προϋποθέσεις που ισχύουν για τις εσωτερικές του δραστηριότητες έρευνας.

Άρθρο 6

Τηλεικονοδιασκέψεις

1. Στο μέτρο που αυτή η συνδρομή δεν είναι ακόμη διαθέσιμη, τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτραπεί η χρησιμοποίηση τεχνολογίας μετάδοσης εικόνων μεταξύ κάθε κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για τη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων στα πλαίσια διαδικασίας για την οποία είναι διαθέσιμη η αμοιβαία δικαστική συνδρομή, από μάρτυρες ή εμπειρογνώμονες ευρισκόμενους σε προς ό η αίτηση κράτος. Εφόσον το παρόν άρθρο δεν ορίζει ρητώς σχετικά με το θέμα αυτό, οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτής της διαδικασίας είναι εκείνες που προβλέπονται δυνάμει της ισχύουσας μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών συνθήκης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, ή, κατά περίπτωση, του δικαίου του προς ό η αίτηση κράτους.

2. Εκτός αν συμφωνηθεί άλλως μεταξύ του αιτούντος κράτους και του προς ό η αίτηση κράτους, το αιτούν κράτος επωμίζεται το κόστος της δημιουργίας και λειτουργίας της τηλεικονοσύνδεσης. Τα άλλα έξοδα που ανακύπτουν κατά την παροχή της συνδρομής, συμπεριλαμβανομένου του κόστους των μετακινήσεων των συμμετεχόντων στο προς ό η αίτηση κράτος, καλύπτονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της συνθήκης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής που ισχύει μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών, ή, αν δεν υπάρχει τέτοια συνθήκη, όπως το συμφωνήσουν το αιτούν και το προς ό η αίτηση κράτος.

3. Το αιτούν κράτος και το προς ό η αίτηση κράτος μπορούν να διαβουλεύονται για να διευκολύνουν την επίλυση των τυχόν νομικών, τεχνικών ή οργανωτικών ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση του αιτήματος.

4. Με την επιφύλαξη τυχόν δικαιοδοσίας σύμφωνα με το δίκαιο του αιτούντος κράτους, η εκ προθέσεως διατύπωση ψευδών ισχυρισμών ή οποιαδήποτε άλλη άδικη πράξη διαπραττόμενη από τον μάρτυρα ή τον εμπειρογνώμονα κατά την τηλεικονοδιάσκεψη τιμωρείται στο προς ό η αίτηση κράτος με τον ίδιο τρόπο που θα τιμωρείτο εάν είχε λάβει χώρα κατά τη διάρκεια εθνικής διαδικασίας.

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τη χρήση τυχόν άλλων μέσων, διαθέσιμων δυνάμει ισχύουσας συνθήκης ή νόμου, για τη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων στο προς ό η αίτηση κράτος.

6. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την εφαρμογή διατάξεων διμερών συμφωνιών αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, οι οποίες επιβάλλουν ή επιτρέπουν τη χρησιμοποίηση τεχνολογίας τηλεικονοδιασκέψεων για σκοπούς πέραν εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένων για σκοπούς για την ταυτοποίηση προσώπων ή αντικειμένων, ή για τη λήψη ανακριτικών καταθέσεων. Όταν αυτό δεν προβλέπεται δυνάμει ισχύουσας συνθήκης ή νόμου, ένα κράτος μπορεί να επιτρέψει τη χρήση τεχνολογιών τηλεικονοδιάσκεψης σε τέτοιες περιπτώσεις.

Άρθρο 7

Ταχεία διαβίβαση αιτήσεων

Οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και οι σχετικές με αυτές γνωστοποιήσεις μπορούν να διαβιβάζονται με ταχεία μέσα επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της τηλεομοιοτυπίας (φαξ) ή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και ακολουθεί τυπική επιβεβαίωση, όταν απαιτείται, από το προς ό η αίτηση κράτος. Το προς ό η

αίτηση κράτος μπορεί να απαντά στην αίτηση με οιοδήποτε παρόμοιο ταχύ μέσο επικοινωνίας.

Άρθρο 8

Αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε διοικητικές αρχές

1. Αμοιβαία δικαστική συνδρομή παρέχεται επίσης σε εθνική διοικητική αρχή που διενεργεί έρευνα ως προς συμπεριφορά με σκοπό την ποινική δίωξη της συμπεριφοράς, ή την παραπομπή της συμπεριφοράς στις ερευνητικές ή διωκτικές αρχές, δυνάμει της ειδικής διοικητικής ή ρυθμιστικής της εξουσίας να διενεργήσει την έρευνα αυτή. Αμοιβαία δικαστική συνδρομή μπορεί επίσης να παρέχεται σε άλλες διοικητικές αρχές υπό τέτοιες συνθήκες. Η συνδρομή δεν παρέχεται για θέματα για τα οποία η διοικητική αρχή προβλέπει ότι δεν θα υπάρξει, κατά περίπτωση, δίωξη ή παραπομπή.

2. α) Οι αιτήσεις συνδρομής δυνάμει του παρόντος άρθρου διαβιβάζονται μεταξύ των κεντρικών αρχών που ορίζονται βάσει της εν ισχύ διμερούς συνθήκης περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών, ή μεταξύ όποιων άλλων αρχών είναι δυνατόν να συμφωνηθούν από τις κεντρικές αρχές.

β) Εν απουσία συνθήκης, οι αιτήσεις διαβιβάζονται μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών και του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ή, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 ανάλογου Υπουργείου του οικείου κράτους μέλους του υπεύθυνου για τη διαβίβαση των αιτήσεων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, ή μεταξύ όποιων άλλων αρχών είναι δυνατόν να συμφωνηθούν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών και το εν λόγω Υπουργείο.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν μέτρα ώστε να μην επιβάλλονται υπέρογκοι φόρτοι στα προς ά οι αιτήσεις κράτη ως εκ της εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Εάν μολαταύτα ανακύψει υπέρογκος φόρτος, τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται αμέσως με σκοπό να διευκολύνουν την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, τα μέτρα που απαιτούνται για να μειωθεί ο υπάρχων και ο μελλοντικός φόρτος.

Άρθρο 9

Περιορισμοί στη χρησιμοποίηση, για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλων

1. Το αιτούν κράτος μπορεί να χρησιμοποιήσει κάθε αποδεικτικό στοιχείο ή πληροφορία που λαμβάνει από το προς ό η αίτηση κράτος:

α) για ανακρίσεις και ποινικές διώξεις οι οποίες διεξάγονται σε αυτό·

β) για την πρόληψη άμεσης και σοβαρής απειλής για τη δημόσια ασφάλειά του·

γ) για μη ποινικές δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες οι οποίες έχουν κινηθεί σε αυτό και οι οποίες συνδέονται άμεσα με ανακρίσεις και ποινικές διώξεις:

i) που προβλέπονται στο στοιχείο α), ή

ii) για τις οποίες παρασχέθηκε αμοιβαία δικαστική συνδρομή δυνάμει του άρθρου 8·

δ) για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, εάν οι πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία έχουν δημοσιοποιηθεί στα πλαίσια διαδικασιών για τις οποίες διαβιβάστηκαν, ή σε οιαδήποτε από τις περιπτώσεις που περιγράφονται στα στοιχεία α), β) και γ) και

ε) για οιονδήποτε άλλο σκοπό, μόνο με την προηγούμενη συγκατάθεση του προς ό η αίτηση κράτους.

2. α) Το παρόν άρθρο δεν θίγει τη δυνατότητα του προς ό η αίτηση κράτους να επιβάλει επιπρόσθετους όρους σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, εφόσον η συγκεκριμένη αίτηση συνδρομής δεν θα μπορούσε να ικανοποιηθεί χωρίς αυτούς τους όρους. Όταν επιβάλλονται επιπρόσθετοι όροι σύμφωνα με το παρόν εδάφιο, το προς ό η αίτηση κράτος μπορεί να απαιτήσει από το αιτούν κράτος να παράσχει πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν τα αποδεικτικά στοιχεία ή οι πληροφορίες.

β) Το προς ό η αίτηση κράτος δεν μπορεί να επιβάλλει ως δυνάμει του στοιχείου α) προϋπόθεση για την παροχή αποδεικτικών στοιχείων ή πληροφοριών γενικούς περιορισμούς όσον αφορά τους νομικούς κανόνες του αιτούντος κράτους στο θέμα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Όταν, μετά την αποκάλυψη στο αιτούν κράτος, περιέλθουν εις γνώση του προς ό η αίτηση κράτους συνθήκες, οι οποίες ενδέχεται να το κάνουν να επιδιώξει την επιβολή επιπρόσθετου όρου σε συγκεκριμένη υπόθεση, το προς ό η αίτηση κράτος μπορεί να διαβουλευτεί με το αιτούν κράτος προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσον μπορούν να προστατευθούν τα αποδεικτικά στοιχεία και οι πληροφορίες.

4. Το προς ό η αίτηση κράτος μπορεί να εφαρμόζει την περί περιορισμού της χρήσης ρήτρα της ισχύουσας διμερούς συνθήκης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής αντί για το παρόν άρθρο, εφόσον αυτή συνεπάγεται λιγότερους περιορισμούς ως προς τη χρήση των πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων από ό,τι προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

5. Όταν μια διμερής συνθήκη αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, η οποία ισχύει μεταξύ κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, κατά την ημερομηνία της υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, επιτρέπει τον περιορισμό της υποχρέωσης παροχής συνδρομής σχετικά με ορισμένα φορολογικά αδικήματα, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί, στις έγγραφες πράξεις που ανταλλάσσει με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όπως περιγράφεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, να δηλώσει ότι, ως προς αυτά τα αδικήματα, θα εξακολουθήσει να εφαρμόζει τη διάταξη της διμερούς συνθήκης περί περιορισμού της χρήσης.

Άρθρο 10

Αίτηση εμπιστευτικότητας εκ μέρους του αιτούντος κράτους

Το προς ό η αίτηση κράτος καταβάλλει κάθε προσπάθεια προκειμένου να παραμείνουν εμπιστευτικά τόσο η αίτηση όσο και το περιεχόμενό της, εφόσον αυτό του ζητηθεί από το αιτούν κράτος. Εάν το αίτημα δεν μπορεί να ικανοποιηθεί χωρίς παραβίαση της αιτηθείσας εμπιστευτικότητας, η κεντρική αρχή του προς ό η αίτηση κράτους πληροφορεί σχετικά το αιτούν κράτος, το οποίο εν συνεχεία αποφασίζει αν το αίτημα θα πρέπει παρόλα αυτά να ικανοποιηθεί.

Άρθρο 11

Διαβουλεύσεις

Τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται προσηκόντως, ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί κατά το δυνατόν αποτελεσματικότερα η παρούσα συμφωνία, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της επίλυσης κάθε τυχόν διαφοράς σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της.

Άρθρο 12

Χρονική εφαρμογή

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στα αδικήματα που διαπράχθηκαν πριν και μετά την έναρξη ισχύος της.

2. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στις αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της. Εν τούτοις, τα άρθρα 6 και 7 εφαρμόζονται στις αιτήσεις που εκκρεμούν στο προς ό η αίτηση κράτος τη στιγμή που η παρούσα συμφωνία τίθεται σε ισχύ.

Άρθρο 13

Μη παρέκκλιση

Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 5 και του άρθρου 9 παράγραφος 2 στοιχείο β), η παρούσα συμφωνία δεν επηρεάζει την προβολή από το προς ό η αίτηση κράτος

λόγων άρνησης συνδρομής κατ' εφαρμογή διμερούς συνθήκης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, ή, εν απουσία συνθήκης, των εν ισχύι νομικών αρχών του, συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως που εκτέλεση της αίτησης ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την κυριαρχία, την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή άλλα ζωτικά συμφέροντά του.

Άρθρο 14

Μελλοντικές διμερείς συνθήκες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με κράτη μέλη

Η παρούσα συμφωνία δεν αποκλείει τη σύναψη, μετά την έναρξη ισχύος της, διμερών συμφωνιών μεταξύ κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, οι οποίες συνάδουν με την παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 15

Ορισμός αρχών και κοινοποιήσεις

1. Όταν, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β), έχει ορισθεί άλλο Υπουργείο πλην του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποιεί αυτό τον ορισμό αρχών στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής πριν από την περιγραφόμενη στο άρθρο 3 παράγραφος 3 ανταλλαγή έγγραφων πράξεων μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη, βάσει διαβουλεύσεων μεταξύ τους σχετικά με το ποιές εθνικές αρχές θα ορίσουν υπεύθυνες για τη διερεύνηση και τη δίωξη εγκλημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 κοινοποιούν αμοιβαία τις με τον τρόπο αυτό ορισθείσες εθνικές αρχές πριν από την προβλεπόμενη στο άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3 ανταλλαγή έγγραφων πράξεων μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, για όσα κράτη μέλη δεν έχουν συνθήκη αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με τις Ηνωμένες Πολιτείες, κοινοποιεί στις Ηνωμένες Πολιτείες, πριν από αυτή την ανταλλαγή, ποιες θα είναι οι κατά το άρθρο 4, παράγραφος 3, κεντρικές αρχές.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη κοινοποιούν αμοιβαία τους τυχόν περιορισμούς που επικαλούνται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 4 πριν από την περιγραφόμενη στο άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3 ανταλλαγή έγγραφων πράξεων μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Άρθρο 16

Εδαφική εφαρμογή

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται:

α) στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής·

β) σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση:

- στα κράτη μέλη,

- στα εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων την ευθύνη φέρει κράτος μέλος ή στις χώρες οι οποίες δεν είναι κράτη μέλη και για τις οποίες ένα κράτος μέλος έχει άλλα καθήκοντα σχετικά με τις εξωτερικές σχέσεις, όπου έχει συμφωνηθεί μεταξύ των συμβαλλομένων μερών με ανταλλαγή διπλωματικής διακοίνωσης που έχει δεόντως επιβεβαιωθεί από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

2. Η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας σε οιοδήποτε έδαφος ή χώρα για την οποία έχει πραγματοποιηθεί επέκταση σύμφωνα με το σημείο β) της παραγράφου 1, μπορεί να καταγγελθεί από οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος με γραπτή προειδοποίηση έξι μηνών προς το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δια της διπλωματικής οδού, με δέουσα επιβεβαίωση μεταξύ του συγκεκριμένου κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Άρθρο 17

Επανεξέταση

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να προβούν σε κοινή επανεξέταση της παρούσας συμφωνίας ανάλογα με τις ανάγκες και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο πέντε έτη αφότου τεθεί σε ισχύ. Η επανεξέταση αφορά ιδίως την πρακτική εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και μπορεί να καλύπτει και θέματα όπως οι συνέπειες της περαιτέρω ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με το αντικείμενο της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 10.

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος και καταγγελία

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα που ακολουθεί τον τρίτο μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη, ανταλλάσσουν έγγραφα που βεβαιώνουν ότι έχουν ολοκληρώσει τις εσωτερικές τους διαδικασίες προς τούτο. Τα εν λόγω έγγραφα βεβαιώνουν επίσης ότι έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία ανά πάσα στιγμή, με γραπτή προειδοποίηση προς το άλλο μέρος, και η καταγγελία αυτή παράγει αποτελέσματα έξι μήνες μετά την ημερομηνία της εν λόγω προειδοποίησης.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία

Έγινε στην Ουάσιγκτον D.C., στις είκοσι πέντε Ιουνίου δύο χιλιάδες τρία εις διπλούν στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα, και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Επεξηγηματική σημείωση της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή

Η παρούσα σημείωση απηχεί ορισμένες κοινές αντιλήψεις που συμφωνήθηκαν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή (εφεξής αποκαλούμενης "συμφωνίας").

Σχετικά με το άρθρο 8

Όσον αφορά την παρασχετέα δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε διοικητικές αρχές, το άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτη φράση επιβάλλει την υποχρέωση να παρέχεται αμοιβαία δικαστική συνδρομή στις αιτούσες ομοσπονδιακές διοικητικές αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και στις αιτούσες εθνικές διοικητικές αρχές των κρατών μελών. Η δεύτερη φράση της ίδιας παραγράφου προβλέπει επίσης τη δυνατότητα παροχής αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε άλλες, μη ομοσπονδιακές ή τοπικές διοικητικές αρχές. Η διάταξη όμως αυτή εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια του προς ό η αίτηση κράτους.

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτη φράση, παρέχεται αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε αιτούσα διοικητική αρχή η οποία, τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, διενεργεί έρευνες ή έχει κινήσει διαδικασίες εν όψει ποινικής δίωξης ή παραπομπής της ερευνώμενης συμπεριφοράς στις αρμόδιες διοικητικές αρχές, δυνάμει της εκ του νόμου εντολής καθηκόντων της, όπως περιγράφεται αναλυτικότερα στα αμέσως επόμενα. Το ότι τη στιγμή της υποβολής της αίτησης σχεδιάζεται παραπομπή για ποινική δίωξη δεν αποκλείει το ενδεχόμενο η εν λόγω αρχή να επιδιώκει και άλλες κυρώσεις πλην των ποινικών. Έτσι, η παρεχόμενη κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 1 αμοιβαία δικαστική συνδρομή ενδέχεται να οδηγήσει την αιτούσα διοικητική αρχή στο συμπέρασμα ότι η ποινική δίωξη ή η παραπομπή προς ποινική δίωξη δεν αρμόζει. Αυτή η ενδεχόμενη συνέπεια δεν επηρεάζει την υποχρέωση των συμβαλλόμενων μερών να παρέχουν συνδρομή σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Ωστόσο, η αιτούσα διοικητική αρχή όμως δεν δύναται να επικαλείται το άρθρο 8 παράγραφος 1 για να ζητεί συνδρομή σε περιπτώσεις όπου δεν σχεδιάζεται ποινική δίωξη ή

παραπομπή προς ποινική δίωξη, ούτε για θέματα όπου το δίκαιο του αιτούντος κράτους δεν προβλέπει για την ερευνώμενη συμπεριφορά ποινική κύρωση ή παραπομπή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υπενθυμίζει ότι από πλευράς της, το αντικείμενο της συμφωνίας εμπίπτει στις περί αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις διατάξεις, που περιέχονται στον τίτλο VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ότι η συμφωνία έχει συναφθεί εντός του πλαισίου αυτών των διατάξεων.

Σχετικά με το άρθρο 9

Το άρθρο 9, παράγραφος 2 στοιχείο β) αποβλέπει στο να εξασφαλίσει ότι, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν να προβάλλονται λόγοι προστασίας δεδομένων για την άρνηση παροχής συνδρομής. Θα μπορούσε να ανακύψει τέτοια περίπτωση αν, μετά από συγκριτική αξιολόγηση των σημαντικών συμφερόντων που διακυβεύονται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση (δημόσιων συμφερόντων, αφενός, συμπεριλαμβανομένης της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, και συμφερόντων προστασίας της ιδιωτικής ζωής, αφετέρου), φανεί ότι η παροχή των συγκεκριμένων δεδομένων που ζητεί το αιτούν κράτος θα έθετε τόσο θεμελιώδη προβλήματα ώστε το κράτος προς ό η αίτηση να κρίνει ότι εμπίπτει στους περί ζωτικού συμφέροντος λόγους άρνησης. Αποκλείεται, επομένως, η ευρεία, κατηγορική ή συστηματική εφαρμογή των αρχών της προστασίας δεδομένων, από το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, ως λόγου άρνησης συνεργασίας. Έτσι, το γεγονός ότι, το αιτούν κράτος και το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, έχουν διαφορετικά συστήματα προστασίας δεδομένων (όπως επί παραδείγματι ότι το αιτούν κράτος δεν έχει το αντίστοιχο εξειδικευμένης αρχής προστασίας δεδομένων) ή μετέρχονται διαφορετικά μέσα για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (όπως επί παραδείγματι ότι το αιτούν κράτος χρησιμοποιεί άλλα μέσα πλην της διαγραφής για να προστατεύει τα συμφέροντα προστασίας της ιδιωτικής ζωής ή την ακρίβεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνουν οι αρχές επιβολής του νόμου), δεν μπορεί, αφεαυτού, να επιβάλλεται πρόσθετη προϋπόθεση δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 στοιχείο α).

Σχετικά με το άρθρο 14

Το άρθρο 14 ορίζει ότι η συμφωνία δεν αποκλείει τη σύναψη, μετά την έναρξη ισχύος της, διμερών συμφωνιών αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ ενός κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, οι οποίες συνάδουν με τη συμφωνία.

Σε περίπτωση που κάποιο από τα εκτιθέμενα στη συμφωνία μέτρα δημιουργεί επιχειρησιακά προβλήματα είτε για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής είτε για ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, τα προβλήματα αυτά θα πρέπει κατά πρώτο λόγο να επιλύονται ει δυνατόν, με διαβουλεύσεις μεταξύ του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, ή, αν αρμόζει, μέσω των διαδικασιών διαβουλεύσεων που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία. Όταν δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν αυτά τα επιχειρησιακά προβλήματα με διαβουλεύσεις και μόνο, θα θεωρείται ότι συνάδει με τη συμφωνία η πρόβλεψη, στις μελλοντικές διμερείς συμφωνίες μεταξύ κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, ενός επιχειρησιακά εφαρμόσιμου εναλλακτικού μηχανισμού που να ανταποκρίνεται στους στόχους της συγκεκριμένης διάταξης σχετικά με την οποία ανέκυψε το πρόβλημα.

Η. ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2002 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (2002/465/ΔΕΥ)

Άρθρο 1

Κοινές ομάδες έρευνας

1. Με αμοιβαία συμφωνία, οι αρμόδιες αρχές δύο ή περισσότερων κρατών μελών μπορούν να συστήσουν κοινή ομάδα έρευνας για συγκεκριμένο σκοπό και για ορισμένη διάρκεια, δυνάμει να παραταθεί με αμοιβαία συναίνεση, η οποία θα διεξαγάγει ποινικές έρευνες σε

ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη που συνέστησαν την ομάδα. Η σύνθεση της ομάδας θα ορίζεται στη συμφωνία.

Κοινή ομάδα έρευνας μπορεί να συσταθεί, ιδίως, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν έρευνες για ποινικά αδικήματα σε ένα κράτος μέλος προϋποθέτουν δύσκολες και απαιτητικές έρευνες που συνδέονται με άλλα κράτη μέλη·

β) όταν ορισμένα κράτη μέλη διεξάγουν έρευνες για ποινικά αδικήματα, στα οποία οι περιστάσεις της υπόθεσης απαιτούν συντονισμένη και εναρμονισμένη δράση στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Αίτηση για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας μπορεί να υποβληθεί από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο κράτος. Η ομάδα θα συσταθεί σε ένα από τα κράτη μέλη στα οποία αναμένεται να διεξαχθούν οι έρευνες.

2. Εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται στις οικείες διατάξεις του άρθρου 14 της ευρωπαϊκής σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και του άρθρου 37 της συνθήκης Μπενελούξ της 27ης Ιουνίου 1962, όπως τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλο της 11ης Μαΐου 1974, στις αιτήσεις για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας θα περιλαμβάνονται προτάσεις για τη σύνθεση της ομάδας.

3. Οι κοινές ομάδες έρευνας δρουν στην επικράτεια των κρατών μελών που τις συνέστησαν, υπό τις ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

α) επικεφαλής της ομάδας τοποθετείται εκπρόσωπος της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους, στο οποίο αυτή λειτουργεί, η οποία μετέχει στη διερεύνηση των εγκλημάτων. Ο (Η) επικεφαλής της ομάδας ενεργεί μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του (της) βάσει εθνικής νομοθεσίας·

β) η ομάδα διεξάγει τις εργασίες της σύμφωνα με το δίκαιο των κρατών μελών στα οποία λειτουργεί. Τα μέλη της ομάδας εκτελούν τα καθήκοντά τους υπό τη διεύθυνση του προσώπου που αναφέρεται στο στοιχείο α), λαμβάνοντας υπόψη τους όρους που έθεσαν οι δικές τους αρχές στη συμφωνία για τη σύσταση της ομάδας·

γ) το κράτος μέλος στο οποίο λειτουργεί η ομάδα προβαίνει στις οργανωτικές ρυθμίσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία της.

4. Στην παρούσα απόφαση πλαίσιο αναφέρονται ως "αποσπασμένα" τα μέλη της κοινής ομάδας έρευνας που δεν προέρχονται από το κράτος μέλος στο οποίο λειτουργεί η ομάδα.

5. Τα αποσπασμένα μέλη της κοινής ομάδας έρευνας έχουν το δικαίωμα να παρίστανται όταν διενεργούνται μέτρα έρευνας στο κράτος μέλος λειτουργίας. Εντούτοις, ο επικεφαλής της ομάδας μπορεί, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο λειτουργεί η ομάδα, να αποφασίσει διαφορετικά για συγκεκριμένους λόγους.

6. Στα αποσπασμένα μέλη της κοινής ομάδας έρευνας μπορεί, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο λειτουργεί η ομάδα, να ανατίθεται από τον επικεφαλής της ομάδας η διενέργεια ορισμένων μέτρων έρευνας εφόσον αυτό έχει εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους λειτουργίας και από το αποσπών κράτος μέλος.

7. Όταν, για τους σκοπούς της κοινής ομάδας έρευνας, απαιτούνται μέτρα έρευνας σε ένα από τα κράτη μέλη που την έχουν συγκροτήσει, τα μέλη που είναι αποσπασμένα στην ομάδα από το εν λόγω κράτος μέλος μπορούν να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές του να προβούν σε αυτά τα μέτρα. Τα μέτρα αυτά εξετάζονται στο οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με τους όρους οι οποίοι θα εφαρμόζονται εάν είχαν ζητηθεί στο πλαίσιο εσωτερικής έρευνας.

8. Όταν η κοινή ομάδα έρευνας χρειάζεται τη συνδρομή άλλου κράτους μέλους πέραν εκείνων που έχουν συγκροτήσει την ομάδα ή τρίτου κράτους, η αίτηση συνδρομής μπορεί να υποβληθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους λειτουργίας στις αρμόδιες αρχές του άλλου ενδιαφερόμενου κράτους σύμφωνα με τις υφιστάμενες συμφωνίες ή ρυθμίσεις.

9. Μέλος της κοινής ομάδας έρευνας δύναται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του και μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του, να παρέχει στην ομάδα πληροφορίες που είναι

διαθέσιμες στο κράτος μέλος από το οποίο έχει αποσπασθεί, για τους σκοπούς των ποινικών ερευνών που διεξάγει η κοινή ομάδα.

10. Οι πληροφορίες, τις οποίες νομίμως απέκτησε το μέλος ή το αποσπασμένο μέλος κατά τη θητεία του ως μέλος της κοινής ομάδας έρευνας, και οι οποίες υπό άλλες συνθήκες δεν θα ήταν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών των ενδιαφερομένων κρατών μελών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους ακόλουθους σκοπούς:

α) για τους σκοπούς για τους οποίους έχει συσταθεί η ομάδα·

β) για την ανίχνευση, τη διερεύνηση και τη δίωξη άλλων ποινικών αδικημάτων, εφόσον υπάρχει προηγούμενη συγκατάθεση του κράτους μέλους στο οποίο κατέστησαν διαθέσιμες οι πληροφορίες. Το κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί τη συγκατάθεσή του, μόνον αν πρόκειται για περιπτώσεις στις οποίες η χρήση αυτή θα έθετε σε κίνδυνο ποινικές έρευνες διεξαγόμενες στο έδαφός του ή ως προς τις οποίες το κράτος αυτό θα μπορούσε να αρνηθεί την παροχή αμοιβαίας συνδρομής·

γ) για την αποτροπή άμεσης και σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας ασφάλειας, χωρίς αυτό να θίγει τα προβλεπόμενα στο στοιχείο β), εάν στη συνέχεια ξεκινήσει διερεύνηση ποινικού αδικήματος·

δ) για άλλους λόγους, στο βαθμό που αυτό συμφωνείται μεταξύ των κρατών μελών που συγκροτούν την ομάδα.

11. Η παρούσα απόφαση πλαίσιο δεν θίγει άλλες υπάρχουσες διατάξεις ή ρυθμίσεις για τη σύσταση ή λειτουργία κοινών ομάδων έρευνας.

12. Στο βαθμό που οι νομοθεσίες των οικείων κρατών μελών ή διατάξεις νομικής πράξης ισχύουσας μεταξύ τους το επιτρέπουν, μπορούν να συμφωνηθούν ρυθμίσεις ούτως ώστε να μετέχουν στις δραστηριότητες της κοινής ομάδας έρευνας και άλλα πρόσωπα εκτός των εκπροσώπων των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών που συνέστησαν την ομάδα. Στα πρόσωπα αυτά μπορούν, παραδείγματος χάριν, να περιλαμβάνονται υπάλληλοι οργάνων που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη συνθήκη. Τα δικαιώματα που παρέχονται στα μέλη ή τα αποσπασμένα μέλη της ομάδας δυνάμει της παρούσας απόφασης πλαισίου δεν ισχύουν για τα πρόσωπα αυτά, εκτός εάν ρητώς προβλέπεται άλλως από τη συμφωνία.

Άρθρο 2

Ποινική ευθύνη όσον αφορά υπαλλήλους

Κατά τις επιχειρήσεις που αναφέρει το άρθρο 1, υπάλληλοι κρατών μελών άλλων από το κράτος μέλος της επιχείρησης εξομοιούνται προς υπαλλήλους του κράτους της επιχείρησης όσον αφορά τις παραβάσεις των οποίων είναι ενδεχομένως θύματα ή τις οποίες ενδεχομένως θα διαπράξουν.

Άρθρο 3

Αστική ευθύνη όσον αφορά υπαλλήλους

1. Όταν σύμφωνα με το άρθρο 1 οι υπάλληλοι ενός κράτους μέλους βρίσκονται σε αποστολή στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, το πρώτο κράτος μέλος ευθύνεται για τυχόν ζημίες τις οποίες προξενούν οι υπάλληλοι αυτοί κατά την εκτέλεση της αποστολής τους, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου δρουν.

2. Το κράτος μέλος, στο έδαφος του οποίου προκαλούνται οι ζημίες που αναφέρει η παράγραφος 1, υποχρεούται στην αποκατάσταση των ζημιών αυτών, υπό τους όρους που ισχύουν για τις ζημίες τις οποίες προκαλούν τα όργανα του κράτους αυτού.

3. Το κράτος μέλος, του οποίου τα όργανα προκαλούν ζημίες σε άλλον στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, καταβάλλει εξ ολοκλήρου το ποσό που το εν λόγω κράτος κατέβαλε στους παθόντες ή άλλους δικαιούχους.

4. Με την επιφύλαξη της άσκησης των δικαιωμάτων του έναντι τρίτων και με την εξαίρεση της παραγράφου 3, κάθε κράτος μέλος παραιτείται, στην περίπτωση της παραγράφου 1, της

δυνατότητας να ζητήσει από ένα άλλο κράτος μέλος την επιστροφή του ποσού των ζημιών που υπέστη.

Άρθρο 4

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης πλαίσιο ως την 1η Ιανουαρίου 2003.

2. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Επιτροπή το κείμενο όλων των διατάξεων με τις οποίες μεταφέρονται στην εθνική τους νομοθεσία οι υποχρεώσεις που τους επιβάλλονται από την απόφαση πλαίσιο. Η Επιτροπή, βασιζόμενη σε αυτά τα κείμενα και σε άλλα πληροφοριακά στοιχεία θα υποβάλει ως την 1η Ιουλίου 2004 στο Συμβούλιο έκθεση για τη λειτουργία της παρούσας απόφασης πλαίσιο. Το Συμβούλιο θα διαπιστώσει κατά πόσον τα κράτη μέλη θα έχουν συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση πλαίσιο.

Θ. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 28ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2002 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ EUROJUST ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΕΙ Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΟΒΑΡΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ (2002/187/ΔΕΥ)

Άρθρο 1

Σύσταση και νομική προσωπικότητα

Η παρούσα απόφαση ιδρύει Μονάδα, αποκαλούμενη "Eurojust", ως οργανισμό της Ένωσης.

Η Eurojust έχει νομική προσωπικότητα.

Άρθρο 2

Σύνθεση

1. Η Eurojust απαρτίζεται από ένα εθνικό μέλος το οποίο αποσπάται από κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με την έννομη τάξη του, και έχει την ιδιότητα του εισαγγελέα, του δικαστή ή του αξιωματικού της αστυνομίας με ισοδύναμες προνομίες.

2. Κάθε εθνικό μέλος δύναται να επικουρείται από ένα πρόσωπο. Σε περίπτωση ανάγκης και με τη συμφωνία του συλλογικού οργάνου, το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 10, πλείονα πρόσωπα δύναται να επικουρούν το εθνικό μέλος. Ένας από τους βοηθούς αυτούς δύναται να αντικαταστήσει το εθνικό μέλος.

Άρθρο 3

Στόχοι

1. Στο πλαίσιο ερευνών και διώξεων εγκληματικών πράξεων, που αναφέρονται στο άρθρο 4 στον τομέα του σοβαρού εγκλήματος, ιδίως του οργανωμένου, οι οποίες αφορούν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, η Eurojust έχει ως στόχους:

α) να προωθεί και να βελτιώνει τον συντονισμό μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, όσον αφορά τις έρευνες και τις διώξεις εντός των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη κάθε αίτηση προερχόμενη από αρμόδια αρχή κράτους μέλους και κάθε πληροφορία παρεχόμενη από αρμόδιο όργανο δυνάμει διατάξεων που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο των συνθηκών,

β) να βελτιώνει τη συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, διευκολύνοντας ιδίως την υλοποίηση της διεθνούς δικαστικής συνδρομής και την εκτέλεση αιτήσεων έκδοσης,

γ) να υποστηρίζει, κατ' άλλους τρόπους, τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ώστε να ενισχύεται η αποτελεσματικότητα των ερευνών και των διώξεών τους.

2. Σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση και κατόπιν αιτήσεως μιας αρμόδιας αρχής κράτους μέλους, η Eurojust μπορεί επίσης να παρέχει την υποστήριξή της σε έρευνες ή διώξεις που αφορούν μόνο το συγκεκριμένο κράτος μέλος και ένα τρίτο κράτος, εφόσον έχει συναφθεί με το εν λόγω κράτος συμφωνία συνεργασίας δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 3, ή εφόσον, σε ειδική περίπτωση, υπάρχει ουσιώδες συμφέρον που επιβάλλει την παροχή της υποστήριξης αυτής.

3. Σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση και κατόπιν αιτήσεως είτε μιας αρμόδιας αρχής κράτους μέλους είτε της Επιτροπής, η Eurojust μπορεί επίσης να παρέχει την υποστήριξή της σε έρευνες ή διώξεις που αφορούν μόνο το συγκεκριμένο κράτος μέλος και την Κοινότητα.

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες

1. Το πεδίο γενικής αρμοδιότητας της Eurojust καλύπτει:

α) τις μορφές εγκληματικότητας και τις αξιόποινες πράξεις για τις οποίες η Ευρωπόλ έχει, ανά πάσα στιγμή, αρμοδιότητα δράσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 της Σύμβασης Ευρωπόλ της 26ης Ιουλίου 1995·

β) τις ακόλουθες μορφές εγκληματικότητας:

- τα εγκλήματα στον τομέα της πληροφορικής,
- την απάτη και τη δωροδοκία, καθώς και οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

- το ξέπλυμα των προϊόντων του εγκλήματος,

- τα εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος,

- τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση κατά την έννοια της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με το αξιόποινο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

γ) άλλες αξιόποινες πράξεις οι οποίες τελέστηκαν σε συνάρτηση με τις μορφές εγκληματικότητας και τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).

2. Για άλλες μορφές αξιόποινων πράξεων, πέραν αυτών που μνημονεύονται στην παράγραφο 1, η Eurojust δύναται συμπληρωματικά, σύμφωνα με τους στόχους της, και κατόπιν αιτήσεως αρμόδιας αρχής κράτους μέλους, να συμπράττει σε έρευνες ή διώξεις.

Άρθρο 5

Καθήκοντα της Eurojust

1. Για την επίτευξη των στόχων της, η Eurojust εκτελεί τα καθήκοντά της:

α) μέσω ενός ή περισσότερων από τα οικεία εθνικά μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 6, ή

β) ως συλλογικό όργανο, σύμφωνα με το άρθρο 7, όταν:

i) το ζητούν ένα ή περισσότερα εκ των οικείων εθνικών μελών, τα οποία αφορά μία υπόθεση που χειρίζεται η Eurojust, ή

ii) η υπόθεση συνεπάγεται τη διενέργεια ερευνών ή διώξεων που έχουν επιπτώσεις στο επίπεδο της Ένωσης ή που μπορεί να αφορούν και άλλα κράτη μέλη εκτός των άμεσα ενεχομένων, ή

iii) τίθεται ένα γενικό ζήτημα που αφορά την επίτευξη των στόχων της, ή

iv) προβλέπεται από άλλες διατάξεις της παρούσας απόφασης.

2. Η Eurojust, όταν εκτελεί τα καθήκοντά της, δηλώνει εάν ενεργεί μέσω ενός ή περισσότερων εθνικών μελών κατά την έννοια του άρθρου 6 ή ως συλλογικό όργανο κατά την έννοια του άρθρου 7.

Άρθρο 6

Εκτέλεση των καθηκόντων της Eurojust μέσω των εθνικών μελών της

Η Eurojust, όταν ενεργεί μέσω των οικείων εθνικών μελών της:

α) δύναται να καλεί τις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών να εξετάζουν το ενδεχόμενο:

i) να προβούν σε έρευνα ή δίωξη για συγκεκριμένες πράξεις,

ii) να δεχθούν ότι είναι ίσως προτιμότερο να προβεί ένα εξ αυτών σε έρευνα ή δίωξη για συγκεκριμένες πράξεις,

iii) να αναλάβουν τον συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών των οικείων κρατών μελών,

iv) να συστήσουν κοινή ομάδα έρευνας σύμφωνα με τα σχετικά μέσα συνεργασίας,

v) να της παράσχουν κάθε πληροφορία απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων της·

β) εξασφαλίζει την αμοιβαία ενημέρωση των αρμοδίων αρχών των οικείων κρατών μελών σχετικά με τις έρευνες και τις διώξεις των οποίων έχει γνώση·

γ) επικουρεί, κατόπιν αιτήσεώς τους, τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, προκειμένου να εξασφαλίσει τον καλύτερο δυνατό συντονισμό των ερευνών και των διώξεων·

δ) παρέχει υποστήριξη για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών·

ε) συνεργάζεται και διαβουλεύεται με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο, μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας τη βάση τεκμηρίωσης του Δικτύου και συμβάλλοντας στη βελτίωσή της·

στ) παρέχει την υποστήριξή της, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3, και εφόσον συμφωνεί το συλλογικό όργανο, σε έρευνες και διώξεις που αφορούν τις αρμόδιες αρχές ενός μόνο κράτους μέλους·

ζ) μπορεί, σύμφωνα με τους στόχους του άρθρου 4 παράγραφος 1 και προκειμένου να βελτιωθεί η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, να διαβιβάζει αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, εφόσον:

i) προέρχονται από αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους,

ii) αφορούν έρευνα ή δίωξη διενεργούμενη από την αρχή αυτή για συγκεκριμένη υπόθεση, και

iii) χρειάζονται την παρέμβασή της, προκειμένου να εκτελούνται συντονισμένα.

Άρθρο 7

Εκτέλεση των καθηκόντων της Eurojust ως συλλογικό όργανο

Η Eurojust, όταν ενεργεί ως συλλογικό όργανο:

α) σε σχέση με τις μορφές εγκληματικότητας και τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, δύναται να ζητεί αιτιολογημένα από τις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών:

i) να προβούν σε έρευνα ή δίωξη για συγκεκριμένες πράξεις,

ii) να δεχθούν ότι είναι ίσως προτιμότερο να προβεί ένα εξ αυτών σε έρευνα ή δίωξη για συγκεκριμένες πράξεις,

iii) να αναλάβουν τον συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών των οικείων κρατών μελών,

iv) να συστήσουν κοινή ομάδα έρευνας σύμφωνα με τα σχετικά μέσα συνεργασίας,

v) να της παράσχουν κάθε πληροφορία απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων της·

β) εξασφαλίζει την αμοιβαία ενημέρωση των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών σχετικά με τις έρευνες και τις διώξεις των οποίων έχει γνώση και οι οποίες έχουν επιπτώσεις στο επίπεδο της Ένωσης ή θα μπορούσαν να αφορούν και άλλα κράτη μέλη πέραν των άμεσα ενεχομένων·

γ) επικουρεί τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, κατόπιν αιτήσεώς τους, προκειμένου να εξασφαλίσει τον καλύτερο δυνατό συντονισμό των ερευνών και των διώξεων·

δ) παρέχει υποστήριξη για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, ιδίως βάσει της ανάλυσης που πραγματοποιεί η Ευροπόλ·

ε) συνεργάζεται και διαβουλεύεται με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο, μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας τη βάση τεκμηρίωσης του Δικτύου και συμβάλλοντας στη βελτίωσή της·

στ) μπορεί να συνδράμει την Ευροπόλ, στην οποία παρέχει ιδίως γνώμες βασιζόμενες στις αναλύσεις που πραγματοποίησε·

ζ) δύναται να παρέχει υποστήριξη διοικητικής μέριμνας στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), γ) και δ). Η υποστήριξη αυτή διοικητικής μέριμνας δύναται ιδίως να περιλαμβάνει βοήθεια για τη μετάφραση, τη διερμηνεία και τη διοργάνωση συντονιστικών συνεδριάσεων.

Άρθρο 8

Αιτιολόγηση

Εάν οι αρμόδιες αρχές του αφορώμενου κράτους μέλους αποφασίσουν να μη συμμορφωθούν προς την αίτηση που αναφέρεται στο άρθρο 7 στοιχείο α), ενημερώνουν την Eurojust για την απόφασή τους και για τους λόγους που την αιτιολογούν, εκτός εάν, στις αναφερόμενες στο άρθρο 7 στοιχείο α), σημεία i), ii) και v), δεν μπορούν να προσκομίσουν αιτιολόγηση, επειδή αυτό:

i) θα έθιγε ουσιώδη εθνικά συμφέροντα στον τομέα της ασφάλειας, ή

ii) θα έθετε σε κίνδυνο την ομαλή διεκπεραίωση διεξαγόμενων ερευνών ή την ασφάλεια ενός προσώπου.

Άρθρο 9

Εθνικά μέλη

1. Τα εθνικά μέλη υπόκεινται στο εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους τους όσον αφορά το καθεστώς τους. Η διάρκεια της θητείας των εθνικών μελών καθορίζεται από το κράτος μέλος προέλευσης. Ως εκ της φύσεώς της, επιτρέπει την ομαλή λειτουργία της Eurojust.

2. Όλες οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ της Eurojust και των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο του άρθρου 6 στοιχείο α), διοχετεύονται μέσω του εθνικού μέλους.

3. Κάθε κράτος μέλος καθορίζει τη φύση και την έκταση των δικαστικών αρμοδιοτήτων που αναθέτει στο εθνικό του μέλος στο έδαφός του. Καθορίζει επίσης το δικαίωμα του εθνικού μέλους να ενεργεί έναντι των αλλοδαπών δικαστικών αρχών, σύμφωνα

με τις διεθνείς δεσμεύσεις που έχει αναλάβει. Κατά τον διορισμό του εθνικού μέλους, και ενδεχομένως ανά πάσα στιγμή, το κράτος μέλος κοινοποιεί την απόφασή του στην Eurojust καθώς και στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου προκειμένου αυτή να ενημερώσει τα άλλα κράτη μέλη. Αυτά δεσμεύονται να δέχονται και να αναγνωρίζουν τις ούτως παρεχόμενες προνομίες, κατά το μέτρο που είναι σύμφωνες προς τις διεθνείς δεσμεύσεις.

4. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Eurojust, το εθνικό μέλος έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που περιέχονται στο εθνικό ποινικό μητρώο ή σε οιοδήποτε άλλο μητρώο του κράτους μέλους του, όπως ακριβώς προβλέπει το εθνικό δίκαιο του για τους εισαγγελέες, δικαστές ή αξιωματικούς της αστυνομίας με ισοδύναμες προνομίες.

5. Το εθνικό μέλος δύναται να έρχεται σε άμεση επαφή με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους του.

6. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, το εθνικό μέλος δηλώνει, ενδεχομένως, εάν ενεργεί δυνάμει των δικαστικών αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 3.

Άρθρο 10

Συλλογικό όργανο

1. Το συλλογικό όργανο απαρτίζεται από όλα τα εθνικά μέλη. Κάθε εθνικό μέλος έχει μία ψήφο.

2. Το Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το κοινό εποπτικό όργανο που αναφέρεται στο άρθρο 23, όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της Eurojust κατόπιν προτάσεως του συλλογικού οργάνου, την οποία αυτό θα έχει προηγουμένως υιοθετήσει ομοφώνως. Οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού που αφορούν την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να εγκρίνονται χωριστά από το Συμβούλιο.

3. Όταν ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 7 στοιχείο α), το συλλογικό όργανο αποφασίζει με πλειοψηφία δύο τρίτων. Οι άλλες αποφάσεις του συλλογικού οργάνου λαμβάνονται σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό.

Άρθρο 11

Ρόλος της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή συμπράττει πλήρως στις εργασίες της Eurojust σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 2 της συνθήκης. Συμμετέχει, στους τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, στις εργασίες αυτές.

2. Στο πλαίσιο των εργασιών της Eurojust για τον συντονισμό των ερευνών και διώξεων, η Επιτροπή μπορεί να καλείται να εισφέρει την εμπειρογνομosύνη της.

3. Η Eurojust μπορεί να συμφωνεί με την Επιτροπή τις πρακτικές λεπτομέρειες που είναι αναγκαίες για την ενίσχυση της συνεργασίας τους.

Άρθρο 12

Εθνικοί ανταποκριτές

1. Κάθε κράτος μέλος δύναται να διορίζει ή να τοποθετεί έναν ή περισσότερους εθνικούς ανταποκριτές. Η τοποθέτηση ή ο διορισμός αυτός έχει άκρα προτεραιότητα σε θέματα τρομοκρατίας. Οι σχέσεις μεταξύ του εθνικού ανταποκριτή και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, διέπονται από το εθνικό δίκαιο. Οι εθνικοί ανταποκριτές έχουν ως τόπο εργασίας τους το κράτος μέλος το οποίο τους διόρισε.

2. Όταν το κράτος μέλος διορίζει έναν εθνικό ανταποκριτή, αυτός δύναται να είναι ένα σημείο επαφής του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου.

3. Οι σχέσεις μεταξύ του εθνικού μέλους και του εθνικού ανταποκριτή δεν αποκλείουν απευθείας σχέσεις μεταξύ του εθνικού μέλους και των αρμόδιων αρχών του.

Άρθρο 13

Ανταλλαγή πληροφοριών με τα κράτη μέλη και μεταξύ των εθνικών μελών

1. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών δύνανται να ανταλλάσσουν με την Eurojust κάθε πληροφορία αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων της, σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 9, τα εθνικά μέλη της Eurojust δικαιούνται, χωρίς προηγούμενη άδεια, να ανταλλάσσουν κάθε πληροφορία αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων της μεταξύ τους ή με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους τους.

Άρθρο 14

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Εφόσον είναι απαραίτητο για την υλοποίηση των στόχων της, η Eurojust δύναται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, και προκειμένου να φέρει εις πέρας τα καθήκοντά της, να επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα με αυτοματοποιημένα μέσα ή σε διαρθρωμένα μη αυτοματοποιημένα αρχεία.

2. Η Eurojust λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ένα επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τουλάχιστον ισοδύναμο με το επίπεδο που προκύπτει από την εφαρμογή των αρχών της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης της 28ης Ιανουαρίου 1981 και των μεταγενέστερων τροποποιήσεών της, που θα έχουν τεθεί σε ισχύ μεταξύ των κρατών μελών.

3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία επεξεργάζεται η Eurojust είναι πρόσφορα, συναφή και όχι υπέρμετρα σε σχέση με τους σκοπούς της επεξεργασίας, και, εάν ληφθούν υπόψη οι πληροφορίες που παρέχουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή άλλοι εταίροι βάσει των άρθρων 13 και 26, είναι επίσης ακριβή και ενημερωμένα. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται από την Eurojust κατά τρόπο θεμιτό και σύννομο.

4. Σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, η Eurojust καταρτίζει πίνακα των δεδομένων που αφορούν τις έρευνες και μπορεί να δημιουργεί προσωρινά αρχεία εργασίας που περιέχουν και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 15

Περιορισμοί στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Κατά την επεξεργασία των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1, η Eurojust δύναται να επεξεργάζεται μόνον τα ακόλουθα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν πρόσωπα για τα οποία, κατά το εθνικό δίκαιο των οικείων κρατών μελών, διενεργείται έρευνα ή έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για μία ή περισσότερες από τις μορφές εγκληματικότητας ή αξιόποινες πράξεις, που ορίζονται στο άρθρο 4:

- α) επώνυμο, γένος, όνομα και, ενδεχομένως, ψευδώνυμο ή υποκοριστικό,
- β) ημερομηνία και τόπο γεννήσεως,
- γ) ιθαγένεια,
- δ) φύλο,
- ε) τόπο κατοικίας, επάγγελμα και τόπο άσκησης του επαγγέλματος του προσώπου,
- στ) αριθμούς κοινωνικής ασφάλισης, άδειες οδήγησης, έγγραφα ταυτότητας και στοιχεία του διαβατηρίου,
- ζ) πληροφορίες σχετικά με νομικά πρόσωπα, εφόσον περιλαμβάνουν πληροφορίες για άτομα των οποίων η ταυτότητα είναι ή μπορεί να γίνει γνωστή, για τα οποία διεξάγεται έρευνα ή κατά των οποίων έχει κινηθεί δικαστική δίωξη,
- η) λογαριασμούς σε τράπεζες και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα,

θ) την περιγραφή και τη φύση των πράξεων που τους καταλογίζονται, την ημερομηνία τέλεσης αυτών, τον ποινικό χαρακτηρισμό τους και την πορεία των ερευνών,

ι) τις πράξεις βάσει των οποίων προβλέπεται η διεθνής διάσταση της υπόθεσης,

ια) πληροφορίες που σχετίζονται με την εικαζόμενη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση.

2. Κατά την επεξεργασία των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1, η Eurojust μπορεί να επεξεργάζεται μόνον τα ακόλουθα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν πρόσωπα, τα οποία κατά το εθνικό δίκαιο των οικείων κρατών μελών, θεωρούνται ως μάρτυρες ή θύματα σε έρευνα ή ποινική δίωξη που αφορά μία ή περισσότερες από τις μορφές εγκληματικότητας ή αξιόποινες πράξεις που ορίζονται στο άρθρο 4:

α) επώνυμο, γένος, όνομα και, ενδεχομένως, ψευδώνυμο ή υποκοριστικό,

β) ημερομηνία και τόπο γεννήσεως,

γ) ιθαγένεια,

δ) φύλο,

ε) τόπο κατοικίας, επάγγελμα και τόπο άσκησης του επαγγέλματος του προσώπου,

στ) την περιγραφή και τη φύση των πράξεων που τα αφορούν, την ημερομηνία τέλεσης αυτών, τον ποινικό χαρακτηρισμό τους και την πορεία των ερευνών.

3. Ωστόσο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Eurojust μπορεί επίσης να επεξεργάζεται, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, και άλλα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία αφορούν τις περιστάσεις μιας αξιόποινης πράξης, εφόσον παρουσιάζουν άμεσο ενδιαφέρον για τις διενεργούμενες έρευνες στο συντονισμό των οποίων συμβάλλει η Eurojust και λαμβάνονται υπόψη εν προκειμένω, υπό την προϋπόθεση ότι η επεξεργασία αυτών των ειδικών δεδομένων είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 21.

Ο υπεύθυνος προστασίας των δεδομένων ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 17 ενημερώνεται αμέσως σχετικά με την προσφυγή στην παρούσα παράγραφο.

Όταν τα δεδομένα αυτά αφορούν μάρτυρες ή θύματα κατά την έννοια της παραγράφου 2, η απόφαση για την επεξεργασία τους λαμβάνεται από κοινού από δύο τουλάχιστον εθνικά μέλη.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε υφίστανται επεξεργασία με αυτοματοποιημένα μέσα είτε όχι, τα οποία αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις, καθώς και τα δεδομένα σχετικά με την υγεία και τη σεξουαλική ζωή μπορούν να υποστούν επεξεργασία από την Eurojust μόνον εφόσον είναι αναγκαία για τις οικείες εθνικές έρευνες και για το συντονισμό στο πλαίσιο της Eurojust.

Ο υπεύθυνος προστασίας των δεδομένων ενημερώνεται αμέσως σχετικά με την προσφυγή στην παρούσα παράγραφο.

Τα δεδομένα αυτά δεν μπορούν να αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας στον πίνακα που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης.

Όταν τα άλλα αυτά δεδομένα αφορούν μάρτυρες ή θύματα κατά την έννοια της παραγράφου 2, η απόφαση για την επεξεργασία τους λαμβάνεται από τα συλλογικά όργανα.

Άρθρο 16

Πίνακας και προσωρινά αρχεία εργασίας

1. Προκειμένου να επιτύχει τους στόχους της, η Eurojust διατηρεί αυτοματοποιημένο αρχείο που συνιστά πίνακα των δεδομένων σχετικά με τις έρευνες και στο οποίο μπορούν να αποθηκεύονται δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως θ) και κ) και παράγραφος 2. Ο πίνακας αυτός αποβλέπει:

α) να βοηθάει τη διενέργεια και τον συντονισμό των ερευνών και διώξεων, στο συντονισμό των οποίων συμβάλλει η Eurojust, ιδίως με την διασταύρωση πληροφοριών,

β) να διευκολύνει την πρόσβαση στα στοιχεία σχετικά με διεξαγόμενες έρευνες και διώξεις,

γ) να διευκολύνει τον έλεγχο ως προς το ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκτελείται κατά τρόπο σύννομο και σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.

2. Ο πίνακας περιλαμβάνει αναφορές στα προσωρινά αρχεία εργασίας που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας στα πλαίσια της Eurojust.

3. Για να φέρουν εις πέρας τα προβλεπόμενα στα άρθρα 6 και 7 καθήκοντα, τα εθνικά μέλη της Eurojust μπορούν να επεξεργάζονται σε προσωρινό αρχείο εργασίας δεδομένα σχετικά με τις συγκεκριμένες υποθέσεις επί των οποίων εργάζονται. Επιτρέπουν την πρόσβαση στον υπεύθυνο προστασίας των δεδομένων και, εφόσον αποφασισθεί από το συλλογικό όργανο, και στα λοιπά εθνικά μέλη, καθώς και στους υπαλλήλους που έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα αρχεία. Ο υπεύθυνος προστασίας των δεδομένων ενημερώνεται για κάθε νέο αρχείο εργασίας που περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 17

Υπεύθυνος προστασίας των δεδομένων

1. Η Eurojust διαθέτει έναν υπεύθυνο προστασίας των δεδομένων, μέλος του προσωπικού, ο οποίος έχει διορισθεί ειδικά για το σκοπό αυτό. Στα πλαίσια αυτά, υπάγεται απ' ευθείας στο συλλογικό όργανο. Κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, δεν λαμβάνει εντολές από κανέναν.

2. Ο υπεύθυνος προστασίας των δεδομένων μεριμνά ιδίως για την εκτέλεση των ακόλουθων καθηκόντων:

α) διασφαλίζει κατά ανεξάρτητο τρόπο ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκτελείται κατά τρόπο σύννομο και σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπει σχετικά η παρούσα απόφαση,

β) ελέγχει κατά πόσον διατηρούνται, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό, γραπτά ίχνη σχετικά με τη διαβίβαση και παραλαβή, ιδίως για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 19 παράγραφος 3, των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τους όρους ασφάλειας του άρθρου 22,

γ) διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα τα οποία αφορούν τα δεδομένα μπορούν να πληροφορηθούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, τα δικαιώματά τους στα πλαίσια της παρούσας απόφασης.

3. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο υπεύθυνος έχει πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα που επεξεργάζεται η Eurojust και σε όλους τους χώρους της Eurojust.

4. Όταν διαπιστώσει μια επεξεργασία για την οποία φρονεί ότι δεν συμμορφώνεται με την παρούσα απόφαση, ο υπεύθυνος

α) ενημερώνει το συλλογικό όργανο που βεβαιώνει ότι έλαβε την πληροφορία,

β) προσφεύγει στο κοινό εποπτικό όργανο στην περίπτωση όπου το συλλογικό όργανο δεν επανόρθωσε τη μη συμμόρφωση της επεξεργασίας εντός εύλογης προθεσμίας.

Άρθρο 18

Επιτρεπόμενη πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

Πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία επεξεργάζεται η Eurojust έχουν μόνο τα εθνικά μέλη και οι βοηθοί τους που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 και το προσωπικό της Eurojust το οποίο έχει άδεια, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Eurojust.

Άρθρο 19

Δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

1. Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, τα οποία αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας από την Eurojust υπό τους όρους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

2. Κάθε πρόσωπο που επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμα πρόσβασης στα αποθηκευμένα στην Eurojust δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν ή να τα επαληθεύσει σύμφωνα με το άρθρο 20, μπορεί να απευθύνει, προς το σκοπό αυτό, δωρεάν αίτηση στο κράτος μέλος της επιλογής του, στην αρχή που έχει οριστεί από το κράτος αυτό, η οποία παραπέμπει το θέμα αμελλητί στην Eurojust.

3. Το δικαίωμα κάθε προσώπου να έχει πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν ή να τα επαληθεύει, ασκείται με σεβασμό και σύμφωνα με τις διαδικασίες του δικαίου του κράτους μέλους, στο οποίο ο αιτών υπέβαλε την αίτησή του. Ωστόσο, εάν η Eurojust μπορεί να διαπιστώσει ποιά αρχή ενός κράτους μέλους διαβίβασε τα εν λόγω δεδομένα, η αρχή αυτή μπορεί να απαιτήσει το δικαίωμα πρόσβασης να ασκείται με σεβασμό και σύμφωνα με τις διαδικασίες του δικαίου του κράτους μέλους αυτού.

4. Η πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα απορρίπτεται εάν:

- α) η πρόσβαση αυτή μπορεί να διακυβεύσει μία από τις δραστηριότητες της Eurojust,
- β) η πρόσβαση αυτή μπορεί να διακυβεύσει μία εθνική έρευνα στην οποία παρέχει τη συνδρομή της η Eurojust,
- γ) η πρόσβαση αυτή μπορεί να απειλήσει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τρίτων,

5. Η απόφαση για τη χορήγηση του δικαιώματος πρόσβασης λαμβάνει δεόντως υπόψη την ιδιότητα, σε σχέση με τα αποθηκευμένα από την Eurojust δεδομένα, των προσώπων που υποβάλλουν την αίτηση.

6. Τα εθνικά μέλη, τα οποία αφορά η αίτηση, την επεξεργάζονται και αποφασίζουν εξ ονόματος της Eurojust. Η αίτηση υποβάλλεται σε πλήρη επεξεργασία εντός τριών μηνών από την παραλαβή της. Σε περίπτωση διαφωνίας, φέρουν το θέμα στο συλλογικό όργανο το οποίο αποφασίζει επί της αιτήσεως με πλειοψηφία δύο τρίτων.

7. Εάν η πρόσβαση απορριφθεί ή εάν κανένα δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα που αφορά τον αιτούντα δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο επεξεργασίας από την Eurojust, η Eurojust κοινοποιεί στον αιτούντα ότι προέβη στις επαληθεύσεις, χωρίς να δίδει στοιχεία που μπορούν να αποκαλύψουν εάν ο αιτών είναι γνωστός ή όχι.

8. Εάν ο αιτών δεν ικανοποιηθεί με την απάντηση που δίδεται στην αίτησή του, δύναται να ασκεί προσφυγή κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του κοινού εποπτικού οργάνου. Το κοινό εποπτικό όργανο διαπιστώνει εάν η απόφαση που έλαβε η Eurojust είναι σύμφωνη με την παρούσα απόφαση.

9. Ζητείται η γνώμη των αρμόδιων ποινικών αρχών των κρατών μελών πριν να ληφθεί απόφαση από την Eurojust. Οι αρχές αυτές ενημερώνονται εν συνεχεία για το περιεχόμενό της από τα οικεία εθνικά μέλη.

Άρθρο 20

Διόρθωση και διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3, κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα να ζητεί από την Eurojust να διορθώσει, να κλειδώσει ή να διαγράψει λανθασμένα ή ελλιπή δεδομένα που το αφορούν, η εισαγωγή ή η διατήρηση των οποίων αντίκειται στην παρούσα απόφαση.

2. Η Eurojust γνωστοποιεί στον αιτούντα εάν προέβη στη διόρθωση, το κλείδωμα ή τη διαγραφή των δεδομένων που τον αφορούν. Εάν ο αιτών δεν ικανοποιηθεί με την απάντηση της Eurojust, μπορεί να προσφεύγει στο κοινό εποπτικό όργανο, εντός προθεσμίας 30 ημερών από την παραλαβή της απόφασης της Eurojust.

3. Κατόπιν αιτήσεως των αρμοδίων αρχών ενός κράτους μέλους, του εθνικού του μέλους ή του εθνικού του ανταποκριτή, εφόσον υφίσταται, και υπό την ευθύνη τους, η Eurojust, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό της, διορθώνει ή διαγράφει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία επεξεργάζεται και τα οποία διαβιβάζονται ή εισάγονται από το κράτος μέλος αυτό, το εθνικό του μέλος ή τον εθνικό του ανταποκριτή. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και η Eurojust, συμπεριλαμβανομένου του εθνικού μέλους ή του εθνικού ανταποκριτή, εφόσον υφίσταται, μεριμνούν στο πλαίσιο αυτό για την τήρηση των αρχών που θεσπίζονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 2 και 3 και στο άρθρο 15 παράγραφος 4.

4. Εάν αποδειχθεί ότι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία έτυχαν επεξεργασίας από την Eurojust είναι εσφαλμένα ή ελλιπή ή ότι η εισαγωγή και η διατήρησή τους αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης, η Eurojust οφείλει να τα κλειδώνει, να τα διορθώνει ή να τα διαγράφει.

5. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, όλοι οι παρέχοντες και αποδέκτες των δεδομένων αυτών ενημερώνονται αμελλητί. Οι αποδέκτες αυτοί οφείλουν τότε να προβαίνουν, σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται στην περίπτωση τους, στη διόρθωση, το κλειδώμα ή τη διαγραφή των δεδομένων στο δικό τους σύστημα.

Άρθρο 21

Προθεσμίες διατήρησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας από την Eurojust, διατηρούνται από την Eurojust μόνον για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την επίτευξη των στόχων της.

2. Τα αναφερόμενα στο άρθρο 14 παράγραφος 1 δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας από την Eurojust, δεν μπορούν να διατηρηθούν πέραν από:

α) την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραγραφής της ποινικής δίωξης σε όλα τα οικεία κράτη μέλη, τα οποία αφορά η έρευνα και οι διώξεις,

β) την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη αμετάκλητη η δικαστική απόφαση του τελευταίου των οικείων κρατών μελών το οποίο αφορά η έρευνα ή οι διώξεις που προκάλεσαν τον συντονισμό της Eurojust,

γ) την ημερομηνία κατά την οποία η Eurojust και τα οικεία κράτη μέλη διαπίστωσαν ή συμφώνησαν από κοινού ότι δεν ήταν πλέον απαραίτητος ο συντονισμός της έρευνας και των διώξεων από την Eurojust.

3. α) Η τήρηση των προθεσμιών διατήρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ελέγχεται μονίμως με κατάλληλη αυτοματοποιημένη επεξεργασία. Εν πάση περιπτώσει, διενεργείται έλεγχος της ανάγκης διατήρησης των δεδομένων ανά τριετία, μετά την εισαγωγή τους.

β) Εάν λήξει μια εκ των προθεσμιών διατήρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 2, η Eurojust ελέγχει εάν είναι ανάγκη να διατηρηθούν τα δεδομένα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ώστε να μπορέσουν να πραγματοποιηθούν οι στόχοι της και μπορεί να αποφασίσει να διατηρήσει κατά παρέκκλιση τα δεδομένα αυτά μέχρι τον επόμενο έλεγχο.

γ) Εφόσον τα δεδομένα διατηρούνται κατά παρέκκλιση σύμφωνα με το στοιχείο β), διενεργείται έλεγχος της ανάγκης διατήρησης των δεδομένων αυτών ανά τριετία.

4. Εάν υπάρχει φάκελος ο οποίος περιέχει μη αυτοματοποιημένα και μη διαρθρωμένα δεδομένα και εάν έχει παρέλθει η προθεσμία διατήρησης του τελευταίου αυτοματοποιημένου δεδομένου που προήλθε από αυτό το φάκελο, κάθε έγγραφο του εν λόγω φακέλου επιστρέφεται στην αρχή που το είχε ανακοινώσει και καταστρέφονται τα τυχόν αντίγραφα.

5. Στην περίπτωση κατά την οποία η Eurojust έχει συντονίσει έρευνα ή διώξεις, τα οικεία εθνικά μέλη ενημερώνουν την Eurojust και τα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για

όλες τις δικαστικές αποφάσεις σχετικά με την υπόθεση αυτή, οι οποίες έχουν καταστεί αμετάκλητες, προκειμένου ιδίως να εφαρμοσθεί η παράγραφος 2 στοιχείο β).

Άρθρο 22

Ασφάλεια των δεδομένων

1. Όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα πλαίσια της παρούσας απόφασης, η Eurojust και κάθε κράτος μέλος, στο βαθμό που το αφορούν τα δεδομένα που διαβιβάζονται από την Eurojust, εξασφαλίζουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, μη επιτρεπόμενη κοινολόγηση, αλλοίωση και πρόσβαση ή από κάθε άλλη μη επιτρεπόμενη επεξεργασία.

2. Ο εσωτερικός κανονισμός περιέχει τα τεχνικά μέτρα και τις οργανωτικές διατάξεις που απαιτούνται για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης όσον αφορά την ασφάλεια των δεδομένων, και ιδίως μέτρα τα οποία είναι κατάλληλα προκειμένου:

α) να απαγορεύεται η είσοδος στις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε κάθε μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο,

β) να εμποδίζεται η ανάγνωση, αντιγραφή, τροποποίηση ή αφαίρεση των υποθεμάτων δεδομένων από μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο,

γ) να εμποδίζεται η εισαγωγή στο αρχείο χωρίς τη σχετική άδεια, καθώς και η χωρίς άδεια ανακοίνωση, τροποποίηση ή διαγραφή των εισαγομένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

δ) να εμποδίζεται η χρησιμοποίηση των συστημάτων αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα με τη βοήθεια εξοπλισμού διαβίβασης δεδομένων,

ε) να εξασφαλίζεται ότι, για τη χρησιμοποίηση ενός συστήματος αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων, τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους,

στ) να εξασφαλίζεται ότι μπορεί να εξακριβώνεται και να διαπιστώνεται σε ποιά όργανα διαβιβάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε περίπτωση διαβίβασης δεδομένων,

ζ) να εξασφαλίζεται ότι μπορεί να εξακριβώνεται και να διαπιστώνεται εκ των υστέρων ποιά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν εισαχθεί στα συστήματα αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων, πότε και από ποιο πρόσωπο,

η) να εμποδίζεται κατά τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και κατά τη μεταφορά υποθεμάτων δεδομένων, η μη επιτρεπόμενη ανάγνωση, αντιγραφή, τροποποίηση ή διαγραφή των δεδομένων.

Άρθρο 23

Κοινό εποπτικό όργανο

1. Δημιουργείται ανεξάρτητο κοινό εποπτικό όργανο το οποίο ελέγχει κατά συλλογικό τρόπο, τις δραστηριότητες της Eurojust που αναφέρονται στα άρθρα 14 έως 22, προκειμένου να εξασφαλίζει ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκτελείται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Για την εκτέλεση των καθηκόντων του, το κοινό εποπτικό όργανο δικαιούται να έχει ανεπιφύλακτη πρόσβαση σε όλα τα αρχεία στα οποία υπόκεινται σε επεξεργασία αυτά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Η Eurojust παρέχει στο κοινό εποπτικό όργανο όλες τις πληροφορίες τις οποίες ζητεί από τα εν λόγω αρχεία και με όλα τα μέσα επικουρεί το όργανο αυτό στην εκτέλεση των καθηκόντων του.

Το κοινό εποπτικό όργανο συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά ανά εξάμηνο. Επιπλέον, συνέρχεται εντός 3 μηνών από την άσκηση μιας προσφυγής και μπορεί να συγκαλείται από τον πρόεδρό του εφόσον το ζητούν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.

Εν όψει της συγκρότησης αυτού του κοινού εποπτικού οργάνου, κάθε κράτος μέλος διορίζει, σύμφωνα με το νομικό του σύστημα, έναν δικαστή, μη μέλος της Eurojust, ή εφόσον απαιτεί το συνταγματικό ή εθνικό του σύστημα, ένα πρόσωπο το οποίο κατέχει αξίωμα που του παρέχει την κατάλληλη ανεξαρτησία, προκειμένου να συμπεριληφθεί στον κατάλογο των δικαστών που θα μπορούν να συμμετέχουν στο εποπτικό όργανο με την ιδιότητα του μέλους ή του δικαστή ad hoc. Η διάρκεια του διορισμού δεν μπορεί να είναι κάτω των 18 μηνών. Η ανάκληση του διορισμού διέπεται από τις αρχές ανάκλησης που ισχύουν δυνάμει του εσωτερικού δικαίου του κράτους μέλους προέλευσης. Ο διορισμός και η ανάκλησή του κοινοποιούνται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Eurojust.

2. Το κοινό εποπτικό όργανο απαρτίζεται από τρία μόνιμα μέλη και, σύμφωνα με προβλεπόμενα στη παράγραφο 4, από δικαστές ad hoc.

3. Ο δικαστής, τον οποίο διορίζει ένα κράτος μέλος, γίνεται μόνιμο μέλος ένα έτος προτού το κράτος του ασκήσει την Προεδρία του Συμβουλίου και για διάστημα ενός έτους και έξι μηνών.

Ο δικαστής, τον οποίο διόρισε το κράτος μέλος που ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου, αναλαμβάνει την προεδρία του κοινού εποπτικού οργάνου.

4. Στις συνεδριάσεις μετέχουν επίσης ένας ή περισσότεροι δικαστές ad hoc, μόνο κατά τη διάρκεια της εξέτασης προσφυγής σχετικής με τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που προέρχεται από το κράτος μέλος που τους διόρισε.

5. Η σύνθεση του κοινού εποπτικού οργάνου ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια εξέτασης μιας προσφυγής, ακόμη κι' αν έληξε η θητεία των μόνιμων μελών σύμφωνα με την παράγραφο 3.

6. Κάθε μέλος και κάθε δικαστής ad hoc έχει δικαίωμα ψήφου. Σε περίπτωση ισοψηφίας, η ψήφος του Προέδρου υπερισχύει.

7. Το κοινό εποπτικό όργανο εξετάζει τις προσφυγές που του υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 8 και το άρθρο 20 παράγραφος 2, διεξάγει τους ελέγχους σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Εάν το κοινό εποπτικό όργανο φρονεί ότι μία απόφαση την οποία έχει λάβει η Eurojust ή η επεξεργασία δεδομένων την οποία έχει πραγματοποιήσει δεν συνάδει προς την παρούσα απόφαση, το ζήτημα παραπέμπεται στην Eurojust, η οποία συμμορφώνεται με την απόφαση του κοινού εποπτικού οργάνου.

8. Οι αποφάσεις του κοινού εποπτικού οργάνου είναι αμετάκλητες και δεσμευτικές έναντι της Eurojust.

9. Τα πρόσωπα που διορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 1, τρίτο εδάφιο, υπό την προεδρία του Προέδρου του κοινού εποπτικού οργάνου, εγκρίνουν εσωτερικό κανονισμό και κανονισμό διαδικασίας, ο οποίος, για την εξέταση μιας προσφυγής, προβλέπει αντικειμενικά κριτήρια για το διορισμό των μελών του οργάνου.

10. Τα έξοδα της γραμματείας καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της Eurojust. Η γραμματεία του κοινού εποπτικού οργάνου είναι ανεξάρτητη κατά τη λειτουργία της στο πλαίσιο της γραμματείας της Eurojust.

11. Τα μέλη του κοινού εποπτικού οργάνου υπέχουν την προβλεπόμενη στο άρθρο 25 υποχρέωση εμπιστευτικότητας.

12. Το κοινό εποπτικό όργανο υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο μία φορά κατ' έτος.

Άρθρο 24

Ευθύνη λόγω μη επιτρεπόμενης ή λανθασμένης επεξεργασίας δεδομένων

1. Η Eurojust ευθύνεται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η έδρα της, για κάθε ζημία που υπέστη πρόσωπο λόγω μη επιτρεπόμενης ή λανθασμένης επεξεργασίας δεδομένων που προέρχονται από αυτή.

2. Οι καταγγελίες κατά της Eurojust στο πλαίσιο της ευθύνης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εγείρονται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο αυτή εδρεύει.

3. Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, για κάθε ζημία που υπέστη πρόσωπο λόγω μη επιτρεπομένης ή λανθασμένης επεξεργασίας δεδομένων που προέρχονται από αυτό και διαβιβάσθηκαν στην Eurojust.

Άρθρο 25

Εμπιστευτικότητα

1. Τα εθνικά μέλη και οι βοηθοί τους που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2, το προσωπικό της Eurojust και οι εθνικοί ανταποκριτές, εφόσον υφίστανται, καθώς και ο υπεύθυνος προστασίας των δεδομένων έχουν υποχρέωση εμπιστευτικότητας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9 παράγραφος 1.

2. Η υποχρέωση εμπιστευτικότητας ισχύει για όλα τα πρόσωπα και τους οργανισμούς που καλούνται να συνεργασθούν με την Eurojust.

3. Η υποχρέωση εμπιστευτικότητας παραμένει και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους, της σύμβασης εργασίας ή της δραστηριότητας των προσώπων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 παράγραφος 1, η υποχρέωση εμπιστευτικότητας εφαρμόζεται σε όλες τις πληροφορίες που λαμβάνει η Eurojust.

Άρθρο 26

Σχέσεις με τους εταίρους

1. Η Eurojust συνάπτει και διατηρεί στενή συνεργασία με την Ευρώπη, στο βαθμό που χρειάζεται για την άσκηση των καθηκόντων της Eurojust, και για την επίτευξη των στόχων της, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να αποφεύγεται περιττή αλληλοεπικάλυψη. Τα κυριότερα στοιχεία της συνεργασίας αυτής καθορίζονται βάσει συμφωνίας που εγκρίνεται από το Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το κοινό εποπτικό όργανο όσον αφορά τις διατάξεις για την προστασία των δεδομένων.

2. Η Eurojust διατηρεί προνομακές σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο οι οποίες βασίζονται στη συνεννόηση και τη συμπληρωματικότητα, ιδίως μεταξύ του εθνικού μέλους, των σημείων επαφής του ίδιου κράτους μέλους και του εθνικού ανταποκριτή, εφόσον υφίσταται. Προκειμένου να διασφαλίζεται αποτελεσματική συνεργασία, λαμβάνονται τα εξής μέτρα:

α) Η Eurojust έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που συλλέγονται σε κεντρικό επίπεδο από το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο σύμφωνα με το άρθρο 8 της κοινής δράσης 98/428/ΔΕΥ και στο δίκτυο τηλεπικοινωνιών το οποίο έχει δημιουργηθεί δυνάμει του άρθρου 10 της κοινής αυτής δράσης.

β) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9, παράγραφος 3 της κοινής δράσης 98/428/ΔΕΥ, η γραμματεία του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου τοποθετείται εντός της γραμματείας της Eurojust, της οποίας αποτελεί ξεχωριστή και αυτόνομη σε λειτουργικό επίπεδο μονάδα. Έχει στη διάθεσή της τα μέσα της Eurojust που της είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του έργου του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου. Στο βαθμό που αυτό δεν είναι ασυμβίβαστο με τη λειτουργική αυτονομία της γραμματείας του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου, οι κανόνες που εφαρμόζονται στα μέλη του προσωπικού της Eurojust εφαρμόζονται και στα μέλη της γραμματείας του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου.

γ) Τα εθνικά μέλη της Eurojust μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου, κατόπιν προσκλήσεως του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου. Τα σημεία επαφής του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου μπορούν να καλούνται, κατά περίπτωση, στις συνεδριάσεις της Eurojust.

3. Η Eurojust συνάπτει και διατηρεί στενή συνεργασία με την OLAF. Προς τον σκοπό αυτό, η OLAF δύναται να συμβάλλει στις εργασίες της Eurojust για το συντονισμό των ερευνών και διώξεων όσον αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της Eurojust, είτε κατόπιν αιτήσεως της OLAF, εφόσον οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών δεν αντιτίθενται εν προκειμένω.

4. Για τις ανάγκες της παραλαβής και της διαβίβασης των πληροφοριών μεταξύ της Eurojust και της OLAF, και με επιφύλαξη του άρθρου 9, τα κράτη μέλη μεριμνούν προκειμένου τα εθνικά μέλη της Eurojust να θεωρούνται ως αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μόνον για τις ανάγκες των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 και (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της OLAF και των εθνικών μελών είναι ανεξάρτητη από τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σε άλλες αρμόδιες αρχές δυνάμει των κανονισμών αυτών.

5. Η Eurojust δύναται, προκειμένου να εκπληρώσει τους στόχους της, να διατηρεί επαφές και να ανταλλάσσει εμπειρίες μη επιχειρησιακού χαρακτήρα με άλλους φορείς, ιδίως με διεθνείς οργανισμούς.

6. Η Eurojust δύναται, κατά περίπτωση, να συνεργάζεται με δικαστικούς συνδέσμους των κρατών μελών, κατά την έννοια της κοινής δράσης 96/277/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 1996, σχετικά με ένα πλαίσιο ανταλλαγής δικαστικών συνδέσμων, με σκοπό τη βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 27

Ανταλλαγή πληροφοριών με τους εταίρους

1. Σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, η Eurojust δύναται να ανταλλάσσει κάθε πληροφορία αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων της με:

- α) τους φορείς που είναι αρμόδιοι δυνάμει διατάξεων οι οποίες έχουν θεσπισθεί στα πλαίσια των συνθηκών,
- β) τους διεθνείς οργανισμούς ή φορείς,
- γ) τις αρχές τρίτων χωρών που είναι αρμόδιες για τις έρευνες και διώξεις.

2. Πριν από κάθε ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Eurojust και των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σημεία β) και γ), δίνει τη συναίνεσή του για τη διαβίβαση των πληροφοριών το εθνικό μέλος του κράτους μέλους το οποίο παρείχε τις πληροφορίες. Εφόσον χρειάζεται, το εθνικό μέλος διαβουλεύεται με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

3. Η Eurojust δύναται να συνάπτει συμφωνίες συνεργασίας, εγκρινόμενες από το Συμβούλιο με τρίτα κράτη και με τις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Οι συμφωνίες αυτές δύναται, ιδίως, να περιέχουν διατάξεις σχετικά με ρυθμίσεις για την απόσπαση αξιωματικών συνδέσμων ή δικαστικών συνδέσμων στην Eurojust. Δύνανται επίσης να περιέχουν διατάξεις σχετικά με την ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στην περίπτωση αυτή, ζητείται η γνώμη του κοινού εποπτικού οργάνου από την Eurojust.

Για την επίλυση των επειγόντων ζητημάτων, η Eurojust δύναται επίσης να συνεργάζεται με τις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) χωρίς να συνάπτει συμφωνία με αυτές, εφόσον η συνεργασία αυτή δεν συνεπάγεται τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Eurojust προς αυτές.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Eurojust προς τις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) και στις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), των τρίτων κρατών τα οποία δεν υπάγονται στην εφαρμογή της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 28ης Ιανουαρίου 1981, δύναται να λαμβάνει χώρα μόνον όταν εξασφαλίζεται ανάλογος επαρκής βαθμός προστασίας των δεδομένων.

5. Εάν το τρίτο κράτος ή οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ), δεν εκπληρώσουν εν συνεχεία, ή ευλόγως πιθανολογείται ότι δεν θα εκπληρώσουν, τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4, ενημερώνεται αμέσως το κοινό εποπτικό όργανο και τα οικεία κράτη μέλη από την Eurojust. Το κοινό εποπτικό όργανο δύναται να αναστείλει την ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τις οικείες οντότητες, έως ότου διαπιστώσει ότι έχουν ληφθεί μέτρα αντιμετώπισης της κατάστασης.

6. Ωστόσο, ακόμα και εάν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, ένα εθνικό μέλος, ενεργώντας με την ιδιότητά του, κατ' εξαίρεση και μόνον προκειμένου να ληφθούν επείγοντα μέτρα για την πρόληψη άμεσου και σοβαρού κινδύνου για ένα πρόσωπο ή για τη δημόσια ασφάλεια, δύναται να προβαίνει σε ανταλλαγή πληροφοριών που περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Το εθνικό μέλος είναι υπεύθυνο να διαπιστώνει εάν είναι νόμιμο να επιτρέψει τη διαβίβαση. Το εθνικό μέλος τηρεί αρχείο των διαβιβάσεων δεδομένων και των λόγων αυτών των διαβιβάσεων. Η διαβίβαση δεδομένων επιτρέπεται μόνον εάν ο αποδέκτης δεσμεύεται ότι τα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν μόνον για τον σκοπό για τον οποίο διαβιβάστηκαν.

Άρθρο 28

Οργάνωση και λειτουργία

1. Το συλλογικό όργανο είναι υπεύθυνο για την οργάνωση και τη λειτουργία της Eurojust.

2. Το συλλογικό όργανο εκλέγει ένα πρόεδρο μεταξύ των εθνικών μελών και δύναται, εάν το κρίνει αναγκαίο, να εκλέξει το πολύ δύο αντιπροέδρους. Το αποτέλεσμα της εκλογής αυτής υποβάλλεται στο Συμβούλιο προς έγκριση.

3. Ο Πρόεδρος ασκεί τα καθήκοντά του εξ ονόματος του συλλογικού οργάνου και υπό την εποπτεία του, διεξάγει τις εργασίες του και ελέγχει την καθημερινή διαχείριση που διενεργεί ο διοικητικός διευθυντής. Ο εσωτερικός κανονισμός προσδιορίζει τις περιπτώσεις όπου, για τις αποφάσεις ή τις ενέργειές του, απαιτείται προηγούμενη άδεια ή έκθεση προς το συλλογικό όργανο.

4. Η διάρκεια της θητείας του προέδρου είναι τριετής. Δύναται να επανεκλεγεί μία φορά. Η διάρκεια της θητείας του(των) ενδεχόμενου(ων) αντιπροέδρου(ων) διέπεται από το εσωτερικό κανονισμό.

5. Η Eurojust επικουρείται από γραμματεία, της οποίας προϊστάται ένας διοικητικός διευθυντής.

6. Η Eurojust ασκεί έναντι του προσωπικού της τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή. Το συλλογικό όργανο θεσπίζει τους κατάλληλους κανόνες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό.

Άρθρο 29

Διοικητικός διευθυντής

1. Ο διοικητικός διευθυντής της Eurojust διορίζεται ομόφωνα από το συλλογικό όργανο. Το συλλογικό όργανο συνιστά μία επιτροπή επιλογής, η οποία, κατόπιν προκηρύξεως υποβολής υποψηφιοτήτων, καταρτίζει κατάλογο υποψηφίων μεταξύ των οποίων το συλλογικό όργανο επιλέγει τον διοικητικό διευθυντή.

2. Η διάρκεια της θητείας του διοικητικού διευθυντή είναι πενταετής. Η θητεία είναι ανανεώσιμη.

3. Ο διοικητικός διευθυντής υπόκειται στους κανόνες και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4. Ο διοικητικός διευθυντής εργάζεται υπό την εποπτεία της συλλογικού οργάνου και του Προέδρου του ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 3. Μπορεί να ανακληθεί από το συλλογικό όργανο με πλειοψηφία των δύο τρίτων.

5. Ο διοικητικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διοίκηση της Eurojust και για τη διαχείριση του προσωπικού, υπό τον έλεγχο του Προέδρου.

Άρθρο 30

Προσωπικό

1. Το προσωπικό της Eurojust υπόκειται, ιδίως όσον αφορά την πρόσληψη και το καθεστώς του, στους κανονισμούς και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Το προσωπικό της Eurojust προσλαμβάνεται σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις ρυθμίσεις της παραγράφου 1, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 27 του Κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68, συμπεριλαμβανομένης της γεωγραφικής κατανομής τους. Έχουν καθεστώς μόνιμων, εκτάκτων ή τοπικών υπαλλήλων. Κατόπιν αιτήσεως του διοικητικού διευθυντή, και σε συμφωνία με τον Πρόεδρο εξ ονόματος του συλλογικού οργάνου, τα κοινοτικά όργανα δύνανται να αποσπούν κοινοτικούς υπαλλήλους και να τους τοποθετούν στην Eurojust ως εκτάκτους υπαλλήλους. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποσπούν εθνικούς εμπειρογνώμονες στην Eurojust. Για την τελευταία αυτή περίπτωση, το συλλογικό όργανο θεσπίζει τις αναγκαίες λεπτομέρειες εφαρμογής.

3. Υπό την εποπτεία του συλλογικού οργάνου, το προσωπικό φέρει σε πέρας τα καθήκοντά του έχοντας κατά νου τους στόχους και την εντολή της Eurojust, χωρίς να ζητεί ούτε να δέχεται οδηγίες από κυβέρνηση, αρχή, οργάνωση ή πρόσωπο εκτός της Eurojust.

Άρθρο 31

Παροχή βοήθειας όσον αφορά τη διερμηνεία και τη μετάφραση

1. Στις εργασίες της Eurojust, εφαρμόζεται το επίσημο γλωσσικό καθεστώς της Ένωσης.

2. Η ετήσια έκθεση προς το Συμβούλιο, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, συντάσσεται στις επίσημες γλώσσες των οργάνων της Ένωσης.

Άρθρο 32

Ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

1. Ο Πρόεδρος, εξ ονόματος του συλλογικού οργάνου, λογοδοτεί εγγράφως στο Συμβούλιο, μία φορά το χρόνο, σχετικά με τις δραστηριότητες και τη διαχείριση, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης του προϋπολογισμού, της Eurojust.

Για το σκοπό αυτό, το συλλογικό όργανο συντάσσει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες της Eurojust και με τα προβλήματα της πολιτικής για το έγκλημα στο πλαίσιο της Ένωσης, τα οποία επισημάνθηκαν κατόπιν των ενεργειών της Eurojust. Στην έκθεση αυτή, η Eurojust μπορεί επίσης να υποβάλλει προτάσεις για τη βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις.

Ο Πρόεδρος υποβάλλει επίσης έκθεση ή κάθε άλλη πληροφορία που ενδέχεται να του ζητήσει το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία της Eurojust.

2. Η Προεδρία του Συμβουλίου απευθύνει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις εργασίες της Eurojust καθώς και τις δραστηριότητες του κοινού εποπτικού οργάνου.

Άρθρο 33

Οικονομικά θέματα

1. Οι μισθοί και οι αποδοχές των εθνικών μελών και των βοηθών τους που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2, βαρύνουν τα κράτη μέλη προέλευσης.

2. Όταν τα εθνικά μέλη δρουν στο πλαίσιο της εντολής της Eurojust, οι σχετικές δαπάνες θεωρούνται ως λειτουργικές δαπάνες κατά την έννοια του άρθρου 41 παράγραφος 3 της συνθήκης.

Άρθρο 34

Προϋπολογισμός

1. Για όλα τα έσοδα και τα έξοδα της Eurojust υπάρχουν προβλέψεις για κάθε οικονομικό έτος. Το οικονομικό έτος συμπίπτει με το ημερολογιακό. Τα έσοδα και τα έξοδα εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Eurojust, ο οποίος περιλαμβάνει τον πίνακα των θέσεων εργασίας που υποβάλλεται στη δημοσιονομική αρχή που είναι αρμόδια για τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο πίνακας θέσεων, αποτελούμενος από τις θέσεις απασχόλησης μόνιμου ή προσωρινού χαρακτήρα, καθώς και από στοιχεία σχετικά με τους αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες, προσδιορίζει τον αριθμό, τον βαθμό και την κατηγορία του προσωπικού που απασχολείται από την Eurojust κατά το σχετικό οικονομικό έτος.

2. Τα έσοδα και τα έξοδα του προϋπολογισμού της Eurojust πρέπει να είναι ισοσκελισμένα.

3. Τα έσοδα της Eurojust δύνανται να περιλαμβάνουν, υπό την επιφύλαξη άλλων εσόδων, επιδότηση η οποία εγγράφεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Τα έξοδα της Eurojust περιλαμβάνουν ιδίως τα έξοδα που συνδέονται με τη διερμηνεία και τη μετάφραση, τα έξοδα ασφαλείας, τις διοικητικές δαπάνες και τις δαπάνες υποδομής, τα έξοδα λειτουργίας και μίσθωσης, τα έξοδα ταξιδιού των μελών και του προσωπικού της Eurojust και τις δαπάνες σχετικά με τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί με τρίτους.

Άρθρο 35

Κατάρτιση του προϋπολογισμού

1. Ο διοικητικός διευθυντής καταρτίζει κάθε έτος προσχέδιο προϋπολογισμού της Eurojust, το οποίο καλύπτει τις δαπάνες για το επόμενο οικονομικό έτος. Υποβάλλει το προσχέδιο αυτό στο συλλογικό όργανο.

2. Το συλλογικό όργανο εγκρίνει, το αργότερο έως την 1η Μαρτίου κάθε έτους, το σχέδιο προϋπολογισμού για το επόμενο έτος και το υποβάλλει στην Επιτροπή.

3. Βάσει του εν λόγω σχεδίου προϋπολογισμού, η Επιτροπή προτείνει, στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού, τον καθορισμό της ετήσιας επιδότησης για τον προϋπολογισμό της Eurojust.

4. Βάσει της ετήσιας επιδότησης η οποία καθορίζεται με τον τρόπο αυτό από τη δημοσιονομική αρχή που είναι αρμόδια για τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το συλλογικό όργανο εγκρίνει τον προϋπολογισμό της Eurojust στην αρχή κάθε οικονομικού έτους, με προσαρμογές ανάλογα με τις διάφορες εισφορές που χορηγούνται στην Eurojust και τα ποσά που προέρχονται από άλλες πηγές.

Άρθρο 36

Εκτέλεση του προϋπολογισμού και απαλλαγή

1. Ο διοικητικός διευθυντής εκτελεί, ως διατάκτης, τον προϋπολογισμό της Eurojust. Λογοδοτεί στο συλλογικό όργανο ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Το αργότερο στις 31 Μαρτίου κάθε έτους, ο Πρόεδρος, με την βοήθεια του διοικητικού διευθυντή, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την Επιτροπή τους λεπτομερείς λογαριασμούς για το σύνολο των εσόδων και των εξόδων του προηγούμενου οικονομικού έτους. Το Ελεγκτικό Συνέδριο τους εξετάζει σύμφωνα με το άρθρο 248 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2. Κατόπιν σύστασης του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαλλάσσει την Eurojust από την εκτέλεση του προϋπολογισμού πριν από τις 30 Απριλίου του έτους n + 2.

Άρθρο 37

Δημοσιονομικός κανονισμός που εφαρμόζεται στον προϋπολογισμό

Ο δημοσιονομικός κανονισμός που εφαρμόζεται στον προϋπολογισμό της Eurojust αποφασίζεται ομόφωνα από το συλλογικό όργανο, μετά από γνώμη της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με το άρθρο 142 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 38

Έλεγχοι

1. Ο έλεγχος της ανάληψης και της πληρωμής όλων των δαπανών και ο έλεγχος της διαπίστωσης και της είσπραξης όλων των εσόδων της Eurojust ασκείται από δημοσιονομικό ελεγκτή που διορίζεται από το συλλογικό όργανο.

2. Το συλλογικό όργανο διορίζει έναν εσωτερικό ελεγκτή, ο οποίος είναι υπεύθυνος ιδίως να παρέχει ένα εχέγγυο, σύμφωνα με τους σχετικούς διεθνείς κανόνες, όσον αφορά την ομαλή λειτουργία των συστημάτων και των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ο εσωτερικός ελεγκτής δεν μπορεί να είναι διατάκτης ούτε υπόλογος. Το συλλογικό όργανο μπορεί να ζητάει από τον εσωτερικό ελεγκτή της Επιτροπής να ασκήσει το καθήκον αυτό.

3. Ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει έκθεση για τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις του στη Eurojust και διαβιβάζει αντίγραφο αυτής της έκθεσης στην Επιτροπή. Η Eurojust, βάσει των εκθέσεων του ελεγκτή, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να δώσει συνέχεια στις συστάσεις αυτές.

4. Οι κανόνες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 εφαρμόζονται στην Eurojust. Το συλλογικό όργανο της Eurojust θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα εφαρμογής.

Άρθρο 39

Πρόσβαση στα έγγραφα

Βάσει προτάσεως του διοικητικού διευθυντή, το συλλογικό όργανο θεσπίζει τους κανόνες σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα της Eurojust, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα όρια που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/01 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Άρθρο 40

Εδαφική εφαρμογή

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στο Γιβραλτάρ, το οποίο εκπροσωπείται από το εθνικό μέλος που αντιπροσωπεύει το Ηνωμένο Βασίλειο.

**Ι.ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ 22ΑΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1996 ΠΟΥ ΘΕΣΠΙΣΕ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ Κ.3 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΝΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ-ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ (96/277/ΔΕΥ)**

Άρθρο 1

Ανταλλαγή δικαστικών-συνδέσμων

1. Με την παρούσα κοινή δράση θεσπίζεται πλαίσιο αποστολής ή ανταλλαγής δικαστικών ή άλλων δημοσίων υπαλλήλων με ιδιαίτερη εμπειρία στις διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας «δικαστικοί-συνδέσμοι» μεταξύ κρατών μελών, βάσει διμερών ή πολυμερών συμφωνιών.
2. Τα κράτη μέλη συμφωνούν ότι οι κατευθύνσεις που θέτει η παρούσα κοινή δράση θα χρησιμεύουν ως σημείο αναφοράς, όταν αποφασίζουν να στείλουν ή να ανταλλάξουν με άλλο κράτος μέλος δικαστικούς-συνδέσμους.
3. Η δημιουργία πλαισίου ανταλλαγής δικαστικών-συνδέσμων αποσκοπεί κυρίως στην αύξηση της ταχύτητας και της αποτελεσματικότητας της δικαστικής συνεργασίας, καθώς και στη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών για τα νομικά και δικαστικά συστήματα των κρατών μελών και τη λειτουργία τους.

Άρθρο 2

Καθήκοντα των δικαστικών-συνδέσμων

1. Το καθήκοντα των δικαστικών-συνδέσμων περιλαμβάνουν υπό κανονικές συνθήκες κάθε δραστηριότητα για την προώθηση και την επιτάχυνση, κυρίως μέσω άμεσων επαφών με τις αρμόδιες υπηρεσίες και δικαστικές αρχές του κράτους υποδοχής, όλων των μορφών δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές και, ενδεχομένως, αστικές υποθέσεις.
2. Τα καθήκοντα των δικαστικών-συνδέσμων μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ του κράτους μέλους αποστολής και του κράτους μέλους υποδοχής, κάθε δραστηριότητα ανταλλαγής πληροφοριών και στατιστικών δεδομένων προκειμένου να διευκολυνθεί η εξοικείωση με τα αντίστοιχα συστήματα και τις τράπεζες νομικών δεδομένων των ενδιαφερομένων κρατών και να αναπτυχθούν οι σχέσεις μεταξύ των νομικών επαγγελματιών του κάθε κράτους.

Άρθρο 3

Ανταλλαγή πληροφοριών

Τα κράτη μέλη παρέχουν αμοιβαίως πληροφορίες, στο πλαίσιο του Συμβουλίου, για τις υπό εξέλιξη πρωτοβουλίες, καθώς και για τις αναλαμβανόμενες προς εφαρμογή της παρούσας κοινής δράσης. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν ετησίως τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου σχετικά με τις πραγματοποιούμενες ανταλλαγές δικαστικών-συνδέσμων.

Άρθρο 4

Τελικές διατάξεις

ΙΑ.ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ 29ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1998 ΠΟΥ ΘΕΣΠΙΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ Κ.3 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ, ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ (98/428/ΔΕΥ)

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Άρθρο 1

Δημιουργία

Δημιουργείται ένα δίκτυο δικαστικών συνδέσμων μεταξύ των κρατών μελών, εφεξής αποκαλούμενο «ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο».

Άρθρο 2

Σύνθεση

1. Το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο αποτελείται, λαμβανομένων υπόψη των συνταγματικών κανόνων, των νομικών παραδόσεων και της εσωτερικής δομής κάθε κράτους μέλους, από τις κεντρικές αρχές που είναι αρμόδιες για τη διεθνή δικαστική συνεργασία, από τις δικαστικές αρχές ή άλλες αρμόδιες αρχές με ειδικά καθήκοντα στα πλαίσια της διεθνούς συνεργασίας, σε γενικά πλαίσια και για ορισμένες σοβαρές μορφές εγκληματικότητας, όπως είναι το οργανωμένο έγκλημα, η δωροδοκία, η διακίνηση ναρκωτικών ή η τρομοκρατία.
2. Θεσπίζονται ένας ή δύο σύνδεσμοι για κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τους εσωτερικούς του κανόνες και με την εσωτερική κατανομή των αρμοδιοτήτων, προσέχοντας ώστε να καλύπτεται αποτελεσματικά το σύνολο της επικρατείας του, καθώς και οι διάφορες σοβαρές μορφές εγκληματικότητας.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο (οι) σύνδεσμος(-οι) να γνωρίζει(-ουν) επαρκώς μία γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από τη δική τους εθνική γλώσσα, διότι πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνούν με τους συνδέσμους στα υπόλοιπα κράτη μέλη.
4. Οι δικαστές σύνδεσης, που αναφέρονται στην κοινή δράση 96/277/ΔΕΥ, στο βαθμό που τα καθήκοντά τους είναι ανάλογα με εκείνα που ανατίθενται στους συνδέσμους βάσει του άρθρου 4, μπορούν να συνδεθούν με το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο από το κράτος μέλος που είναι το κράτος αποστολής του δικαστή σύνδεσης, σύμφωνα με τις διαδικασίες που θα ορίσει το ίδιο το κράτος.
5. Η Επιτροπή ορίζει σύνδεσμο για εκείνους τους τομείς που εμπίπτουν στη σφαίρα της αρμοδιότητάς της.

Άρθρο 3

Τρόποι λειτουργίας του δικτύου

Το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο λειτουργεί συγκεκριμένα σύμφωνα με τους ακόλουθους τρεις τρόπους:

- α) διευκολύνει την καθιέρωση των κατάλληλων επαφών μεταξύ των συνδέσμων των διαφόρων κρατών μελών, για την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπει το άρθρο 4 7
- β) οργανώνει περιοδικές συνεδριάσεις των αντιπροσώπων των κρατών μελών, σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 5, 6 και 7
- γ) παρέχει σε μόνιμη βάση ορισμένες βασικές πληροφορίες, προσαρμοσμένες στα σύγχρονα δεδομένα, κυρίως μέσω κατάλληλου τηλεπικοινωνιακού δικτύου, σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 8, 9 και 10.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΕΠΑΦΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Άρθρο 4

Καθήκοντα των συνδέσμων

1. Οι σύνδεσμοι είναι ενεργοί διαμεσολαβητές με στόχο να διευκολύνουν τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως στην καταπολέμηση σοβαρών μορφών εγκληματικότητας. Είναι στη διάθεση των τοπικών δικαστικών αρχών και άλλων αρμόδιων αρχών της χώρας τους, των συνδέσμων στις άλλες χώρες και των τοπικών δικαστικών και άλλων αρμόδιων αρχών των υπολοίπων χωρών, για να συνάψουν τις πλέον κατάλληλες άμεσες επαφές.

Στο μέτρο του αναγκαίου και βάσει συμφωνίας μεταξύ των σχετικών διοικήσεων, μπορούν να μετακινούνται προκειμένου να συναντούν του συνδέσμους των άλλων κρατών μελών.

2. Οι σύνδεσμοι παρέχουν τις απαραίτητες νομικές και πρακτικές πληροφορίες στις τοπικές δικαστικές αρχές της χώρας τους, στους συνδέσμους και στις τοπικές δικαστικές αρχές των υπολοίπων χωρών, για να τους βοηθήσουν να ετοιμάσουν αποτελεσματικά αίτηση δικαστικής συνεργασίας ή για να βελτιώσουν τη δικαστική συνεργασία εν γένει.

3. Διευκολύνουν το συντονισμό της δικαστικής συνεργασίας, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν περισσότερες αιτήσεις των τοπικών δικαστικών αρχών κράτους μέλους που απαιτούν συντονισμένη δράση σε άλλο κράτος μέλος.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Άρθρο 5

Σκοπός των περιοδικών συνεδριάσεων

1. Οι στόχοι των περιοδικών συνεδριάσεων του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου είναι:
  - α) να δώσουν την ευκαιρία στους συνδέσμους να γνωριστούν μεταξύ τους και να ανταλλάξουν εμπειρίες, ιδίως όσον αφορά τη λειτουργία του δικτύου
  - β) να αποτελέσουν φορέα συζήτησης των πρακτικών και νομικών προβλημάτων τα οποία παρουσιάζονται στα κράτη μέλη στα πλαίσια της δικαστικής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Η αξιολογία πείρα που συγκεντρώνεται στα πλαίσια του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου θα διαβιβάζεται στις αρμόδιες ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να χρησιμεύσει ως βάση για τη συζήτηση ενδεχόμενων νομοθετικών τροποποιήσεων και πρακτικών βελτιώσεων στον τομέα της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας.

Άρθρο 6

Συχνότητα των συνεδριάσεων

1. Το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο συνέρχεται για πρώτη φορά εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας κοινής δράσης.
2. Το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο συνέρχεται στη συνέχεια περιοδικά σε βάση ad hoc, ανάλογα με τις ανάγκες που διαπιστώνουν τα μέλη του, έπειτα από πρόσκληση της προεδρίας του Συμβουλίου, η οποία λαμβάνει επίσης υπόψη τις επιθυμίες των κρατών μελών να συγκαλέσουν το δίκτυο.

Άρθρο 7

Τόπος των συνεδριάσεων

1. Οι συνεδριάσεις πραγματοποιούνται κατ' αρχήν στις Βρυξέλλες, στην έδρα του Συμβουλίου, σύμφωνα με τους κανόνες του κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας του Συμβουλίου.
2. Ωστόσο, θα πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο εναλλακτικών συνεδριάσεων στα κράτη μέλη, με στόχο τη συνάντηση των συνδέσμων όλων των κρατών μελών με άλλες αρχές του κράτους υποδοχής εκτός των συνδέσμων του, και την επίσκεψη συγκεκριμένων οργανισμών αυτού του κράτους, που έχουν αρμοδιότητες στα πλαίσια της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας ή της καταπολέμησης ορισμένων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Άρθρο 8

Περιεχόμενο των πληροφοριών που μεταδίδονται στα πλαίσια του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου

Οι σύνδεσμοι πρέπει να έχουν μόνιμη πρόσβαση, στα ακόλουθα τέσσερα είδη πληροφοριών:

1. τα πλήρη στοιχεία των συνδέσμων σε κάθε κράτος μέλος, με ενδεχόμενη εξήγηση των αρμοδιοτήτων τους, σε εθνικό επίπεδο
2. απλοποιημένο κατάλογο των δικαστικών αρχών και κατάλογο των τοπικών αρχών σε κάθε κράτος μέλος

3. συνοπτικές, νομικές και πρακτικές πληροφορίες που αφορούν τα δικαστικά και δικονομικά συστήματα των 15 κρατών μελών 7

4. τα κείμενα των συναφών νομικών πράξεων και, όσον αφορά τις ισχύουσες συμβάσεις, τα κείμενα των δηλώσεων και επιφυλάξεων.

Άρθρο 9

Ενημέρωση των πληροφοριών

1. Οι πληροφορίες που μεταδίδονται στα πλαίσια του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου πρέπει υποχρεωτικά να ενημερώνονται σε μόνιμη βάση.

2. Εμπίπτει στην αρμοδιότητα κάθε επιμέρους κράτους μέλους να ελέγχει την ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχονται στο σύστημα και να ενημερώνει αμέσως το Συμβούλιο, από τη στιγμή που κάποια πληροφορία σχετική με ένα από τα τέσσερα σημεία του άρθρου 8, πρέπει να τροποποιηθεί.

3. Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του δικτύου που θεσπίζεται δυνάμει της παρούσας κοινής δράσης. Είναι υπεύθυνη, ιδίως, να εξασφαλίζει ότι τίθενται στη διάθεση των μελών του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου οι πληροφορίες του άρθρου 8, καθώς και ότι ενημερώνονται σε μόνιμη βάση οι πληροφορίες που απαιτούνται για την καλή λειτουργία του δικτύου.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Άρθρο 10

Έκθεση σχετικά με το τηλεπικοινωνιακό σύστημα

1. Εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας κοινής δράσης το Συμβούλιο εξετάζει, βάσει έκθεσης της προεδρίας, που καταρτίζεται μετά από διαβούλευση του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου, εάν το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο θα πρέπει να συνδεθεί με τηλεπικοινωνιακό δίκτυο.

2. Το Συμβούλιο ορίζει τις διαδικασίες διαμόρφωσης του τηλεπικοινωνιακού συστήματος, με απόφαση λαμβανόμενη με ειδική πλειοψηφία, σύμφωνα με το άρθρο K.3 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 11

Εδαφική εφαρμογή

Όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο, οι διατάξεις της παρούσας κοινής δράσης εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, στις αγγλονορμανδικές νήσους και στη νήσο Μαν.

Άρθρο 12

Αξιολόγηση της λειτουργίας του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου

Το Συμβούλιο διενεργεί μια αρχική αξιολόγηση της λειτουργίας του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου στο πέρας της φάσης έναρξης, η οποία λήγει ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας κοινής δράσης.

Το Συμβούλιο προβαίνει εν συνεχεία, ανά τριετία και κατόπιν πρωτοβουλίας της προεδρίας, στην αξιολόγηση της λειτουργίας του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου, με βάση έκθεση που συντάσσεται από το δίκτυο.

Επ' ευκαιρία της εξέτασης της πρώτης τριετούς έκθεσης, το Συμβούλιο θα εξετάσει τη θέση και το ρόλο που θα μπορούσε να έχει το δίκτυο σε σχέση με την Ευρώπη, με βάση την εμπειρία από τη λειτουργία του δικτύου και την επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ευρώπης.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα κοινή δράση αρχίζει να ισχύει ένα μήνα μετά την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα.

Άρθρο 14

Δημοσίευση

Η παρούσα κοινή δράση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

Λουξεμβούργο, 29 Ιουνίου 1998.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. COOK

ΙΒ. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

1. Η παρούσα Συνθήκη οργανώνει τη λειτουργία της Ένωσης και καθορίζει τους τομείς, την οριοθέτηση και τους όρους άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

2. Η παρούσα Συνθήκη και η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελούν τις Συνθήκες οι οποίες θεμελιώνουν την Ένωση. Οι δύο αυτές Συνθήκες, οι οποίες έχουν το ίδιο νομικό κύρος, ορίζονται ως «οι Συνθήκες».

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ Η ΑΛΙΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ IV

Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ V

Ο ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 82

(πρώην άρθρο 31 της ΣΕΕ)

1. Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών και περιλαμβάνει την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στους τομείς που προβλέπονται στην παράγραφο 2 και στο άρθρο 83.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

α) τον καθορισμό κανόνων και διαδικασιών για να εξασφαλίζεται η αναγνώριση, σε ολόκληρη την Ένωση, όλων των τύπων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών,

β) την πρόληψη και την επίλυση των συγκρούσεων δικαιοδοσίας μεταξύ κρατών μελών,

γ) την υποστήριξη της κατάρτισης των δικαστών και των άλλων λειτουργών και υπαλλήλων του τομέα απονομής της δικαιοσύνης,

δ) τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών ή άλλων ισοδύναμων αρχών των κρατών μελών κατά την άσκηση ποινικών διώξεων και την εκτέλεση των αποφάσεων.

2. Κατά τον βαθμό που είναι απαραίτητο για να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές διαστάσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω οδηγιών, μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες. Στους ελάχιστους αυτούς κανόνες συνεκτιμώνται οι διαφορές μεταξύ των νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

Οι ελάχιστοι αυτοί κανόνες αφορούν:

α) το αμοιβαίως παραδεκτό των αποδείξεων μεταξύ των κρατών μελών,

β) τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία,

γ) τα δικαιώματα των θυμάτων της εγκληματικότητας,

δ) άλλα ειδικότερα στοιχεία της ποινικής διαδικασίας, τα οποία θα έχουν προηγουμένως προσδιορισθεί από το Συμβούλιο με απόφαση. Για την έκδοση της απόφασης αυτής, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η θέσπιση των ελάχιστων κανόνων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας των προσώπων.

3. Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο οδηγίας προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 θίγει θεμελιώδεις πτυχές του συστήματός του ποινικής δικαιοσύνης, μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η συνήθης

νομοθετική διαδικασία αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας τέρμα στην αναστολή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου οδηγίας, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 329, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

Άρθρο 83

(πρώην άρθρο 31 της ΣΕΕ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω οδηγιών, μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στους τομείς της ιδιαίτεως σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, η οποία απορρέει ιδίως από τη φύση ή τις επιπτώσεις των αδικημάτων αυτών ή λόγω ειδικής ανάγκης να καταπολεμούνται σε κοινή βάση.

Οι εν λόγω τομείς εγκληματικότητας είναι οι εξής: τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων και γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών, παράνομη εμπορία ναρκωτικών, παράνομη εμπορία όπλων, ξέπλυμα χρήματος, διαφθορά, παραχάραξη μέσων πληρωμής, εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής και οργανωμένο έγκλημα.

Ανάλογα με την εξέλιξη της εγκληματικότητας, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει αποφάσεις που προσδιορίζουν και άλλους τομείς εγκληματικότητας, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια της παρούσας παραγράφου. Αποφασίζει ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Όταν η προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στον τομέα του ποινικού δικαίου είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής πολιτικής της Ένωσης σε τομέα στον οποίο εφαρμόζονται μέτρα εναρμόνισης, οδηγίες μπορούν να θεσπίζονται ελάχιστους κανόνες σχετικούς με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον εν λόγω τομέα. Οι εν λόγω οδηγίες εκδίδονται με συνήθη ή με ειδική νομοθετική διαδικασία, ίδια με εκείνη που ακολουθήθηκε κατά τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων εναρμόνισης, με την επιφύλαξη του άρθρου 76.

3. Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο οδηγίας προβλεπόμενο στις παραγράφους 1 ή 2 θίγει θεμελιώδεις πτυχές του συστήματός του ποινικής δικαιοσύνης, μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η συνήθης νομοθετική διαδικασία αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή, το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας τέρμα στην αναστολή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου οδηγίας, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 329, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

Άρθρο 84

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών στον τομέα της πρόληψης του εγκλήματος, αποκλειόμενης της οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Άρθρο 85

(πρώην άρθρο 31 της ΣΕΕ)

1. Αποστολή της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) είναι η στήριξη και η ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών για την έρευνα και τη δίωξη σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη ή απαιτούν δίωξη σε κοινές βάσεις, βάσει επιχειρήσεων που διεξάγονται και πληροφοριών που παρέχονται από τις αρχές των κρατών μελών και την Ευρωπόλ.

Σε αυτή τη συνάρτηση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μέσω κανονισμών, μπορούν να καθορίζουν τη δομή, τη λειτουργία, το πεδίο δράσης και τα καθήκοντα της Eurojust. Τα καθήκοντα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

α) την έναρξη ποινικών ερευνών καθώς και την εισήγηση για την κίνηση ποινικών διώξεων που διεξάγονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, και ειδικότερα των διώξεων που αφορούν αδικήματα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης,

β) τον συντονισμό των ερευνών και των διώξεων του στοιχείου α),

γ) την ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας, μεταξύ άλλων με την επίλυση των συγκρούσεων δικαιοδοσίας και με στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο.

Οι εν λόγω κανονισμοί καθορίζουν επίσης τις πρακτικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Eurojust.

2. Στο πλαίσιο των διώξεων της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου 86, οι επίσημες διαδικαστικές πράξεις διενεργούνται από τους αρμόδιους εθνικούς υπαλλήλους

Άρθρο 86

1. Για την καταπολέμηση των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία μέσω κανονισμών, μπορεί να συστήσει Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εκ της Eurojust. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εφόσον δεν επιτευχθεί ομοφωνία, ομάδα αποτελούμενη από εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη μπορεί να ζητήσει να παραπεμφθεί το σχέδιο κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η νομοθετική διαδικασία στο Συμβούλιο αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή, το σχέδιο στο Συμβούλιο προς θέσπιση.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου κανονισμού, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 329, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

2. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια για την καταζήτηση, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης, ενδεχομένως σε σύνδεση με την Ευρωπόλ, των δραστών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως τα

συμφέροντα αυτά ορίζονται στον κανονισμό της παραγράφου 1, καθώς και των συνεργών τους. Ασκεί δε ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων των κρατών μελών την ποινική δίωξη των αδικημάτων αυτών.

3. Οι κανονισμοί της παραγράφου 1 καθορίζουν το καθεστώς της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, τους όρους άσκησης των καθηκόντων της, τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν τις δραστηριότητές της καθώς και τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν το παραδεκτό των αποδείξεων, και τους κανόνες που ισχύουν για τον δικαστικό έλεγχο των διαδικαστικών της πράξεων κατά την άσκηση των καθηκόντων της.

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται, ταυτόχρονα ή σε μεταγενέστερο στάδιο, να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση της παραγράφου 1, προκειμένου να επεκτείνει τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στην καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, και για την κατ' επέκταση τροποποίηση της παραγράφου 2 όσον αφορά τους δράστες σοβαρών εγκλημάτων με επιπτώσεις σε πολλά κράτη μέλη καθώς και τους συνεργούς τους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και διαβούλευση με την Επιτροπή

ΤΙΤΛΟΣ VI ΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ VII ΚΟΙΝΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ, ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ VIII ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΙΤΛΟΣ IX ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΤΙΤΛΟΣ X ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΙΤΛΟΣ XI ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ XII ΠΑΙΔΕΙΑ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ XIII ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ XIV ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ XV ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ XVI ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

ΤΙΤΛΟΣ XVII ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ XVIII
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

ΤΙΤΛΟΣ XIX
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ XX
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΤΙΤΛΟΣ XXI
ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ XXII
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ XXIII
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ XXIV
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ I
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ II
Η ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΙΤΛΟΣ III
Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ Η ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ IV
ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΤΙΤΛΟΣ V
ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ VI
ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ VII
ΡΗΤΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ
ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα συνθήκη.